

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

(Tilintarkastamaton)

TOIMINTAKERTOMUS

1 ILMARISEN VUOSI 2019 LYHYESTI

Ilmarisen vuosi 2019 oli erinomainen. Asiakaskanta kasvoi, kulut laskivat, kustannustehokkuus parani ja eläkekäsittely nopeutui. Hyvän sijoitustuoton johdosta kokonaistulos nousi 2 039,7 (-1 581,0) miljoonaan euroon.

Sekä osake- että korkomarkkinoiden kehitys oli suotuisaa. Ilmarisen sijoitusten tuotto vuodelta 2019 nousi 11,8 (-1,4) prosenttiin. Sijoitusomaisuus kasvoi 51 (46) miljardiin euroon ja vakavaraisuusaste vahvistui 126,6 prosenttiin (123,7).

Ilmarisen vakuutusmaksutulo nousi 5 758,3 (5 409,9) miljoonaan euroon ja maksetut eläkkeet 6 077,8 (5 698,4) miljoonaan euroon. Maksutulolla mitattuna nettoasiakashankinta oli 204 (262) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden 2018 asiakashankintaa nosti OP-Eläkekassan kannansiirto 121 miljoonalla eurolla. Uusia TyEL-vakuutuksia myytiin 8 509 (5 740) kappaletta ja YEL-vakuutuksia 9 356 (9 097) kappaletta. Siirtoliikkeessä yhtiön maksutulo kasvoi 15,5 miljoonalla eurolla.

Hoitokustannustulo kasvoi 184,7 (178,7) miljoonaan euroon ja sillä katettavat liikekulut laskivat 130,2 (148,8) miljoonaan euroon. Hoitokustannustulos kasvoi merkittävästi 54,5 (29,9) miljoonaan euroon, ja hoitokulusuhde parani vastaavasti 70,5 (83,2) prosenttiin. Vertailuvuoden 2018 hoitokuluja rasittivat päällekkäisten järjestelmien alaskirjauksesta aiheutuneet kulut 15,3 miljoonaa euroa.

Yhtiön strategiaa ja johtamisjärjestelmää uudistettiin vuoden aikana. Organisaatiota rakenne uusittiin kesällä ja yhtiölle määritettiin uudet ydinprosessit sekä uusi kehittämisen malli, joka tukee asiakaslähtöistä liiketoiminnan kehittämistä.

Tulorekisteri otettiin käyttöön onnistuneesti ja integraatiotöitä on viety eteenpäin suunnitelmien mukaan. Perusjärjestelmien kehitystyötä joudutaan kuitenkin yhä jatkamaan tulevana vuonna. Alkuvuoden kiireet tulorekisterin käyttöönottoon ja integraatioon liittyen sekä organisaatiossa tapahtuneet muutokset ovat kuormittaneet henkilöstöä vuoden aikana, mutta henkilöstön vire pysyi erinomaisella tasolla. Toimintatapojen vakiinnuttamiseen ja arjen sujuvuuden parantamiseen panostetaan edelleen.

Ilmarisen toimintaa kuvaavat keskeiset avainluvut on esitetty alla. Toimintakertomuksessa esitetyt luvut ovat emoyhtiön lukuja, ellei toisin mainita.

	2019	2018	2017	2016	2015
Vakuutusmaksut, milj.e	5 758,3	5 409,9	4 311,6	4 301,8	4 268,7
Maksetut eläkkeet, milj.e	6 077,8	5 698,4	4 721,8	4 594,1	4 441,6
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut, milj. e	130,2	148,8	108,9	107,6	109,1
Hoitokulusuhde, % ¹⁾	70,5	83,2	81,1	74,9	75,5
Vastuuvelka, milj.e	42 150,1	40 625,7	33 390,9	31 458,7	30 630,2
Vakavaraisuuspääoma, milj.e ²⁾	10 791,8	8 917,7	9 420,7	8 460,0	8 244,2
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,6	1,8	2,0	2,0
Eläkevarat, milj.e ³⁾	51 342,1	46 473,8	39 576,4	37 422,9	36 098,7
% vastuuvälästä ³⁾	126,6	123,7	131,2	129,2	129,6
Sijoitukset käyvin arvoin, milj.e	50 527,8	46 024,0	39 355,1	37 214,4	35 841,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto, milj.e	5 375,4	-641,6	2 693,4	1 743,3	2 070,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	11,8	-1,4	7,2	4,8	6,0
Eläkkeensaajia	459 932	459 993	336 654	329 323	323 172
TyEL -palkkasumma, milj.e	21 923,2	20 568,0	16 708,6	16 788,0	16 651,0
YEL -työtulosumma, milj.e	1 678,2	1 682,5	1 483,6	1 470,6	1 484,6
TyEL-vakuutuksia ⁴⁾	70 491	73 370	38 766	38 131	38 354
TyEL-vakuutettuja	609 862	624 800	503 800	502 000	500 500
YEL-vakuutuksia	76 063	74 443	63 052	61 486	61 851
Vakituisen henkilöstö 31.12.	616	649	520	540	542

1) Vuoden 2015-2016 hoitokulusuhde ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa hoitokustannusosaan tehtyjen tariffimuutosten takia.

Lisäksi Ilmarinen ja Etera fuusioituvat vuoden 2018 alussa, vetailutiedot 2015-2017 sisältävät ainoastaan Ilmarisen luvut.

2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti.

3) STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuuvelka + vakavaraisuuspääoma. 2016 asti vastuuvelka + arvostuserot.

4) Vakuutus sopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

Ilmarinen ja Etera fuusioituvat vuoden 2018 alussa. Vuodet 2015-2017 eivät sisällä Eteran lukuja.

2 ILMARISEN STRATEGIA

Ilmarisen päivitetty strategia vahvistettiin huhtikuussa. Strategiapäivitystä valmisteltiin yhteistyössä hallituksen, yhtiön johdon ja laajasti koko henkilöstön kanssa. Ilmarisen perustehtävä on huolehtia asiakkaidensa työeläketurvasta. Visiona on olla vetovoimaisin työelämän kumppani – vastuullisesti sinua varten. Strategiassa asetettiin pitkän aikavälin tavoitteet olla yksi Suomen parhaista työpaikoista, tarjota alan paras asiakaskokemus sekä kasvaa kannattavasti ja markkinaa nopeammin. Hoitokulusuhteen ja vakavaraisuuden osalta tavoitteena on olla toimialan keskiarvoa parempia.

Tavoitteisiin pääsemiseksi strategiassa on asetettu viisi painopistealuetta, jotka ovat: menestymme yhdessä ja uudistumme rohkeasti, toimimme asiakaslähtöisesti ja edistämme työkykyä, kasvamme kannattavasti asiakkaidemme mukana, digitalisoimme asiakaspolut ja prosessit sekä sijoitamme tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Ilmarisen arvot säilyivät ennallaan ja ne ohjaavat työskentelyä tavoitteiden eteen: avoimesti, vastuullisesti ja yhdessä menestyen.

3 TALOUDEN KEHITYS

Maailmantalouden kasvu hidastui vuonna 2019 noin kolmeen prosenttiin edellisvuoden lähes neljästä prosentista. Vuotta leimasi epävarmuus USA:n ja Kiinan välisistä kauppasuhteista, mikä painoi maailmankaupan volyymeja ja suhdannenäkymiä. Keskuspankit ryhtyivät epävarmojen näkymien johdosta keventämään uudelleen rahapolitiikkaansa. Yhdysvalloissa keskuspankki laski keskeistä ohjauskorkoaan kolme kertaa. EKP piti ohjauskorkonsa nollassa ja aloitti uudelleen arvopapereiden osto-ohjelman. Keventyneen rahapolitiikan tukemana globaalit rahoitusmarkkinat kehittyivät suotuisasti: korot laskivat ja osakekurssit nousivat.

Suomen talouden kokonaistuotannon arvioidaan kasvaneen vuonna 2019 edellisvuoteen tapaan noin 1,5 prosenttia. Talouden nousu näkyi myös työllisyydessä, joka kohteni merkittävästi. Työttömyysaste laski lähes prosenttiyksiköllä 6,7 prosenttiin ja kes-

kimääräinen työllisyysaste nousi 72,6 prosenttiin. Nämä muutokset näkyivät myös palkkasumman kehityksessä. Koko talouden palkkasumma kasvoi vuoden aikana noin 4 prosenttia ja yksityisten alojen TyEL-palkkasumma noin 6,6 prosenttia. Ansiotason keskimääräinen kasvuvauhti oli lähes 3 prosenttia. Kuluttajahintojen nousu oli 1,0 prosenttia ja keskimääräiset reaaliensiot nousivat siten noin kaksi prosenttia.

Talouden myönteinen kehitys näkyi myös julkisessa taloudessa, jonka tasapaino pysyi suurin piirtein ennallaan suhteessa edellisvuotiseen. Julkinen velkaantuminen suhteessa kokonaistuotantoon ei kasvanut, ja julkisyhteisöjen velka suhteessa kokonaistuotantoon pysyi noin 59 prosentissa.

Vuoden loppupuolella odotukset talouden kehityksestä kääntyivät lievästi hidastuvan kasvun suuntaan. Myönteisen suhdannesyklin odotettiin kuitenkin jatkuvan kevyen rahapolitiikan tukemana. Pörssikurssit jatkoivat nousuaan myös vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä ja korot pysyivät alhaisina. Kiinteistö- ja muut reaalisijoitusmarkkinat jatkoivat vuoden aikana vahvistumistaan.

4 TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN KEHITYS

Vuoden 2019 alussa Suomessa otettiin käyttöön kansallinen tulorekisteri. Eläkkeiden ja eläkevakuutusmaksujen laskennalle olennainen palkansaajien ansiotieto saatiin vuoden alusta alkaen tulorekisterin kautta lähes reaaliaikaisena. Aiemmin tieto saatiin yksitellen jokaisen työnantajan ilmoittamana pidemmällä viiveellä. Tulorekisterin käyttöönottoon verohallinnossa liittyi haasteita, mutta informaation virta ja ajantasaisuus muuttuivat vuoden 2019 aikana. Eläketietojen ilmoittamista tulorekisteriin päätettiin lainsäädännössä myöhentää vuodella. Eläketiedot ilmoitetaan tulorekisteriin 1.1.2021 alkaen.

Vanhuuseläkkeiden ikärajan nousu jatkui. Alaikäraja oli vuonna 1956 syntyneellä ikäluokalla 63 vuotta ja 6 kuukautta. Ikäluokittainen eläkeiän nousu jatkuu siihen asti, että alaikäraja kohoaa 65 ikävuoteen. Pitkään jatkunut aleneva kehitys työkyvyttömyyseläkkeissä taittui jo vuoden 2018 aikana ja työkyvyttömyyseläkehakemusten kasvu jatkui vuonna 2019. Eläketurvakeskuksen tekemän tutkimuksen mukaan kasvua oli erityisesti työttömänä olleiden hakemuksissa.

Yrittäjäeläkevakuutuksen kehittämistä selvittänyt työryhmä ehdotti muun muassa yrittäjien työtulojen tarkempaa seurantaa ja uusia menetelmiä työtulon arvioimisen helpottamiseksi.

Vuoden aikana antoi ehdotuksensa myös eläkejärjestelmien erillisyyttä kartoittanut työryhmä. Työryhmä totesi yksimielisesti, että kunnallisen ja yksityisen työeläkejärjestelmän yhdistäminen on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Yhdistämisen lainvalmistelu on jo aloitettu Sosiaali- ja terveysministeriössä. Koska muutos on suuri, valmistelu tähtää järjestelmätason yhdistymiseen vasta vuonna 2027.

Työmarkkinaosapuolet sopivat perhe-eläkkeen uudistamisesta niin, että leskeneläke tulee koskemaan myös avopuolisoita, jotka ovat asuneet yhdessä vähintään 5 vuotta ja joilla on yhteinen lapsi. Samalla perhe-eläke muuttuu määräaikaiseksi (10v). Muutoksia valmistellaan, ja suunnitelman mukaan muutokset koskevat vuonna 1975 ja sen jälkeen syntyneitä. Lapseneläkkeiden pääteikä nousee 20 ikävuoteen.

Suomen hallitus parantaa hallitusohjelmansa mukaan pieniä eläkkeitä. Muutokset toimitetaan kansaneläke- ja takuueläkejärjestelmään, ja ne tulivat voimaan 1.1.2020. Osatyökykyisten työllistymisen edellytyksien parantamiseksi on suunniteltu ns. lineaarista mallia, jolloin osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työskentely olisi kannustavampaa.

Työeläkejärjestelmään kohdistuu muutospainetta, erityisesti syntyvyyden merkittävä lasku ja sen pohjalta päivitetty väestöennuste on muuttanut pitkän aikavälin näkymää eläkkeiden rahoitukseen. Eläkejärjestelmän kehittämisen pohjaksi on työn alla poikkeuksellisen suuri määrä laajoja selvityksiä, jotka liittyvät esimerkiksi ammatilliseen kuntoutukseen sekä vakavaraisuussäätelyn uudistamiseen parempien pitkän aikavälin sijoitustuottojen mahdollistamiseksi.

Lokakuussa 2019 Finanssivalvonta julkaisi kaikille työeläkeyhtiöille osoitetun valvottavatieodotteen ja sen liitteenä muistion, joissa tarkennetaan työkyvyttömyysriskin hallintaa koskevaa ohjeistusta ja rajataan työeläkeyhtiöiden toimintaa edelleen. Valvottavatieodotteessa Finanssivalvonta toteaa, että ”työkyvyttömyysriskin hallinta on työeläkevakuutusyhtiölle sallittua toimintaa, mutta vain vakuutusliikkeeseen kuuluvana, yhtiön omalla vastuulla olevaa työkyvyttömyysriskiä vähentävänä riskienhallintana.” Tarkentuneet ohjeet koskevat mm. sitä, että työeläkeyhtiön työkyvyttömyysriskin hallintatoiminta tulee olla ”valistusluonteista”, sekä omien henkilöstökulujen määrää, joka Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ”ei saa olla määrältään olennaisessa asemassa työkyvyttömyysriskin hallintaosaan nähden”. Keväällä 2019 Keva-lakiin lisättiin säännös työkyvyttömyysriskin hallintatoiminnasta. Yksityisiä työeläkeyhtiöitä koskevassa laissa vastaavaa mainintaa ei ole.

5 ILMARISEN TULOS JA VAKAVARAISUUS

Ilmarisen kokonaistulos käyvin arvoin vuodelta 2019 oli 2 039,7 (-1 581,0) miljoonaa euroa. Tulos muodostuu sijoitustoiminnan tuloksesta, vakuutusliikkeen tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta.

Yhtiön sijoitusten vuosituotto oli 11,8 (-1,4) prosenttia ja reaalityttö 10,9 (-2,6) prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 5 375,4 (-641,6) miljoonaa euroa. Käyvin arvoin laskettu sijoitustoiminnan tulos oli 2 062,6 (-1 592,1) miljoonaa euroa, kun vastuuvälille hyvitetään korkoa 1 508,7 (1 545,7) miljoonaa euroa ja osaketuottosidonnainen tuottovaade oli 1 804,1 (-595,2) miljoonaa euroa.

Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos oli -50,3 (-40,5) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulos on vakuutusmaksussa perittyjen, vakuutusriskin kattamiseen tarkoitettujen maksujen ja korvausten erotus. Tappiollinen vakuutusliikkeen tulos johtuu pääosin työkyvyttömyysliikkeen tappiollisesta tuloksesta. Työkyvyttömyysriskin kattamiseen tarkoitettujen vakuutusmaksun tasoa alennettiin 0,1 prosenttiyksiköllä 0,9 prosenttiin vuodelle 2019. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on kuitenkin jo vuonna 2018 kääntynyt kasvuun Ilmarisessa ja koko toimialalla. Tariffi onkin vuodelle 2020 korotettu takaisin 1,0 prosenttiin, mikä parantaa vakuutusliikkeen tulosta. Työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuden lisääntyessä on työkyvyttömyyseläkkeitä ennaltaehkäisevän toiminnan merkitys korostunut entisestään.

Hoitokustannustulos on määrä, jolla vakuutusmaksun hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot ylittävät niillä katettavat liikekulut. Ilmarisen hoitokustannustulos nousi 54,5 (29,9) miljoonaan euroon. Hoitokustannustulo nousi 184,7 (178,7) miljoonaan euroon ja vastaavat liikekulut laskivat 130,2 (148,8) miljoonaan euroon.

Vakavaraisuuspääoma eli yhtiön käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja vastuiden erotus oli 10 791,8 (8 917,7) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli vuoden 2019 päättyessä 126,6 (123,7) prosenttia. Vakavaraisuuspääoma on tarkoitettu vakuutus- ja sijoitustoiminnan riskien kantamiseen. Vakavaraisuuspääoma oli tilikauden päättyessä 1,6 (1,6) -kertainen verrattuna yhtiön riskijakauman edellyttämään vakavaraisuusrajaan.

TyEL-vakuutusmaksujen alennuksiin eli asiakashyvityksiin käytettävissä oleva määrä määräytyy yhtiön vakavaraisuuspääoman ja hoitokustannustuloksen perusteella. Asiakashyvityksiin käytettäväksi siirretään 164 (120) miljoonaa euroa vuodelta 2019. Siirto on 0,7 (0,6) prosenttia vakuutetusta palkkasummasta.

Edellä esitetyt tulosta ja vakavaraisuutta koskevat tiedot perustuvat tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin, käyvin arvoin laskettuihin tunnuslukuihin. Ne kertovat yhtiön taloudellisen tuloksen ja tilan tuloslaskelmaa ja tasetta paremmin. Sijoitusten arvostus kirjanpidossa perustuu hankintamenuun tai sitä alempaan käypään arvoon, ja tuloslaskelmassa näytettävän voiton määrää sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistama laskuperuste. Kirjanpidollisen kokonaistuloksen ja tuloslaskelman voiton erotus kirjataan poistoeron muutosta lukuun ottamatta vastuuvélkaan. Vuonna 2019 tuloslaskelman mukainen voitto oli 8,9 (6,0) miljoonaa euroa.

Seuraava laskelma kuvaa tuloslaskelman tuloksen yhteyttä käypien arvojen mukaiseen kokonaistulokseen:

M€	2019	2018
Tilikauden voitto tuloslaskelmalla	8,9	6,0
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutos	-1 466,5	-543,0
Siirto asiakashyvityksiin	164,0	120,0
Poistoeron muutos	-0,3	-0,2
Arvostuseron muutos	3 333,6	-1 163,8
Tulos käyvin arvoin	2 039,7	-1 581,0

6 VAKUUTUSKANTA JA VAKUUTUSMAKSUTULO

Valtaosa Ilmarisessa työntekijänsä vakuuttaneista työnantajista tekee yhtiön kanssa vakuutussopimuksen. Tilapäisesti työtä teettävät voivat kuitenkin tilittää työeläkemaksunsa työeläkevakuutusyhtiöön varsinaista vakuutussopimusta tekemättä.

Tulorekisterin käyttöönotto mahdollisti työnantajien vakuutuspalveluiden ja Ilmarisen vakuuttamisen prosessien muuttumisen merkittävästi aiempaa ajantasaisemmiksi. Tulorekisterin alkuhankaluuksien jälkeen toiminta on lähtenyt käyntiin hyvin.

TyEL-vakuutuksia oli vuoden 2019 lopussa voimassa 70 491 (73 370), ja vakuutussopimuksen tehneiden työnantajien lisäksi 15 728 (21 039) tilapäistä työnantajaa tilitti Ilmariseen TyEL-vakuutusmaksuja. Yhtiössä vakuutettu TyEL-palkkasumma oli 21 923 (20 568) miljoonaa euroa ja TyEL-vakuutusten piirissä oli vuoden päättyessä 609 862 (624 800) vakuutettua. YEL-vakuutuksia oli vuoden lopussa 76 063 (74 443) ja YEL-vakuutusten työtulo yhteensä oli 1 678 (1 682) miljoonaa euroa.

Vakuutusmaksutulo vuonna 2019 oli 5 758,3 (5 409,9) miljoonaa euroa. TyEL-vakuutusten vakuutusmaksuja kertyi 5 364,5 (5 025,6) miljoonaa euroa, ja TyEL-maksuun alennuksina annetut asiakashyvitykset olivat yhteensä 119,7 (136,4) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusten maksutulo oli 393,8 (384,3) miljoonaa euroa.

Luottotappiot saamatta jääneistä TyEL-vakuutusmaksuista olivat 13,2 (15,6) miljoonaa euroa. Luottotappioiden osuus maksutulosta oli 0,3 (0,3) prosenttia. Luottotappiot saa-

matta jääneistä YEL-vakuutusmaksuista olivat -2,7 (3,4) miljoonaa euroa. YELn luotto-tappioista ei kuitenkaan jää tappiota yhtiölle, sillä YEL-eläkkeiden rahoitusjärjestel-mässä valtion osuus korvaa vakuutuksenottajilta saamatta jäävän vakuutusmaksun.

Vakuutusasiakkaat kirjautuivat Ilmarisen verkkopalveluun 806 416 (813 917) kertaa, ja heidän asioitaan hoidettiin myös 108 957 (133 248) puhelussa sekä chat-keskuste-luissa, sähköpostitse, tapaamisissa ja kirjeitse.

Vuoden 2019 lopussa tapahtui yksi kannansiirto Ilmarisesta Telian eläkesäätiöön. Va-kuutusten mukana siirtyi varoja yhteensä 24,7 miljoonaa euroa. Summa koostui TyEL-vakuutusten 19,9 miljoonan euron suuruisesta vastuuvelasta sekä 4,8 miljoonan euron vakavaraisuuspääomasta (24.3 % vastuuvelasta).

7 VAKUUTUSMAKSUTASO

Vuonna 2019 keskimääräinen TyEL-maksu oli 24,4 (24,4) prosenttia palkasta, eli sama kuin edellisenä vuonna. Työmarkkinajärjestöjen vuonna 2016 solmiman kilpailukykyso-pimuksen mukaisesti työntekijöiden maksuosuus nousi 0,4 (0,2) prosenttiyksikköä ja työnantajien maksuosuus laski vastaavasti. Alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu oli siten 6,75 (6,35) prosenttia ja 53–62-vuotiaiden työntekijöiden maksu 8,25 (7,85) prosenttia. Työnantajien maksu oli keskimäärin 17,35 (17,75) pro-senttia palkoista. Työnantajan maksutaso vaihtelee vakuutuskohtaisesti ja riippuu myös työeläkeyhtiön asiakashyvityksistä. Keskimääräistä maksutasoa määrättäessä on kes-kimääräiseksi asiakashyvitykseksi arvioitu 0,6 prosenttia työnantajan palkkasummasta.

Alla on esitetty Ilmarisen vuonna 2019 maksamien asiakashyvitysten määrä (120 mil-joonaa euroa) suhteessa palkkasummaan asiakassegmenteittäin. Segmentit ovat sosi-aali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisia, eläkeyhtiöiden yhteisessä raportoin-nissa käytettäviä segmenttejä. Vuodelle 2020 asiakashyvitysten määrä nousee 164 mil-joonaan euroon, mikä on 0,7 (0,6) prosenttia palkkasummasta.

SEGMENTTIRAJAT, M€ (2018 TASOSSA)	HYVITYKSET / PALKAT
0 – 0,4	0,5 %
0,4 – 2,1	0,5 %
2,1 – 9,9	0,6 %
9,9 – 33,4	0,6 %
33,4 -	0,7 %

Vuodelle 2020 vahvistettu keskimääräinen TyEL-maksu on samoin 24,4 prosenttia. Kil-pailukykysovimuksen mukaisesti työnantajan keskimääräinen maksu alenee edelleen 0,40 prosenttiyksikköä 16,95 prosenttiin palkoista. Työntekijöiden maksut nousevat vas-taavasti. Alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu vuonna 2020 on siten 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaiden maksu 8,65 prosenttia.

Yrittäjäeläkkeen maksuprosentti alle 53-vuotiaiden ja yli 62-vuotiaiden osalta oli 24,1 prosenttia ja muiden osalta 25,6 prosenttia. Maksuprosentit ovat samat myös vuonna 2020.

8 ELÄKKEET

Ilmarisessa tehtiin vuonna 2019 uusia eläkepäätöksiä 36 312 (33 876) kappaletta, ja eläkkeitä maksettiin yhteensä 6 077,8 (5 711,7) miljoonaa euroa.

Maksetut eläkkeet eläkelajeittain 2019

Milj. e	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	4 532,8	325,3	4 858,1	79,9
Varhennetut vanhuuseläkkeet	224,7	19,5	244,2	4,0
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	46,0	4,0	50,0	0,8
Osa-aikaeläkkeet	1,5	0,4	1,9	0,0
Työkyvyttömyyseläkkeet	473,1	26,7	499,7	8,2
Työraueläkkeet	0,0	0,0	0,0	0,0
Perhe-eläkkeet	394,6	29,2	423,9	7,0
Yhteensä	5 672,6	405,2	6 077,8	100,0

Eläkevakuutusmaksutulo oli 5,8 (5,4) miljardia euroa. Maksetut eläkkeet ilman eläkkeiden hoitokuluja oli 6,1 (5,7) miljardia euroa ja siten noin 320 (289) miljoonaa euroa maksutuloa suurempi.

Suurin osa eli 79,9 (79,4) prosenttia eläkemenosta muodostui vanhuuseläkkeistä. Työkyvyttömyyseläkkeiden osuus eläkemenosta oli 8,2 (8,7) prosenttia ja perhe-eläkkeiden 7,0 (7,2) prosenttia.

Eläkkeensaajien lukumäärä 31.12.2019

Perusturvan mukaiset eläkkeet

	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	311 021	33 526	344 547	75
Varhennetut vanhuuseläkkeet	0	0	0	0
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	5 390	946	6 336	1
Osa-aikaeläkkeet	82	26	108	0
Työkyvyttömyyseläkkeet	36 057	2 438	38 495	8
Perhe-eläkkeet	63 470	6 974	70 444	15
Työraueläkkeet	2	0	2	0
Yhteensä	416 022	43 910	459 932	100

Vuoden päättyessä eläkkeensaajia oli 459 932 (459 993). TyEL-eläkettä sai vuoden päättyessä 416 022 (418 162) eläkkeensaajaa ja YEL-eläkettä 43 910 (41 831) eläkkeensaajaa.

Eläkepäätökset vuonna 2019

Vuoden 2019 aikana annettiin yhteensä 68 397 (55 973) eläkepäätöstä.

	2019	2018	Muutos-%
Uudet eläkepäätökset			
Vanhuuseläkkeet	13 972	13 396	4
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	3 338	2 687	24
Työkyvyttömyyseläkkeet	9 525	8 446	13
Työuraeläkkeet	19	16	19
Perhe-eläkkeet	4 875	4 809	1
Kuntoutusoikeuspäätökset	4 583	4 522	1
Uudet eläkepäätökset yhteensä	36 312	33 876	7
Kaikki eläkepäätökset yhteensä	68 397	55 973	22

Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden päätösten määrä kasvoi 13 (9) prosenttia. Hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneiden asiakkaiden osuus oli 33,7 (30,1) prosenttia. Niistä Ilmarisen hylkäävistä päätöksistä, joista valittiin Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan, muuttui 14,2 (14,8) prosenttia. Muuttuneiden päätösten osuus oli 1,9 (2,6) prosenttiyksikköä korkeampi kuin muilla yksityisen sektorin toimijoilla keskimäärin.

Vanhuuseläkkeiden hakemusmäärä laski noin 10 prosenttia. Hakemusten vähenemiseen vaikutti alimman eläkeiän nousu kolmella kuukaudella, ollen 1956 syntyneillä 63 vuotta ja 6 kuukautta. Annettujen vanhuuseläkepäätösten osuus sen sijaan kasvoi, koska tulorekisterin myötä käsittelyä muutettiin siten, että vakuutetulle annetaan heti väliaikainen päätös tulorekisterissä olevilla tiedoilla ja myöhemmin lopullinen päätös kaikilla ansiotiedoilla.

Eläkehakemusten käsittelyprosessia kehitettiin vuoden aikana ja hakemusten käsittelyaikoja pystyttiin merkittävästi parantamaan. Vanhuuseläkkeiden käsittelyaika joulukuussa oli keskimäärin 13 (43) päivää ja työkyvyttömyyseläkehakemusten 43 (74) päivää. Samanaikaisesti asiakastytyvyisyys parani.

9 TYÖKYVYTTÖMYYSRISKIN HALLINTA

Työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä jatkoi Ilmarisessa kasvuaan vuonna 2019. Uusia työkyvyttömyyseläkehakemuksia tuli lähes 7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Eniten lisääntyivät mielenterveyssyistä myönnetyt työkyvyttömyyseläkkeet, joissa kasvua edellisvuodesta oli noin 20 prosenttia. Mielenterveyden häiriöiden perusteella myönnetty työkyvyttömyyseläkkeet olivat ensimmäistä kertaa suurin diagnoosiryhmä Ilmarisen myöntämissä työkyvyttömyyseläkkeissä. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien perusteella myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden kasvu jäi puolestaan vähäiseksi. Työkykyriskien ennakkoinnilla ja hallinnalla voidaan tukea työssä jatkamista ja pidentää työuria. Työkyvyttömyyden ehkäisy hyödyttää niin työntekijää, työnantajaa kuin koko yhteiskuntaa.

Työkykyä edistävässä toiminnassa Ilmarisen yhteistyö asiakkaiden kanssa on suunnitelmallista ja tavoitteellista, ja hankkeet suunnataan yhdessä tunnistettuihin työkyvyttömyysriskiä pienentäviin kehityskohteisiin. Yhteistyöstä tehdään sopimukset kirjallisesti, ja palveluiden tuloksellisuutta seurataan muun muassa asiakkaiden kanssa yhteisesti sovitulla mittareilla sekä asiakaskyselyillä. Tulosten seuranta osoittaa, että palvelujen avulla onnistutaan parantamaan työkykyä ja pienentämään työkyvyttömyysriskiä.

Vuonna 2019 asiakasyrityksille järjestettiin eri puolilla Suomea 32 työkykyjohtamista tukevaa valmennusta, joissa oli osallistujina 2200 henkilöä. Lisäksi vuoden aikana oli käynnissä 3000 erillistä valmennusta tai muuta työkykyä ylläpitävää hanketta yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Asiakasyritysten työkyvyttömyysriskin hallintaa tuetaan myös ammatillisen kuntoutuksen keinoin. Palvelu sisältää asiakasyritysten esimieskunnan koulutusta ja kuntoutuksen suunnitteluvaiheessa neuvontaa ja asiantuntijatukea sekä esimiehille että henkilös-
tölle. Vuonna 2019 päätöksen ammatinvaihdon tai työhön paluun tukemiseen sai Ilmarisesta noin 4500 uutta henkilöä. Varsinaisen kuntoutusjakson aikana yhtiö maksaa työeläkelainsäädännön mukaisia etuuksia, joilla tuetaan kuntoutuksen aikaista toimeentuloa ja korvataan kuntoutuksesta aiheutuvia kuluja. Erilaisia kuntoutuksen päätöksiä annettiin vuonna 2019 yhteensä noin 9400 kappaletta.

Vakuutusmaksun työkyvyttömyysriskiosa oli 6,5 (6,1) miljoonaa euroa. Tästä asiakasyritysten työkyvyttömyysriskienhallintaan käytettiin 5,1 (5,7) miljoonaa euroa ja muihin työkyvyttömyysriskienhallinnan liikekuluihin 1,3 (0) miljoonaa euroa.

Finanssivalvonta sai joulukuussa päätökseen Ilmarisen työkykytoimintaa koskeneen tarkastuksen. Tarkastus osoitti, että yhtiössä on ollut erilaisia tulkintoja kuin valvojalla. Finanssivalvonnan kehotukset ja suositukset sekä kaikille työeläkeyhtiöille osoitetussa valvottavatiedotteessa tarkennetut ohjeistukset käydään läpi ja havaitut puutteet korjataan. Ilmarinen antaa vastineensa Finanssivalvonnalle helmikuussa 2020.

10 VASTUUVELKA

Ilmarisen vastuuelvelka oli vuoden 2019 päättyessä yhteensä 42 150,1 (40 625,7) miljoonaa euroa. Vastaisten ja alkaneiden eläkkeiden vastuu oli 38 873,9 (37 725,8) miljoonaa euroa, ja vakuutus- ja sijoitustappioita puskuroiva osittamaton lisävakuutusvastuu oli 1 575,0 (3 043,6) miljoonaa euroa. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu oli 1 537,7 (-262,9) miljoonaa euroa.

Vastaisten ja alkaneiden eläkkeiden vastuu kasvaa vuoden aikana karttuneen eläketurvan myötä ja purkautuu maksettujen eläkkeiden johdosta. Sijoitusten tuotosta hyvitetään vastuuelvelle korkoa laskuperusteiden mukaisesti. Pääosa työeläkeyhtiöiden vastuuelvelan tuottovaatimuksesta määräytyy eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sitoo 20 prosentin osuuden vastuuelvelasta työeläkesijoittajien noteerattujen osakesijoitusten keskimääräiseen tuottoon ja siirtää siten osakeriskin tältä osin yhtiöltä koko työeläkejärjestelmän kannettavaksi. Kaikkiaan vastuuelvelle vuonna 2020 hyvitetäväksi tuotoksi muodostui 8,0 (2,5) prosenttia, josta osaketuottosidonnaiseen lisävakuutusvastuuseen sitoutunut tuotto oli 4,3 (-1,5) prosenttia. Muulle vastuuelvelle hyvitetiin 3,7 (4,0) prosentin mukainen tuotto.

Vakuutusteknisen vastuuvelan erittely

Milj. e	2019	2018
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	19 686,4	19 068,4
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 575,0	3 043,6
Ositettu lisävakuutusvastuu	163,4	119,2
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 537,7	-262,9
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	22 962,7	21 968,3
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	19 187,5	18 657,4
Korvausvastuu yhteensä	19 187,5	18 657,4
Vakuutustekninen vastuvelka yhteensä	42 150,1	40 625,7

11 SIIJOITUSTOIMINTA

Eläkevarat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti. Tämän vuoksi eläkevarojen sijoittamisessa korostuu pitkäjänteisyys. Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoitusten mahdollisimman korkea tuotto pitkällä aikavälillä. Sijoitusten keskimääräinen riski ei kuitenkaan saa olla liian suuri suhteessa yhtiön riskinkantokykyyn.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastui. Suotuisan suhdannevaiheen oletettiin kuitenkin jatkuvan. Rahapolitiikka keveni vuoden aikana USA:n keskuspankin laskiessa keskeistä ohjauskorkoaan kolme kertaa. EKP piti ohjauskorkonsa nollassa ja aloitti uudelleen arvopapereiden osto-ohjelman. Inflaatio pysyi maltillisena.

Kevenevä rahapolitiikka ja USA:n aiemmin toteutetut verohelpotukset nostivat yritysten tuloksia ja omaisuuserien arvostuksia vuonna 2019. Osakemarkkinoiden nousu oli riippä. Pitkien korkojen laskun seurauksena myös pitkien korkosijoitusten tuotot olivat hyviä. Yhdysvaltain dollari vahvistui suhteessa euroon noin 3 prosenttia. Vuosi 2019 oli hyvä myös reaali- ja pääomasijoituksissa.

Yhtiön sijoitukset olivat vuoden 2019 päättyessä käyvin arvoineen yhteensä 50 527,8 (46 024,0) miljoonaa euroa. Sijoitusten tuotto käyville arvoille laskettuna oli 11,8 (-1,4) prosenttia. Suomen inflaatio aleni edellisvuoden 1,1 prosentista 1,0 prosenttiin. Yhtiön sijoitusten arvon reaalisesti tuotoksi muodostui näin 10,8 (-2,6) prosenttia vuonna 2019. Kymmenen viimeisimmän vuoden vuotuinen keskituotto käyville arvoille on ollut 5,8 prosenttia, mikä vastaa keskimäärin 4,4 prosentin vuotuista reaalityttöä. Laskettuna vuodesta 1997 yhtiön sijoitusten kokonaistuotto käyville arvoille on ollut keskimäärin 5,8 prosenttia vuotta kohden. Tämä vastaa 4,3 prosentin vuotuista reaalityttöä.

Seuraavassa on eritelty yhtiön sijoitusomaisuuden käypä arvo omaisuuslajeittain. Tilinpäätöksen liitetietoihin sisältyvät tämän perusjakauman lisäksi sijoitusten riskijakauma sekä taulukko sijoitustuottojen jakautumisesta eri sijoituslajeihin.

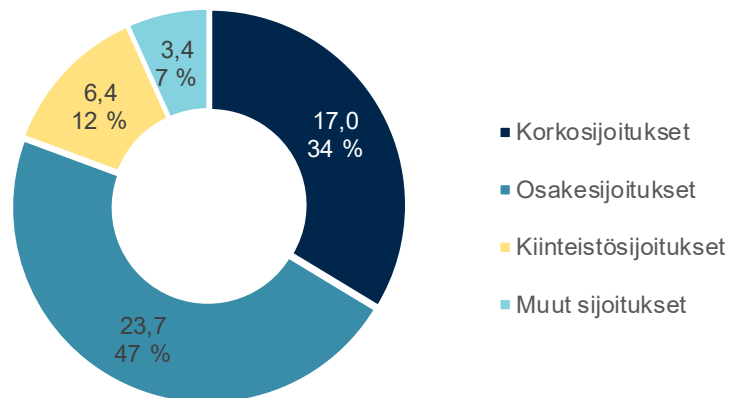
	2019		2019		2019	
	Perusjakauma		Riskijakauma		Tuotto	Volatiliteetti
	milj. e	%	milj. e	%	%	
Korkosijoitukset	17 014,6	33,7	12 917,1	25,6	4,7	
Lainasaamiset	1 096,5	2,2	1 096,5	2,2	2,5	
Joukkovelkakirjalainat	14 998,9	29,7	9 070,5	18,0	5,0	2,3
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	6 208,8	12,3	5 353,6	10,6	7,9	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	8 790,2	17,4	3 716,8	7,4	3,6	
Muut rahoitusmarkkinavälitteet ja talletukset (ml. sijoituksiin kohdistuvat saamiset ja velat)	919,1	1,8	2 750,2	5,4	2,6	
Osakesijoitukset	23 736,1	47,0	23 765,0	47,0	20,8	
Noteeratut osakkeet	18 485,3	36,6	18 514,3	36,6	22,5	11,4
Pääomasijoitukset	4 305,6	8,5	4 305,6	8,5	15,6	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	945,2	1,9	945,2	1,9	13,2	
Kiinteistösijoitukset	6 385,7	12,6	6 403,4	12,7	8,4	
Suorat kiinteistösijoitukset	5 777,5	11,4	5 778,5	11,4	8,8	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	608,2	1,2	624,9	1,2	4,4	
Muut sijoitukset	3 391,3	6,7	4 906,7	9,7	-2,1	
Hedge-rahastosijoitukset	2 481,9	4,9	2 481,9	4,9	5,3	3,6
Hyödykesijoitukset	20,4	0,0	33,4	0,1		
Muut sijoitukset	889,1	1,8	2 391,4	4,7	-19,6	
Sijoitukset yhteensä	50 527,8	100,0	47 992,2	95,0	11,8	4,1
Johdannaisten vaikutus			2 535,6	5,0		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	50 527,8		50 527,8	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 1,7 vuotta.

Avoin valuuttapositio on 23,4 % sijoitusten markkina-arvosta.

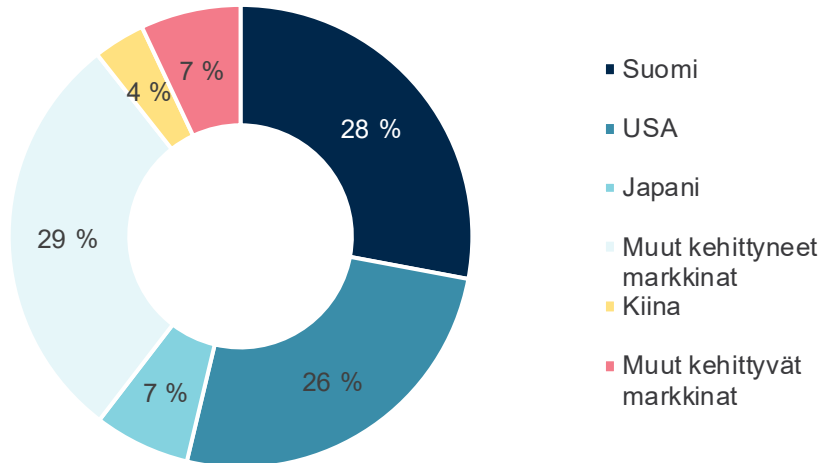
Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut.

Sijoitusomaisuuden markkina-arvo (50,5 mrd €) omaisuuslajeittain

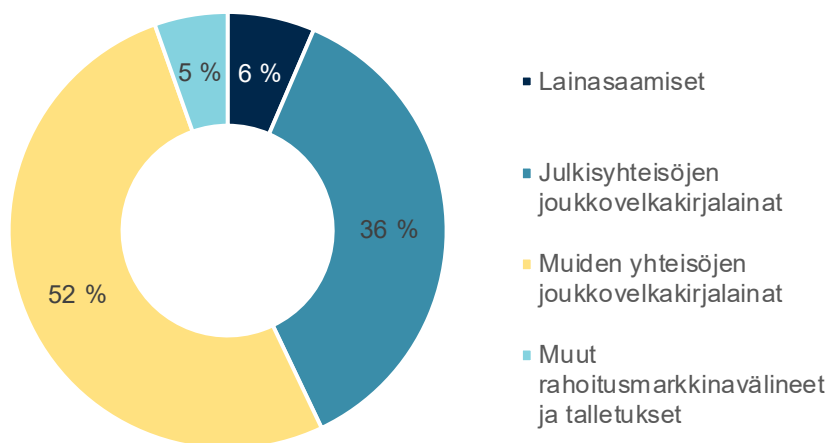
Noteerattujen ja noteeraamattomien osakesijoitusten sekä pääomasijoitusten osuus sijoituksista oli 47,0 (42,8) prosenttia eli 23 736,1 (19 692,1) miljoonaa euroa ja niiden käyvin arvoin laskettu tuotto oli 20,8 (-3,6) prosenttia. Noteerattujen osakesijoitusten määrä oli 18 485,3 (14 997,4) miljoonaa euroa. Näiden jakauma maantieteellisille alueille on esitetty alla.

Noteeratut osakkeet (18,5 mrd. €) alueittain

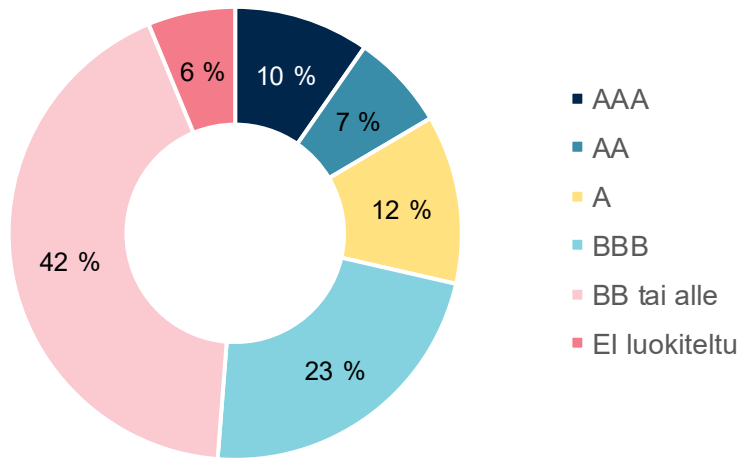
Korkosijoitusten osuus yhtiön sijoitusvarallisuudesta oli 33,7 (37,7) prosenttia, eli 17 014,6 (17 360,7) miljoonaa euroa ja tuotto 4,7 (0,0) prosenttia. Korkosijoitukset koostuvat joukkovelkakirjalainoista, korkorahastoista, muista rahoitusmarkkinavälineistä sekä lainasaamisista. Korkosijoitusten jakauma sijoituslajeittain on esitetty alla.

Korkosijoitukset (17,0 mrd. €) sijoituslajeittain

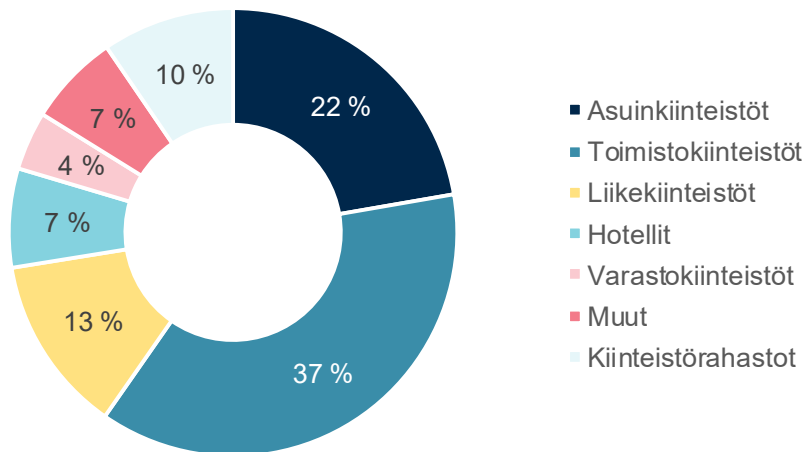
Korkosijoituksista joukkovelkakirjalainoja oli 14 998,9 (14 304,5) miljoonaa euroa. Joukkovelkakirjalainojen jakauma luottoluokittain on esitetty alla.

Joukkovelkakirjalainat luottoluokittain

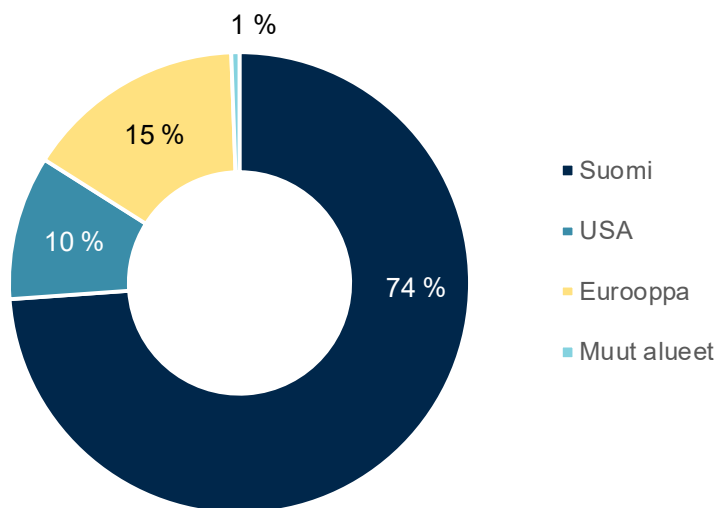
Kiinteistösijoitusten osuus sijoituksista oli 12,6 (13,2) prosenttia, eli 6 385,7 (6 096,4) miljoonaa euroa. Yhtiön kiinteistösijoitusten kokonaistuotto oli 8,4 (6,0) prosenttia. Kiinteistösijoitusten jakauma kiinteistötyypeittäin jaoteltuna on esitetty alla

Kiinteistösijoitukset (6,4 mrd. €) kiinteistötyypeittäin

Ilmarisen kiinteistösijoituksista 74 (74) prosenttia, eli 4 718,0 (4 505,3) miljoonaa euroa oli Suomessa ja 26 (26) prosenttia, eli 1 668,3 (531,0) miljoonaa euroa ulkomailla. Ilmarisen kotimaisten kiinteistöjen vuokrausaste laski hieman ja oli vuoden lopussa 88,1 (90,5) prosenttia. Kiinteistösijoitusten jakauma maantieteellisille alueille on esitetty alla.

Kiinteistösijoitukset (6,4 mrd. €) alueittain

Edellä mainittujen omaisuusluokkien lisäksi sijoitusvarallisuuden markkina-arvosta oli 6,7 (6,2) prosenttia eli 3 391,3 (2 874,8) miljoonaa euroa hyödykesijoituksia, sijoituksia absoluuttisen tuoton rahastoihin sekä muita sijoituksia. Näiden sijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle oli -2,1 (-10,1) prosenttia.

Ilmarisen hallitus hyväksyi uudet vastuullisen sijoittamisen periaatteet vuoden 2019 lopussa. Uusien periaatteiden mukaan vastuullisuutta katsotaan entistä selkeämmin ympäristön, ihmisoikeuksien ja omistajaohjausperiaatteiden kautta. Vastuullisuuden perusmäärittelyyn ei kuitenkaan tehty merkittäviä muutoksia eli sijoitustoimintaa ohjaa edelleen kansainvälisten normien noudattaminen, aktiivinen omistajuus ja vastuullisuuden integrointi salkunhoitoon. Ilmarinen ei sijoita yhtiöihin, jotka osoittavat piittaamattomuutta kansainvälisiä normeja kohtaan. Sijoituksia ei tehdä myöskään tupakkatuotteiden tai kiistanalaisten aseiden valmistajiin. Ilmarinen pyrkii rajoittamaan sijoituksiaan hiili-intensiivisiin yrityksiin. Ilmarinen on asettanut tavoitteekseen hiilineutraalin sijoitus-salkun vuoden 2035 loppuun mennessä.

Mikäli Ilmarisen sijoituskohteena oleva yhtiö ei täytä vastuullisuuskriteereitä, yhtiön kanssa voidaan aloittaa vaikuttamisprosessi sijoituskohteen poissulkemisen sijaan. Vuoden 2019 lopussa Ilmarisella oli käynnissä 16 (12) vaikuttamisprosessia, joista seitsemän liittyi ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien kunnioittamiseen. Ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevat ongelmat liittyivät hoivapalveluiden laatuun, tuoteturvallisuuteen ja alkuperäiskansojen oikeuksiin.

12 KEHITTÄMINEN, IT JA TIETOTURVA

Kansallinen tulorekisteri otettiin käyttöön ja ensimmäiset tulorekisterin tiedoista muodostetut laskut lähtivät asiakkaille tammikuun alussa. Vuoden aikana tietojärjestelmäkkehityksen painopisteenä oli edelleen Ilmarisen ja Eteran fuusiosta aiheutuneiden järjestelmäintegraatiotarpeiden toimeenpano. Integraatiotöissä edistyi suunnitellusti ja synergiahyödyt näkyvät kulujen laskuna, jonka odotetaan jatkuvan vuoden 2020 aikana.

Ilmarisen strategian keskeisiä elementtejä ovat vahvasti digitalisaatioon nojautuvat asiakaslähtöiset palvelut, hyvä henkilöstökokemus sekä kustannustehokas ja toimintavarma palvelutuotanto. Vuoden aikana käynnistettiin strategisia tavoitteita ja digitavoitetta tukevan asiakaslähtöisen kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilan suunnittelu. Tietoturvan ja tietosuojan alueella jatkettiin uusien vaatimusten mukaisten toimintamallien luomista.

Ilmarisen organisaatiota uudistettiin vuoden aikana. Organisaatiouudistuksen yhteydessä päivitettiin myös kehittämisen malli tukemaan vahvasti liiketoiminta- ja asiakaslähtöistä palvelukehitystä. Uudistuksen tavoitteena on suoraviivaistaa liiketoiminnan palvelukehitysohjaamista sekä mahdollistaa asiakkaan mukaan ottaminen suoraan palvelukehitykseen.

Myös IT-operaatioiden osalta organisaatiota sekä vastuita muokattiin. Toiminnassa pyritään saavuttamaan entistä parempaa kustannustehokkuutta varmistamalla samalla palveluiden saatavuus ja jatkuvuus, ajantasaiset, oikein lisensoidut ja tietoturvalliset ympäristöt, laadukas toiminta järjestelmien tuotantomuutostilanteissa sekä entistä parempi IT-toimittajien ohjaus.

13 RISKIENHALLINTA

Ilmarisen riskienhallinnan tavoitteena on estää yhtiön toimintaa uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida toteutuneiden riskien aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot sekä turvata toiminnan jatkuvuus. Tavoitteena on lisäksi, että yhtiö voi hyödyntää hallitun riskinoton tarjoamat mahdollisuudet liiketoiminnassa, erityisesti sijoitustoiminnassa. Olennaisinta on yhtiön lakisääteisen toiminnan sekä vakuutettujen, eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Yhtiöllä on sen koko toiminnan kattavat riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Riskienhallinnan yhtiötasoisista seuranta, arviointia ja kehittämistä varten johtoryhmälle, hallitukselle ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti yhtiön riskitilanteesta.

Yhtiön riskienhallintatoiminto mukaan lukien sijoitustoiminnan riskien valvonta ja hallitusraportointi sisältyvät yhtiön toiminnan suunnittelusta ja seurannasta vastaavan johtajan vastuualueeseen. Sijoitustoiminnan raportointi ja riskienvalvonta ovat siis riippumattomia riskiä ottavasta toiminnasta. Yhtiön riskienhallintatoiminto valmistelee hallituksen ohjauksessa vuosittain arvion riskienhallintatoiminnan asianmukaisuudesta ja yhdessä toimivan johdon kanssa yhtiön riski- ja vakavaraisuusarvion.

Sijoitustoiminnan riskinottoa ohjaavat hallituksen vahvistama sijoitusstrategia ja sitä toteuttava sijoitussuunnitelma sekä sijoitusvaltuudet ja muut hallituksen määrittelemät periaatteet. Riskitason ja perusallokaation muutostarpeita seurataan jatkuvasti. Seuranta ja arviointia varten riskienhallintatoiminto tuottaa muun muassa skenaario- ja stressitestejä. Sijoitustoiminnassa riskien seuranta ja -hallinta ovat jatkuvaa.

Riskienhallintaa selostetaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

14 HENKILÖSTÖ

Ilmarinen-konsernissa työskenteli vuonna 2019 keskimäärin 689 (713) ilmarislaista. Emoyhtiö Ilmarisessa työssä olevia oli henkilötyövuosina mitattuna vuoden aikana keskimäärin 651 (685). Tässä luvussa on mukana 28 (56) osa-aikaista työntekijää, joiden työpanos on keskimääräiä laskettaessa oikaistu kokoaikaisten henkilöiden työaikaa vastaavaksi. Perhevapailta ja muilla palkattomilla vapailta oli vuoden aikana 16 (47) henkilöä. Vuoden lopussa työsuhteessa emoyhtiö Ilmariseen oli 644 (687) henkilöä, joista vakituisessa työsuhteessa oli 616 (649).

Vuonna 2019 uusitun strategian toteuttamiseksi tehtiin vuonna 2019 organisaatiouudistus. Sen yhteydessä käytiin keväällä 2019 yhteistoimintaneuvottelut ja uusi organisaatio astui voimaan 1.7. Uudelleenorganisoinnissa 70 vanhaa tehtävää lakkasi, mutta samaan aikaan syntyi 60 uutta tehtävää, jotka saatiin täytettyä pääasiassa sisäisesti. Uudistuksessa organisaatiota myös madallettiin vähintään yhdellä ja paikoin kahdella kerroksella. Tavoitteena oli muodostaa organisaatiosta ketterämpi ja asiakaslähtöisempi.

Vuonna 2019 Ilmarinen keskittyi strategian uudistamiseen ja sen toimeenpanoon yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstö osallistui laajasti strategian laatimiseen keväällä. Osana strategiatyöskentelyä yhtiön nuorista työntekijöistä kerättiin visiotyöryhmä pohtimaan toimintaympäristön muutosta ja yhtiön visiota tulevaisuuteen.

Osana strategian toimeenpanoa yhtiö aloitti yhteisen toimintakulttuurin luomisen. Kaikki yhtiön esimiehet kokoontuivat yhteisille johtamisen syyspäiville, joiden tavoitteena oli yhtenäistää ja kehittää johtamista Ilmarisessa. Syksyllä panostettiin erityisesti tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistamiseen, luoden pohjaa osaamisen rohkealle uudistamiselle.

Yhteisen toimintakulttuurin luomisen muutosmatkan lempinimeksi henkilöstö valitsi Il-maveivin. Nimellä kuvataan henkilöstön yhteistä suoritusta, jossa asiakaslähtöisyys, tehokkuus ja vetovoimaisuus pyritään viemään maaliin ideoimalla keinoja ja toteuttamalla niitä yhdessä koko henkilöstön voimin.

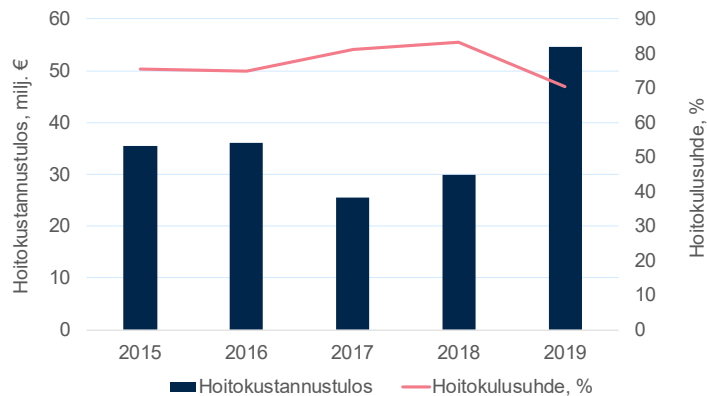
Uuden organisaation rakennetta ja toimintatavan muutosta mukailtiin myös konkreettisesti toimitilojen sisäisillä muutoilla. Sisäisten muutosten tavoitteena on sujuvoittaa työntekijöiden arkea, parantaa tiedonkulkua ja lisätä yhteistyötä organisaation sisällä.

Henkilöstön virettä seurattiin joka toinen kuukausi toteutetuilla pulssikyselyillä sekä vuosittaisella laajemmalla henkilöstötutkimuksella. Muutoksista ja yhteistoimintaneuvotteluista huolimatta henkilöstön vire on koko vuoden ollut erinomaisella tasolla. Henkilöstön vire oli keskimäärin 4,0. Tulokset olivat erinomaisia ja selvästi vertailuryhmää parempia. Henkilöstötutkimuksessa ja pulssikyselyissä mitattiin myös työntekijöiden halukkuutta suositella Ilmarista työnantajana eNPS-mittarilla. Ilmarisen eNPS-luku oli vuoden lopussa 23, kun asteikkona on -100–100.

15 LIIKEKULUT

Vuonna 2019 Ilmarisen kokonaisliikekulut olivat 175,2 (194,6) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden 2018 liikekuluja rasittivat päällekkäisten järjestelmien alaskirjauksista aiheutuneet 15,3 miljoonan euron kulut.

Yhtiön hoitokustannustulos parantui merkittävästi. Vakuutusmaksun hoitokustannustuotot olivat 184,7 (178,7) miljoonaa euroa, ja hoitokustannustuotoilla katettavat kulut olivat 130,2 (148,8) miljoonaa euroa. Hoitokulusuhde eli edellä mainittujen liikekulujen suhde saatuihin hoitokustannusosiin parani 70,5 (83,2) prosenttiin. Hoitokustannustulos parani 24,6 miljoonalla eurolla ja oli 54,5 (29,9) miljoonaa euroa.

Lakisääteiset maksut 12,0 (11,7) miljoonaa euroa rahoitetaan erillisellä vakuutusmaksuun sisältyvällä lakisääteisten maksujen osalla. Nämä maksut ovat Eläketurvakeskuksen kustannusosuus, Finanssivalvonnan valvontamaksu ja oikeushallintomaksu.

Sijoitustoiminnan liikekulut olivat 26,5 (28,4) miljoonaa euroa eli 0,05 (0,06) prosenttia sijoitusten yhteismäärästä. Ne rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Vakuutusmaksuun sisältyvällä työkyvyttömyysriskin hallintaosalla rahoitettava osuus työhyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpitotoiminnan kustannuksesta oli 6,4 (5,7) miljoonaa euroa.

16 SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA

Vastuullisuus on yksi Ilmarisen arvoista ja erottamaton osa kaikkea toimintaa. Lakisääteisen perustehtävän myötä Ilmarisella on suuri vastuu yhteiskunnassa: vuonna 2019 yhtiö huolehti noin 1,2 miljoonan henkilön eläketurvasta. Ilmarinen sijoittaa nykyisten ja tulevien eläkkeensaajien eläkevaroja tuottavasti ja turvaavasti. Näiden tehtävien hoitaminen edellyttää vastuullisuutta jokaiselta työntekijältä.

Ilmarisen yritys vastuun olennaisimpia tavoitteita seurataan KPI-mittareiden (*Key Performance Indicator*) avulla. Yritysvastuun mittarit pohjautuvat keskeisiltä osiltaan mittareihin ja tavoitteisiin, joita käytetään yleisesti Ilmarisen liiketoiminnan mittaamiseen. Yritysvastuun KPI-mittarit julkaistaan Ilmarisen [verkkosivuilla](#).

Tuloksista raportoidaan kerran vuodessa yritys vastuuraportissa, joka löytyy [verkkosivuilta](#). Raportissa kuvataan yritys vastuun tavoitteita ja toteutumista toimintamme kanalta keskeisillä osa-alueilla. Vastuullisuuden raportoinnissa käytetään kansainvälistä Global Report Initiative:n *GRI Standards* -viitekehystä. Vuotta 2019 koskeva raportti julkaistaan maaliskuussa 2020.

Vuonna 2019 Ilmarinen kokosi sijoitustoimintaa koskevat muut kuin taloudelliset tavoitteet ja periaatteet yhteen Vastuullisen sijoittamisen periaatteet -dokumentiksi. Periaatteet ja niiden päivitykset hyväksyy Ilmarisen hallitus. Vastuullisen sijoittamisen periaatteissa huomioidaan sijoitusten vaikutukset ympäristöön ja ihmisoikeuksiin sekä yritysten hallintoon liittyvät kysymykset. Lisäksi Ilmarinen julkaisi ensimmäisen kerran vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käytännön ohjeistuksen, jossa kerrotaan tarkemmin periaatteiden toteuttamisen käytännöistä.

Ympäristöasiat

Ilmarisen toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat välillisiä. Ne liittyvät ensisijaisesti sijoitusvarallisuuden käyttöön globaalisti. Ilmarisessa seurataan esimerkiksi arvopaperi- ja kiinteistösijoitusten ympäristövaikutuksia. Vastuullisuuden huomioiminen on osa sijoitusten riskienhallintaa. Sijoituskohteiden ympäristöriskit voivat realisoitua taloudellisina menetyksinä ja mainehaittoina.

Ilmarisen ilmastoperiaatteiden tavoitteena on, että sijoitukset olisivat linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden kanssa. Tämä tarkoittaa paitsi hiiliriskien huomioimista, myös sen tunnistamista, että ilmastonmuutoksen torjuminen avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille. Uudet mahdollisuudet liittyvät energiatehokkuuden ja puhtaan teknologian ratkaisuja edistävien innovaatioiden kysynnän kasvuun.

Vuoden 2016 ilmastoperiaatteissa tavoitteena oli kasvattaa sijoituksia kestävä kehityksen ratkaisuja tuottaviin yrityksiin 12 prosenttiin listatuista sijoituksista. Kestävä kehityksen ratkaisuihin lasketaan muun muassa energiatehokkuuteen, ravitsemukseen, tarttuvien tautien ehkäisyyn, vesihuoltoon ja koulutukseen liittyvä liiketoiminta. Kestävä kehityksen ratkaisuihin tehdyiltä sijoituksilta vaaditaan samat taloudelliset edellytykset kuin kaikilta muiltakin sijoituksilta. Käytännössä tavoite on osoittautunut ongelmalliseksi. Haasteita on ollut esimerkiksi siinä, millä kriteereillä liiketoiminta voidaan laskea kestävä kehityksen haasteita ratkaisevaksi. Vuoden 2019 lopussa tavoitteeseen oli päästy 9,2 prosentissa listatuista sijoituksista.

Ilmarinen on seurannut listattujen sijoitusten hiilijalanjälkeä vuodesta 2015 ja pyrkinyt pienentämään sitä. Joulukuussa Ilmarisen hallitus hyväksyi sijoitustoiminnan tavoitteen hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä. Vuoden 2019 lopussa suoran listatun osakesalkun hiili-intensiteetti oli 240 (265) tonnia hiilidioksidiekvivalenttia per miljoona euroa liikevaihtoa. Tämä oli vertailuindeksin mukainen. Suoran listatun yrityslainasalkun hiilijalanjälki oli 220 (316) tonnia hiilidioksidiekvivalenttia per miljoona euroa liikevaihtoa.

Ilmarinen on Suomen suurimpia kiinteistösijoittajia sekä merkittävä rakennuttaja. Yhtiön suorat ympäristövaikutukset liittyvät ennen kaikkea kiinteistöjen energiatehokkuuteen ja muihin rakennetun ympäristön ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin. Ilmarinen sijoittaa resurssitehokkaisiin sekä käyttäjälle terveellisiin ja turvallisiin rakennuksiin, jotka sijaitsevat hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Uudisrakennuskohteissa kartoitetaan uusiutuvan energian, erityisesti maalämmön ja aurinkoenergian, käyttömahdollisuudet. Rakennusvaiheessa otetaan huomioon kiertotalouden mahdollisuudet ja rakennusten koko elinkaari.

Käynnissä olevan LEED Volume Programme v4 -luokitteluhjelman tuloksena Ilmarinen on saanut uusia ympäristöluokituksia käytössä oleville kiinteistöille. Vuoden 2019 aikana käytönaikaisen sertifikaatin saivat Helsingissä Mikonkatu 9, Pääpostitalo, Grönqvistin talo, Aleksanterinkatu 17, Aleksanterinkatu 30–34 ja Aleksanterinkatu 44 ja Espoossa Keilaranta 19. Kaikki kiinteistöt ovat saaneet luokittelussa toiseksi korkeimman eli kultatason sertifikaatin. Graniittitalo Helsingin Kampissa sai kolmanneksi korkeimman eli hopeatason sertifikaatin.

Käytönaikaisessa LEED-sertifioinnissa erityisen suuressa roolissa on vuokralaisten ja kiinteistöjen käyttäjien osallistuminen sertifiointiprosessiin. Sijainti hyvien kulkuyhteyksien varrella ja kiinteistön energiatehokkuuden parantaminen ovat tärkeitä tekijöitä. Suuri vaikutus on myös käyttäjien suunnittelemissa ja toteuttamissa energiansäästötoimilla. Yhteistyössä vuokralaisten kanssa olemme pystyneet esimerkiksi pienentämään rakennusten energian- ja käyttöveden kulutusta. Sertifioinnit ovat voimassa viisi vuotta.

Uusilta toimitilakiinteistöiltä Ilmarinen edellyttää LEED kulta- tai vastaavaa ympäristöluokitusta Vuoden 2019 aikana valmistuneista rakennuksista Helsingin Pasilaan avautunut Mall of Tripla saavutti korkeimman LEED Platinum -sertifikaatin rakennusvaiheen sertifioinnissa. Aurinkovoiman hyödyntämistä kauppakeskuksissa laajennettiin Lappeenrannan kauppakeskus Isokristiinaan.

Ilmarinen laskee vuosittain kiinteistöjen energiankulutuksesta aiheutuvan hiilijalanjäljen sekä uudisrakennuskohteiden elinkaaren aikaisen hiilijalanjäljen. Näistä raportoidaan tarkemmin yritysraportissa.

Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat

Työeläke on keskeinen osa suomalaista sosiaaliturvaa. Yhtiön lakisääteinen tehtävä on huolehtia asiakasyritysten henkilöstön ja yrittäjien eläkevakuuttamisesta sekä eläkkeiden maksusta.

Perustehtävänsä Ilmarinen toteuttaa mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Vuonna 2019 vanhuuseläkepäätös annettiin keskimäärin 25 (41) päivässä.

Työkyvyttömyys ja ennenaikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle jääminen on aina vakava riski niin työntekijän, työnantajan, eläkevakuutusyhtiön kuin koko yhteiskunnan näkökulmasta. Vastuullisena työeläkeyhtiönä Ilmarinen pyrkii pienentämään asiakasyritysten henkilöstön työkyvyttömyysriskiä valistamalla asiakasyrityksiä työkyvyttömyyden syntymisen syistä sekä palveluilla työurien pidentämiseksi. Näitä ovat ammatillinen kuntoutus sekä ennaltaehkäisevät, riskiperusteiset työkykyjohtamisen palvelut. Yhteistyö asiakkaiden kanssa on aina suunnitelmallista, tavoitteellista sekä mitattavaa ja hankkeet suunnataan yhdessä tunnistettuihin, työkyvyttömyysriskiä pienentäviin kehityskohteisiin.

Vuonna 2019 Ilmarinen järjesti eri puolilla Suomea 32 (54) työkykyjohtamisen valmennusta.

Ilmarisen yhtenä keskeisenä strategisena tavoitteena on olla yksi Suomen parhaista työpaikoista. Henkilöstökäytännöt ovat Ilmarisessa avoimia, työntekijöitä palkitaan oikeudenmukaisesti sekä kannustavasti ja työympäristöä ja työhyvinvointia kehitetään jatkuvasti.

Vastuullisena työnantajana Ilmarinen haluaa näyttää esimerkkiä siitä, kuinka työ ja työyhteisö voivat tukea yksilön virettä. Henkilöstön virettä seurattiin joka toinen kuukausi toteutetuilla pulssikyselyillä, sekä vuosittaisella laajemmalla ilmapiiritutkimuksella. Henkilöstön vire on koko vuoden ollut erinomaisella tasolla, huolimatta organisaatiomuutoksista sekä niiden yhteydessä käydyistä yhteistoimintaneuvotteluista. Koko vuoden tutkimusten mukaan henkilöstön vire oli keskimäärin 4,0. Laajassa henkilöstötutkimuksessa kokonaistulos vuonna 2019 oli 3,9 (3,7) (asteikolla 1–5). Tulos oli erinomainen ja selvästi vertailuryhmää korkeampi.

Vuonna 2019 jokaisella ilmarislaisella oli muun muassa mahdollisuus osallistua FirstBeat -mittaukseen sekä energiatestiin, joista molemmista jokainen sai henkilökohtaisen palautteen. Lisäksi Ilmarinen tukee työkykyä ja työhyvinvointia varsin laajasti esimerkiksi tukemalla monipuolisesti henkilöstön liikuntamahdollisuuksia, tarjoamalla laki-

sääteistä laajemman työterveyshuollon sekä laajan valikoiman valmennuksia oman hyvinvoinnin, työkyvyn ja itsensä johtamisen tueksi. Ilmarisella on lisäksi työpaikkaliikuttaja, joka tukee sekä yhteistä taukoliikuntaa että henkilökohtaisia liikuntatavoitteita.

Ilmarisessa on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa linjataan yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvät periaatteet niin iän, sukupuolen, perhesuhteiden, alkupeuran ja kansalaisuuden, kielen, uskonnon, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ay-toiminnan, terveydentilan ja seksuaalisen suuntautumisen suhteen. Ilmarisessa tasa-arvo toteutuu henkilöstötutkimusten perusteella hyvin.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Ihmisoikeuskysymykset nousevat yhtiön agendalle erityisesti sijoitustoiminnan kautta. Ilmarinen on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) vuonna 2006. Ilmarinen edellyttää, että sijoituskohteena olevat yhtiöt noudattavat kansallisen lainsäädännön lisäksi YK:n Global Compact -periaatteita ja niihin liittyviä kansainvälisiä normeja koskien ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korrup tiota.

Ilmarisessa vastuullisuus on integroitu osaksi sijoituspäätösten tekoa. Käytössä on ulkoisten palveluntarjoajien luokituksiin ja sisäiseen analyysiin perustuvat vastuullisuusluokitukset, joita salkunhoitajat seuraavat taloudellisten tunnuslukujen rinnalla. Luokitukset kattavat lähes 4 000 listattua yhtiötä. Heikomman luokituksen saaneisiin yhtiöihin sijoittaminen vaatii aina erillisen selvityksen. Sijoituskohte voi joutua myös mustalle listalle, joka estää sijoittamasta siihen, niin kauan kuin yhtiön toiminnan epäkohtia ei ole ratkaistu. Tämä auttaa ehkäisemään mahdollisia ihmisoikeus- ja muita vastuullisuusriskejä jo ennakolta. Lisäksi osakevalinnassa on käytössä ESG-vertailuindeksit, eli salkunhoitajien tulosta verrataan indekseihin, joihin on otettu mukaan toimialan ja maantieteellisen alueen vastuullisimmat yritykset. Tämä kannustaa salkunhoitajia entistä vahvemmin painottamaan vastuullisia yrityksiä sijoituspäätöksissään.

Ulkopuolinen palveluntarjoaja kävi Ilmarisen arvopaperisijoitukset läpi kaksi kertaa vuoden 2019 aikana ja raportoi havaitsemistaan normirikkomuksista ja rikkomusepäilyistä, mukaan lukien ihmisoikeusriskit. Jatkossa tiedot pyritään samaan useampia kertoja vuodessa. Mahdollisissa ihmisoikeus- ja muissa rikkomuksissa ensisijainen toimintatapa on pyrkiä vaikuttamaan yritykseen toiminnan korjaamiseksi joko yksin tai yhteistyössä muiden sijoittajien ja kumppaneiden kanssa. Vuoden 2019 aikana vaikuttamisprosessin kohteena oli 16 yritystä. Tapauksista 7 liittyi ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien kunnioittamiseen, ja ongelmat koskivat mm. pakkotyötä ja heikkoja työoloja, alkuperäisasukkaiden oikeuksia sekä yhdistymisvapauden rajoittamista. Mikäli vaikutus ei tuota toivottua lopputulosta, on viimeisenä keinona sijoituksesta irtautuminen.

Sijoituskohteena olevien yritysten kanssa keskustellaan vastuullisuusasioista myös varsinainen vaikuttamisprosessien ulkopuolella. Ihmisoikeuksiin liittyvistä kysymyksistä nostetaan säännöllisesti esille esimerkiksi työolot yrityksen alihankintaketjuissa.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Ilmarisen tapa toimia on määritelty Code of Conductissa eli liiketoimintaperiaatteissa. Periaatteet ovat luonteeltaan pysyviä ja ne päivitetään tarvittaessa. Periaatteet löytyvät Ilmarisen [verkkosivuilta](#). Code of Conductissa linjataan muun muassa, että Ilmarisessa noudatetaan hyvää vakuutustapaa, ei hyväksytä lahjontaa, tunnustetaan ja torjutaan eturistiriitatilanteet, ei väärinkäytetä sisäpiiritietoa, tunnetaan asiakkaamme ja tehdään hankinnat vastuullisesti. Yhtiön kaikki työntekijät suorittavat Code of Conduct -verkko-koulutuksen.

Yhtiössä on päätoiminen Compliance Officer, jonka keskeisenä tehtävänä on tukea yhtiön hallitusta, johtoa ja liiketoimintaa luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuuden ja riittävyyden sekä säännösten ja liiketoimintaperiaatteiden noudattamisen varmistamisessa. Compliance Officer vastaa muun muassa Code of Conduct -periaatteiden päivittämisestä. Yhtiön hallitus vahvistaa Code of Conduct -periaatteet sekä niitä täydentävät tarkemmat periaatteet ja linjaukset, kuten lahjonnanvastaiset periaatteet. Lahjonnanvastaisia periaatteita sovelletaan yhtiön kaikissa liikesuhteissa ja -toiminnassa. Nämä julkiset periaatteet löytyvät Ilmarisen [verkkosivuilta](#). Muiden Code of Conduct -periaatteiden tavoin lahjonnanvastaiset periaatteet tukevat oikein toimimisen kulttuuria ja niiden avulla hallitaan compliance-riskejä.

Henkilöstön käytössä on Whistleblowing -ilmoituskanava, jonka kautta on mahdollista ilmoittaa epäilyistä lain, Code of Conduct -periaatteiden tai muun Ilmarisen ohjeistuksen vastaisesta toiminnasta nimettömästi. Kanavan kautta ei tullut vuonna 2019 ilmoituksia. Vuonna 2019 Ilmarinen ei saanut lainsäädännön tai säännösten rikkomiseen liittyviä sakkoja tai ei-rahallisia sanktioita.

Yhtiön sijoituskohteissa seurataan mahdollisia korruptioepäilyjä ja lahjontaan liittyviä rikkomuksia samalla tavalla kuin ihmisoikeus- ja muita normirikkomuksia. Ensisijaisesti pyritään vaikuttamaan yrityksiin toiminnan muuttamiseksi. Vuoden 2019 aikana oli käynnissä 4 vaikuttamisprosessia, jotka liittyivät korruption vastaisiin toimiin. Viimeisenä keinona on omistuksesta irtautuminen.

17 HALLINTO

Ilmarisen varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2019. Yhtiökokouksessa hyväksyttiin tilinpäätös ja toimintakertomus, päätettiin yhtiöjärjestyksen muutoksista ja valittiin tilintarkastaja sekä hallintoneuvoston jäsenet.

Hallintoneuvostossa on uuden yhtiöjärjestyksen mukaan enintään 30 jäsentä, joista vähintään kolmasosa valitaan palkansaaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Jäsenten toimikauden pituus on kolme vuotta ja jäsenistä kolmasosa on vuosittain erovuorossa.

Yhtiökokous valitsi hallintoneuvostoon 30 jäsentä. Hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkoi Neste Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Matti Kähkönen, varapuheenjohtajina jatkoivat Akavan Erityisalat AE ry:n toiminnanjohtaja Salla Luomanmäki (puheenjohtajan ensisijainen varahenkilö) ja Caverion Oyj:n toimitusjohtaja Ari Lehtoranta.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2019 aikana kaksi kertaa.

Hallintoneuvoston kokoonpano kokonaisuudessaan on luettavissa Ilmarisen [verkkosivuilta](#).

Yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja Juha-Pekka Mylén.

Ilmarisen hallituksessa oli vuonna 2019 14 jäsentä ja neljä varajäsentä.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Kesko Oyj:n pääjohtaja Mikko Helander. Varapuheenjohtajina toimivat SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta ja EK:n toimitusjohtaja Jyri Häkämies. Hallitus kokoontui vuonna 2019 11 kertaa.

Hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2019:

Puheenjohtaja

Mikko Helander, pääjohtaja, Kesko Oyj

Varapuheenjohtajat

Jarkko Eloranta, puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Jyri Häkämies, toimitusjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto

Jäsenet

Sture Fjäder, puheenjohtaja, Akava ry, 16.10.2019 saakka

Tero Kiviniemi, toimitusjohtaja, Destia Group Oyj

Timo Kokkila, toimitusjohtaja, Pontos Oy

Hille Korhonen, toimitusjohtaja, Nokian Renkaat Oyj, 5.3.2019 saakka

Pasi Laine, toimitusjohtaja, Valmet Oyj, 5.3.2019 alkaen

Leena Laitinen, toimitusjohtaja, Alko Oy

Olli Lehtilä, liiketoimintajohtaja, OP Ryhmä, vakuutusasiakkaat

Katarina Murto, edunvalvonnasta vastaava johtaja, STTK ry

Juho Nummela, toimitusjohtaja, Ponsse Oyj

Seppo Parvi, talousjohtaja, Stora Enso Oyj

Kristian Pullola, talous- ja rahoitusjohtaja, Nokia Oyj

Kyösti Suokas, asiamies, Rakennusliitto ry

Varajäsenet

Marja Aarnio-Isohanni, 1.2.2019 saakka

Jouni Hakala, yrittäjyydestä ja elinkeinopolitiikasta vastaava johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto

Annikka Lantto, hallituksen jäsen, Antell-konserni

Samu Salo, puheenjohtaja, Insinööriliitto IL ry

Taina Tenhunen, Head of Human Resources and Knowledge Management, Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy, 5.3.2019 alkaen

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2019 Mikko Helander ja jäsenenä toimivat Jarkko Eloranta, Jyri Häkämies ja Tero Kiviniemi. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2019 Kristian Pullola ja jäsenenä toimivat Katarina Murto, Seppo Parvi ja Jouni Hakala. Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimi Matti Kähkönen ja varapuheenjohtajina Matti Harjuniemi (7.11.2019 saakka) ja Turja Lehtonen (7.11.2019 alkaen). Jäsenet olivat Markus Ainasoja, Sture Fjäder (16.10.2019 saakka), Mikko Helander (7.11.2019 saakka), Tero Kiviniemi, Pasi Laine (7.11.2019 alkaen) Ari Lehtoranta, ja Katarina Murto ja Samu Salo (7.11.2019 alkaen). Vaalivaliokunnan kokouksia oli vuonna 2019 kuusi.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 7.11.2019 hallitukseen 12 jäsentä 1.1.2020 alkavalle toimikaudelle. Uuden yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolmasosa hallituksen jäsenistä valitaan palkansaaaja ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Hallituksen jäsenen toimikauden pituus on jatkossa kolme vuotta ja jäsenistä kolmasosa on vuosittain erovuorossa. Hallituksessa on enintään 14 jäsentä ja varajäseniä ei enää ole.

Hallituksen kokoonpano on luettavissa Ilmarisen [verkkosivuilta](#).

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten osallistuminen kokouksiin on ilmoitettu palkitsemisraportissa, joka on luettavissa Ilmarisen [verkkosivuilta](#).

18 KONSERNI

Ilmarisen konserniin kuului vuoden 2019 lopussa 196 (209) tytäryhtiötä ja 68 (71) omistusyhteisyriystä, joista 30 (32) on yhdistelty konserniin osakkuusyhtiöinä. Tytäryhtiöt kolmea yhtiötä lukuun ottamatta ovat kiinteistöyhtiöitä. Myös osakkuusyhtiöistä pääosa on kiinteistöyhtiöitä tai kiinteistöhallintayhteisöjä. Tietollmarinen kuuluu Ilmarisen konserniin äänivallan perusteella, sillä Ilmarisen osuus Tietollmarisen osakkeiden tuottamista äänistä on 70 prosenttia, vaikka osuus osakepääomasta on 30 prosenttia. Tiedot kaikista tytäryrityksistä ja omistusyhteisyriyksistä löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

19 TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei olennaisia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

20 TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Maailmantalouden odotetaan vuonna 2020 kasvavan hieman vuotta 2019 nopeammin, vaikka käynnissä oleva kauppasota USA:n ja Kiinan välillä pitää yllä epävarmuutta ja heikentää ennustettavuutta. IMF:n ennusteen mukaan globaali talouskasvu nousisi 3,3 prosenttiin vuonna 2020 oltuaan 2,9 prosenttia vuonna 2019. Geopoliittisen epävarmuuden lisääntyminen, protektionismin kasvu ja Kiinan koronavirusepidemiaan liittyvät huolet nostavat globaaliin talouskasvuun liittyviä riskejä.

Suomessa talouden uskotaan yhä kasvavan, mutta edellisvuotta hitaammin. Valtiovarainministeriön mukaan Suomen talouskasvu hidastuisi edellisvuoden 1,6 prosentista 1,0 prosenttiin vuonna 2020. Palkkasumman positiivinen kehitys kuitenkin jatkuu. Työllisyyden positiivisen kehityksen odotetaan tasaantuvan ja työllisyysasteen nousevan 73,6 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä.

Sijoitusmarkkinoiden kannalta oleellista on, mikä tulee olemaan yritysten tuloksenteokkyky sekä absoluuttisesti että suhteessa vallitseviin markkinaodotuksiin. Pitkään jatkunut korkotason lasku on ohjannut ja ohjaa jatkossakin sijoittajien rahaa kohti heikommän likviditeetin omaisuusluokkia nostaen arvostustasoja ja laskien samalla keskipitkän- ja pitkän aikavälin tuotto-odotuksia, mikä puolestaan tekee asetettuihin tuottotavoitteisiin pääsemisen aiempaa hankalammaksi. Sijoitusmarkkinoiden sisään on vahvasti rakennettu oletus korkotason pysymisestä alhaalla pidemmän aikaa. Tätä oletusta tukee esimerkiksi keskuspankkien tuore retoriikka ja toimenpiteet. Näin ollen inflaation kiihtyminen, korkotason äkillinen nousu tai nämä yhdessä muodostaisivat haasteen mörnien omaisuusluokkinen tämänhetkisille hintatasoille.

Keskeiset Ilmarisen toimintaan ja työeläkejärjestelmään vaikuttavat riskit liittyvät työllisyyden ja palkkasumman kehitykseen, kasvuun kääntyneeseen työkyvyttömyyteen, sijoitusmarkkinoiden epävarmuuteen sekä väestörakenteen kehitykseen ja syntyvyyteen, joka on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

EMOYHTIÖN JA KONSERNIN TILINPÄÄTÖS

2019

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölain sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksessä noudatetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia, sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia laskuperusteita sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

1 KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Emoyhtiöllä on tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöinä 193 kiinteistöyhtiötä ja 3 muuta yhtiötä. Konserniin yhdistellyt yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista eliminoidaan yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja vuoden aikana myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille ja poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan. Omaisuuserille kohdistamaton osuus konserniaktiivasta poistetaan 10 vuodessa, ja se on kirjattu taseeseen aineettomien oikeuksien ryhmään.

Kiinteistötytäryhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalentumiset, arvonalentumisen palautukset ja arvonorotukset on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Vastaavat kirjaukset on käyppien arvojen puitteissa kohdistettu konsernitaseessa tytäryhtiöiden omistamille kiinteistöille.

Olennot osakkuusyritykset, joiden osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin osuus on 20–50 prosenttia, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos olennainen osakkuusyritys on yhteisyritys, yhdistellään tämän yrityksen tuloslaskelma- ja tase-erät sekä liitetiedot omistuosuuden mukaisesti. Osakkuusyritykset laativat tilinpäätöksensä pääsääntöisesti vastaavilla laskentaperiaatteilla kuin emoyhtiö. Jos osakkuusyrityksestä ei ole saatavilla tätä tietoa, ja osakkuusyritys laatii tilinpäätöksensä käyvin arvoin tai IFRS periaatteella, käytetään yhdistelyssä näitä arvoja.

Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei yhdistellä osakkuusyrityksinä. Näiden merkitys konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksista. Konsernitaseessa osakkuusyritysten hankintameno on lisätty konsernin osuus hankinnan jälkeen ker-tyneistä tuloksista.

2 SIJOITUSTEN KIRJANPITOARVO

2.1.KIINTEISTÖSIJOITUKSET

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä, tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Hankintamenuon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Joidenkin kiinteistösijoitusten arvoja on aiempina vuosina korotettu. Suunnitelmapoisto vähennetään myös rakennuksiin kohdistuvista tuloutetuista arvokorotuksista.

Kiinteistösijoitusrahastojen luokittelu taseessa osakkeista ja osuuksista kiinteistösijoituksiin muutettiin vuonna 2019 Finanssivalvonnan antaman määräysmuutoksen mukaisesti. Muutoksen epäolennaisuuden vuoksi tilinpäätöksen vertailuvuoden tietoja ei kuitenkaan ole muutettu

2.2 OSAKKEET JA OSUUDET

Sijoitusomaisuudeksi katsottavat muut osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Osakkeiden ja osuuksien hankintamenu on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta. Käyttöomaisuudeksi katsottavat osakkeet ja osuudet esitetään taseessa pysyvillä arvonalennuksilla vähennetyn hankintamenon määräisenä. Hankintamenu lasketaan fifo-menetelmää käyttäen.

2.3 RAHOITUSMARKKINAVÄLINEET

Rahoitusmarkkinavälineet on esitetty hankintamenon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä huomioiden korkotasosta aiheutuvat arvomuutokset. Hankintamenuon on kirjattu myös jaksotettu nimellisarvon ja hankintamenon erotus, joka jaksotetaan korkotuotoksi tai sen vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä merkitään hankintamenon liisäykseksi tai vähennykseksi.

Rahoitusmarkkinavälineiden hankintamenu on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta.

Saamisiksi katsottavat sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenuon käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta.

2.4 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen hankintamenon määräisinä tai sitä alempaan käypään arvoon. Pörssijohdannaisten hankintamenu on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta ja otc-johdannaisten hankintamenu sopimuskohtaisesti. Suljettujen ja erääntyneiden sekä sellaisten johdannaisten, joiden arvomuutos on maksettu tai saatu juoksuaikana (esimerkiksi futuurit), tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimuksista aiheutuvat vastuut ja johdannaiskaupan vakuudeksi annetut sekä taseeseen sisällyttömät vastaanotetut vakuudet on eritelty liitetiedossa. Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa käteisenä saatu vakuus on kirjattu velaksi ja vakuudeksi annettu käteinen on kirjattu saamiseksi.

Tilikauden aikana on käytetty osake-, korko-, luottoriski-, hyödyke-, raaka-aine- ja valuuttajohdannaisia. Vakavaraisuuslaskennassa osa valuuttajohdannaisista, jotka olivat tilinpäätöshetkellä tehokkaita suojauksia, on käsitelty riskiä pienentävinä. Kirjanpidossa ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

2.5 LAINAKSI OTETUT JA LYHYEKSI MYYDYT ARVOPAPERIT

Tiedot tilinpäätöshetkellä lainaksi otetuista arvopapereista ja lainauksen vakuudeksi annetuista panteista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lyhyeksi mydyt arvopaperit on merkitty taseeseen lyhytaikaiseksi velaksi myyntihinnan tai sitä korkeamman tilinpäätöshetken markkinahinnan määräisenä.

3 MUUN OMAISUUDEN KUIN SIOITUSTEN KIRJANPITOARVO

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Hankintameno sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai tätä alempana todennäköiseen arvoon.

4 VAROVAISUUDEN PERIAATE TUOTTOJA KIRJATTAESSA

Claw back-veloitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoitussitoumuksilla. Rahaston purkutilanteessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää tuottoja kirjattaessa.

5 SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Rakennusten ja rakennelmien suunnitelman mukaiset poistot on laskettu rakennuskohtaisesta hankintamenoista ja tuloutetusta arvonkorotuksesta rakennuksen arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin. Uusina hankittujen kiinteistöjen poistoajat ovat seuraavat:

Asuin- ja toimistorakennukset	50 vuotta
Hotelli-, myymälä- ja teollisuusrakennukset	40 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 vuotta
Muut aktiivat	EVL
Tuloutetut arvonkorotukset	kuten rakennus

Joillekin kiinteistöille on määritetty 20 prosentin jäännösarvo.

Aineettomien hyödykkeiden ja kaluston suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykeryhmäkohtaisesta hankintamenoista hyödykeryhmän arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	10 vuotta

6 SIJOITUSTEN ARVONKOROTUKSET

Maa- ja vesialueiden, rakennusten ja arvopapereiden arvoja voidaan korottaa. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonkorotusten vastaerät kirjataan tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonkorotusten vastaerät arvonkorotusrahastoon. Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloutettu arvonkorotus oikaistaan tulosvaihteisesti ja rahastoituu arvonkorotus peruutetaan taseessa.

Rakennusten tuloutettu arvonkorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

7 SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSEROT

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kerrotaan tase-eräkohtaisesti sijoitusten jäljellä oleva hankintameno sekä sijoitusten ja johdannaissopimusten kirjanpitoarvo ja käypä arvo. Kahden ensiksi mainitun arvon erotus muodostuu sijoitusten arvonkorotuksista. Kahden viimeksi mainitun arvon erotus osoittaa taseeseen kirjaamattomat arvostuserot. Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

7.1 KIINTEISTÖSIJOITUKSET

Kiinteistösjoitusten käypä arvo on määritetty kohteittain käyttäen toimitilakohteiden osalta ensisijaisesti tuottoarvolähestymistapaa. Sitä täydentävänä menetelmänä on käytetty markkina- lähestymistapaa, jonka perustana ovat alueelliset kauppahintatilastot. Asuntojen käyvän arvon määrittäminen tapahtuu pääasiassa markkinalähestymistavalla. Arvioinnissa on otettu huomioon mm. kiinteistön käyttötarkoitus, kunto sekä olemassa olevat vuokrasopimukset ja vallitseva markkinavuokrataso. Kiinteistösjoitusten vuosittaiseen käyvän arvon määrittämiseen osallistuvat ulkopuoliset kiinteistöarvioijat ja yhtiön omat asiantuntijat.

Kiinteistöjä ja/tai kiinteistöosakkeita omistaviin hallintayhteisöihin tehtyjen sijoitusten arvo määritellään vuosittain hallintayhtiön ilmoittaman tilinpäätöshetken varallisuusarvon perusteella. Tämän arvostuksen puuttuessa käytetään hankintahintaa tai muuta tuoreinta tiedossa olevaa arvostusta. Jos sijoitus sisältää sekä osuuden yhtiöstä että velkaosuuden, huomioidaan arvostuksen muutos ensisijaisesti yhtiön osuuksien arvossa. Velkaosuus arvostetaan nimellisarvoon, ellei yhtiön taloudellinen tila ole heikentynyt niin, että se on maksukyvyttömyystilassa tai maksukyvyttömyyden uhka on välitön. Kiinteistövelkasijoituksen käypänä arvona pidetään lähtökohtaisesti pääoman arvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

7.2 OSAKKEET JA OSUUDET

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä ostokurssia tai sen puuttuessa kaupankäyntikurssia. Kun edellä kuvattua markkina-arvoa ei voida pitää todellisen markkina-arvon kannalta luotettavana, voidaan käyttää kolmen edellisen kaupantekopäivän

viimeisten kaupantekokurssien määrillä painotettua keskiarvoa tai muuta todennäköisenä pidettyä luovutusarvoa.

Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty ulkoisen tietopalvelun kautta saatua rahastoyhtiön ilmoittamaa rahaston nettovarallisuuteen (NAV) perustuvaa hintaa. Jos arvostusta ei saada automaattisesti, käytetään viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa. Listatun rahaston käypänä arvona on käytetty ulkoisesta tietopalvelusta saatua viimeistä ostonoteerausta tai sen puuttuessa viimeisintä kauppahintaa. Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään jäljellä olevaa hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Suorien listaamattomien osakesijoitusten käypänä arvona käytetään hankintahintaa. Mikäli hankintahinta kuitenkin katsotaan poikkeavan olennaisesti oletetusta luovutushinnasta, arvostuksessa käytetään erikseen määriteltyjä sisäisiä periaatteita.

7.3 RAHOITUSMARKKINAVÄLINEET

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Ellei markkinahintaa ole saatavissa tai sijoituksen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään ulkopuolisten tahojen antamia arvostuksia tai käypä arvo lasketaan käyttäen yleisesti hyväksytyjä markkinahinnan laskentamalleja tai käypänä arvona käytetään hankintahintaa.

7.4 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimusten käypänä arvona käytetään pääsääntöisesti markkinahintaa tai vastapuolen arvioimaa todennäköistä luovutushintaa. Tarkempi selvitys johdannaisten käyvän arvon määrittämisestä on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Taseeseen sisällytettävät vastuusitoumukset ja vastuut.

8 VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevaisuudessa myönnettävistä eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta ja korvausvastuu jo maksettavana olevista eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta.

Vastuuvelka on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka on vakavaraisuuspääomaan luettava erä, sekä ositettu lisävakuutusvastuu, joka sisältää vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin varatun määrän. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy myös osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, jonka määrä riippuu eläkelaitosten osakesijoitusten keskimääräisestä tuotosta. Osaketuottoihin on sidottu kaksikymmentä prosenttia eläkkeiden korvaus- ja vakuutusmaksuvastuusta.

9 TILIKAUDEN VOITTO

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Laskuperusteet määrittelevät tilikauden kirjanpidollisen tuloksen jakautumisen osittamattoman ja ositetun lisävaikutusvastuun muutokseen sekä tuloslaskelman voittoon.

10 VAKAVARAISUUSPÄÄOMA

Lainsäädäntö asettaa työeläkeyhtiölle vakavaraisuusvaatimukset, joiden täyttämistä Finanssi- valvonta valvoo. Yhtiö varautuu vakuutus- ja sijoitusriskeihin vakavaraisuuspääomalla. Vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotusta. Vastuovelkaan ei tällöin lueta sijoitustoiminnan kirjanpidollisista tuloksista kertynyttä osittamattomaa lisävakuutusvastuuta. Vakavaraisuuspääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset.

Vakavaraisuuspääoma esitetään liitetiedoissa.

11 VEROT JA LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot. Tuloverot varsinaisesta toiminnasta ovat ulkomaisista sijoituksista johtuvia lähdeveroja.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on merkitty mahdollisen vähemmistöosuuden erottamisen jälkeen omaan pääomaan ja konsernituloslaskelmassa niiden muutos sisältyy tilikauden tulokseen.

Ilmarinen ei merkitse laskennallisia verovelkoja ja -saamisia emoyhtiön taseeseen eikä konsernitaseeseen eikä myöskään vähennä laskennallista verovelkaa vakavaraisuuspääomasta, koska näiden velkojen ja saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

12 ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot muunnetaan euromääräisiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia euron tilinpäätöspäivän viitekursseja tai jos tilinpäätöspäivä ei ole TARGETin aukiolopäivä, tätä päivää edeltäviä viimeisiä vastaavia kursseja. Sekä tilikaudella että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan ao. tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

13 TOIMINTOKOHTAISET LIIKEMENOT JA POISTOT

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisällytetään maksettuihin korvauksiin ja sijoitusten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sijoitustoiminnan

kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin.

Muissa kuluissa esitetään muusta toiminnasta aiheutuneet kulut. Rakennusten suunnitelma-
poistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

14 HENKILÖKUNNAN ELÄKEJÄRJESTELYT

Henkilökunnan sekä hallituksen ja hallituneuvoston luottamustoimessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella. Sitä on täydennetty vapaaehtoisilla lisävakuutuksilla. Johdon eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedossa.

Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluiksi.

15 TUNNUSLUVUT JA ANALYYSIT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille sekä sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. Modified Dietz -kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna, sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

2019

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA		2019		2018	
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutusmaksutulo	<u>1</u>		5 758 265 884,06		5 409 864 393,68
Sijoitustoiminnan tuotot	<u>3</u>		30 824 245 620,84		21 120 933 798,90
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	<u>2</u>		-6 127 185 553,62		-5 774 032 094,58
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-530 036 569,00		-1 024 488 702,00	
Vastuunsiirrot		1 094 252,46		584 833 828,00	
Kannansiirrot		-7 329 902,00	-536 272 218,54	0,00	-439 654 874,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos			-996 331 496,18		-382 036 891,00
Vastuunsiirrot			-15 356 462,27		773 317 960,00
Kannansiirrot			-17 415 659,00	-1 029 103 617,45	0,00
Liikekulut	<u>4</u>		-99 250 749,99		-103 886 253,95
Sijoitustoiminnan kulut	<u>3</u>		-28 769 778 157,39		-20 585 299 789,87
Vakuutustekninen tulos			20 921 207,91		19 206 249,18
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutustekninen tulos			20 921 207,91		19 206 249,18
Muut tuotot			329 440,64		52 448,47
Muut kulut			0,00		-12 617,55
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta			-12 669 213,81		-13 446 107,49
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta			8 581 434,74		5 799 972,61
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			338 615,03		199 567,60
Tilikauden voitto (tappio)			8 920 049,77		5 999 540,21

EMOYHTIÖN TASE 31.12.		2019		2018	
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	13				
Aineettomat oikeudet		8 562 367,74		9 904 643,58	
Muut aineettomat hyödykkeet		39 593 240,79		28 761 418,52	
Ennakkomaksut		1 408 931,11	49 564 539,64	10 699 926,70	49 365 988,80
Sijoitukset	6				
Kiinteistösijoitukset	8				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		2 150 199 895,76		2 112 199 507,40	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		1 124 027 013,13		1 223 292 949,74	
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä		862 451 566,09	4 136 678 474,98	862 489 467,34	4 197 981 924,48
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjäryhmittä	9				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	10	17 354 097,22		17 354 097,22	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		30 802 902,78		30 802 902,78	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjäryhmittä	10	114 091 310,63		145 984 742,77	
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä		10 950 000,00	173 198 310,63	122 141 113,33	316 282 856,10
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	10	26 644 939 002,61		23 639 730 901,76	
Rahoitusmarkkinavälineet		9 339 386 132,11		10 435 891 306,82	
Kiinnelainasaamiset		792 521 301,29		403 827 478,22	
Muut lainasaamiset	12	462 727 158,86		391 257 477,44	
Talletukset		70 157 724,88	37 309 731 319,75	70 152 481,80	34 940 859 646,04
Saamiset					
Ensiluottotunnusmerkinnasta					
Vakuutuslaitosten osittajilta		640 196 416,45		283 279 541,16	
Muut saamiset	14	2 182 368 816,10	2 822 565 232,55	4 017 682 196,74	4 300 961 737,90
Muu omaisuus	13				
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto		1 885 819,90		2 401 541,60	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 775 767,63	3 661 587,53	1 776 767,63	4 178 309,23
Rahat ja pankkisaamiset		240 586 142,16	244 247 729,69	1 260 280 354,80	1 264 458 664,03
Siirtosaamiset	15				
Korot ja vuokrat		178 063 561,95		193 807 132,25	
Muut siirtosaamiset		68 849 302,35	246 912 864,30	66 553 703,01	260 360 835,26
Vastaavaa yhteensä			44 982 898 471,54		45 330 271 652,61

EMOYHTIÖN TASE 31.12.		2019		2018	
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16				
Pohjarahasto		28 106 653,31		22 994 653,31	
Muut rahastot					
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		145 906 964,13		86 042 280,43	
Sidotun pääoman rahasto		0,00		5 112 000,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		0,00		53 903 819,09	
Tilikauden voitto (tappio)		8 920 049,77	182 933 667,21	5 999 540,21	174 052 293,04
Tilinpäätössierrojen kertymä					
Poistoero		5 343 874,85	5 343 874,85	5 682 489,88	5 682 489,88
Vakuutustekninen vastuvelka	17				
Vakuutusmaksuvastuu		22 962 666 976,00		21 968 259 856,00	
Korvausvastuu		19 187 454 120,00	42 150 121 096,00	18 657 417 551,00	40 625 677 407,00
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		39 389 641,37		48 649 834,43	
Muut velat	18	2 225 070 177,95	2 264 459 819,32	4 089 330 975,58	4 137 980 810,01
Siirtovelat	19		380 040 014,16		386 878 652,68
Vastattavaa yhteensä			44 982 898 471,54		45 330 271 652,61

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	8 581 434,74	5 799 972,61
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 524 443 689,00	1 406 623 035,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	277 529 606,59	1 376 148 494,38
Suunnitelman mukaiset poistot	21 181 149,60	21 010 048,57
Muut oikaisut	-1 327 482 498,03	-1 100 919 481,39
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	504 253 381,90	1 708 662 069,17
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 255 976 235,24	4 257 442 670,65
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 644 491 388,14	-4 605 411 010,72
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	115 738 229,00	1 360 693 729,10
Maksetut välittömät verot	-12 669 213,81	-13 446 107,49
Liiketoiminnan rahavirta	103 069 015,19	1 347 247 621,61
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-29 525 642 885,30	-25 074 738 727,59
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	28 411 946 745,93	23 872 323 313,20
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-9 028 412,86	3 300 082,67
Investointien rahavirta	-1 122 724 552,23	-1 199 115 331,72
Rahoituksen rahavirta		
Muu voitonjako	-38 675,60	-45 600,00
Rahoituksen rahavirta	-38 675,60	-45 600,00
Rahavarojen muutos	-1 019 694 212,64	148 086 689,89
Rahavarat tilikauden alussa	1 260 280 354,80	392 487 139,95
Sulautumisen osuus		719 706 524,96
Rahavarat tilikauden lopussa	240 586 142,16	1 260 280 354,80

1. EMOYHTIÖN VAKUUTUSMAKSUTULO	2019			2018		
Ensivakuutus						
TyEL:n mukainen eläkevakuutus						
Työnantajan osuus	3 844 390 237,22			3 680 580 356,24		
Työntekijän osuus	1 543 308 491,00	5 387 698 728,22		1 369 827 722,00	5 050 408 078,24	
YEL:n mukainen vakuutus		393 814 182,40	5 781 512 910,62		384 280 024,18	5 434 688 102,42
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu			-23 247 026,56			-24 823 708,74
Vakuutusmaksutulo			5 758 265 884,06			5 409 864 393,68
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät						
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista						
TyEL	-13 230 050,23			-15 596 246,62		
YEL	2 706 029,25		-10 524 020,98	-3 394 643,11		-18 990 889,73

2. EMOYHTIÖN MAKSETUT KORVAUKSET	2019			2018		
Ensivakuutus						
Maksettu eläkkeensaajille						
TyEL:n mukainen perusvakuutus	6 042 471 310,03			5 734 347 846,31		
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	55 631 826,91			54 659 083,79		
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	476 438 146,86			400 144 678,22		
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 670 078,65	6 576 211 362,45		1 640 223,20	6 190 791 831,52	
Maksettu / saatu kustannustenjakokorvauksia						
TyEL-eläkkeet	-258 460 261,34			-267 948 499,49		
YEL-eläkkeet	31 906 457,67			33 797 050,47		
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-165 125 802,14			-154 626 382,51		
YEL:n valtion osuus	-104 859 123,29			-88 882 431,88		
VEKL:n valtion korvaus	-1 869 142,17	-498 407 871,27	6 077 803 491,18	-1 468 480,36	-479 128 743,77	5 711 663 087,75
Korvaustoiminnon hoitokulut			42 951 997,85			56 648 895,79
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut			6 430 064,59			5 720 111,04
Maksetut korvaukset yhteensä			6 127 185 553,62			5 774 032 094,58

3. EMOYHTIÖN SIIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY	2019		2018	
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	2 581 492,25	2 581 492,25	1 270 840,41	1 270 840,41
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Osinkotuotot	14 022 027,41		7 451 242,50	
Korkotuotot	2 125 610,03	16 147 637,44	4 496 794,41	11 948 036,91
Tuotot kiinteistöinvestoinneista				
Osinkotuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	12 497 366,24		5 707 228,00	
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	22 497 090,53		26 641 696,01	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	50 729 169,67	73 226 260,20	45 252 545,10	71 894 241,11
Muut tuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	1 010 793,06		1 006 025,58	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	216 068 029,07	217 078 822,13	200 185 552,93	201 191 578,51
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	515 036 116,09		423 320 160,28	
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	554 941,34		535 556,77	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	518 743 573,97	519 298 515,31	434 878 358,79	435 413 915,56
Muut tuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	2 451 432 534,54	3 485 767 165,94	2 931 138 146,84	3 789 872 222,68
Yhteensä		3 807 298 744,20		4 081 884 147,62
Arvon alentumisten palautukset		1 047 797 848,18		700 215 275,72
Myyntivoitot		25 969 149 028,46		16 338 834 375,56
Yhteensä		30 824 245 620,84		21 120 933 798,90
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistöinvestoinneista		-148 041 034,59		-161 054 873,58
Kulut muista sijoituksista		-2 192 624 997,77		-2 723 546 354,11
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yrityksille	-739 768,01		-431 632,63	
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-462 213 019,75	-462 952 787,76	-388 619 512,03	-389 051 144,66
Yhteensä		-2 803 618 820,12		-3 273 652 372,35
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-1 325 327 454,77		-2 076 363 770,10	
Rakennusten suunnitelmapoistot	-11 834 565,88	-1 337 162 020,65	-10 814 860,74	-2 087 178 630,84
Myyntitappiot		-24 628 997 316,62		-15 224 468 786,68
Yhteensä		-28 769 778 157,39		-20 585 299 789,87
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua		2 054 467 463,45		535 634 009,03
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		2 054 467 463,45		535 634 009,03

4. EMOYHTIÖN LIIKEKULUERITTELYT	2019		2018	
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	42 951 997,85		56 648 895,79	
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	6 430 064,59	49 382 062,44	5 720 111,04	62 369 006,83
Liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	1 522 749,63		1 401 098,47	
Muut vakuutusten hankintamenot	15 594 071,13	17 116 820,76	15 750 854,96	17 151 953,43
Vakuutusten hoitokulut		52 821 578,54		53 761 488,16
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9 968 413,31		9 426 294,53	
Oikeushallintomaksu	1 056 799,92		1 224 118,71	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1 006 615,42	12 031 828,65	1 091 659,42	11 742 072,66
Muut hallintokulut		17 280 522,04		21 230 739,70
Liikekulut yhteensä		99 250 749,99		103 886 253,95
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	4 016 699,62		3 963 599,44	
Kulut muista sijoituksista	22 504 803,07	26 521 502,69	24 416 176,37	28 379 775,81
Kokonaisliikekulut yhteensä		175 154 315,12		194 635 036,59

5. EMOYHTIÖN HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	49 783 674,49	56 289 659,35
Eläkekulut	9 168 063,12	10 599 673,16
Muut henkilösivukulut	1 511 513,52	2 020 849,84
Varausten muutos	-1 200 722,64	-4 678 455,93
Yhteensä	59 262 528,49	64 231 726,42
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen		
Toimitusjohtaja	571 302,91	664 489,90
Toimitusjohtajan sijainen	295 564,15	360 281,61
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	495 877,97	474 999,96
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	129 679,84	121 211,84
Yhteensä	1 492 424,87	1 620 983,31

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat (ml. toimitusjohtajan sijainen) ovat vakuutettuja lakisääteisen työeläkevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella sijoitussidonnaisella ryhmälisäeläkevakuutuksella, joka on maksuperusteinen. Lisäeläkevakuutuksen vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä on 65 vuotta tai TyEL:n 11 §:n 2 mom. mukainen alin vanhuuseläkeikä sen ollessa mainittua ikää alempi.

Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu on 20 prosenttia vakuutetun lakisääteisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksut vuonna 2019 olivat yhteensä 252 860,83 €, josta

toimitusjohtajan osuus oli 110 815,56 € ja toimitusjohtajan sijaisen osuus 55 382,98 €.

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioista on maksettu lakisääteinen työeläkevakuutusmaksu.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	651	685
Tilintarkastajan palkkiot ¹⁾		
Tilintarkastus KPMG Oy Ab	271 803,99	241 191,45
Tilintarkastus Ernst & Young Oy		117 916,00
		359 107,45
Veroneuvonta KPMG Oy Ab	56 697,07	26 123,00
Veroneuvonta Ernst & Young Oy		12 481,59
		38 604,59
Muut palvelut KPMG Oy Ab	16 533,61	16 449,00
Muut palvelut Ernst & Young Oy		24 297,64
		40 746,64

1) Vuodesta 2018 tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab

6. EMOYHTIÖN SIIJOITUKSET 31.12.		2019			2018		
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Kiinteistösijoitukset							
Kiinteistöt	376 161 976,49	376 161 976,49	740 228 601,62	368 504 486,61	368 504 486,61	714 563 285,50	
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	737 587 524,45	741 792 222,61	1 662 717 187,05	694 494 128,53	698 698 826,69	1 465 111 802,76	
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyhteisöissä	981 900 326,74	981 900 326,74	1 339 342 098,97	1 025 728 480,07	1 025 728 480,07	1 220 330 046,99	
Muut kiinteistöosakkeet	50 345 369,92	50 345 369,92	56 735 242,01	19 267 714,03	19 267 714,03	20 519 253,96	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	1 124 027 013,13	1 124 027 013,13	1 124 027 013,13	1 223 292 949,74	1 223 292 949,74	1 223 292 949,74	
Lainasaamiset omistusyhteisyhteisöiltä	862 451 566,09	862 451 566,09	864 550 053,92	862 489 467,34	862 489 467,34	862 965 658,11	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Osakkeet ja osuudet	17 354 097,22	17 354 097,22	45 385 310,69	17 354 097,22	17 354 097,22	26 909 191,70	
Lainasaamiset	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä							
Osakkeet ja osuudet	114 091 310,63	114 091 310,63	256 896 829,98	145 984 742,77	145 984 742,77	286 587 045,67	
Lainasaamiset	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	122 141 113,33	122 141 113,33	122 141 113,33	
Muut sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	26 644 939 002,61	26 644 939 002,61	32 626 919 285,39	23 639 730 901,76	23 639 730 901,76	26 944 173 624,23	
Rahoitusmarkkinavälineet	9 339 386 132,11	9 339 386 132,11	9 555 438 223,41	10 435 891 306,82	10 435 891 306,82	10 511 945 315,53	
Kiinnelainasaamiset	792 521 301,29	792 521 301,29	795 170 413,35	403 827 478,22	403 827 478,22	403 827 478,22	
Muut lainasaamiset	462 727 158,86	462 727 158,86	462 727 158,86	391 257 477,44	391 257 477,44	391 257 477,44	
Talletukset	70 157 724,88	70 157 724,88	70 157 724,88	70 152 481,80	70 152 481,80	70 152 481,80	
	41 615 403 407,20	41 619 608 105,36	49 642 048 046,04	39 450 919 728,46	39 455 124 426,62	44 294 579 627,75	
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:							
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta			-25 026 593,46			-16 151 809,03	
Kirjanpitoarvo sisältää							
Tuloutettuja arvonkorotuksia			4 204 698,16			4 204 698,16	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			8 022 439 940,68			4 839 455 201,13	

7. EMOYHTIÖN SIIJOITUKSET 31.12.		2019		2018	
JOHDANNAISTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Ei-suojaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero					
Muut saamiset					
Johdannaisten hintaero	131 066 196,68	0,00	132 474 165,46	0,00	
Ennakkomaksut optiosopimuksista	850 132 342,39	1 310 212 168,84	1 341 049 613,58	1 742 814 653,23	
Muut velat					
Johdannaisten hintaero	-288 596 755,97	0,00	-199 508 204,97	0,00	
Ennakkomaksut optiosopimuksista	-495 571 547,74	-333 519 583,75	-839 696 597,34	-626 472 579,78	
Muut siirtosaamiset ja -velat					
Futuuri-, termiini- ja tuotonvaihtosopimukset	-237 746 570,51	44 306 313,76	-223 211 586,28	5 746 190,59	
Kirjanpitoarvo ja käypä arvo yhteensä	-40 716 335,15	1 020 998 898,85	211 107 390,45	1 122 088 264,04	
Arvostusero yhteensä		1 061 715 234,00		910 980 873,59	
LYHYEKSIMYYNTIEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Lyhyeksimyyntien käypä arvo ja arvostusero					
Muut velat					
Velat myydyistä osakelainoista	0,00	0,00	-3 411 532,10	-3 305 183,75	
Arvostusero yhteensä		0,00		106 348,35	

8. EMOYHTIÖN KIINTEISTÖSIJOITUKSET 31.12.**2019**

	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Kiinteistösijoitusten muutokset:			
Hankintameno 1.1.	2 476 098 551,26	1 223 292 949,74	872 607 266,18
Lisäykset	110 299 939,27	125 162 023,16	27 991 262,93
Vähennykset	-119 422 783,56	-148 519 375,54	-37 486 464,10
Siirrot erien välillä	75 908 584,23	-75 908 584,23	0,00
Hankintameno 31.12.	2 542 884 291,20	1 124 027 013,13	863 112 065,01
Kertyneet poistot 1.1.	-151 414 760,51		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	686 113,88		
Tilikauden poistot	-11 834 565,88		
Kertyneet poistot 31.12.	-162 563 212,51		
Arvonalentumiset 1.1.	-220 893 679,67		-10 117 798,84
Tilikauden arvonalentumiset	-55 876 399,78		0,00
Arvonalentumisten palautukset	38 239 500,20		9 457 299,92
Arvonalentumiset 31.12.	-238 530 579,25		-660 498,92
Arvonkorotukset 1.1.	8 409 396,32		
Arvonkorotukset 31.12.	8 409 396,32		
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 150 199 895,76	1 124 027 013,13	862 451 566,09
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet			
Jäljellä oleva hankintameno	17 153 074,81		
Kirjanpitoarvo	17 153 074,81		
Käypä arvo	27 435 494,41		

**9. SIIJOITUKSET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ
JA OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ 31.12.**

2019

Muutokset otsikon mukaisissa taseryhmissä:	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Osakkeet ja osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	17 354 097,22	30 802 902,78	172 956 271,69	122 141 113,33
Vähennykset	0,00	0,00	-32 386 889,99	-111 191 113,33
Hankintameno 31.12.	17 354 097,22	30 802 902,78	140 569 381,70	10 950 000,00
Arvon alentumiset 1.1.			-26 971 528,92	
Tilikauden arvonalentumiset			-597 405,25	
Arvon alentumisten palautukset			1 090 863,10	
Arvon alentumiset 31.12.			-26 478 071,07	
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 354 097,22	30 802 902,78	114 091 310,63	10 950 000,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

1/2

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt (193 kpl) lueteltu konsernin liitetiedossa numero 21		
Muut		
Metsämassi Oy	Helsinki	100,00 / 100,00
Metsärahasito II Ky	Helsinki	100,00 / 100,00
Tietollmarinen Oy	Espoo	30,00 / 70,00
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Kiinteistöosakkeet		
AD Office Holding Sarl	Luxemburg	50,00 / 50,00
Antilooppi GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Antilooppi Ky	Helsinki	50,00 / 00,00
Antilooppi Management Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Asunto Oy Eerikinkatu 43	Helsinki	24,32 / 24,32
Asunto Oy Espoon Jousi	Espoo	33,70 / 33,70
Asunto Oy Espoon Kaari	Espoo	32,76 / 32,76
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	Espoo	25,50 / 25,50
Asunto Oy Ruoholahdenkatu 24	Helsinki	20,41 / 20,41
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00 / 49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00 / 50,00
CFI Fund Management I Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00 / 49,00
Col REO Victoria Office A S.a.r.l	Luxemburg	49,00 / 49,00
EN Properties GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
EN Properties I KY	Helsinki	89,29 / 00,00
Herbert Park ICAV	Dublin	35,19 / 35,19
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 / 47,60
Hypo Fund Management I Oy	Helsinki	43,00 / 43,00
Hypo Fund Management II Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50 / 49,50
Kauppakeskus RED1 GP Oy	Helsinki	32,26 / 32,26
KSK Parking I Ky	Helsinki	32,07 / 00,00
KSK Redi Ky	Espoo	32,07 / 00,00
Redi Parkki GP Oy	Helsinki	32,26 / 32,26
Kiinteistö Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 11B	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Helsingin Ajomiehentie 1	Helsinki	49,95 / 49,95
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50 / 25,50
Kiinteistö Oy Kemin Portti	Kemi	23,87 / 23,87
Kiinteistö Oy Kluuvin Pysäköinti	Helsinki	38,61 / 38,61
Kiinteistö Oy Kolarin Ylläs Villas 1	Kolari	20,00 / 20,00
Kiinteistö Oy Päiviöntori	Varkaus	33,00 / 33,00
Kiinteistö Oy Runoratsun Pysäköinti	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Toholammin Liikekulma	Toholampi	23,70 / 23,70
Kiinteistö Oy Uusi Espoon Perkkäantalo	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Viherlaakson Ostokeskus	Espoo	29,96 / 29,96
Lappeenrannan Villimiehen Vitonen Oy	Lappeenranta	50,00 / 50,00
Leppävaaran Hotellikiteistö Oy	Espoo	25,50 / 25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00 / 49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 / 50,00
Porin Puuvilla Oy	Pori	50,00 / 50,00
PP Property Management Oy	Pori	49,00 / 49,00
Russia Invest B.V.	Amsterdam	40,31 / 40,31
SNI EURO Partnership I SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI EURO Partnership II SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI Property Unit Trust	Saint Helier	49,90 / 49,90
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	31,86 / 31,86
Spektri Kiinteistöt Ky	Helsinki	31,84 / 00,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 / 50,00
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 / 40,00
Tripla Mall GP Oy	Helsinki	38,75 / 38,75
Tripla Mall Ky	Helsinki	38,75 / 00,00
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00 / 49,00
World Trade Center Helsinki Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Myydyt		
Asunto Oy Helsingin Kipparin Klaava	Helsinki	
Asunto Oy Helsingin Strömbergintie 8	Helsinki	
Asunto Oy Jyväskylän Assistentti	Jyväskylä	
Asunto Oy Jyväskylän Dosentti	Jyväskylä	
Asunto Oy Olarin Capella, Espoo	Espoo	
Asunto Oy Rovaniemen Lapinneito	Rovaniemi	
Asunto Oy Rovaniemen Pohjanseniorit	Rovaniemi	
Asunto Oy Turun Waitter	Turku	
Asunto Oy Vantaan Kiltterinmetsä	Vantaa	
Kiinteistö Oy Espoon Runoratsunkatu 9	Espoo	
Kiinteistö Oy Kipparipari	Helsinki	
Sipoonranta	Sipoo	

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

1/2

Muut

Arek Oy	Helsinki	24,26 / 24,26
ET-Hoivakiinteistöt Oy	Helsinki	40,00 / 40,00
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,19 / 28,19
Navidom Oy	Espoo	25,00 / 25,00
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	Hämeenlinna	48,45 / 00,00
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Futlaiva Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Neslaiva Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Tornator Oyj	Imatra	23,13 / 23,13

Mydyt

Kruunuvuoren Satama Oy	Helsinki
SSC Maslaiva Oy	Helsinki

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut			
Ahlstrom-Munksjö Oyj	2,92	32 568 424,59	48 441 538,48
Alma Media Oyj	2,64	14 014 398,95	17 242 592,40
Altia Oyj	2,69	7 300 223,32	7 951 861,00
Asiakastieto Group Oyj	3,02	15 315 514,07	22 817 970,00
Aspo Oyj	2,91	6 236 505,31	6 976 704,36
Basware Oyj	2,92	8 651 794,44	9 973 671,00
Bittium Oyj	3,63	4 105 784,74	8 388 542,63
CapMan Oyj	6,81	13 610 104,19	24 015 832,43
Cargotec Oyj	2,24	43 964 000,00	43 964 000,00
Caverion Oyj	2,92	24 060 218,52	29 170 850,98
Citycon Oyj	7,13	107 428 624,59	118 817 141,04
Consti Yhtiöt Oyj	5,09	2 560 000,00	2 560 000,00
Cramo Oyj	2,91	11 489 631,21	17 212 000,00
Detection Technology Oyj	3,03	2 180 274,15	11 067 719,80
Digja Oyj	14,59	6 455 204,98	15 533 712,78
Eezy Oyj	1,10	1 343 878,90	1 741 557,35
Efecte Oyj	4,88	1 565 090,42	1 565 090,42
Elisa Oyj	2,61	149 943 861,43	214 985 205,60
Evli Pankki Oyj	0,72	1 162 991,25	1 791 868,00
Exel Composites Oyj	2,04	1 154 711,22	1 572 909,84
Finnair Oyj	2,35	16 969 561,52	17 673 174,96
Fiskars Oyj Abp	1,35	10 652 408,41	12 425 168,08
Fortum Oyj	1,33	216 906 365,69	259 006 000,00
F-Secure Oyj	2,71	12 225 542,78	13 052 833,92
Glaston Oyj Abp	7,31	7 344 244,07	7 703 127,50
Gofore Oyj	6,22	5 554 914,34	6 468 763,42
Harvia Oyj	1,73	1 633 532,89	3 382 748,60
Herantis Pharma Oyj	3,56	1 854 060,00	1 854 060,00
Hoivatilat Oyj	0,47	867 682,97	1 906 048,00
Huhtamäki Oyj	2,62	72 802 204,78	116 466 000,00
Ilkka-Yhtymä Oyj	2,38	2 076 515,22	2 154 021,13
Incap Oyj	5,27	863 245,45	3 890 363,10
Innofactor Oyj	4,81	1 281 600,00	1 281 600,00
Kamux Corp	2,63	7 574 400,00	7 742 720,00
Kemira Oyj	2,65	47 244 578,13	54 780 718,30
Kesko Oyj	4,66	203 651 241,98	275 641 284,32
Kojamo Oyj	11,34	25 131 211,87	454 773 343,08
KONE Oyj	0,83	147 498 062,57	256 925 260,02
Konecranes Oyj	2,61	56 317 387,84	56 317 387,84
Lassila & Tikanoja Oyj	2,64	11 493 048,71	16 048 931,76
Lehto Group Oyj	1,37	1 880 000,00	1 880 000,00
Marimekko Oyj	4,86	8 101 469,42	14 116 458,30
Martela Oyj	8,07	1 126 944,00	1 126 944,00
Metso Oyj	2,63	109 938 797,25	142 806 668,25
Metsä Board Oyj	2,69	46 139 450,91	56 306 161,04
Neste Oyj	1,11	134 963 893,76	263 507 970,00
Next Games Oyj	2,94	729 209,04	729 209,04
Nixu Oyj	2,49	812 697,60	1 930 156,80
NoHo Partners Oyj	2,08	3 289 276,53	4 068 500,00
Nokia Oyj	1,35	250 518 850,00	250 518 850,00
Nokian Renkaat Oyj	2,66	95 070 417,82	95 070 417,82
Nordea Bank Abp	0,96	281 740 576,37	281 740 576,37
Nurminen Logistics Oyj	19,68	2 300 360,00	2 300 360,00
Olvi Oyj	3,62	12 971 464,40	30 900 000,00
Oriola Oyj	3,25	11 920 387,53	11 951 962,82
Orion Oyj	2,65	78 083 536,21	153 445 789,81
Outokumpu Oyj	2,43	28 401 200,00	28 401 200,00
Outotec Oyj	2,63	27 772 920,00	27 772 920,00
Panostaja Oyj	8,11	3 867 172,00	3 867 172,00
Pihlajalinna Oyj	2,17	5 600 000,00	7 487 200,00
Ponsse Oyj	1,40	3 288 005,71	12 172 646,00
Qt Group Oyj	10,18	6 284 709,60	50 633 029,70
Raisio Oyj	1,82	10 021 292,56	10 191 920,20
Rapala VMC Oyj	0,75	805 939,32	805 939,32
Relais Group Oyj	2,72	3 259 426,20	3 611 796,60
Revenio Group Oyj	2,10	523 620,79	14 626 516,80
Robit Oyj	2,87	1 758 984,42	1 758 984,42
Rovio Entertainment Oyj	2,09	7 456 200,00	7 456 200,00
Sampo Oyj	1,25	257 176 328,67	269 443 363,35
Sanoma Oyj	2,85	44 132 129,64	44 132 129,64
Scanfil Oyj	1,67	2 381 212,32	5 216 400,00
Silli Solutions Oyj	4,61	1 739 495,95	2 945 760,00
SRV Yhtiöt Oyj	1,59	1 309 437,92	1 309 437,92
SSH Communications Security Oyj	2,25	899 806,97	899 806,97
Stockmann Oyj Abp	1,65	2 471 906,74	2 471 906,74
Stora Enso Oyj	2,49	205 613 359,37	256 805 250,00
Suominen Oyj	5,23	7 038 320,52	7 038 320,52
Talenom Oyj	11,30	1 646 244,75	35 607 475,20
Teleste Oyj	4,74	4 767 217,50	4 767 217,50
Terveystalo Oyj	3,96	47 766 128,32	56 622 771,00
TietoEVRY Oyj	1,72	43 187 716,26	56 579 153,40
Tikkurila Oyj	1,96	12 340 900,00	12 340 900,00
Tokmanni Group Oyj	3,48	16 830 981,39	25 735 748,86
Tulikivi Oyj	5,71	566 167,39	566 167,39
UPM-Kymmene Oyj	1,63	185 108 706,36	269 380 650,00
Uponor Oyj	2,74	23 384 760,00	23 384 760,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Vaisala Oyj	3,11	15 114 632,71	36 150 977,70
Valmet Oyj	2,59	51 570 729,79	82 820 540,00
Verkkokauppa.com Oyj	1,87	2 970 598,57	2 970 598,58
Viafin Service Oyj	3,15	800 002,00	966 859,56
Vincit Oyj	2,90	1 470 000,00	1 746 500,00
Wärtsilä Oyj Abp	2,64	154 103 651,60	154 103 651,60
YIT Oyj	2,83	31 691 302,81	35 666 660,44
Muut		1 186 731,20	1 292 890,40
Yhteensä		3 560 948 315,69	5 047 435 768,20

Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat

3Step IT Group Oy	7,13	4 152 016,80	16 633 402,50
BMH Technology Oy	19,49	2 241 127,86	2 241 127,86
Bolt Group Oy	15,78	1 119 997,99	1 119 997,99
Cinia Oy	11,24	2 347 833,60	2 347 833,60
DevCo HoldCo 2 Oy	11,16	5 999 999,94	8 845 772,73
Enfo Oyj	1,81	713 063,12	973 438,00
Fingrid Oyj	19,88	135 726 627,55	369 999 998,95
Fira Group Oy	19,36	10 545 636,72	14 197 720,00
Futurice Oy	15,40	1 958 405,99	8 515 312,08
GRK Infra Oy	8,92	9 499 899,00	9 499 899,00
Hints Performance Oy	10,03	1 526 210,46	1 526 210,46
HUB logistics Finland Oy	18,00	2 343 160,72	2 343 161,05
Hydroline Oy	15,67	615 500,16	2 016 455,28
Indoor Group Holding Oy	19,11	5 884 200,00	6 243 300,00
Keliber Oy	5,49	1 804 078,00	2 650 616,73
Lamor Corporation Ab	10,09	706 516,94	706 516,94
Lounea Oy	1,13	596 249,37	596 249,37
Mehiläinen Konserni Oy	4,28	41 533 727,00	42 945 873,72
Nanoform Finland Oy	8,36	4 999 998,92	4 999 998,92
Newlcon Oy	7,53	1 150 330,20	1 150 368,45
Osuuskunta KPY	13,73	12 115 578,15	17 904 650,00
PHP Holding Oy	1,76	3 696 242,35	10 166 312,62
Pohjolan Voima Oyj	1,83	17 738 533,20	17 738 533,20
Porasto Oy	12,82	556 312,36	556 312,36
PRT-Forest Oy	10,02	2 255 040,00	2 255 040,00
Muut		2 892 699,17	4 140 076,27
Yhteensä		274 718 985,57	552 314 178,08

	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
3i Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	6 189 904,81	7 485 190,41
3M Co	Yhdysvallat	0,01	6 250 901,09	6 250 901,09
ABB Ltd	Sveitsi	0,06	26 143 063,25	26 601 216,14
AbbVie Inc	Yhdysvallat	0,01	16 149 635,04	16 149 635,04
Accor SA	Ranska	0,09	10 080 976,63	10 437 500,00
Adidas AG	Saksa	0,05	18 451 679,03	29 060 000,00
Adobe Inc	Yhdysvallat	0,01	10 935 127,49	14 675 983,62
Advance Auto Parts Inc	Yhdysvallat	0,01	1 475 487,13	1 475 487,13
Aegon NV	Alankomaat	0,03	2 846 900,00	2 846 900,00
Aeon Co Ltd	Japani	0,01	1 701 887,62	1 954 937,43
AES Corp/The	Yhdysvallat	0,02	1 464 065,95	1 770 518,07
Affiliated Managers Group Inc	Yhdysvallat	0,04	1 637 245,59	1 637 245,59
Aflac Inc	Yhdysvallat	0,03	10 151 412,07	10 858 899,06
Agnico Eagle Mines Ltd	Kanada	0,02	3 057 696,34	3 113 953,97
AIA Group Ltd	Hongkong	0,01	5 292 319,30	8 612 691,92
Air Liquide SA	Ranska	0,08	33 296 117,44	45 123 379,00
Air Products and Chemicals Inc	Yhdysvallat	0,01	3 456 601,84	5 228 992,34
Aker BP ASA	Norja	0,01	1 628 827,14	2 102 232,41
Ajinomoto Co Inc	Japani	0,02	1 997 095,78	1 997 095,78
Akzo Nobel NV	Alankomaat	0,07	9 815 948,52	13 339 760,72
Alcon Inc	Sveitsi	0,05	11 107 425,83	11 107 425,83
Alfa Laval AB	Ruotsi	0,07	4 705 896,36	6 208 484,44
Alibaba Group Holding Ltd	Caymansaaret	0,00	7 776 758,79	9 440 537,65
Alimentation Couche-Tard Inc	Kanada	0,04	9 851 692,01	9 851 692,01
Allergan Plc	Irlanti	0,01	5 184 782,80	5 184 782,80
Allianz SE	Saksa	0,08	57 694 206,48	68 951 208,20
Allstate Corp/The	Yhdysvallat	0,03	10 357 294,95	11 006 854,19
Alphabet Inc	Yhdysvallat	0,01	68 324 519,05	83 353 836,57
AltaGas Ltd	Kanada	0,04	1 630 436,34	1 689 443,76
Amadeus IT Holdings SA	Espanja	0,07	19 290 794,63	21 840 000,00
Amazon.com Inc	Yhdysvallat	0,00	11 166 050,75	12 330 202,96
American International Group Inc	Yhdysvallat	0,01	2 695 282,18	2 695 282,18
American Water Works Co Inc	Yhdysvallat	0,01	2 819 726,33	2 842 317,96
AmerisourceBergen Corp	Yhdysvallat	0,02	2 420 936,44	2 420 936,44
Amgen Inc	Yhdysvallat	0,01	13 926 889,18	19 085 009,79
Anthem Inc	Yhdysvallat	0,00	2 583 093,67	5 238 997,69
Antofagasta Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	3 485 050,43	4 428 667,70
Aon Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,02	6 398 823,33	10 530 194,34
APA Group	Australia	0,04	2 784 005,21	3 128 591,43
Apache Corp	Yhdysvallat	0,01	734 012,10	914 722,95
Aperam SA	Luxemburg	0,12	2 851 000,00	2 851 000,00
Applied Materials Inc	Yhdysvallat	0,02	5 336 336,11	8 148 922,91
Aroundtown SA	Luxemburg	0,03	2 969 315,51	3 098 940,00
Arthur J Gallagher & Co	Yhdysvallat	0,05	5 140 674,01	7 287 876,09
Asahi Kasei Corp	Japani	0,08	9 772 242,56	10 854 071,67
ASML Holding NV	Alankomaat	0,06	36 727 911,50	72 462 500,00
Assa Abloy AB	Ruotsi	0,07	13 275 776,19	15 371 125,17
Assicurazioni Generali SpA	Italia	0,03	6 801 693,68	8 523 286,86

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Associated British Foods Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	5 859 564,41	6 867 947,81
Astellas Pharma Inc	Japani	0,01	2 138 240,51	2 529 666,23
AstraZeneca Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	10 216 989,02	15 931 477,29
Atlas Copco AB	Ruotsi	0,04	14 381 081,17	18 133 312,74
Atos SE	Ranska	0,05	3 276 593,57	3 716 000,00
AusNet Services Ltd	Australia	0,02	733 354,17	733 354,17
Australia & New Zealand Banking Group Ltd	Australia	0,03	13 676 899,03	13 676 899,03
Autodesk Inc	Yhdysvallat	0,01	2 699 028,70	3 266 512,37
Aviva Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	13 238 164,08	13 238 164,08
AXA SA	Ranska	0,06	31 856 982,28	36 771 424,70
Baker Hughes Co	Yhdysvallat	0,02	2 820 830,25	3 226 759,69
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	Espanja	0,05	17 079 481,65	17 079 481,65
Bandai Namco Holdings Inc	Japani	0,05	4 128 216,75	5 437 100,21
Bank of America Corp	Yhdysvallat	0,00	8 069 992,09	9 086 701,09
Bank of Montreal	Kanada	0,04	17 985 253,28	18 540 246,61
Bank of New York Mellon Corp/The	Yhdysvallat	0,03	11 078 870,90	11 377 318,85
Bank of Nova Scotia/The	Kanada	0,03	17 376 530,80	18 711 323,47
Barrick Gold Corp	Kanada	0,03	7 758 642,96	8 494 571,64
BASF SE	Saksa	0,07	42 872 358,48	42 872 358,48
Bayerische Motoren Werke AG	Saksa	0,02	14 660 000,00	14 660 000,00
Becton, Dickinson and Co	Yhdysvallat	0,01	6 305 502,84	7 864 340,40
Beiersdorf AG	Saksa	0,02	5 440 919,42	5 993 135,00
Best Buy Co Inc	Yhdysvallat	0,02	1 938 885,01	3 208 287,34
Biogen Inc	Yhdysvallat	0,00	4 703 903,62	4 751 397,54
BlackRock Inc	Yhdysvallat	0,02	11 405 205,24	14 434 720,31
BNP Paribas SA	Ranska	0,00	4 877 015,13	5 400 561,84
Boliden AB	Ruotsi	0,06	2 887 502,18	3 858 513,23
Bouygues SA	Ranska	0,04	5 682 000,00	5 682 000,00
Bristol-Myers Squibb Co	Yhdysvallat	0,01	19 409 115,19	19 409 115,19
British Land Co Plc/The	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,13	7 708 493,30	9 358 838,74
Brown-Forman Corp	Yhdysvallat	0,06	6 669 440,73	10 927 706,22
BT Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	12 440 291,49	12 440 291,49
Burberry Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	5 916 060,12	7 649 494,36
Buzzi Unicem SpA	Italia	0,20	7 482 525,18	7 578 750,96
C.H. Robinson Worldwide Inc	Yhdysvallat	0,02	1 663 244,04	1 663 244,04
CaixaBank SA	Espanja	0,02	3 336 694,92	3 336 694,92
Canadian Imperial Bank of Commerce	Kanada	0,02	7 495 891,03	7 495 891,03
Canadian National Railway Co	Kanada	0,03	17 032 020,26	19 270 036,99
Canadian Tire Corp Ltd	Kanada	0,13	7 163 995,07	7 163 995,07
Capita Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	1 293 502,63	1 293 502,63
Carrefour SA	Ranska	0,03	3 662 750,00	3 662 750,00
Caterpillar Inc	Yhdysvallat	0,01	6 664 396,23	7 885 348,05
CD Projekt SA	Puola	0,08	3 804 330,66	4 924 473,78
Cenovus Energy Inc	Kanada	0,03	2 602 970,67	3 151 142,98
Central Japan Railway Co	Japani	0,02	9 075 774,97	9 075 774,97
Centrica Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,02	986 564,30	986 564,30
CenturyLink Inc	Yhdysvallat	0,01	1 011 149,01	1 174 718,71
Cerner Corp	Yhdysvallat	0,03	4 567 617,74	6 365 009,26
Charles Schwab Corp/The	Yhdysvallat	0,02	10 793 323,97	11 552 803,99
Check Point Software Technologies Ltd	Israel	0,01	2 237 561,19	2 586 827,84
Cheniere Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	1 317 358,37	1 345 984,76
Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG	Sveitsi	0,07	9 364 887,29	9 714 842,46
Chubb Ltd	Sveitsi	0,01	7 111 489,39	7 765 289,46
Cigna Corp	Yhdysvallat	0,01	7 465 268,71	8 367 954,42
Cintas Corp	Yhdysvallat	0,01	1 902 912,23	3 627 166,69
Citrix Systems Inc	Yhdysvallat	0,02	2 110 785,59	2 426 097,92
CME Group Inc	Yhdysvallat	0,02	13 111 515,40	15 448 958,52
Coca-Cola Amatil Ltd	Australia	0,01	628 725,66	690 215,69
Coca-Cola Co/The	Yhdysvallat	0,02	30 364 105,80	32 506 498,13
Coca-Cola Enterprises Inc	Yhdysvallat	0,03	7 018 737,76	7 018 737,76
Coca-Cola HBC AG	Sveitsi	0,06	6 477 652,57	6 632 581,10
Cognizant Technology Solutions Corp	Yhdysvallat	0,01	2 163 026,17	2 163 026,17
Coles Group Ltd	Australia	0,02	2 262 848,41	2 597 811,82
Colgate-Palmolive Co	Yhdysvallat	0,01	5 942 264,55	5 942 264,55
Coloplast AS	Tanska	0,04	5 232 794,94	9 419 795,22
Colruyt SA	Belgia	0,09	6 077 910,72	6 077 910,72
Comcast Corp	Yhdysvallat	0,01	18 723 354,67	19 005 919,53
Commerzbank AG	Saksa	0,03	3 820 515,40	3 820 515,40
Commonwealth Bank of Australia	Australia	0,04	33 272 879,10	33 272 879,10
Compagnie de Saint-Gobain SA	Ranska	0,09	18 250 000,00	18 250 000,00
Compagnie Financière Richemont SA	Sveitsi	0,07	24 519 992,63	24 519 992,63
Compagnie Générale des Établissements Michelin	Ranska	0,11	21 810 000,00	21 810 000,00
Compass Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	26 467 097,71	29 794 912,55
ConocoPhillips Co	Yhdysvallat	0,01	7 083 161,83	7 083 161,83
Consolidated Edison Inc	Yhdysvallat	0,01	3 809 686,75	3 944 338,61
Covestro AG	Saksa	0,03	2 381 760,00	2 381 760,00
Crédit Agricole SA	Ranska	0,05	14 944 167,64	16 988 115,93
CRH Plc	Irlanti	0,05	12 062 538,93	13 019 550,00
Croda International Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,20	11 070 423,99	15 696 492,95
CSL Ltd	Australia	0,03	14 674 542,67	20 684 713,97
CSX Corp	Yhdysvallat	0,02	10 802 050,15	11 594 089,37
CyberAgent Inc	Japani	0,08	3 128 587,83	3 128 587,83
Daijin Industries Ltd	Japani	0,03	8 167 160,84	10 766 155,49
Daiwa House Industry Co Ltd	Japani	0,05	9 168 771,53	9 168 771,53
Danone SA	Ranska	0,06	27 503 691,54	28 074 400,00
Dassault Systèmes SE	Ranska	0,01	2 455 685,49	4 306 518,30
Datadog Inc	Yhdysvallat	0,49	4 844 784,95	5 036 496,35
DCC Plc	Irlanti	0,04	5 380 818,05	5 380 818,05
Deere & Co	Yhdysvallat	0,02	6 397 899,04	7 245 335,97
Dell Technologies Inc	Yhdysvallat	0,08	9 149 011,93	9 149 011,93

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Demant A/S	Tanska	0,11	5 302 819,34	7 399 385,02
Denso Corp	Japani	0,02	5 851 608,80	6 108 742,00
Deutsche Börse AG	Saksa	0,04	20 728 981,20	31 167 243,60
Deutsche EuroShop AG	Saksa	0,28	4 609 500,00	4 609 500,00
Deutsche Post AG	Saksa	0,05	17 953 045,67	20 201 056,00
Deutsche Wohnen AG	Saksa	0,15	27 948 841,40	36 090 587,28
Devon Energy Corp	Yhdysvallat	0,01	939 235,42	1 087 508,20
Dick's Sporting Goods Inc	Yhdysvallat	0,05	1 448 719,67	1 453 289,67
Discovery Inc	Yhdysvallat	0,01	1 483 578,46	1 580 772,65
DNB ASA	Norja	0,01	2 868 221,06	3 515 796,35
Dollar Tree Inc	Yhdysvallat	0,01	1 776 496,19	1 899 934,99
Dominion Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	7 685 700,48	8 253 943,39
Du Pont de Nemours Inc	Yhdysvallat	0,01	2 893 653,69	2 893 653,69
DSV Panalpina A/S	Tanska	0,05	9 378 473,61	13 560 576,27
E.ON SE	Saksa	0,05	13 562 420,00	13 562 420,00
East Japan Railway Co	Japani	0,03	8 649 327,54	8 649 327,54
Eastman Chemical Co	Yhdysvallat	0,05	4 097 190,05	4 486 786,90
EasyJet Plc	Yhdistynyt kuningaskunt	0,04	1 726 702,85	2 372 161,73
Eaton Corp Plc	Irlanti	0,01	3 694 315,80	4 214 883,39
Ecolab Inc	Yhdysvallat	0,02	6 007 043,31	10 303 720,85
Edison International	Yhdysvallat	0,02	3 570 716,92	3 757 094,53
EDP - Energias de Portugal SA	Portugali	0,07	8 270 559,65	10 487 121,74
Eiffage SA	Ranska	0,08	8 100 613,26	8 156 000,00
Eisai Co Ltd	Japani	0,04	7 194 464,49	7 194 464,49
Eli Lilly & Co	Yhdysvallat	0,01	4 588 665,20	8 511 910,27
Empire Co Ltd	Kanada	0,03	1 146 869,43	1 146 869,43
Enagás SA	Espanja	0,07	3 555 109,89	3 979 500,00
Enbridge Inc	Kanada	0,03	18 875 705,20	21 574 393,75
Encana Corp	Kanada	0,04	2 045 400,63	2 045 400,63
Entra ASA	Norja	0,21	3 385 873,67	5 512 287,35
Equinor ASA	Norja	0,02	13 488 348,76	13 488 348,76
Equity Residential	Yhdysvallat	0,23	37 156 758,53	61 188 801,85
EssilorLuxottica SA	Ranska	0,05	22 010 607,63	27 160 000,00
Essity AB	Ruotsi	0,07	11 078 973,85	12 438 832,94
Estée Lauder Companies Inc/The	Yhdysvallat	0,02	4 917 599,09	6 430 167,35
Eversource Energy	Yhdysvallat	0,01	3 282 267,46	3 557 423,89
Evonik Industries AG	Saksa	0,03	3 948 350,00	3 948 350,00
Exor NV	Alankomaat	0,01	2 095 016,49	2 417 800,00
Expedia Group Inc	Yhdysvallat	0,05	7 219 601,21	7 219 601,21
Expeditors International of Washington Inc	Yhdysvallat	0,02	1 779 445,04	2 295 652,23
Experian Plc	Jersey	0,01	2 165 832,21	3 494 512,27
Fast Retailing Co Ltd	Japani	0,02	9 626 775,00	13 324 175,82
Fastenal Co	Yhdysvallat	0,01	1 700 829,59	2 452 297,77
Faurecia SE	Ranska	0,05	2 763 686,12	3 597 000,00
FedEx Corp	Yhdysvallat	0,01	4 709 765,00	4 709 765,00
Ferguson Plc	Jersey	0,07	8 551 741,85	12 076 868,83
Ferrovial SA	Espanja	0,04	8 703 500,00	8 703 500,00
Fortis Inc	Kanada	0,03	5 205 325,44	5 777 531,17
Fortive Corp	Yhdysvallat	0,04	7 430 300,94	8 327 688,27
Fresenius SE & Co KGaA	Saksa	0,01	2 747 800,00	2 747 800,00
Fuchs Petrolub SE	Saksa	0,12	3 280 405,19	3 631 186,08
Fujitsu Ltd	Japani	0,04	5 330 798,19	6 116 737,74
Galp Energia SGPS SA	Portugali	0,04	4 255 776,35	4 991 500,00
Geberit AG	Sveitsi	0,01	1 600 422,51	2 196 021,37
Gecina SA	Ranska	0,03	3 344 336,26	3 926 160,00
General Mills Inc	Yhdysvallat	0,01	3 002 510,50	3 174 675,09
Genmab A/S	Tanska	0,08	6 501 011,17	9 917 687,21
Gilead Sciences Inc	Yhdysvallat	0,00	9 773 838,35	9 773 838,35
Givaudan SA	Sveitsi	0,04	6 006 869,79	9 770 591,49
Gjensidige Forsikring ASA	Norja	0,04	2 953 326,44	3 688 544,77
GlaxoSmithKline Plc	Yhdistynyt kuningaskunt	0,06	51 304 003,50	62 808 119,06
GN Store Nord A/S	Tanska	0,05	1 246 081,66	3 025 898,41
H & M Hennes & Mauritz AB	Ruotsi	0,04	8 169 089,75	10 251 908,44
Halliburton Co	Yhdysvallat	0,01	1 237 109,03	1 237 109,03
Hammerson Plc	Yhdistynyt kuningaskunt	0,15	4 190 744,01	4 190 744,01
HCA Healthcare Inc	Yhdysvallat	0,02	6 606 810,45	8 022 743,46
HeidelbergCement AG	Saksa	0,07	8 766 900,00	8 766 900,00
Henkel AG & Co KGaA	Saksa	0,03	10 199 201,97	10 575 845,00
Hermès International SA	Ranska	0,02	10 402 295,29	12 818 354,20
Hess Corp	Yhdysvallat	0,01	2 508 028,21	2 590 655,51
Hitachi Ltd	Japani	0,03	8 915 889,18	11 181 728,72
HKT Trust & HKT Ltd	Hongkong	0,02	1 632 696,49	1 632 696,49
Home Depot Inc/The	Yhdysvallat	0,01	13 606 023,45	14 570 055,19
Honda Motor Co Ltd	Japani	0,03	13 973 265,54	13 973 265,54
Hong Kong & China Gas Co Ltd/The	Hongkong	0,02	6 611 868,81	6 611 868,81
Hong Kong Exchanges and Clearing Ltd	Hongkong	0,04	13 742 099,06	15 172 681,86
HP Inc	Yhdysvallat	0,02	4 506 228,73	4 568 719,96
Hugo Boss AG	Saksa	0,04	1 226 132,49	1 226 132,49
Huntington Bancshares Inc	Yhdysvallat	0,06	7 863 363,77	8 539 451,66
Iberdrola SA	Espanja	0,03	21 878 180,20	34 884 000,00
ICA Gruppen AB	Ruotsi	0,02	1 464 084,70	1 464 084,70
IGM Financial Inc	Kanada	0,15	8 618 337,20	8 980 283,07
Illinois Tool Works Inc	Yhdysvallat	0,03	8 073 449,35	13 586 834,61
IMI Plc	Yhdistynyt kuningaskunt	0,05	1 627 693,75	1 897 235,40
Industria de Diseño Textil SA	Espanja	0,03	22 794 360,19	25 198 431,90
Infineon Technologies AG	Saksa	0,08	16 013 262,05	20 265 000,00
Informa Plc	Yhdistynyt kuningaskunt	0,04	4 461 331,82	5 036 436,30
ING Groep NV	Alankomaat	0,09	35 397 564,46	35 524 068,99
Ingersoll-Rand Plc	Irlanti	0,03	7 998 294,79	8 280 487,80
Inpex Corp	Japani	0,02	2 471 678,32	2 978 480,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Intel Corp	Yhdysvallat	0,00	10 012 939,51	13 310 040,95
InterContinental Hotels Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	3 779 684,49	4 588 328,63
International Business Machines Corp	Yhdysvallat	0,00	1 529 135,98	1 579 519,89
International Flavors & Fragrances Inc	Yhdysvallat	0,04	4 823 606,91	4 823 606,91
Intertek Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,12	10 707 764,44	13 403 385,05
Intesa Sanpaolo SpA	Italia	0,03	23 903 555,87	24 117 836,55
Investec Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,16	5 644 358,63	5 644 358,63
Investor AB	Ruotsi	0,04	8 325 228,78	8 325 228,78
ITOCHU Corp	Japani	0,00	1 144 265,73	1 299 314,01
Jerónimo Martins SGPS SA	Portugali	0,02	2 162 197,56	2 199 750,00
John Wood Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	2 107 722,14	2 107 722,14
Johnson & Johnson	Yhdysvallat	0,01	25 830 161,03	34 595 823,39
Johnson Matthey Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,17	10 654 773,66	11 608 956,28
Kao Corp	Japani	0,03	10 375 576,15	11 905 983,68
KBC Groep NV	Belgia	0,07	16 362 519,50	19 057 446,10
KDDI Corp	Japani	0,02	11 656 422,84	13 887 540,92
Kellogg Co	Yhdysvallat	0,01	1 718 494,37	1 834 580,74
Kering SA	Ranska	0,04	16 101 686,96	29 260 000,00
Kerry Group Plc	Irlanti	0,06	11 230 318,74	12 665 400,00
KeyCorp	Yhdysvallat	0,03	4 895 181,59	5 402 350,01
Keyence Corp	Japani	0,02	8 917 498,62	14 831 556,50
Kikkoman Corp	Japani	0,02	1 746 723,73	1 874 857,14
Kimberly-Clark Corp	Yhdysvallat	0,01	4 638 297,24	4 651 735,80
Kinder Morgan Inc	Yhdysvallat	0,01	5 337 518,46	5 609 471,92
KLA Corp	Yhdysvallat	0,02	2 942 605,87	4 756 364,61
Klépierre SA	Ranska	0,01	1 019 962,82	1 275 569,55
Knorr-Bremse AG	Saksa	0,06	7 600 000,00	8 619 350,00
Kobayashi Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,02	1 027 275,48	1 180 986,14
Komatsu Ltd	Japani	0,03	6 758 635,39	6 758 635,39
Konica Minolta Inc	Japani	0,15	4 379 202,89	4 379 202,89
Koninklijke Ahold Delhaize NV	Alankomaat	0,03	13 255 557,21	14 714 700,00
Koninklijke DSM NV	Alankomaat	0,07	9 835 278,29	14 976 900,00
Koninklijke KPN NV	Alankomaat	0,05	5 828 717,40	5 828 717,40
Koninklijke Philips NV	Alankomaat	0,09	23 984 796,02	34 238 435,00
Koninklijke Vopak NV	Alankomaat	0,04	1 997 691,60	2 213 272,35
Kubota Corp	Japani	0,03	5 093 792,62	5 122 445,46
Kuehne + Nagel International AG	Sveitsi	0,01	1 639 072,14	1 998 403,26
Kyocera Corp	Japani	0,01	2 388 018,39	3 066 672,13
Kyowa Kirin Co Ltd	Japani	0,04	3 000 834,33	4 323 929,80
LafargeHolcim Ltd	Sveitsi	0,01	3 046 664,76	3 215 865,12
Land Securities Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,15	9 851 117,62	13 201 288,81
Lawson Inc	Japani	0,02	7 15 713,98	802 608,58
LEG Immobilien AG	Saksa	0,29	8 755 854,00	21 110 000,00
Legal & General Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,09	15 949 942,97	19 980 282,26
Liberty Broadband Corp	Yhdysvallat	0,01	842 861,55	1 074 936,80
Liberty Global Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	1 589 142,07	1 589 142,07
Linde Plc	Irlanti	0,02	10 290 074,30	16 053 780,93
Link REIT	Hongkong	0,04	5 259 357,51	7 540 612,53
Lloyds Banking Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	2 953 486,38	3 305 712,27
Loblaw Companies Ltd	Kanada	0,02	2 745 581,59	2 745 581,59
London Stock Exchange Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,05	8 249 354,05	16 670 825,04
Lonza Group AG	Sveitsi	0,10	16 358 934,26	23 429 519,07
L'Oréal SA	Ranska	0,03	26 424 507,60	38 207 500,00
Lowe's Companies Inc	Yhdysvallat	0,01	9 677 252,63	10 656 044,15
Lundin Mining Corp	Kanada	0,08	5 192 482,94	6 362 515,41
M&G Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	3 372 826,31	5 759 793,62
M&T Bank Corp	Yhdysvallat	0,04	8 047 575,99	8 308 750,22
Macquarie Group Ltd	Australia	0,05	10 943 643,57	14 285 651,77
Manulife Financial Corp	Kanada	0,01	5 470 592,33	6 040 005,48
Marathon Oil Corp	Yhdysvallat	0,01	965 199,18	1 049 506,75
Marathon Petroleum Corp	Yhdysvallat	0,01	3 961 862,28	3 961 862,28
Marsh & McLennan Companies Inc	Yhdysvallat	0,03	11 204 888,04	14 819 583,41
Mastercard Inc	Yhdysvallat	0,01	15 990 175,44	29 345 353,39
McCormick & Co Inc	Yhdysvallat	0,00	755 474,45	755 474,45
McDonald's Corp	Yhdysvallat	0,01	4 779 832,52	6 926 208,88
McKesson Corp	Yhdysvallat	0,02	4 046 388,00	4 046 388,00
Medtronic Plc	Irlanti	0,01	7 038 518,95	10 296 243,55
Merck & Co Inc	Yhdysvallat	0,01	18 199 490,48	27 112 515,58
Merck KGaA	Saksa	0,04	5 229 299,90	5 702 400,00
Metro Inc	Kanada	0,02	2 903 214,21	3 610 875,46
Microsoft Corp	Yhdysvallat	0,01	61 569 585,53	105 136 193,70
Millicom International Cellular SA	Luxemburg	0,02	1 985 373,51	1 985 373,51
Mitsubishi Electric Corp	Japani	0,02	6 142 365,10	6 142 365,10
Mitsubishi Estate Co Ltd	Japani	0,04	9 599 061,59	10 195 608,50
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	Japani	0,01	5 517 451,21	5 517 451,21
Mitsui Fudosan Co Ltd	Japani	0,05	10 011 072,61	10 408 397,57
Mizuho Financial Group Inc	Japani	0,03	9 661 308,84	9 661 308,84
Moncler SpA	Italia	0,04	3 527 231,25	4 006 000,00
Mondi Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	8 062 500,00	8 062 500,00
Mosaic Co/The	Yhdysvallat	0,09	6 199 804,17	6 199 804,17
Mowi ASA	Norja	0,05	6 355 301,17	6 362 152,52
MTU Aero Engines AG	Saksa	0,08	10 023 977,48	10 224 000,00
Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG in Münch	Saksa	0,07	20 120 863,49	26 966 280,00
Murata Manufacturing Co Ltd	Japani	0,03	8 383 389,38	11 062 817,78
National Australia Bank Ltd	Australia	0,02	10 816 214,24	10 816 214,24
National Bank of Canada	Kanada	0,06	6 682 559,32	9 639 504,45
National Grid Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	20 578 826,83	23 862 776,21
National Oilwell Varco Inc	Yhdysvallat	0,02	1 683 169,92	1 966 048,16
Natixis SA	Ranska	0,05	5 982 428,15	6 124 050,00
Naturgy Energy Group SA	Espanja	0,02	4 569 996,31	4 816 000,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

NetEase Inc	Caymansaaret	0,01	2 132 774,18	2 769 695,64
Netflix Inc	Yhdysvallat	0,01	5 762 185,04	7 198 014,95
New Relic Inc	Yhdysvallat	0,17	5 428 865,30	5 846 537,30
Newcrest Mining Ltd	Australia	0,05	5 366 743,57	7 544 857,77
NIKE Inc	Yhdysvallat	0,01	12 038 592,07	16 629 880,29
Nintendo Co Ltd	Japani	0,04	15 964 278,94	18 029 358,70
NiSource Inc	Yhdysvallat	0,01	1 387 288,59	1 387 288,59
Nissin Foods Holdings Co Ltd	Japani	0,04	2 527 769,47	2 632 174,51
Nitori Holdings Co Ltd	Japani	0,03	5 108 564,35	5 647 039,53
Nitto Denko Corp	Japani	0,04	2 939 478,43	2 939 478,43
NN Group NV	Alankomaat	0,10	11 667 900,00	11 667 900,00
Noble Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	974 804,38	1 130 235,78
Nordstrom Inc	Yhdysvallat	0,02	1 331 372,67	1 331 372,67
Norfolk Southern Corp	Yhdysvallat	0,02	10 710 094,36	10 710 094,36
Novo Nordisk A/S	Tanska	0,07	45 752 323,65	69 025 410,91
Novozymes A/S	Tanska	0,08	7 831 333,42	8 481 283,79
NTT DOCOMO Inc	Japani	0,01	9 179 716,16	10 334 556,49
Nutrien Ltd	Kanada	0,03	7 401 972,87	7 401 972,87
NVIDIA Corp	Yhdysvallat	0,01	11 426 796,15	15 712 346,45
Occidental Petroleum Corp	Yhdysvallat	0,02	4 936 640,20	4 936 640,20
OMV AG	Itävalta	0,03	4 653 342,68	5 038 072,00
ONEOK Inc	Yhdysvallat	0,01	2 877 811,11	3 173 019,03
Oracle Corp	Yhdysvallat	0,00	2 699 334,69	2 708 948,23
Oracle Corp Japan	Japani	0,03	2 353 315,18	3 580 323,77
Orange SA	Ranska	0,05	15 744 000,00	15 744 000,00
Oriental Land Co Ltd	Japani	0,01	3 210 697,01	4 881 089,06
Orkla ASA	Norja	0,02	1 589 902,46	1 803 767,31
Ørsted A/S	Tanska	0,03	6 212 693,73	12 016 061,03
Osaka Gas Co Ltd	Japani	0,03	2 071 690,22	2 162 946,04
Otsuka Holdings Co Ltd	Japani	0,01	2 080 346,17	2 574 320,16
Panasonic Corp	Japani	0,04	8 405 773,33	8 405 773,33
Partners Group Holding AG	Sveitsi	0,03	3 261 853,97	5 510 480,93
PCCW Ltd	Hongkong	0,02	866 400,31	925 016,86
PepsiCo Inc	Yhdysvallat	0,01	21 851 128,93	24 079 366,21
Pernod Ricard SA	Ranska	0,01	2 550 400,00	2 550 400,00
Pfizer Inc	Yhdysvallat	0,00	3 535 079,23	4 183 015,84
Phillips 66 Co	Yhdysvallat	0,01	4 931 122,11	4 984 777,46
Pioneer Natural Resources Co	Yhdysvallat	0,02	3 458 263,47	4 050 508,96
Polaris Inc	Yhdysvallat	0,03	1 619 060,25	1 925 192,67
PPG Industries Inc	Yhdysvallat	0,02	4 980 264,15	5 108 403,06
PrairieSky Royalty Ltd	Kanada	0,03	741 852,57	741 852,57
Procter & Gamble Co/The	Yhdysvallat	0,02	37 050 285,91	41 665 924,87
Progressive Corp/The	Yhdysvallat	0,02	3 624 165,22	5 736 324,24
ProSiebenSat.1 Media SE	Saksa	0,11	3 478 750,00	3 478 750,00
Prudential Financial Inc	Yhdysvallat	0,03	10 460 950,65	10 460 950,65
Prudential Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,09	36 649 378,30	39 136 037,59
PTC Inc	Yhdysvallat	0,09	6 665 479,79	6 665 479,79
Public Service Enterprise Group Inc	Yhdysvallat	0,01	3 698 922,48	3 887 733,67
PVH Corp	Yhdysvallat	0,07	3 853 342,33	4 679 544,24
Ready Capital Corp	Yhdysvallat	0,64	3 914 192,14	4 455 225,21
Reckitt Benckiser Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	37 245 318,48	37 245 318,48
Recruit Holdings Co Ltd	Japani	0,04	17 526 721,32	20 836 148,93
Red Eléctrica Corporación SA	Espanja	0,06	5 911 950,00	5 911 950,00
RELX Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	27 970 584,93	31 862 170,95
Rentokil Initial Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,11	10 467 290,85	10 992 300,34
Repsol SA	Espanja	0,09	20 528 673,58	38 850 630,70
Republic Services Inc	Yhdysvallat	0,02	5 402 500,78	5 583 051,45
Restaurant Brands International Inc	Kanada	0,04	7 095 647,14	7 095 647,14
Rio Tinto Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	3 939 154,74	6 476 180,51
Robert Half International Inc	Yhdysvallat	0,03	1 735 061,96	2 018 787,56
Roche Holding AG	Sveitsi	0,07	95 024 134,07	138 219 883,91
Rockwell Automation Inc	Yhdysvallat	0,01	1 821 975,09	2 165 533,20
Rogers Communications Inc	Kanada	0,03	5 009 716,40	5 009 716,40
Roper Technologies Inc	Yhdysvallat	0,02	7 881 653,91	7 881 653,91
Ross Stores Inc	Yhdysvallat	0,00	1 886 609,22	2 765 812,03
Royal Bank of Canada	Kanada	0,00	3 143 429,70	3 267 459,62
Royal Caribbean Cruises Ltd	Liberia	0,03	7 168 746,60	8 915 346,27
RTL Group SA	Luxemburg	0,02	1 037 362,20	1 037 362,20
Sage Group Plc/The	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	2 050 278,88	2 438 404,72
Salesforce.com Inc	Yhdysvallat	0,01	10 743 557,71	14 474 808,62
Sandvik AB	Ruotsi	0,06	9 067 455,31	12 815 431,52
Sanofi SA	Ranska	0,01	6 735 080,56	8 780 800,00
SAP SE	Saksa	0,05	59 935 958,26	81 139 439,90
Schindler Holding AG	Sveitsi	0,01	1 718 123,17	2 197 826,05
Schlumberger Ltd	Curaçao	0,01	6 111 346,37	6 580 270,80
Schneider Electric SE	Ranska	0,06	21 695 246,33	31 983 642,00
Secom Co Ltd	Japani	0,03	5 884 036,89	5 933 229,46
Sempra Energy	Yhdysvallat	0,01	4 971 279,25	5 390 778,00
ServiceNow Inc	Yhdysvallat	0,01	5 504 215,71	6 281 823,04
SES SA	Luxemburg	0,46	21 997 500,00	21 997 500,00
Seven & i Holdings Co Ltd	Japani	0,03	7 701 129,89	7 701 129,89
SGS SA	Sveitsi	0,09	12 256 520,86	16 135 848,54
Shin-Etsu Chemical Co Ltd	Japani	0,02	7 023 743,35	9 000 000,00
Shionogi & Co Ltd	Japani	0,04	5 057 257,48	6 381 868,13
Shiseido Co Ltd	Japani	0,03	6 569 629,62	6 569 629,62
Shopify Inc	Kanada	0,02	8 173 592,07	8 838 539,53
Siemens AG	Saksa	0,06	52 743 834,00	58 474 401,60
Siemens Healthineers AG	Saksa	0,00	1 274 127,78	1 963 280,00
Sika AG	Sveitsi	0,08	7 548 545,32	18 915 482,77
Singapore Telecommunications Ltd	Singapore	0,02	5 563 675,31	5 988 657,93

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Skandinaviska Enskilda Banken AB	Ruotsi	0,04	7 026 808,31	7 026 808,31
Smith & Nephew Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	10 604 262,76	13 346 614,95
Smurfit Kappa Group Plc	Irlanti	0,04	2 329 862,41	2 871 011,36
Snam SpA	Italia	0,06	9 124 429,03	9 888 830,96
SoftBank Group Corp	Japani	0,01	5 849 188,13	5 849 188,13
Sompo Japan Nipponkoa Holdings Inc	Japani	0,08	9 427 225,86	10 047 687,39
Sony Corp	Japani	0,04	18 112 973,80	30 318 189,27
Sotkamo Silver AB	Ruotsi	8,94	4 548 482,38	4 548 482,38
Southern Co/The	Yhdysvallat	0,01	6 828 922,03	8 219 334,16
SSAB AB	Ruotsi	0,42	18 694 400,00	18 694 400,00
SSE Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	12 198 151,78	14 401 079,15
Standard Chartered Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	9 716 523,07	9 716 523,07
Standard Life Aberdeen Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,15	13 501 179,87	13 738 319,82
Stanley Black & Decker Inc	Yhdysvallat	0,03	6 195 384,12	6 637 039,34
State Street Corp	Yhdysvallat	0,04	9 177 484,23	11 091 201,71
Sumitomo Chemical Co Ltd	Japani	0,06	4 329 014,27	4 329 014,27
Sumitomo Mitsui Trust Holdings Inc	Japani	0,03	3 856 473,84	4 267 016,57
Sun Hung Kai Properties Ltd	Hongkong	0,02	6 132 177,93	6 132 177,93
Suncor Energy Inc	Kanada	0,03	13 657 624,33	13 657 624,33
Suncorp Group Ltd	Australia	0,08	7 861 487,96	7 861 487,96
Suntory Beverage & Food Ltd	Japani	0,01	1 558 956,62	1 558 956,62
Swedbank AB	Ruotsi	0,02	3 055 704,33	3 055 704,33
Svenska Handelsbanken AB	Ruotsi	0,11	21 556 823,67	21 556 823,67
Swiss Life Holding AG	Sveitsi	0,02	2 227 387,69	3 356 826,98
Swiss Re AG	Sveitsi	0,07	19 681 801,10	23 534 641,61
Swisscom AG	Sveitsi	0,05	10 760 862,93	11 722 643,45
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,05	25 482 102,63	25 482 102,63
Take-Two Interactive Software Inc	Yhdysvallat	0,04	4 650 857,56	5 445 077,44
Tapestry Inc	Yhdysvallat	0,05	3 599 786,36	3 599 786,36
Targa Resources Corp	Yhdysvallat	0,01	735 467,60	886 093,57
TechnipFMC Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	2 564 541,87	2 564 541,87
Tele2 AB	Ruotsi	0,03	3 359 725,86	3 909 344,83
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Ruotsi	0,02	5 872 611,71	5 872 611,71
Telefónica Deutschland Holding AG	Saksa	0,02	1 533 349,60	1 807 178,00
Telefónica SA	Espanja	0,06	18 117 660,00	18 117 660,00
Telenor ASA	Norja	0,03	7 260 589,23	7 260 589,23
Teleperformance SE	Ranska	0,06	7 553 086,60	7 588 000,00
Telia Company AB	Ruotsi	0,23	37 959 312,09	37 959 312,09
Telstra Corp Ltd	Australia	0,01	2 650 313,85	2 650 313,85
TELUS Corp	Kanada	0,01	2 219 057,83	2 380 616,52
Tenaris SA	Luxemburg	0,03	3 204 095,32	3 204 095,32
Tencent Holdings Ltd	Caymansaaret	0,00	5 917 897,95	6 440 844,60
Tesco Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	14 320 229,06	17 158 850,49
Tesla Inc	Yhdysvallat	0,01	3 224 864,00	3 721 559,55
Texas Instruments Inc	Yhdysvallat	0,00	2 877 007,83	3 435 830,51
Thermo Fisher Scientific Inc	Yhdysvallat	0,01	4 049 873,74	8 581 116,25
ThyssenKrupp AG	Saksa	0,04	2 662 346,75	2 662 346,75
TJX Companies Inc/The	Yhdysvallat	0,01	4 783 941,30	5 433 505,43
Tobii AB	Ruotsi	0,51	1 803 423,06	1 803 423,06
Toho Co Ltd	Japani	0,08	5 590 864,36	5 590 864,36
Tokyo Electron Ltd	Japani	0,03	5 938 665,45	9 808 102,35
Tokyo Gas Co Ltd	Japani	0,03	2 921 165,47	2 921 165,47
Tokyu Corp	Japani	0,03	2 896 096,44	2 896 096,44
Toray Industries Inc	Japani	0,10	9 532 786,62	9 532 786,62
Toronto-Dominion Bank/The	Kanada	0,04	26 816 346,67	32 649 056,45
Total SA	Ranska	0,06	75 246 489,31	78 281 344,35
Toyo Suisan Kaisha Ltd	Japani	0,02	977 540,08	993 688,49
Tractor Supply Co	Yhdysvallat	0,08	8 160 321,31	8 160 321,31
TripAdvisor Inc	Yhdysvallat	0,03	2 703 400,39	2 703 400,39
Truist Financial Corp	Yhdysvallat	0,02	10 204 247,69	11 676 962,79
Tryg A/S	Tanska	0,06	3 328 665,79	4 657 718,10
Twilio Inc	Yhdysvallat	0,12	13 115 987,18	13 115 987,18
Uber Technologies Inc	Yhdysvallat	0,01	6 613 850,81	6 613 850,81
UCB SA	Belgia	0,06	8 672 719,39	8 857 500,00
Ulta Beauty Inc	Yhdysvallat	0,06	7 884 813,96	7 884 813,96
Umicore SA	Belgia	0,09	6 992 517,70	9 429 528,21
Under Armour Inc	Yhdysvallat	0,07	5 765 533,20	5 765 533,20
Unibail-Rodamco-Westfield SE	Ranska	0,13	24 695 265,20	24 695 265,20
Unicharm Corp	Japani	0,02	2 932 940,31	3 347 113,33
Unilever NV	Alankomaat	0,11	72 101 227,50	85 993 602,17
Union Pacific Corp	Yhdysvallat	0,01	12 021 746,82	15 280 843,87
United Parcel Service Inc	Yhdysvallat	0,01	7 078 327,13	7 292 237,85
US Bancorp	Yhdysvallat	0,00	4 145 395,12	4 222 182,66
Valero Energy Corp	Yhdysvallat	0,02	6 729 637,81	7 481 766,39
Walt Disney Co/The	Yhdysvallat	0,01	13 218 506,64	18 014 064,45
Waste Connections Inc	Yhdysvallat	0,04	8 649 341,29	8 649 341,29
Waste Management Inc	Yhdysvallat	0,02	8 897 527,43	10 140 644,47
Verizon Communications Inc	Yhdysvallat	0,01	20 538 380,39	24 121 679,72
Vermilion Energy Inc	Kanada	0,03	700 977,40	768 023,43
West Japan Railway Co	Japani	0,07	10 761 841,89	10 761 841,89
Vestas Wind Systems A/S	Tanska	0,09	9 832 017,89	16 271 431,44
Western Digital Corp	Yhdysvallat	0,03	7 428 787,10	8 472 049,14
Westpac Banking Corp	Australia	0,03	17 572 872,77	17 572 872,77
VF Corp	Yhdysvallat	0,02	4 908 978,18	6 654 797,93
Williams Companies Inc	Yhdysvallat	0,02	4 189 418,43	4 304 840,28
Wirecard AG	Saksa	0,06	8 077 500,00	8 077 500,00
Visa Inc	Yhdysvallat	0,01	25 928 753,51	33 855 750,40
Vivendi SA	Ranska	0,03	7 614 107,24	7 746 000,00
Wm Morrison Supermarkets Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	2 661 827,27	3 146 826,52
VMware Inc	Yhdysvallat	0,05	6 495 300,57	6 753 160,05

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Volkswagen AG	Saksa	0,01	4 989 008,31	6 175 400,00
Wolters Kluwer NV	Alankomaat	0,07	11 416 841,57	11 703 600,00
Volvo AB	Ruotsi	0,02	7 408 104,63	9 142 107,54
Vonovia SE	Saksa	0,02	4 177 777,33	4 677 075,00
Woodside Petroleum Ltd	Australia	0,03	6 784 162,58	6 784 162,58
Worley Ltd	Australia	0,02	937 190,09	1 055 591,75
WPP Plc	Jersey	0,12	14 624 200,69	18 802 891,40
WW Grainger Inc	Yhdysvallat	0,01	1 741 827,19	2 270 458,48
Xcel Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	4 149 971,18	4 293 857,93
Xilinx Inc	Yhdysvallat	0,04	8 700 373,87	8 700 373,87
Yakult Honsha Co Ltd	Japani	0,02	1 891 038,46	1 891 038,46
Yaskawa Electric Corp	Japani	0,03	2 518 656,72	2 518 656,72
Zendesk Inc	Yhdysvallat	0,13	10 227 879,65	10 227 879,65
Zurich Insurance Group AG	Sveitsi	0,04	29 854 913,90	41 643 914,32
Muut			2 657 173,71	3 464 600,18
Yhteensä			4 719 680 209,47	5 656 967 099,64
Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat				
Catalog Holdco Inc	Yhdysvallat	1,45	17 803 097,74	17 803 097,74
OneMed Top Holding AB	Ruotsi	7,57	7 844 624,19	7 844 624,19
Muut			159 050,25	180 508,65
Yhteensä			25 806 772,18	25 828 230,58
Korkorahastot				
	Kotivaltio		Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond+ D	Suomi		70 000 000,00	75 041 759,47
Aktia Emerging Market Bond+ D	Suomi		52 319 413,59	63 532 803,65
Amundi Money Market Fund - Short Term (EUR) IV	Luxemburg		85 292 390,50	85 292 390,50
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Feb 2007	Caymansaaret		9 954 122,07	12 475 371,60
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Initial Series	Caymansaaret		10 381 226,86	13 010 656,39
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Mar 2017	Caymansaaret		42 464 848,54	44 450 971,16
Ashmore EM Corporate Private Debt Fund SICAV-SIF	Luxemburg		970 229,99	970 229,99
Aviva Investors Short Duration Global High Yield Bond Fund	Luxemburg		195 961 137,11	208 517 688,98
AXA IM US Short Duration High Yield USD A	Luxemburg		353 724 549,72	439 912 322,75
AXA WF US High Yield Bonds USD 1 CAP	Luxemburg		43 358 196,86	131 797 168,41
Barings European Loan Fund Tranche B	Irlanti		440 000 000,00	485 706 327,28
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund	Irlanti		68 874 742,96	68 874 742,96
BlackRock SF EM Flexi Dynamic Bond Fund X2 USD	Luxemburg		41 854 842,97	42 383 815,46
Credit Suisse Nova Lux Global Senior Loan MB USD	Luxemburg		420 166 680,00	486 968 807,78
Deutsche Managed Euro Fund Advisory	Irlanti		265 876 151,20	265 876 151,20
Global Evolution Funds Emerging Markets Local Debt Z EUI	Luxemburg		161 378 947,92	176 909 187,06
Global Evolution Funds Frontier Markets I	Luxemburg		51 994 059,41	53 329 318,51
Goldman Sachs Euro Liquid Reserves Fund Institutional	Irlanti		279 648 329,98	279 648 329,98
Goldman Sachs Global High Yield Portfolio Class I	Luxemburg		173 480 177,46	184 332 183,04
Goldman Sachs High Yield Floating Rate Portfolio Lux	Luxemburg		88 895 626,26	88 895 626,26
Morgan Stanley Liquidity Funds - Euro Liquidity Fund	Luxemburg		236 277 648,78	236 277 648,78
OP-High Yield Fund A	Suomi		19 998 132,80	38 419 421,42
Pinebridge Global Secured Credit Fund	Luxemburg		102 783 072,01	104 162 929,52
SKY U.S. Short Duration High Yield Fund	Luxemburg		322 438 095,38	345 353 330,76
SPDR Bloomberg Barclays Short Term High Yield Bond ETI	Yhdysvallat		477 188 192,25	477 519 672,42
T.Rowe Global High Yield Bond Fund	Luxemburg		196 909 495,59	314 980 852,94
Taaleri Vakaa Korke Kasvu Erikoissijoitusrahasto	Suomi		10 000 694,98	10 005 664,61
UBS Lux Money Market Fund - EUR	Luxemburg		179 132 803,71	179 132 803,71
Muut			178 929,35	178 929,35
Yhteensä			4 401 502 738,25	4 913 957 105,94
Osakerahastot				
Aberdeen Standard Asian Smaller Companies Fund A2	Luxemburg		14 454 637,27	50 234 937,13
Aberdeen Standard Sicav Asia Pacific Equity A2/C	Luxemburg		16 100 759,15	48 109 784,45
American Century Emerging Markets Equity Fund	Irlanti		22 447 696,87	22 974 669,84
Amundi Index MSCI Emerging Markets UCITS ETF	Luxemburg		953 859 526,33	1 078 543 753,50
AQR Global Defensive Equity Fund	Luxemburg		164 829 134,97	236 231 918,81
Credit Suisse Index Fund Equity Japan ESG Blue	Luxemburg		444 405 479,76	513 211 323,12
East Capital Balkan Fund	Ruotsi		9 202 995,67	11 930 511,63
East Capital China A-Shares Fund	Luxemburg		7 329 339,22	18 410 105,08
East Capital Global Frontier Markets Fund A USD	Luxemburg		5 517 516,22	7 037 920,04
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	Suomi		45 000 000,00	74 151 848,32
eQ Kehittyvät Markkinat Pieniyhtiö 1 K	Suomi		10 000 000,00	12 761 806,53
Evli Europe B	Suomi		50 000 000,00	69 448 914,25
Evli GEM B	Suomi		30 000 000,00	49 154 158,36
FIM Kehittyvät Markkinat ESG Sijoitusrahasto	Suomi		23 292 768,38	31 943 733,52
Fourton Hannibal	Suomi		3 216 309,71	6 008 231,96
Generation IM Asia Fund	Irlanti		14 447 620,23	17 941 144,97
Handelsbanken Latinamerika Tema A1	Ruotsi		30 000 000,00	33 603 413,39
Investec GSF Emerging Markets Equity I	Luxemburg		39 521 871,46	60 803 821,02
Investec GSF Asian Equity I	Luxemburg		67 024 598,76	105 942 883,48
Investec GSF Asia Pacific Equity Fund I	Luxemburg		25 028 281,39	46 405 684,53
iShares Core MSCI Emerging Markets ETF	Yhdysvallat		41 956 696,90	44 494 701,28
iShares Emerging Markets Index Fund	Irlanti		66 533 620,59	96 837 382,46
iShares ESG MSCI USA Leaders ETF	Yhdysvallat		1 235 960 900,70	1 369 112 348,94
iShares MSCI South Africa ETF	Yhdysvallat		8 524 682,32	8 524 682,32
iShares MSCI South Korea ETF	Yhdysvallat		19 671 244,99	21 221 125,16
iShares MSCI Taiwan ETF	Yhdysvallat		15 105 383,19	20 096 896,71
iShares Russell 1000 Growth ETF	Yhdysvallat		93 218 450,06	112 882 883,29
iShares U.S. Real Estate ETF	Yhdysvallat		44 281 609,99	50 217 335,81
JPMorgan Emerging Markets Opportunities Fund	Luxemburg		88 499 044,65	127 491 611,52
KJK Fund Baltic States B1 C	Luxemburg		2 986 450,02	7 614 577,60
KJK Fund II Balkan December 2012	Luxemburg		2 613 987,89	5 938 321,50
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Dec 2015	Luxemburg		1 937 404,63	3 487 260,26

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Dec 2016	Luxemburg	1 237 445,17	1 853 155,10
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A June 2014	Luxemburg	1 080 041,00	2 650 507,02
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A June 2015	Luxemburg	2 028 718,82	3 157 806,47
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A May 2016	Luxemburg	1 299 428,17	2 173 874,55
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Nov 2017	Luxemburg	1 139 087,51	1 341 865,45
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan A July 2012	Luxemburg	9 457 162,76	20 316 132,46
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan A September 2012	Luxemburg	2 076 577,80	2 109 521,24
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF BX1	Luxemburg	2 150 482,00	2 567 356,00
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders ETF	Luxemburg	420 551 297,68	485 980 543,74
Mandatum Life European Small & Mid Cap Equity S3 EUR	Luxemburg	30 000 000,00	34 506 202,49
Mandatum Life Stamina Equity Fund	Luxemburg	13 873 046,17	41 690 073,57
Mirae Asset Global Discovery Fund Asia Sector Leader Equ	Luxemburg	13 754 468,01	17 387 657,85
New Russian Generation, B share	Caymansaaret	2 771 972,36	3 843 928,36
Nordea 2 – Emerging Markets Enhanced Equity Fund	Luxemburg	47 685 104,91	53 169 876,75
Nordea 1 – Stable Emerging Markets Equity Fund	Luxemburg	73 937 418,29	89 294 982,28
OP-Kehittyvä Aasia	Suomi	29 450 556,50	51 587 278,51
OP-Amerikka Indeksi A	Suomi	26 018 999,64	34 598 741,45
OP-Amerikka Kasvu A	Suomi	11 278 736,86	13 755 287,32
OP-Amerikka Pienyhtiöt B	Suomi	10 114 425,72	12 495 178,66
OP-Eurooppa Indeksi A	Suomi	44 742 754,31	56 375 329,92
OP-Latinalainen Amerikka A	Suomi	33 012 231,38	48 334 031,38
OP-Suomi A	Suomi	82 086 119,14	101 784 703,86
Osmosis MoRE World Resource Efficiency Fund plc	Irlanti	15 452 050,65	24 952 009,17
PAM USA Fund I Ky	Suomi	157 192 520,86	163 044 238,33
PineBridge Global Focus Equity Fund Y	Irlanti	32 720 679,01	36 663 685,44
PineBridge Japan Small Cap Equity Fund	Irlanti	28 333 234,60	35 854 702,79
Prosperity Quest Fund Unlisted Limited, Class C	Caymansaaret	16 477 401,33	32 448 708,39
Robeco Capital Growth Funds - BP US Select Opportunities	Luxemburg	11 227 319,60	14 982 865,22
Robeco QI Institutional Global Developed Conservative Equ	Alankomaat	128 001 946,14	160 474 795,33
Russell Investments Japan Equity Fund A Accum	Irlanti	50 011 755,13	100 782 352,49
Schroder International Selection Fund Frontier Markets Equi	Luxemburg	11 799 973,79	25 899 092,83
SPDR S&P Biotech ETF Fund	Yhdysvallat	10 242 528,85	14 112 631,30
Taaleri Arvo Rein Osake Sijoitusrahasto	Suomi	20 798 857,93	34 265 840,39
UB Aasia REIT Plus K	Suomi	5 000 000,00	9 335 972,95
UB Eurooppa REIT K	Suomi	4 999 880,59	9 187 167,45
UBS Global Emerging Markets Opportunity Fund	Irlanti	75 609 173,37	86 108 429,28
Vanguard S&P 500 ETF	Yhdysvallat	18 954 125,12	19 064 239,45
Xtrackers MSCI USA ESG Leaders Equity ETF	Yhdysvallat	1 218 071 632,35	1 384 917 976,32
Yhteensä		6 261 607 164,84	7 595 838 432,34
Kiinteistörahastot			
Aberdeen Indirect Property Partners Asia FCP-FIS	Luxemburg	995 911,89	995 911,89
Aberdeen Indirect Property Partners II	Luxemburg	510 613,43	510 613,43
Aberdeen Property Fund Finland I Ky	Suomi	8 443 461,00	8 443 461,00
Aberdeen Real Estate Fund Finland L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 606 757,12	4 606 757,12
Amberia Ky	Suomi	1 848 626,41	1 898 999,63
ARCH Capital Asian Partners II, L.P.	Caymansaaret	7 682 905,16	10 663 575,88
Avara Asuinkiinteistörahasto I Ky	Suomi	3 615 524,72	3 615 524,72
Boston Capital Income and Value U.S. Ap Fund SCSp	Luxemburg	2 721 879,27	2 767 767,52
CapMan Hotels II FCP-RAIF	Luxemburg	71 003 881,08	71 003 881,08
CapMan Nordic Real Estate FCP-SIF	Luxemburg	5 656 276,83	13 155 133,15
CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF	Luxemburg	6 007 587,60	6 402 556,45
Capman Re II Ky	Suomi	11 942 352,85	11 942 352,85
CapMan Real Estate I Ky	Suomi	1 322 214,02	1 322 214,02
Carlyle Europe Real Estate Partners III, L.P.	Yhdysvallat	2 040 458,30	2 040 458,30
Curzon Capital Partners III, LP.	Yhdistynyt kuningaskunta	14 270 494,36	14 270 494,36
ECE European Prime Shopping Centre SCS SICAF SIF A	Luxemburg	15 198 955,70	20 895 858,67
ECE Progressive Income Growth Fund SCA SICAV-RAIF	Luxemburg	45 741 463,78	45 896 435,86
European Property Investors Special Opportunities LP	Yhdistynyt kuningaskunta	7 015 843,35	7 015 843,35
Fosca II	Luxemburg	5 433 744,00	5 433 744,00
Franklin Templeton Asian Real Estate Fund	Luxemburg	3 164 073,40	3 164 073,40
Frogmore Real Estate Partners, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	947 695,31	947 695,31
Goodman European Logistics Fund, FCP-FIS	Luxemburg	20 044 890,00	20 044 890,00
ICECAPITAL Housing Fund IV Ky	Suomi	12 366 356,49	17 160 347,71
ICECAPITAL Residential Property Fund II Ky	Suomi	93 700 000,00	93 700 000,00
Kauppakeskusiinteistöt FEA Ky	Suomi	41 971 226,52	41 971 226,52
OP Toimitilakiinteistö Ky	Suomi	8 541 966,38	8 541 966,38
OP Tonttirahasto Ky	Suomi	12 829 981,59	12 880 557,38
Partners Group Real Estate Secondary 2009 (Euro) S.C.A.,	Yhdistynyt kuningaskunta	21 010 058,81	21 085 547,95
Pradera European Retail Fund FCP-FIS	Luxemburg	5 688 816,23	5 688 816,23
Real Estate Debt and Secondaries Ky	Suomi	1 532 589,22	1 532 589,22
Real Estate Fund of Funds II Ky	Suomi	1 791 082,09	1 791 082,09
Real Estate Fund of Funds V Ky	Suomi	8 963 447,27	8 963 447,27
Rockspring German Retail Box Fund L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	19 029 916,56	19 029 916,56
SPF - Sierra Portugal Fund	Luxemburg	19 560 985,37	19 560 985,37
Suomen Osatontti II Ky	Suomi	19 603 262,32	20 161 053,55
Suomen Osatontti Ky	Suomi	30 318 759,47	33 133 735,01
Tapio KR III Ky	Suomi	8 180 592,47	8 180 592,47
VTBC-Ashmore Real Estate Partners I, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	510 000,12	510 000,12
YCE Housing I Ky	Suomi	1 012 000,00	4 211 815,48
Muut		894 023,72	987 271,70
Yhteensä		547 720 674,21	576 129 193,00
Pääomarahastot *)			
Access Capital Fund Infrastructure LP	Yhdistynyt kuningaskunta	4 104 732,08	4 374 503,28
Access Capital Fund IV LP - Growth Buy-Out EU Sec	Guernsey	618 009,58	618 009,58
Access Capital Private Debt Fund III SCA, SICAV-RAIF	Luxemburg	732 159,00	821 842,62
Adagio Co-Invest L.P.	Guernsey	4 036 339,23	9 153 933,01
Adelis Equity Partners Fund I, AB	Ruotsi	6 618 278,47	6 618 278,47
APEF 5 Jabbah CI L.P.	Jersey	2 587 263,09	2 587 263,09
Amanda III Eastern Private Equity L.P.	Suomi	2 756 898,86	2 756 898,86
Amanda V East L.P.	Suomi	3 647 132,45	3 996 772,10
Amber Trust II S.C.A.	Luxemburg	1 823 514,21	4 123 109,69

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Amber Trust SCA	Luxemburg	503 401,94	503 401,94
AMP Capital Global Infrastructure Fund (Non-US), LP	Luxemburg	15 989 552,19	18 669 798,56
AMP Capital Global Infrastructure Fund II B LP	Luxemburg	60 470 038,98	72 952 134,08
Antin Infrastructure Partners III FPCI	Ranska	65 400 000,00	74 408 653,80
AP VIII Prime Security Services Holdings L.P.	Yhdysvallat	7 845 124,67	7 845 124,67
Apax Europe VI-A, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 614 550,19	4 614 550,19
Apax Europe VII-B, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	1 541 163,69	1 541 163,69
Apax IX L.P.	Guernsey	133 810 055,05	178 327 456,07
Apax VIII - A, L.P.	Guernsey	76 426 723,07	76 426 723,07
Apollo Overseas Partners (Lux) IX, SCSp	Luxemburg	17 472 570,79	17 472 570,79
Apollo Overseas Partners VII, L.P.	Caymansaaret	8 299 113,95	8 299 113,95
Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII, L.P.	Yhdysvallat	61 748 329,60	74 572 523,44
Ardian Infrastructure Fund IV S.C.A., SICAR	Luxemburg	26 090 000,00	27 679 063,63
Ardian Infrastructure Fund V S.C.A., SICAR	Luxemburg	2 917 551,15	2 917 551,15
Ares Private Credit Solutions (Cayman) L.P.	Caymansaaret	61 274 738,88	63 415 727,68
Argos Co-investment-1 LP	Guernsey	14 742 886,61	44 753 952,97
Atlas Venture Fund VI, L.P.	Yhdysvallat	563 845,67	563 845,67
Barings Global Private Loan Fund	Luxemburg	17 675 440,36	17 675 440,36
Barings Global Private Loan Fund 2	Luxemburg	57 754 221,70	58 373 383,62
Barings Global Private Loan Fund 3	Luxemburg	19 914 693,47	19 914 693,47
BC European Capital IX, LP	Guernsey	48 671 220,37	57 343 020,37
BC European Capital VIII	Yhdistynyt kuningaskunta	1 150 840,55	1 150 840,55
Beechbrook UK SME Credit Feeder I L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	10 061 330,09	11 074 800,36
Blackstone Capital Partners VII L.P.	Yhdysvallat	44 967 008,74	56 757 167,42
Blackstone York Partners II (Cayman) L.P	Caymansaaret	15 289 221,10	36 036 483,89
BlueBay Direct Lending Fund II SLP	Luxemburg	15 348 681,81	16 577 435,88
BlueBay Direct Lending Fund III (EUR) SLP	Luxemburg	40 270 594,91	40 278 886,48
BlueBay Senior Loan Fund I (A) SLP	Luxemburg	28 531 553,71	28 553 580,07
Bocap SME Achievers Fund II Ky	Suomi	5 429 941,03	5 429 941,03
Bridgepoint Europe III C LP	Yhdistynyt kuningaskunta	7 013 071,14	7 013 071,14
Bridgepoint Europe IV B LP	Yhdistynyt kuningaskunta	6 499 185,06	6 499 185,06
Bridgepoint Europe IV E LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 666 735,43	8 666 735,43
Bridgepoint Europe V C LP	Yhdistynyt kuningaskunta	78 019 851,90	87 507 534,01
Bridgepoint Europe VI LP	Yhdistynyt kuningaskunta	16 985 417,96	16 985 417,96
Broad Street Loan Partners III Offshore – Unlevered, L.P.	Caymansaaret	33 947 256,35	35 532 804,36
Broad Street Senior Partners Offshore L.P.	Caymansaaret	21 618 158,79	21 618 158,79
CapMan Buyout IX Fund A, L.P.	Guernsey	18 516 425,12	18 516 425,12
CapMan Buyout X Fund A L.P.	Guernsey	6 546 501,93	6 546 501,93
CapMan Nordic Infrastructure I SCSp	Luxemburg	7 819 428,03	7 819 428,03
CapMan Russia II L.P.	Guernsey	4 314 233,75	4 314 233,75
Capman Technology Fund 2007 L.P.	Guernsey	1 399 924,14	2 348 592,07
Carnot Co-Invest L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	8 390 000,00	9 907 952,36
Certior Credit Investment I Ky	Suomi	6 000 000,00	6 123 558,00
Certior Credit Opportunities Fund Ky	Suomi	15 014 391,02	18 424 774,81
Chicago Growth Partners II, LP	Yhdysvallat	638 884,53	638 884,53
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II (SCS)	Luxemburg	74 239 214,88	74 239 214,88
Churchill Senior Loan Fund II European Co-Inv SCS	Luxemburg	54 429 089,18	54 429 089,18
Cidron Childsafe Limited	Jersey	1 371 314,18	1 371 314,18
Cidron Humber Topco Limited	Jersey	15 537 397,95	15 537 397,95
Cinven Cullinan LP	Guernsey	4 006 424,23	8 725 999,99
Comvest Capital IV International (Cayman), L.P.	Caymansaaret	9 637 067,35	9 637 067,35
Conor Technology Fund I Ky	Suomi	593 910,06	2 940 992,13
Conor Technology Fund II Ky	Suomi	8 169 914,74	8 169 914,74
CORDET Direct Lending SCSp	Luxemburg	15 935 949,58	15 935 949,58
Crescent Mezzanine Partners VIC, LP	Yhdysvallat	2 706 052,29	4 766 143,70
Crestline Specialty Lending II (CAN), L.P.	Caymansaaret	10 890 411,79	10 890 411,79
CVC Capital Partners VII (A) L.P.	Jersey	25 008 686,88	25 990 152,80
CVC Credit Partners European Mid-Market Solutions Feeder	Yhdistynyt kuningaskunta	24 820 750,23	24 820 750,23
CVC European Equity Partners V, L.P	Caymansaaret	4 816 952,69	4 816 952,69
CVC European Direct Lending Fund II	Luxemburg	7 079 703,60	7 079 703,60
Darwin Private Equity I LP	Yhdistynyt kuningaskunta	1 649 924,82	1 649 924,82
Dasos FS Partnership SCSp	Luxemburg	10 000 000,00	20 506 710,00
Dasos Timberland Fund I, SICAV-SIF	Luxemburg	14 914 732,48	20 404 636,70
Dasos Timberland Fund II, SICAV-SIF	Luxemburg	35 266 777,50	43 682 664,95
Doughty Hanson & Co. V, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	1 086 728,35	1 086 728,35
Emerald Hill Capital Partners II, L.P	Caymansaaret	12 702 367,89	33 250 149,97
EQT Credit Opportunities III (No.1) Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	17 606 537,07	17 606 537,07
EQT Infrastructure IV (No.1) EUR SCSp	Luxemburg	8 743 420,93	8 743 420,93
EQT Infrastructure II, LP.	Alankomaat	15 320 554,79	15 320 554,79
EQT Infrastructure III (No.1) SCSp	Luxemburg	42 081 723,97	52 459 540,00
EQT Mid-Market Credit II (EUR Unlevered No.1) SCSp	Luxemburg	33 266 827,50	33 266 827,50
EQT Ventures (No.1) SCSp	Luxemburg	7 643 471,14	7 819 278,62
EQT VI Fund	Yhdistynyt kuningaskunta	18 946 421,06	18 946 421,06
EQT VII Fund	Yhdistynyt kuningaskunta	63 536 697,20	74 715 280,17
EQT VIII Co-Investment (C) SCSp	Luxemburg	8 833 141,95	8 901 548,87
EQT VIII Fund	Luxemburg	43 246 800,26	43 511 600,42
Essedel Russia Opportunity Fund Ky	Suomi	2 508 035,00	2 508 035,00
Euro Choice IV L.P.	Jersey	1 249 251,91	4 326 716,53
European Capital Private Debt LP	Yhdistynyt kuningaskunta	21 316 056,50	21 316 056,50
European Diversified Infrastructure Fund II SCSp	Luxemburg	20 000 000,00	20 330 260,00
European Mid-Market Secondary Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 743 785,72	8 743 785,72
European Mid-Market Secondary Fund I LP	Yhdistynyt kuningaskunta	2 238 463,04	2 238 463,04
Folmer Equity Fund II Ky	Suomi	2 599 371,00	2 870 328,85
GoldenTree Co-Invest Fund II Ltd.	Caymansaaret	4 673 313,16	4 673 313,16
Greenspring Global Partners IV, L.P.	Yhdysvallat	8 818 363,82	23 875 289,67
Greenspring SPV IV, L.P	Yhdysvallat	2 642 930,05	3 342 108,14
H.I.G Bayside Loan Opportunity Cayman Fund II, L.P.	Yhdysvallat	1 579 802,93	1 579 802,93
HgCapital 8 E L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	24 657 864,48	29 520 452,73
Hg Capital Edge Co-invest L.P.	Guernsey	2 391 560,48	4 406 572,64
Hg Spider Co-Invest LP	Yhdistynyt kuningaskunta	10 506 654,21	11 339 989,42
HgCapital 7 A L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	27 698 047,85	73 328 738,75
ICG Senior Debt Partners Fund II	Luxemburg	20 733 926,80	21 275 144,49
ICG Senior Debt Partners Fund III	Luxemburg	57 175 955,20	58 574 593,42
IIF UK 1 LP	Irlanti	16 768 567,64	17 279 966,84

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Ilmarisen Suomi-Rahasto I Ky	Suomi	1 530 572,43	2 371 228,62
ILS Property & Casualty Feeder Fund Ltd.	Caymansaaret	5 058 808,33	5 968 594,37
InnKap 4 Partners L.P.	Guernsey	3 839 785,47	3 839 785,47
Innovestor Kasvurahasto I Ky	Suomi	8 062 487,35	9 946 666,46
Intera Fund III Ky	Suomi	15 450 000,00	17 008 039,80
Inveni Life Sciences Fund I Ky	Suomi	1 706 939,37	1 706 939,37
Inventure Fund II Ky	Suomi	4 368 865,01	8 289 165,54
Inventure Fund III Ky	Suomi	1 460 200,64	1 460 200,64
IPR.VC Fund I Ky	Suomi	1 897 621,47	1 999 444,79
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	Suomi	9 436 310,83	11 639 396,88
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	Suomi	1 932 531,00	1 932 531,00
Kasvurahastojen Rahasto Ky	Suomi	12 368 792,05	19 264 345,07
Kite Co-Investment No.2 Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	9 324 388,45	9 324 388,45
KKR 2006 Fund L.P.	Yhdysvallat	11 870 078,08	11 870 078,08
KKR Asian Fund II L.P.	Caymansaaret	42 297 338,26	56 538 582,03
KKR Asian Fund III (EEA) SCSp	Luxemburg	32 521 483,21	40 874 081,95
KKR Banff Co-Invest L.P.	Yhdysvallat	19 817 335,86	22 520 918,64
KKR Blue Co-Invest LP	Caymansaaret	13 289 269,55	26 868 891,93
KKR Byzantium Infrastructure Co-Invest II L.P.	Kanada	11 603 495,00	12 788 919,65
KKR Count Co-Invest LP	Caymansaaret	10 010 033,83	10 010 033,83
KKR Enterprise Co-Invest L.P.	Yhdysvallat	12 462 168,42	12 462 168,42
KKR European Fund III, Limited Partnership	Caymansaaret	4 273 697,42	4 273 697,42
KKR European Fund IV (EEA) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	76 752 897,00	87 233 198,07
KKR Evergreen Co-Invest II LP	Kanada	9 983 204,73	11 623 680,07
KKR Global Infrastructure Investors III EEA (EUR) SCSp	Luxemburg	14 320 156,36	14 320 156,36
KKR Lending Partners Europe (Euro) Unlevered L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	22 811 698,34	22 811 698,34
KKR Mezzanine Partners I L.P.	Yhdysvallat	2 757 883,34	2 811 691,53
KKR Precise Co-Invest LP	Kanada	10 000 000,00	11 000 000,00
KKR Private Credit Opportunities Partners II (EEA) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	16 982 663,41	17 928 944,89
KKR Sigma Co-Invest, L.P.	Caymansaaret	12 820 512,82	15 194 690,23
KKR Starlight Co-Invest L.P.	Kanada	14 472 885,00	14 472 885,00
KKR Traviata Co-Invest L.P.	Kanada	13 000 000,00	13 000 000,00
Kool Investment LP	Guernsey	14 304 682,52	25 757 639,67
Lewis & Clark Timberlands, LP	Yhdysvallat	39 480 528,46	44 543 660,33
Lifeline Ventures Fund I Ky	Suomi	1 662 678,45	10 132 493,78
Lifeline Ventures Fund III Ky	Suomi	4 889 169,79	6 076 225,99
Lynstone Special Situations Fund	Luxemburg	4 619 693,40	4 619 693,40
MAKI.VC Fund I Ky	Suomi	2 818 488,26	3 008 126,79
MB Equity Fund IV Ky	Suomi	20 857 371,57	20 857 371,57
MB Equity Fund V Ky	Suomi	10 642 016,31	10 642 016,31
Midinvest Fund II Ky	Suomi	620 787,94	620 787,94
Montagu IV LP	Yhdistynyt kuningaskunta	10 702 253,98	10 702 253,98
Montagu V (Non-US) LP	Yhdistynyt kuningaskunta	53 427 658,18	59 532 462,69
Morgan Stanley Global Distressed Opportunities LP	Caymansaaret	1 722 925,25	5 617 366,28
Mount Kellett Capital Partners (Cayman), L.P.	Caymansaaret	1 858 865,03	1 858 865,03
NB Granite Private Debt LP	Yhdysvallat	19 852 952,23	19 852 952,23
NC Alexander Co-Invest L.P.	Jersey	5 176 568,21	9 151 877,53
NC Atrium Co-invest Beta, L.P.	Jersey	15 555 980,97	18 496 621,39
NC Mighty Co-invest Beta LP	Jersey	17 719 500,31	39 317 090,97
NegaWatt Energiatohokkuusrahasto 2 Ky	Suomi	1 184 597,42	1 184 597,42
Nest Capital 2015 Fund Ky	Suomi	13 224 942,73	14 520 220,07
Njord Partners Special Situations Fund II SLP (SCSp)	Luxemburg	21 609 430,21	21 894 717,91
Nordic Capital Fund IX L.P.	Jersey	30 168 747,26	34 959 634,83
Nordic Capital VIII Beta L.P.	Jersey	85 107 380,05	94 391 233,50
Nordic Mezzanine Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta	592 354,52	817 635,83
Nordic Mezzanine Fund III LP	Yhdistynyt kuningaskunta	1 114 706,08	6 469 730,68
North America Data Center Holdings LP	Yhdysvallat	18 836 882,23	18 836 882,23
North Haven Infrastructure Partners II AIV II LP	Yhdysvallat	14 015 695,57	15 235 280,57
NHIP II Lancaster Co-Investment II LP	Caymansaaret	19 673 217,20	20 008 999,67
OHA Strategic Credit Fund II	Caymansaaret	1 841 034,23	1 870 618,62
OP Pension Private Equity Funds Ky	Suomi	41 442 416,08	41 442 416,08
Partners Group Asia-Pacific 2007, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 780 061,26	5 184 059,13
Partners Group Client Access 27 L.P., Inc	Guernsey	10 000 000,00	12 161 430,00
Partners Group Direct Equity 2016 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey	16 595 943,29	21 571 788,80
Partners Group Direct Equity 2019 SCSp	Luxemburg	2 541 797,65	2 541 797,65
Partners Group Direct Infrastructure 2015 S.C.A., SICAV-SII	Luxemburg	34 477 998,88	37 039 852,11
Partners Group Direct Investments 2012 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey	9 282 010,29	15 294 246,82
Partners Group European Mezzanine 2008, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	9 837 727,07	9 837 727,07
Patrimonium Middle Market Debt Fund II-A	Luxemburg	2 226 716,25	2 306 606,38
Permira Credit Solutions II Master L.P. 1	Guernsey	16 806 536,60	16 806 536,60
Permira Credit Solutions II Senior L.P.1	Guernsey	47 935 867,38	47 935 867,38
Permira Credit Solutions III Senior Euro L.P.	Guernsey	61 094 953,50	61 094 953,50
Permira Growth Opportunities I L.P. 1	Guernsey	18 203 801,65	18 805 695,88
Permira IV LP	Guernsey	7 998 425,19	10 864 492,89
Permira V L.P. 2	Guernsey	88 157 874,13	147 961 971,99
Permira VI L.P.1	Guernsey	117 021 653,41	141 985 297,62
PineBridge Structured Capital Partners III (Feeder), L.P.	Yhdysvallat	11 207 740,79	11 207 740,79
Polymer Asia Fund LP	Caymansaaret	13 443 534,81	13 443 534,81
Portfolio Advisors Private Equity Fund IV (Offshore), L.P.	Caymansaaret	4 571 378,70	4 571 378,70
Power Fund II Ky	Suomi	1 534 285,52	1 534 285,52
RCP Direct II, LP	Caymansaaret	2 294 088,22	3 934 539,67
RCP Fund X, LP	Caymansaaret	3 233 072,15	3 411 146,63
RCP Fund IX, LP	Caymansaaret	3 657 068,72	4 087 137,41
RCP Fund V Feeder, Ltd.	Caymansaaret	2 254 448,11	2 254 448,11
RCP Fund VI, LP	Caymansaaret	2 649 377,65	3 673 457,33
RCP Secondary Opportunity Fund II, LP	Yhdysvallat	6 280 361,85	6 280 361,85
Saari I Ky	Suomi	2 681 178,23	2 681 178,23
Safe Co-investment No.2 Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	24 309 213,19	25 431 048,60
Salto LP	Guernsey	8 862 458,62	21 333 657,22
Selected Mezzanine Funds I Ky	Suomi	1 279 165,02	2 483 570,34
Selected Private Equity Funds II Ky	Suomi	2 362 534,28	2 362 534,28
Sentica Buyout III Ky	Suomi	6 119 928,67	6 532 080,71
Sentica Buyout IV Ky	Suomi	2 627 708,57	8 825 109,83
Sentica Buyout V Ky	Suomi	9 750 155,45	9 750 155,45

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

SEP V LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 688 344,90	8 933 281,09
Siguler Guff Small Business Credit Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat	13 141 045,69	14 165 916,23
Siguler Guff Unitranche Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat	12 989 791,95	12 989 791,95
Silver Lake Partners III, L.P.	Yhdysvallat	9 363 460,34	9 363 460,34
Silver Lake Partners IV, L.P.	Yhdysvallat	134 481 643,70	215 136 246,12
Silver Lake Partners V L.P.	Yhdysvallat	63 289 120,67	72 334 082,82
SL SPV-2 LP	Yhdysvallat	13 650 454,38	15 449 215,78
SL SPV-Feeder I LP	Yhdysvallat	9 838 875,54	11 431 751,61
SLP Blue Co-Invest, L.P.	Yhdysvallat	14 421 445,54	17 896 820,37
SLP Denali Co-Invest, L.P.	Yhdysvallat	10 743 758,04	35 141 408,86
SLP West Holdings Co-Invest Feeder II, L.P.	Yhdysvallat	28 494 899,86	36 515 015,25
Sponsor Fund IV Ky	Suomi	24 495 627,11	29 036 344,76
Stellus Credit Offshore Fund II, LP	Yhdysvallat	13 597 102,68	13 817 969,98
Sterling Capital Partners III LP	Yhdysvallat	2 132 038,32	2 132 038,32
Superhero Venture Fund 2015 Ky	Suomi	1 837 535,41	2 162 245,30
Symbiotic (Investments) LP	Yhdistynyt kuningaskunta	16 929 067,21	17 197 196,76
Syntaxis Mezzanine Fund I L.P.	Guernsey	1 240 312,35	1 240 312,35
Syntaxis Mezzanine Fund II L.P.	Guernsey	1 196 109,64	6 198 913,56
Taaleri Aurinkotuuli Ky	Suomi	6 700 000,00	6 918 252,50
Taaleri SolarWind II SCSp	Luxemburg	1 112 794,72	1 112 794,72
Target Partners Fund II GmbH & Co. KG	Saksa	7 227 341,77	8 622 782,46
TCW/Crescent Mezzanine Partners VC, L.P.	Yhdysvallat	582 494,51	772 227,49
The Fifth Cinven Fund (No.1) Limited Partnership	Guernsey	64 058 311,15	64 058 311,15
The Resolute Fund II, L.P.	Yhdysvallat	8 839 409,54	8 839 409,54
The Sixth Cinven (No.2) Fund Limited Partnership	Guernsey	102 890 705,62	114 729 927,55
The Varde Fund XIII (A) (Feeder), L.P.	Caymansaaret	6 546 330,34	6 546 330,34
TowerBrook Investors III, L.P.	Caymansaaret	3 570 290,00	3 570 290,00
TowerBrook Investors IV (OS), L.P.	Caymansaaret	42 342 691,13	55 985 589,16
TPG Asia VI, L.P.	Caymansaaret	59 848 342,93	72 963 646,51
TPG Asia VII L.P.	Caymansaaret	29 261 955,06	29 261 955,06
TPG Drone Co-Invest, L.P.	Caymansaaret	19 636 494,09	34 030 300,07
TPG Partners VII, L.P.	Yhdysvallat	70 728 156,42	88 059 530,35
TPG VII Renown Co-Invest II, L.P.	Yhdysvallat	17 974 260,35	17 974 260,35
Turing Equity Co L.P.	Guernsey	9 983 631,96	53 776 354,60
UOB Portfolio Advisors Pan Asia Select Fund, L.P.	Caymansaaret	1 875 076,01	1 875 076,01
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	Suomi	23 042 137,15	26 746 139,67
Vaaka Partners Buyout Fund III Ky	Suomi	12 297 406,49	17 616 686,56
Vaaka Partners Buyout I (B,C,D,E,F) Ky	Suomi	1 056 510,53	1 056 510,53
Vaaka Partners Buyout I Ky	Suomi	810 060,76	879 390,70
Van Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	20 000 000,00	20 000 000,00
Verdane ETF III SPV	Tanska	2 948 163,00	3 423 998,84
Verso Fund II Ky	Suomi	5 287 675,00	8 327 765,58
White Oak Yield Spectrum (Luxembourg) Feeder Fund SCS	Luxemburg	83 726 805,71	84 256 455,12
Vista Equity Partners Fund VII-A LP	Caymansaaret	21 235 537,93	21 235 537,93
York Distressed Asset IV	Caymansaaret	27 364 992,10	27 364 992,10
Zeus Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	14 105 465,76	14 105 465,76
Muut		6 544 014,93	53 895 736,61
Yhteensä		4 474 893 483,58	5 420 507 327,94
Muut rahastot			
Alyeska Aleutian Fund Series 36	Caymansaaret	30 683 409,46	31 154 308,27
Alyeska Aleutian Fund Series 75	Caymansaaret	28 510 915,61	34 130 492,04
Alyeska Aleutian Fund Series 85	Caymansaaret	17 803 097,74	17 803 097,74
AQR Managed Futures Offshore CI F Series	Caymansaaret	59 112 543,00	59 112 543,00
AQR Style Premia Fund Class B	Caymansaaret	73 950 014,24	73 950 014,24
Atlas Enhanced Fund Ltd Class D Series 09 11	Caymansaaret	31 465 305,45	32 388 803,35
AXA IM Partner Capital Solutions VII B-EUR-3-4-R	Ranska	105 000 000,00	106 304 735,28
Blackstone GSO Corp Funding Eur Fund	Irlanti	4 613 933,35	4 613 933,35
Brevan Howard Fund I EU Class Limited	Caymansaaret	31 900 533,17	51 174 896,54
Brevan Howard Fund W Class Limited	Caymansaaret	46 425 136,72	53 588 152,59
Brevan Howard Global Volat Fund Ltd EUR A	Caymansaaret	17 162 000,00	17 162 000,00
Bridgewater Pure Alpha Major Markets, Ltd	Caymansaaret	129 874 562,79	130 973 698,58
Citadel Kensington Global Strategies LTD A	Caymansaaret	26 219 469,20	103 084 001,00
Citadel Kensington Global Strategies LTD B	Caymansaaret	2 041 336,68	8 022 643,09
CRC Capital Relief Fund III, Ltd. CL A Serie 5	Caymansaaret	28 521 690,75	31 706 652,59
D.E Shaw Composite International Fund	Caymansaaret	42 169 293,28	129 097 351,49
Davidson Kempner Distressed Op Class A Tranche 1	Caymansaaret	18 876 832,01	30 022 885,52
Davidson Kempner Int-Class C Tranche 4	Brittiläiset Neitsytsaaret	66 871 831,42	100 072 767,02
Elan Feeder Fund Ltd. Class B	Caymansaaret	88 999 644,00	91 818 141,36
FCOI II Holdings LP	Caymansaaret	772 928,61	772 928,61
GoldenTree Offshore Fund SP8-1 C Series 377	Caymansaaret	2 009 373,32	2 238 441,91
GoldenTree Offshore Fund SPC-MGMT Series 377	Caymansaaret	1 355 481,35	1 482 143,00
GoldenTree Select Offshore C Series 1	Caymansaaret	79 242 997,07	97 415 216,16
GSA Trend Fund Limited Eur	Caymansaaret	15 312 305,93	15 312 305,93
HBK Merger Strategies Offshore Fund A-Series Lead	Caymansaaret	22 398 762,93	26 682 942,38
HBK Multi-Strategy Offshore Fund Ltd class A Lead	Caymansaaret	62 702 696,96	82 871 523,95
Magnetar Pra Fund Ltd Series A	Caymansaaret	17 535 400,05	20 048 502,23
Man Absolute Return Strategies I Ltd: Class ARS1 2	Caymansaaret	710 831,45	1 436 780,00
Markel Aquilo Fund	Bermuda	6 672 405,96	6 752 734,72
Markel Aquilo S A Sub-Series 4 2016 Liq Mid 2019	Bermuda	84 156 630,16	86 213 610,05
Markel CatCo Diversified Arbitrage Fund A Sub 6 SP	Bermuda	739 875,69	739 875,69
Markel CatCo Limited Diversified Arbitrage Fund	Bermuda	42 521 505,94	42 521 505,94
Marshall Wace Liquid Alpha Plus A Fund	Irlanti	24 999 881,28	25 097 429,61
Marshall Wace Liquid Alpha Plus H Fund	Irlanti	30 000 000,00	31 716 000,00
Marshall Wace Market Neutral TOPS B Fund	Irlanti	40 000 000,00	63 900 783,35
Millennium International Ltd Class EE Sub Series 01A	Caymansaaret	21 197 479,99	27 890 978,23
Millennium International Ltd Sub-Class GG EUR	Caymansaaret	75 537 370,46	79 747 687,63
Millennium International Ltd Sub-Class GG USD	Caymansaaret	44 507 744,35	44 507 744,35
MT Logan B1 Mutual Fund Series 3	Bermuda	6 579 290,35	8 523 491,14
MT Logan B1 Mutual Fund Series 8	Bermuda	5 445 567,18	7 054 749,28
Nine Masts Fund One A5 Share Class	Caymansaaret	50 103 662,75	52 681 471,25
Nine Masts Fund One A5 Share Class 05/19	Caymansaaret	26 946 914,58	27 192 484,42
Nine Masts Fund One A5 Share Class 11/19	Caymansaaret	13 448 090,37	13 484 051,99
Pacific Alliance Asia Opport Fund Ser I Jul18 - SI	Caymansaaret	5 965 333,02	6 407 986,57

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Pacific Alliance Asia Opportunity Fund Ser I Jul18	Caymansaaret	44 138 329,73	49 552 500,12
Pacific Alliance Asia Opportunity Fund Ser I Sep19	Caymansaaret	27 183 762,23	27 543 718,27
Palmetto Fund, Ltd. Class G	Bermuda	2 009 933,51	2 009 933,51
Palmetto Fund, Ltd. Class H	Bermuda	3 375 809,49	4 334 241,27
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2017 Development Class D	Bermuda	1 533 983,63	1 533 983,63
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2017 Development Class E	Bermuda	1 554 250,81	1 554 250,81
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2018 Development Class H	Bermuda	6 235 308,43	7 676 964,87
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2018 Development Class G	Bermuda	3 491 444,44	3 491 444,44
Paulson Credit Opportunities II Ltd. Class B	Caymansaaret	2 007 623,54	36 821 457,19
Pharo Africa Fund	Caymansaaret	15 000 000,00	15 614 352,78
Pharo Gaia Fund	Caymansaaret	30 016 878,63	43 681 448,55
Pharo Gaia Fund Class B Series 19	Caymansaaret	25 000 000,00	26 838 922,17
Pharo Macro Fund B	Caymansaaret	37 822 807,72	44 732 634,07
PineBridge Global Dynamic Asset Allocation Fund Y1H	Irlanti	97 245 714,41	97 245 714,41
QVT Roiv Hldgs Offshore Ltd A-1075	Caymansaaret	1 116 996,31	1 882 803,14
R2 Crystal A	Suomi	63 845 427,78	64 587 218,61
Shepherd Investments International, Ltd. Class BQ	Brittiläiset Neitsytsaaret	655 466,79	655 466,79
St. Bernard Opportunity Fund I, Ltd. Series 3	Caymansaaret	93 242 163,22	96 089 730,81
Stratus Feeder Limited D Euro Standard Leverage	Brittiläiset Neitsytsaaret	69 970 000,00	72 394 559,57
Stratus Feeder Limited E Euro 1.5 Leverage	Brittiläiset Neitsytsaaret	20 000 000,00	26 675 250,72
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls A ALT Dec19	Caymansaaret	23 144 027,06	23 144 027,06
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls A ALT Series 01	Caymansaaret	128 784 167,77	149 116 164,68
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls Inst G Series	Caymansaaret	23 417 820,90	23 417 820,90
Värde Investment Partners (Offshore), Ltd.	Caymansaaret	124 182 465,44	135 528 788,23
Muut		2 022 198,36	2 944 067,63
Yhteensä		2 378 060 658,82	2 837 941 949,67
Yhteensä		26 644 939 002,61	32 626 919 285,39

*) Ei sisällä kiinteistörahastoja

Osakkeista ja osuuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 500 000 EUR omistukset.
Lainaksi annettuja osakkeita ei ole vähennetty.

11. EMOYHTIÖN AVOIMET ARVOPAPERILAINASOPIMUKSET 31.12.	2019	2018
Lainaksi otetut arvopaperit		
Määrä	-	2 745 116,00
Käypä arvo	-	75 594 429,56

Lainaksi otetut osakkeet ovat pörssiosakkeita

Kaikki lainat ovat alle vuoden mittaisia ja milloin tahansa keskeytettävissä

Lainauksen vakuudeksi annettujen panttien käypä arvo on esitetty taseen liitetietojen kohdassa vakuudet ja vastuusitoumukset

12. EMOYHTIÖN LAINASAAMISET 31.12.	2019	2018
Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan		
Pankkitakaus	83 774 347,74	105 627 770,79
Takausvakuutus	29 271 536,35	44 429 051,77
Sijoitussitoumus	108 064 729,48	0,00
Muu vakuus	75 577 818,29	57 412 652,86
Vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	296 688 431,86	207 469 475,42
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	166 038 727,00	183 788 002,02
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	462 727 158,86	391 257 477,44
Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin		
Kiinnelainasaamiset	87 387 165,98	94 108 842,32
Muut lainasaamiset	116 155 999,39	157 530 080,20
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	203 543 165,37	251 638 922,52
Lähipiirilainat		
Konserniin kuuluville yhtiöille myönnetty lainat	169 758 720,51	264 461 489,29
Osakkuusyrietyksille myönnetty lainat	833 906 867,30	942 503 519,24

Lainojen laina-ajat ovat pääsääntöisesti 1-30 vuotta ja ne ovat sekä laina-aikana lyhennettäviä että laina-ajan lopussa maksettavia kertalyhenteisiä lainoja. Korkoperusteena käytetään pääsääntöisesti markkinakorkoa.

13. EMOYHTIÖN AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET**2019**

	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17 308 763,92	48 958 629,24	10 699 926,70	4 974 914,69	1 776 767,63	83 719 002,18
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-1 001 674,42	0,00		-376 225,01		-1 377 899,43
Lisäykset	543 905,99	8 363 277,80	0,00	174 570,54	0,00	9 081 754,33
Vähennykset	-2 914,85	0,00	-40 000,00	-153 999,49	-1 000,00	-197 914,34
Siirrot erien välillä	0,00	9 250 995,59	-9 250 995,59	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	16 848 080,64	66 572 902,63	1 408 931,11	4 619 260,73	1 775 767,63	91 224 942,74
Kertyneet poistot 1.1.	-7 404 120,34	-20 197 210,72		-2 573 373,09		-30 174 704,15
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	1 001 674,42	0,00		376 225,01		1 377 899,43
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00		144 572,87		144 572,87
Tilikauden poistot	-1 883 266,98	-6 782 451,12		-680 865,62		-9 346 583,72
Kertyneet poistot 31.12.	-8 285 712,90	-26 979 661,84		-2 733 440,83		-37 998 815,57
Kirjanpitoarvo 31.12	8 562 367,74	39 593 240,79	1 408 931,11	1 885 819,90	1 775 767,63	53 226 127,17

14. EMOYHTIÖN MUUT SAAMISET 31.12.**2019****2018**

Muut saamiset				
Sijoituksiin liittyvät saamiset	1 611 902 819,74		3 470 277 822,45	
Etukäteen maksetut korvaukset	557 356 373,93		540 185 900,69	
Saman konsernin yrityksiltä	10 486 942,58		4 424 394,28	
Muut saamiset	2 622 679,85	2 182 368 816,10	2 794 079,32	4 017 682 196,74

15. EMOYHTIÖN SIIRTOSAAMISET 31.12.**2019****2018**

Siirtosaamiset				
Sijoituksiin liittyvät	222 815 738,48		234 430 200,42	
Verosaamiset	15 914 934,75		10 832 301,01	
Saatava vastuunjaosta	2 107 752,00		8 593 506,00	
Muut siirtosaamiset	6 074 439,07	246 912 864,30	6 504 827,83	260 360 835,26

16. EMOYHTIÖN OMA PÄÄOMA 31.12.	2019		2018	
Oma pääoma				
Pohjarahasto				
1.1.	22 994 653,31		22 994 653,31	
Siirto sidotun pääoman rahastosta	5 112 000,00	28 106 653,31	-	22 994 653,31
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot				
1.1.	86 042 280,43		80 888 855,87	
Siirto käyttämättömistä lahjoitusvaroista	11 324,40		4 400,00	
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	59 853 359,30	145 906 964,13	5 149 024,56	86 042 280,43
Sidotun pääoman rahasto				
1.1.	5 112 000,00		-	
Sulautumisen osuus	-		5 112 000,00	
Siirto pohjarahastoon	-5 112 000,00	0,00	-	5 112 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)				
1.1.	59 903 359,30		5 199 024,56	
Sulautumisen osuus	-		53 903 819,09	
Siirto lahjoitusvaroihin	-50 000,00		-50 000,00	
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-59 853 359,30	0,00	-5 149 024,56	53 903 819,09
Tilikauden voitto (tappio)		8 920 049,77		5 999 540,21
		182 933 667,21		174 052 293,04
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen:				
Vakuutuksenottajien osuus		182 933 667,21		174 052 293,04
Voitonjakokelpoiset varat:				
Tilikauden voitto		8 920 049,77		
+ Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		145 906 964,13		
+ Edellisten tilikausien voitto		0,00		
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä		154 827 013,90		

17. EMOYHTIÖN VAKUUTUSTEKINEN VASTUUVELKA 31.12.	2019	2018
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	19 686 444 679,00	19 068 429 743,00
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 575 032 703,00	3 043 613 678,00
Ositettu lisävakuutusvastuu	163 446 350,00	119 150 047,00
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 537 743 244,00	-262 933 612,00
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	22 962 666 976,00	21 968 259 856,00
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	19 187 454 120,00	18 657 417 551,00
Korvausvastuu yhteensä	19 187 454 120,00	18 657 417 551,00
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	42 150 121 096,00	40 625 677 407,00

18. EMOYHTIÖN MUUT VELAT 31.12.	2019	2018
Muut velat		
Sijoituksiin liittyvät velat	1 940 639 069,82	3 811 359 548,20
Ennakonpidätysvelka	231 990 254,25	222 547 985,22
Saman konsernin yrityksille	32 623 304,40	30 273 833,83
Omistusyhteisyrietyksille	464,19	3 360,33
Muut velat	19 817 085,29	2 225 070 177,95
		25 146 248,00
		4 089 330 975,58

19. EMOYHTIÖN SIIRTOVELAT 31.12.	2019	2018
Siirtovelat		
Sijoituksiin liittyvät	329 811 781,88	343 748 960,63
LEL / TaEL-vapaakirjaukseen liittyvä kustannus	850 000,00	850 000,00
Velka vastuunjakoon	27 248 295,00	20 694 347,00
Muut siirtovelat	22 129 937,28	21 585 345,05
	380 040 014,16	386 878 652,68

20. EMOYHTIÖN VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET 31.12.	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	273 809,00	273 809,00
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo		
arvopaperit	399 459 330,69	418 943 994,01
käteinen	134 362 144,36	29 084 585,44
Osakelainauksen vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo		
käteinen	-	82 524 906,38
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteisvakuudet 134 362 144,61 euroa sisältyvät tase-erään muut saamiset		
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteispannit 983 056 123,25 euroa sisältyvät tase-erään muut velat		
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	4 159 930 666,48	3 617 982 747,06
Muut sijoitussitoumukset	624 984 414,55	186 109 326,72
Johdannaissopimukset		
Ei-suojaavat		
Korkojohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-642 715 630,65	-804 098 187,82
käypä arvo	0,00	0,00
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	22 419 492 862,36	48 082 934 226,24
käypä arvo	207 064 343,44	601 255 467,84
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-3 929 447 480,86	-42 486 701 858,12
käypä arvo	-28 852 542,61	-176 322 613,85
Koron- ja luottoriskinvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-3 355 390 576,93	-13 717 738 521,80
käypä arvo	-110 175 621,37	-20 513 699,69
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	583 460 427,15	-25 164 823,90
käypä arvo	3 460 426,34	-164 823,90
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	18 139 889 687,55	14 687 396 463,35
käypä arvo	165 604 423,41	26 971 518,77
Suljetut, käypä arvo	7 190 838,91	-6 677 380,31
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	21 101 052 481,65	20 467 473 742,53
käypä arvo	796 133 238,77	822 880 717,37
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-6 311 999 572,54	-9 822 709 265,34
käypä arvo	-148 060 564,62	-247 867 696,79
Valuutanvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	0,00	0,00
käypä arvo	0,00	0,00
Osakejohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-1 069 336 211,28	194 786 626,75
käypä arvo	0,00	0,00
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	4 397 969 705,58	5 225 115 778,68
käypä arvo	242 656 608,04	248 254 235,08
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-2 133 170 152,69	-2 621 147 739,47
käypä arvo	-127 403 210,89	-163 346 399,51
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-29 004 639,90	9 708 555,05
käypä arvo	-5 417 541,23	25 812,69
Muut johdannaissopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	406 387 889,77	77 057 004,81
käypä arvo	5 144 312,51	2 869 712,46
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	2 459 568 204,50	945 085 613,30
käypä arvo	64 357 978,59	70 424 232,94
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-810 781 667,03	-569 640 250,92
käypä arvo	-29 203 265,63	-38 935 869,63
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	1 360 876 937,57	3 208 872 745,09
käypä arvo	-21 500 524,81	3 206 188,57

Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

20. EMOYHTIÖN VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.

2019

2018

Arvostusperiaatteet

Pörssijohdannaiset arvostetaan käyttäen pörssissä noteerattua hintaa.

Kahdenväliset OTC -johdannaiset arvostetaan vastapuolen arvostuksen perusteella, mikäli markkinaolosuhteet eivät estä kyseisten johdannaistransaktioiden arvostamista markkina-arvoon.

Kahdenvälinen OTC -johdannaistransaktio arvostetaan teoreettiseen mallihintaan, mikäli markkinaolosuhteet estävät kyseisen transaktion arvostamisen markkina-arvoon. EMIR -asetuksessa ja siihen liittyvissä teknisissä standardeissa on määritelty tarkemmin milloin markkinaolosuhteet estävät arvostamisen markkina-arvoon. Keskusvastapuoliselvittävät OTC -johdannaiset arvostetaan keskusvastapuolelta saatuun arvoon.

Claw back-veloitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoituslaitteilla. Purkutilanteessa olevan rahaston tuottoja kirjattaessa seurataan mahdollisten vastuuden todennäköistä määrää varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Yhteisvastuu

Yhtiö kuuluu OP Osuuskunnan edustamaan verovelvollisuusryhmään.

Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävästä arvonlisäverosta.

Arvonlisäveron tarkistusvastuu

5 007 294,00

5 624 378,00

Vuokravastuut (ml. leasingvastuut)

Seuraavana vuonna erääntyvät

1 148 411,34

855 944,72

Myöhempinä vuosina erääntyvät

946 321,70

1 038 113,75

21. VAKAVARAISUUSPÄÄOMA 31.12.	2019	2018
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	182 883 667,21	174 002 293,04
Tilinpäätössierrojen kertymä	5 343 874,85	5 682 489,88
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	9 084 155 174,69	5 750 542 423,08
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 572 916 727,40	3 040 792 377,00
Aineettomat hyödykkeet	-49 564 539,64	-49 365 988,80
Muut erät	-3 907 000,00	-3 907 000,00
	10 791 827 904,51	8 917 746 594,20
TVYL 17 § vähimmäispääomavaatimus	2 204 889 206,43	1 863 991 067,00

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA	2019	2018	2017	2016	2015
Vakuutusmaksutulo, milj. e	5 758,3	5 409,9	4 311,6	4 301,8	4 268,7
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. e ¹⁾	6 077,8	5 711,7	4 721,8	4 594,1	4 441,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in, milj. e	5 375,4	-641,6	2 693,4	1 743,3	2 070,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	11,8	-1,4	7,2	4,8	6,0
Liikevaihto, milj. e	7 823,6	5 964,5	6 805,3	5 573,4	6 885,2
Kokonaisliikekulut, milj. e	175,2	194,6	150,3	147,2	150,7
Kokonaisliikekulut, % liikevaihdosta	2,2	3,3	2,2	2,6	2,2
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut, milj. e	130,2	148,8	108,9	107,6	109,1
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut,% TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
Kokonaistulos, milj. e	2 039,7	-1 581,0	1 078,4	405,2	474,3
Vastuuvelka, milj. e	42 150,1	40 625,7	33 390,9	31 458,7	30 630,2
Vakavaraisuuspääoma, milj. e ²⁾	10 791,8	8 917,7	9 420,7	8 460,0	8 244,2
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,63	1,59	1,75	2,00	2,04
Eläkevarat, milj. e ³⁾	51 342,1	46 473,8	39 633,6	37 422,9	36 098,7
% vastuuvelasta ³⁾	126,6	123,7	131,2	129,2	129,6
Siirto asiakashyvityksiin, % TyEL-palkkasummasta ⁴⁾	0,75	0,58	0,72	0,61	0,59
TyEL-palkkasumma, milj. e	21 923,2	20 568,0	16 708,6	16 788,0	16 651,0
YEL-työtulosumma, milj. e	1 678,2	1 682,5	1 483,6	1 470,6	1 484,6
TyEL-vakuutuksia ⁵⁾	70 491	73 370	38 766	38 131	38 354
TyEL-vakuutettuja	609 862	624 800	503 800	502 000	500 500
YEL-vakuutuksia	76 063	74 443	63 052	61 486	61 851
Eläkkeensaajia	459 932	459 993	336 654	329 323	323 172

1) Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneita kuluja

2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

3) STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuuvelka + vakavaraisuuspääoma. 2016 asti vastuuvelka + arvostuserot.

4) Ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella

5) Vakuutussopimuksen tehneiden työntekijien vakuutukset

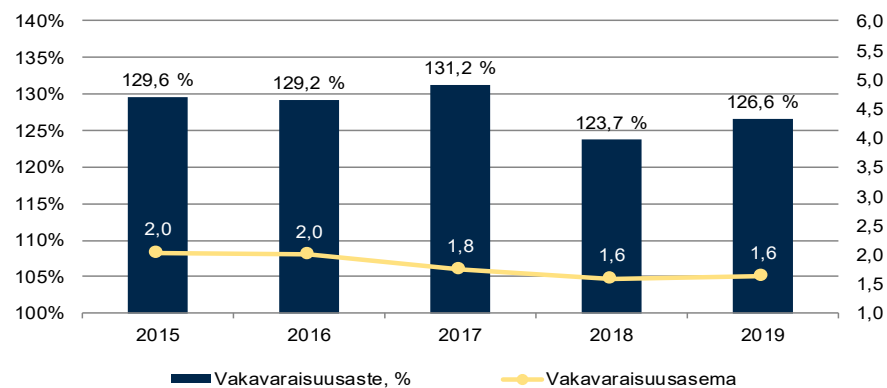
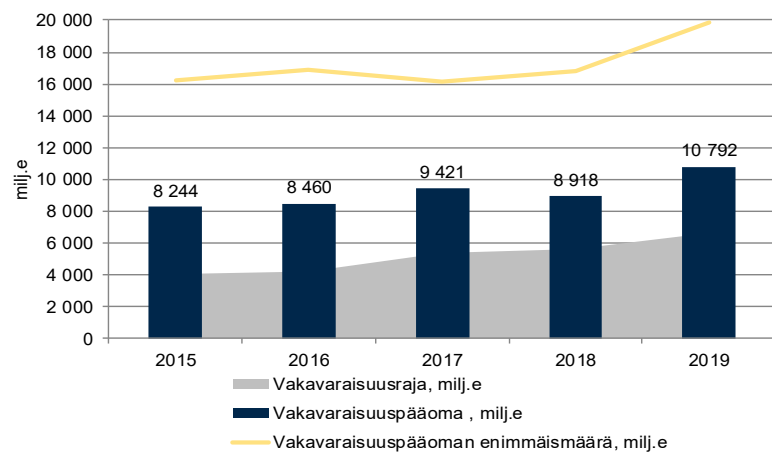
TULOSANALYYSI, milj.e	2019	2018	2017	2016	2015
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	-50,3	-40,5	13,3	-35,5	32,2
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	2 062,6	-1 592,1	1 038,8	410,5	406,8
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	5 375,4	-641,6	2 693,4	1 743,3	2 070,6
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-3 312,8	-950,5	-1 654,6	-1 332,7	-1 663,8
Hoitokustannustulos	54,5	29,9	25,4	36,1	35,4
Muu tulos ¹⁾	-27,1	21,6	0,9	-5,9	-
Kokonaistulos	2 039,7	-1 581,0	1 078,4	405,2	474,3
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	1 875,7	-1 701,0	958,4	300,1	371,5
Vakavaraisuuspääomaan luettavan tasoitusmäärän muutokseen	-	-	-	-38,7	27,3
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	-1 466,5	-543,0	731,6	-161,8	855,0
Arvostuserojen muutokseen	3 333,6	-1 163,8	221,4	495,8	-517,8
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	-0,3	-0,2	0,3	0,3	1,7
Tilikauden voittoon	8,9	6,0	5,2	4,5	5,3
Muuhun tasoitusmäärän muutokseen	-	-	-	3,2	4,8
Siirtoon asiakashyvityksiin	164,0	120,0	120,0	102,0	98,0
Yhteensä	2 039,7	-1 581,0	1 078,4	405,2	474,3

1) Vuonna 2015 muu tulos sisältyy sijoitustoiminnan tulokseen.

VAKAVARAISSUUS	2019	2018	2017	2016	2015
Vakavaraisuusraja, milj.e	6 615	5 592	5 373	4 229	4 044
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj.e	19 844	16 776	16 118	16 915	16 177
Vakavaraisuuspääoma, milj.e	10 792	8 918	9 421	8 460	8 244
Vakavaraisuusaste, % ¹⁾	126,6	123,7	131,2	129,2	129,6
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,6	1,6	1,8	2,0	2,0

1) Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuuelkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

2) Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan

SIJOITUSJAKAUMA (KÄYVIN ARVOIN)	Perusjakauma				Riskijakauma					
	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2019		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	% ⁹⁾	% ^{9) 10)}	% ^{9) 10)}	% ^{9) 10)}	% ^{9) 10)}
Korkosijoitukset yhteensä	17 014,6	33,7	17 360,7	37,7	12 917,1	25,6	30,5	22,9	35,4	35,8
Lainasaamiset ¹⁾	1 096,5	2,2	954,0	2,1	1 096,5	2,2	2,1	2,1	2,7	3,0
Joukkovelkakirjalainat	14 998,9	29,7	14 695,0	31,9	9 070,5	18,0	7,9	11,5	19,2	27,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	919,1	1,8	1 711,7	3,7	2 750,2	5,4	20,5	9,2	13,5	5,5
Osakesijoitukset yhteensä	23 736,1	47,0	19 692,1	42,8	23 765,0	47,0	42,7	44,4	41,2	41,1
Noteeratut osakkeet ³⁾	18 485,3	36,6	14 997,4	32,6	18 514,3	36,6	32,5	34,9	32,4	32,7
Pääomasijoitukset ⁴⁾	4 305,6	8,5	3 752,3	8,2	4 305,6	8,5	8,2	6,6	6,2	5,6
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	945,2	1,9	942,4	2,0	945,2	1,9	2,0	2,9	2,6	2,8
Kiinteistösijoitukset yhteensä	6 385,7	12,6	6 096,4	13,2	6 403,4	12,7	13,3	11,9	11,3	11,0
Suorat kiinteistösijoitukset	5 777,5	11,4	5 508,0	12,0	5 778,5	11,4	12,0	10,9	10,1	9,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	608,2	1,2	588,4	1,3	624,9	1,2	1,3	1,0	1,2	1,4
Muut sijoitukset	3 391,3	6,7	2 874,8	6,2	4 906,7	9,7	14,0	17,6	14,5	9,2
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	2 481,9	4,9	2 000,2	4,3	2 481,9	4,9	4,3	1,9	2,9	1,9
Hyödykesijoitukset	20,4	0,0	20,1	0,0	33,4	0,1	0,2	0,1	0,4	0,2
Muut sijoitukset ⁷⁾	889,1	1,8	854,6	1,9	2 391,4	4,7	9,4	15,6	11,3	7,1
Sijoitukset yhteensä	50 527,8	100,0	46 024,0	100,0	47 992,2	95,0	100,4	96,8	102,3	97,0
Johdannaisten vaikutus ⁸⁾					2 535,6	5,0	-0,4	3,2	-2,3	3,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	50 527,8	100,0	46 024,0		50 527,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	1,7		0,3					0,4	0,6	0,8

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen

9) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa

10) Laskettu kulloinkin voimassaolleen Työeläkevakuuttajat TELA ry:n tuotonlaskentaryhmän ohjeistuksen mukaisesti

	31.12.2019			31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
	Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle ¹⁰⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle ¹⁰⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle ¹⁰⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle ¹⁰⁾
Tuotto e / % sit. pääomalle	milj. e	milj. e	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	752,5	16 154	4,7	0,0	1,6	3,6	1,2
Lainasaamiset ¹⁾	24,1	960	2,5	3,4	3,4	3,3	3,7
Joukkovelkakirjalainat	694,1	13 852	5,0	-0,3	1,2	3,6	0,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	34,3	1 343	2,6	1,3	5,4	5,8	3,5
Osakesijoitukset yhteensä	4 210,3	20 216	20,8	-3,6	14,8	6,5	11,6
Noteeratut osakkeet ³⁾	3 511,3	15 594	22,5	-9,7	13,9	3,5	10,6
Pääomasijoitukset ⁴⁾	585,0	3 757	15,6	18,0	14,7	16,9	21,3
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	114,0	865	13,2	28,8	26,8	20,5	4,8
Kiinteistösijoitukset yhteensä	501,8	5 985	8,4	6,0	5,0	6,4	7,8
Suorat kiinteistösijoitukset	476,8	5 423	8,8	5,3	4,7	6,7	7,0
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	25,0	562	4,4	11,8	7,4	3,6	13,0
Muut sijoitukset	-64,8	3 123	-2,1	-10,1	-2,2	-0,9	10,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	113,3	2 149	5,3	2,9	-1,0	5,6	12,8
Hyödykesijoitukset	11,5	7	170,3	151,9	-41,2	-159,8	-344,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	-189,6	967	-19,6	-26,6	-2,7	-6,0	13,0
Sijoitukset yhteensä	5 399,8	45 478	11,9	-1,3	7,3	4,9	6,1
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-24,4		0,0	0,0	0,0		
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	5 375,4	45 478	11,8	-1,4	7,2	4,8	6,0

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

10) Laskettu kulloinkin voimassaolleen Työeläkevakuuttajat TELA ry:n tuotonlaskentaryhmän ohjeistuksen mukaisesti

HOITOKUSTANNUSTULOS, milj. e	2019	2018	2017	2016	2015
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	172,3	166,2	125,8	134,9	135,9
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	11,4	10,3	7,4	7,6	7,2
Muut tuotot	1,0	2,3	1,1	1,2	1,4
Hoitokustannustulo yhteensä	184,7	178,7	134,3	143,7	144,5
Toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	-130,2	-148,8	-108,9	-107,6	-109,1
Muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikekulut yhteensä	-130,2	-148,8	-108,9	-107,6	-109,1
Hoitokustannustulos	54,5	29,9	25,4	36,1	35,4
Liikekulut % hoitokustannustulosta	70,5 %	83,2 %	81,1 %	74,9 %	75,5 %

1) Ilman sijoitustoiminnan liikekuluja, työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettuja

TYÖKYVYTTÖMYYSRISKIN HALLINTA, milj. e	2019	2018	2017	2016	2015
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	6,5	6,1	5,0	5,0	4,9
Korvauskuluihin kirjatut työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut	6,4	5,7	5,0	4,7	5,1
Liikekuluihin kirjatut hoitokustannusosalla katetut työkyvyttömyysriskin hallitsemisesta aiheutuneet kulut ²⁾	-0,2	0,2	1,8	4,9	4,9
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut / Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %	98,6 %	93,1 %	99,0 %	94,8 %	104,1 %

2) Vuodesta 2016 alkaen ei sisällä yhtiön työsuhteessa olevan oman henkilöstön työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä henkilöstökuluja

VAKUUTUSLIIKKEEN TULOS, milj.e	2019	2018	2017	2016	2015
Yhtiön omalla vastuulla olevien liikkeiden vakuutusmaksutulo	972,0	927,6	744,7	569,9	625,6
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan korko	1 016,7	934,4	736,5	727,4	701,3
Vakuutusliikkeen tulo yhteensä	1 988,7	1 861,9	1 481,2	1 297,3	1 327,0
Maksetut rahastoidut eläkkeet	1 414,4	1 276,2	957,0	923,0	867,2
Maksutappiot	13,3	33,0	7,4	9,1	11,6
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan muutos	611,4	593,2	503,4	400,7	415,9
Korvausmeno yhteensä	2 039,1	1 902,4	1 467,9	1 332,8	1 294,8
Vakuutusliikkeen tulos	-50,4	-40,5	13,3	-35,5	32,2

RISKIENHALLINTA ILMARISESSA

1 RISKIENHALLINTA OSANA YHTIÖN JOHTAMISTA JA SISÄISTÄ VALVONTAA

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa yhtiön normaalia johtamista ja sisäistä valvontaa. Riskienhallinta muodostuu kaikista niistä menettely- ja toimintatavoista, joiden tavoitteena on tunnistaa ja arvioida toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä sekä toteuttaa arvioinnin tuloksen edellyttämiä toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Riskienhallinta toteutuu Ilmarisen johtamis- ja valvontajärjestelmän välityksellä ja perustuu yhtiön johtamista ja vastuuvollisuutta tukeville periaatteille. Näin riskienhallinta on osa yhtiön toimintatapoja, päätöksentekoa ja prosesseja siten, että se lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee säännösten noudattamista.

Ilmarinen ottaa toiminnassaan riskejä perustuen harkittuun riski/tuotto-analyysiin muun muassa parempien tulosten, kuten eläkkeiden maksamista turvaavien sijoitustoiminnan tuottojen, aikaansaamiseksi. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa Ilmarisen riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen. Jos riskeillä ei voida arvioida saavutettavan tavoiteltavaa hyötyä, pyritään ne välttämään taloudellisesti järkevin keinoin.

Toimintatavat, päätöksentekovaltuudet, päätöksenteon menettelyt ja valvonta ovat Ilmarisessa sitä määrämuotoisempia, mitä suurempia potentiaalisia riskejä prosesseihin tai tehtäviin päätöksiin sisältyy. Prosesseissa määritetyt roolit ja vastuut, tehtävien asianmukainen eriyttäminen, käyttövaltuudet, tietojen oikeellisuuden varmistaminen, varajärjestelyt sekä tietojärjestelmien ja prosessien dokumentointi ovat keskeisiä riskienhallinnan keinoja.

2 RISKIENHALLINNAN ORGANISOINTI JA VASTUUT

2.1 RISKIENHALLINNAN YLEISET PUITTEET ILMARISESSA

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa johdon vastuualuetta ja kaikkia organisaation prosesseja, kuten strategista suunnittelua ja muutoksenhallinnan prosesseja. Riskienhallinta on myös osa yhtiön toimintaperiaatteita, arvoja ja kulttuuria. Riskienhallinnan puitteet on määritelty Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa ja sitä sijoitustoiminnan osa-alueella täydentävässä sijoitussuunnitelmassa.

2.2 YHTIÖN JA SEN TOIMIELINTEN VASTUUT RISKIENHALLINNASSA

Ilmarisen hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu yhtiön valvonta- ja riskienhallintajärjestelmän olemassaolosta ja toimivuudesta. Hallitus käsittelee ja hyväksyy vuosittain Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet ja sijoitussuunnitelman. Hallitus ja toimiva johto laativat strategisen päätöksenteon ja riskienhallinnan osana vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion, jossa arvioidaan merkittävimpien riskien vaikutusta yhtiön toimintaan ja niitä toimenpiteitä, jotka ovat aiheellisia näiden riskien hallitsemiseksi. Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta avustaa hallitusta valvontatehtävissä, jotka kohdistuvat yhtiön taloudelliseen raportointiin, riskienhallintaan, sisäiseen valvontaan sekä sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajien työhön. Hallintoneuvoston tehtävänä puolestaan on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvoston puolesta eläkeratkaisutoimintaa ja sijoitustoimintaa seuraavat hallintoneuvoston keskuudestaan valitsevat tarkastajat.

2.3 RISKIENHALLINNAN TOTEUTTAMISEN VASTUUT ILMARISESSA

Ilmarisen riskienhallinnan johtaminen ja toteuttaminen perustuu malliin, jossa riskienhallintaan liittyvät vastuut jakautuvat kolmeen osa-alueeseen:

1. Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot vastaavat omista riskeistään ja niiden hallinnasta
2. Riippumattomat riskien valvontatoiminnot valmistelevat ja kehittävät riskienhallinnan periaatteita sekä tukevat linjoja riskienhallinnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Lisäksi riippumattomat toiminnot valvovat yhtiön riskitilannetta sekä ohjeiden noudattamista ja raportoivat näistä säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallitukselle
3. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä

Ilmarisen liiketoimintalinjoilla ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu omien vastuualueidensa ja tekemiensä päätösten riskeistä sekä niiden hallinnasta. Näin nämä riskit omistavat tahot vastaavat siitä, että operatiivisen toiminnan menettelytavat ja toimintaa koskeva ohjeistus mahdollistavat tuloksellisen toiminnan hyväksytyllä riskitasolla. Käytännössä tämä tarkoittaa yhtiön tavoitteisiin ja toimintaan liittyvien riskien tunnistamista ja arviointia sekä toimenpiteitä näiden riskien hallitsemiseksi.

Yhtiön riippumaton riskienhallintatoiminto vastaa yhtiön riskienhallinnan periaatteiden ja puitteiden kehittämisestä. Riskienhallintatoiminto tukee riskit omistavia toimintoja toimivien riskienhallinnan menettelyjen ja toimintatapojen käyttöönotossa sekä avustaa näitä riskiraportoinnissa. Riskienhallintatoiminto myös seuraa ja arvioi yhtiön riskitilannetta sekä raportoi tästä säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Ilmarisessa on riippumaton compliance-toiminto, joka tukee liiketoimintaa luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Compliance-toiminnalla tarkoitetaan toiminnan lainmukaisuuden ja toimintaan liittyvien ulkoisten ja sisäisten sääntöjen noudattamisen varmistamista ja valvontaa. Compliance-toiminnan tavoitteena on varmistaa yhtiöön toimintaan kohdistuva ulkoinen ja sisäinen luottamus vahvistamalla toimintakulttuuria ulkoisen ja sisäisen sääntelyn sekä hyvän markkinatavan noudattamisen osalta. Compliance-toiminnon tehtävänä on valvoa ja varmistaa, että Ilmarisen kaikessa toiminnassa

noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, hyvää vakuutustapaa, hallituksen hyväksymiä työjärjestyksiä ja ohjeistuksia sekä sisäisiä menettelytapaohjeistuksia. Compliance-toiminto valvoo ja varmistaa säännösten noudattamista muun muassa arvioimalla sisäisiä prosesseja ja menettelytapoja sekä tekemällä tarpeellisia parannusehdotuksia johdolle ja liiketoiminnalle.

Ilmarisen sisäinen tarkastus tukee yhtiön hallitusta ja toimitusjohtajaa heidän valvontatehtävässään. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida Ilmarisen toimintojen ja prosessien osalta niiden riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä johtamis- ja hallintomenettelyiden asianmukaisuutta, toimivuutta, tehokkuutta ja riittävyttä sekä antaa suosituksia näiden parantamiseksi. Sisäisen tarkastuksen ohella myös tilintarkastus arvioi sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyttä. Tilintarkastajat arvioivat samalla sisäisen tarkastuksen toimivuutta ja sen tulosten käyttökelpoisuutta oman työnsä kannalta.

3 RISKIT JA NIIDEN LUOKITTELU

Ilmarisen menestyksellistä toimintaa vaarantavat riskit voivat olla mitä hyvänsä tekijöitä, jotka

- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin vastata moitteettomasti lakisääteisen tehtävän hoitamisesta
- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin saavuttaa lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteensa tai
- muulla tavoin uhkaavat yhtiön toiminnan jatkuvuutta.

Riskit voivat olla joko tapahtumia tai muutoksia toimintaympäristössä, jotka estävät tai häiritsevät yhtiön toimintaa, tai ne voivat toteutua käyttämättä jääneinä, liiketoiminnan kannalta tavoittelemisen arvoisina mahdollisuuksina.

Strategisesti merkittävät riskit uhkaavat olennaisesti yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista ja usein samalla yhtiön tulosta tai vakavaraisuutta. Strategisesti merkittävät riskit ovat jaettavissa liiketoiminta-, sijoitus-, vakuutus- ja operatiivisiin riskeihin.

Liiketoimintariskeillä tarkoitetaan kilpailutilanteen ja toimialan muutosten sekä liiketoimintapäätösten tai niiden toimeenpanon epäonnistumiseen liittyvää tappioriskiä.

Sijoitusriskeihin kuuluvat markkina-, luotto-, maksuvalmiusriskit.

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuelan riittävyteen.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin sekä ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä.

Riskien mahdolliset vaikutukset eivät ole aina yksiselitteisesti rahalla mitattavissa, vaan ne voivat toteutuessaan vaikuttaa välillisesti myös Ilmarisen maineeseen. Riskin toteutuminen jossain riskiluokassa voi johtaa Ilmarisen maineen heikkenemiseen eri sidosryhmissä ja täten aiheuttaa liiketoiminnan menetyksiä ja tappioita. Pahimmillaan yrityksen itsenäiset toimintaedellytykset voivat heiketä olennaisesti.

4 STRATEGISESTI MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Yhtiön johtoryhmä tunnistaa ja arvioi yhtiön toimintaan liittyvät strategisesti merkittävimmät riskit. Kullekin tunnistetulle riskille on nimetty johtoryhmän jäsenistä vastuhenkilöt, joiden tehtävänä on vastata riskinhallintakeinojen riittävydestä ja tarvittavista kehittämistoimenpiteistä. Strategisesti merkittävät riskit sisältyvät hallituksen hyväksymään yhtiön riski- ja vakavaraisuusarvioon.

5 VAKUUTUSRISKIT JA NIIDEN HALLINTA

5.1 VAKUUTUSMAKSUT JA VASTUUVELKA

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuelan riittävyteen. Molempien suureiden laskenta on määritelty yhtiön laskuperusteissa, jotka sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (STM) vahvistaa yhtiön hakemuksesta. Vakuutusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa laskuperusteiden turvaavuus lain vaatimusten mukaisesti. Laskuperusteiden turvaavuus on yhtiön aktuaarin vastuulla.

Työntekijän eläkelaki (TyEL) edellyttää, että STM ei saa ilman erityistä syytä vahvistaa eläkevakuutuksen ehtoihin tai laskuperusteisiin eroja, jotka vaikeuttavat lain toimeenpanoa tai eläkelaitosten yhteisten asioiden hoitamista. Lain mukaan työeläkelaitosten on toimittava yhteistyössä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Edellä olevista seuraa, että vakuutusmaksun ja vastuuelan laskuperusteet ovat kaikilla työeläkeyhtiöillä eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta samanlaiset.

Eläke-etuksien osittaisesta rahastoinnista johtuen vakuutusmaksu ja vastuuelka sisältävät yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusliikettä sekä eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevaa liikettä (tasausliike) Yhteisellä vastuulla oleva eläkemeno poolataan kaikkien eläkelaitosten kesken siten, että sen rahoittaminen ei aiheuta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Riskin siitä, että vakuutusmaksutulo ja sijoitustuotot riittävät tulevaisuudessa yhteisellä vastuulla olevan eläkemenon kattamiseen, kantavat yksityisen sektorin vakuutuksen maksajat eli työnantajat ja työntekijät yhdessä. Puskurina tämän vakuutusliikkeen osalta toimii kunkin yhtiön vastuuelkaan sisällytetty tasausvastuu. Yrittäjän eläkelain (YEL) mukaiset eläkkeet rahoitetaan vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella. Rahoitus tapahtuu tasausjärjestelmän periaatteiden mukaisesti, jolloin yksittäiselle eläkelaitokselle ei tämän osalta synny riskiä. Seuraavassa tarkastellaankin vain TyEL:n mukaista yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusta ja siihen liittyviä vakuutusriskejä.

TyEL:n omalla vastuulla oleva liike koostuu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelikkeestä. Lisäksi yhtiöllä on riski maksamattomiin vakuutusmaksuihin liittyvistä maksutappioista. Keskeisiä tekijöitä vakuutusriskien hallinnassa ovat odotettavissa olevaan eläkealkavuuteen, korvausten suuruuteen ja eläkkeiden kestoon liittyvien epävarmuuksien huomioiminen. Merkityksellään olennaisimmat riskit koskevat epävarmuutta, joka liittyy odotetun elinajan pituuteen sekä työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen.

Vanhuuseläkelikkeen riskinä on toteutuvan kuolevuuden poikkeama oletetusta. Osa vanhuuseläkkeestä rahastoidaan aktiiviaikana eläkkeen karttuessa. Kertyvän eläkevastuun määrä riippuu oletetusta kuolevuudesta. Kun toteutuva kuolevuus poikkeaa oletetusta, syntyy rahastoidun eläkemenon osalta yhtiölle voittoa tai tappiota. Kuolevuusperusteet tarkistettiin viimeksi vuoden 2016 lopussa. Kuolevuusperusteen muutoksesta aiheutuvat kustannukset ovat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla, joten yhtiökohtaista riskiä syntyy lähinnä yhtiön vakuutuskannan poikkeamasta keskimääräiseen nähden. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera yhdistyi Ilma-

riseen 1.1.2018 ja samalla yhtiöön siirtyi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) mukainen päättynyt vakuutuskanta. Tämän vakuutuskannan poikkeavan luonteen johdosta yhtiölle vahvistettiin oma LEL-vakuutuskantaa koskeva kuolevuusperuste.

Työkyvyttömyysliikkeen riskit liittyvät työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen, myönnettyjen eläkkeiden suuruuteen ja voimassa olevien työkyvyttömyyseläkkeiden päättävyyteen. Työkyvyttömyyseläke rahastoidaan eläkkeen alkaessa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyyseläkeosan suuruus vahvistetaan vuosittain ja sen riittävyttä seurataan säännöllisesti. Työkyvyttömyysliikkeeseen liittyy yhtiökohtainen riski siitä, että yhtiön työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuva meno poikkeaa laskuperusteissa oletetusta. Tätä riskiä kasvattaa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkkeen alkamisen välinen pitkä viive. Tämän johdosta Ilmarisessa seurataan jatkuvasti työkyvyttömyyseläkeliikkeen kehitystä ja eläkkeiden alkavuutta.

Maksutappioiden osalta riskinä on saamatta jääneiden vakuutusmaksujen ennakoitua suurempi määrä. Vakuutusmaksun maksutappio-osa on mitoitettu vastaamaan vakuutuskannan rakennetta ja siinä otetaan huomioon pienempien työnantajien suurempi maksutappioriski.

5.2 YHTIÖN VAKUUTUSKANNAN RAKENTEeseen LIITTYVÄT RISKIT

Laskuperusteita valmisteltaessa vakuutusmaksu ja vastuovelka mitoitetaan yhtiöiden keskimääräisen vakuutuskannan mukaan. Lisäksi TyEL sisältää säädöksen, jonka mukaan vastuvelan laskuperusteiden osoittautuessa kaikkien eläkelaitosten osalta riittämättömiksi, perusteiden muuttamisesta aiheutuva vastuvelan kasvu katetaan tavalla, joka ei muodosta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Laskuperuste voi kuitenkin olla riittämätön myös yksittäisen eläkevakuutusyhtiön osalta. Omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen riskinä on näin ollen vakuutuskannan rakenteen poikkeaminen alan keskimääräisestä epäedulliseen suuntaan.

Vanhuuseläkeliikkeeseen liittyvä riski on, että yhtiön vakuutuskannan keskimääräinen elinaika ja siten eläkkeellä oloaika on muita yhtiöitä pitempi. Toimialojen välillä olevat erot on Ilmarisessa valtaosin neutraloitu erillisen LEL-kuolevuusperusteen kautta. Työeläkeyhtiöt toimivat pääsääntöisesti valtakunnallisesti, jolloin erot eri alueiden elinajoissa tasoittuvat. Vanhuuseläkeliikkeessä satunnaisheilahtelut ovat vakuutuskannan tasolla pieniä.

Työkyvyttömyyseläkeliikkeen alkavuudessa voi olla systemaattisia yhtiökohtaisia eroja esimerkiksi silloin, jos yhtiön toiminta rajautuu maantieteellisesti suppealle alueelle tai jos vakuutuskannan toimialajakauma poikkeaa keskimääräisestä.

Työeläkevakuutuksessa laki kieltää vastuuvallinnan käytön riskienhallintakeinona. Työeläkevakuutusyhtiön on siis myönnettävä vakuutus vakuuttamisvelvolliselle yritykselle. Tällä on vaikutusta erityisesti maksutappioriskin hallintaan.

Jos yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön vakuutusliikkeen tulos on systemaattisesti muita heikompi, pienentää ero yhtiön vakavaraisuuspääomaa ja asiakashyvityksiä muihin verrattuna. Yhtiöiden vakuutuskannat poikkeavat toisistaan jonkin verran esimerkiksi vakuutettujen ikäsekä vakuutuksenottajien kokoluokka- ja toimialajakaumien osalta. Ilmarisen vakuutusriski muodostuu lähinnä Ilmarisen omalla vastuulla olevan vakuutuskannan poikkeamasta keskimääräisestä. Riskiä pienentää Ilmariselle vahvistettu erillinen LEL-kuolevuusperuste.

Vakuutusliikkeen riskejä seurataan säännöllisesti arvioimalla vuoden aikana vakuutusliikkeen tuloksen kehittymistä. Tämän lisäksi Ilmarisen vakuutuskannan osalta laaditaan erilaisia vakuutusteknisiä analyysejä ja tilastoja, joiden perusteella saadaan tarkempaa tietoa vakuutuskannan muutoksista ja vakuutusliikkeeseen kohdistuvista riskeistä, sekä voidaan porautua tarkemmin mahdollisiin poikkeavuuksiin.

5.3 LISÄVAKUUTUSVASTUU

Vastuuelkaan sisältyy myös lisävakuutusvastuu, joka koostuu osittamattomasta ja ositetusta lisävakuutusvastuusta sekä osaketuottosidonnaisesta lisävakuutusvastuusta.

Osittamaton lisävakuutusvastuu karttuu tai purkautuu vuosittain tilinpäätöksessä kirjanpidon mukaisella sijoitustoiminnan tuloksella, joka saadaan vähentämällä kirjanpidon mukaisista nettotuotoista vastuuelan tuottovaatimus. Lisäksi vuodesta 2017 alkaen vakuutusliikkeen tulos on kartuttanut tai purkanut osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Osittamaton lisävakuutusvastuu luetaan osaksi vakavaraisuuspääomaa. Ositettu lisävakuutusvastuu sisältää tilinpäätöksessä seuraavana vuonna vakuutusmaksun alennuksina annettavat asiakashyvitykset.

Osa eläkelaitosten osakeriskistä on yhteisesti eläkejärjestelmän kannettavana. Tämä on toteutettu sitomalla vastuuelan tuottovaatimus osittain osaketuottojen kehitykseen. Näin myös vastuuelka puskuroi osittain sijoitustuloksen heilahtelua. Osaketuottoihin sidottu osuus on 20 prosenttia.

Osaketuottosidonnaisuus toteutetaan erityisellä vastuuelkaerällä, osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla, jonka vuotuinen muutos vastaa osaketuottojen kehitystä. Tämä vastuuelan osa kehittyy samalla tavalla kaikissa eläkelaitoksissa ja voi kasvattaa niiden vastuuelkaa korkeintaan yhdellä prosentilla tai pienentää sitä korkeintaan 20 prosentilla.

5.4 VASTUUELAN TUOTTOVAATIMUS

Pitkällä aikavälillä vastuuelalle on saatava vähintään tuotto, joka muodostuu TyEL:n laskuperusteissa määritellyn perustekoron ja osakesijoitusten tuoton painotettuna keskiarvona jälkimäisen painon ollessa 20 prosenttia. Jos sijoitusten tuotto jää pitkällä aikavälillä keskimääräistä alemmaksi, alenee yhtiön riskinottoa ja tuottovaatimuksen saavuttaminen vaikeutuu.

Perustekorko, joka kuvastaa sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottoa, pohjautuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuusasteeseen. Täydennyskertoimen, eli perustekoron ja 3 prosentin rahastokoron erotuksen mukainen tuotto käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korottamiseen. Samoin mikäli osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä ylittää ylärajaksi asetetun määrän, yksi prosentti laskennassa käytettävästä vastuuelasta, ylite käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korotuksiin.

5.5 VASTUUVELAN RAKENNE

Ilmarisen vastuuvelan rakenne tilinpäätöksessä oli seuraava:

	Tilinpäätös 31.12.2019		Tilinpäätös 31.12.2018	
	milj. e	%	milj. e	%
Vastaisten eläkkeiden vastuu	19 660	47	19 043	47
Alkaneiden eläkkeiden vastuu	18 939	45	18 399	45
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 575	4	3 044	7
Ositettu lisävakuutusvastuu	163	0	119	0
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 538	4	-263	-1
TyEL-vakuutus yhteensä	41 875	99	40 342	99
Muu kuin TyEL-vakuutuksen vastuuelka	275	1	284	1
Vastuuelka yhteensä	42 150	100	40 626	100

6 SIOITUSRISKIT JA NIIDEN HALLINTA

6.1 SIOITUSTOIMINNAN TAVOITTEET

Ilmarisen riskinkantokyky määräytyy yhtiön vakavaraisuustilanteen mukaan. Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on yhtiön riskinkantokyvyn hyödyntäminen mahdollisimman hyvien pitkän aikavälin tuottojen saavuttamiseksi, samalla kuitenkin vaarantamatta lyhyellä aikavälillä viranomaisten vakavaraisuusvaateiden noudattamista.

Sijoitusstrategiaa määrittäessä Ilmarinen tasapainoilee useiden samanaikaisten tavoitteiden välillä. Tavoitteena on toisaalta pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvä tuotto vastuuvelan vaatimusten ja viranomaisrajoitteiden puitteissa, toisaalta parantaa keskipitkällä aikavälillä vakavaraisuutta suhteessa kilpailijoihin ja lisäksi vielä varmistaa jatkuvasti vakavaraisuusrajan yläpuolella pysyminen.

Strategisen allokaation valinnassa tavoitellaan parhaiten Ilmarisen tavoitteisiin vastaava strategia, joka samalla täyttää yhtiön vakavaraisuusvaatimukset riittävällä varmuudella. Yhtiön hallitus päättää strategisesta allokaatiosta vähintään vuosittain.

6.2 VAKAVARISUUDEN HALLINNAN YHTEYS SIOITUSTOIMINTAAN JA RISKIENHALLINTAAN

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ilmarinen kykenee toteuttamaan sijoitusstrategiaansa, ottaen huomioon olettamuksiin ja asetettuihin tavoitteisiin liittyvän epävarmuuden. Sijoitussalkun riskitasoa verrataan tämän takia jatkuvasti Ilmarisen riskinkantokykyyn. Tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin, joilla pyritään varmistamaan, ettei yhtiö joudu tilanteeseen, jossa se olisi pakotettu luopumaan pitkän tähtäimen sijoitusstrategiastaan turvataksaan vakavaraisuutensa lyhyellä aikavälillä.

Sijoitussalkun riskitasoa arvioidaan Ilmarisessa lyhyen tähtäimen riskilaskennalla sekä sitä täydentävillä stressitesteillä ja pidemmän tähtäimen skenaariomalleilla.

Sijoitustoiminnan riskipuskurina toimii yhtiön vakavaraisuuspääoma, joka on yhtiön varojen ja vastuiden erotus. Vakavaraisuuspääoman tärkeimmät erät ovat yhtiön oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu ja sijoitusten arvostuserot. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuvälille hyvitetävän koron, erotus kasvattaa vakavaraisuuspääomaa. Päinvastaisessa tilanteessa vakavaraisuuspääomaa puretaan.

Lainsäädännössä asetettu vähimmäispääomavaatimus, vakavaraisuusraja, on riippuvainen yhtiön sijoitustoiminnan riskinotosta. Riskipitoisempi sijoitustoiminta edellyttää suurempaa vakavaraisuuspääomaa. Vakavaraisuusvaatimusten perussuure on vakavaraisuuspääoman vakavaraisuusraja. Sen mitoituksen teoreettinen perusta on määritelty siten, että vuoden aikavälillä on korkeintaan 3 prosentin todennäköisyys sille, että yhtiön sijoitus- ja vakuutusriskeissä tapahtuisi vakavaraisuusrajaa suurempi tappio. Vakavaraisuusraja on kuitenkin aina vähintään 5 prosenttia sijoitusten käyvin arvoihin lasketusta yhteismäärästä.

Vakavaraisuusrajan laskennassa otetaan huomioon yhtiön toimintaan liittyvät riskit vakavaraisuuslaissa määritellyn riskiluokitusten mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta otetaan tällöin huomioon kaikki sääntelyssä määritellyt olennaiset riskit. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto, sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa huomioidaan riskiluokkien väliset riippuvuudet. Vähimmäispääomavaatimus on 1/3 vakavaraisuusraja. Sijoitustoiminnan riskinottoa rajaa lain vaatimukset sekä Ilmarisen sisäisesti asetetut sijoitusvaltuudet, joilla hallitaan riskinottoa ja varmistetaan sijoitussalkun riittävä hajautus ja likviditeetti.

Ilmarisen vakavaraisuuspääoma vuoden 2019 lopussa oli 10 792 miljoonaa euroa ja vakavaraisuusraja oli 6 615 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusasema eli vakavaraisuuspääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli siten 1,63. Ilmarisen vakavaraisuusaste eli eläkevarojen suhde vastuuvälään oli 126,6 prosenttia. Vakavaraisuusaste kuvaa yhtiön riskinkantokykyä ja vakavaraisuusasema yhtiön ottamaa riskiä suhteessa riskinkantokykyyn.

6.3 SIOITUSTOIMINNAN OLEELLISET RISKIT

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvon heilahtelua. Ilmarisen sijoitusomaisuuteen kohdistuvat markkinariskit liittyvät pääsääntöisesti osake-, korko-, korkoero-, kiinteistö-, valuutta-, hyödyke- ja volatilitteettiriskeihin. Merkittävin näistä on osakkeiden markkinariski.

Luottoriski

Luottoriski realisoituu tilanteissa, jossa vastapuoli ei kykene vastaamaan sitoumuksistaan. Ilmarisen toimintaan liittyvät luottoriskit syntyvät suorasta luotonannosta sekä joukkolainojen ja OTC-johdannaisten vastapuoliriskeistä.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei saada myytyä oikeaan aikaan toiminnan rahoittamiseksi tai sijoitustappioiden välttämiseksi. Johtuen työeläkelaitosten pitkistä ja ennakoitavista vastuista suurikin osa sijoituksista voidaan tarvittaessa sijoittaa epälikvidimpiin sijoituksiin.

Keskittymäriski

Keskittymäriski merkitsee salkun kokonaisriskin lisääntymistä riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Malliriski

Malliriskillä tarkoitetaan käytettyihin menetelmiin ja malleihin liittyviä yksinkertaistuksia ja oletuksiin liittyvää epävarmuutta, jotka heikentävät käytettyjen menetelmien arvoa ja johtavat pahimmillaan väriin päätöksiin.

6.4 RISKIEN ARVIOINTIIN JA HALLINTAAN LIITTYVÄT MENETELMÄT

Markkinariskejä hallitaan asetettujen sijoitusvaltuuksien kautta. Ilmarisen hallitus vahvistaa sijoitustoiminnassa noudatettavat valtuudet vuosittain sijoitussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Sijoitusvaltuuksien puitteissa toimivan johdon on mahdollista poiketa strategisen allokation määrittelemistä omaisuuslajien painoista.

Valtuuksia rajoitetaan limiiteillä esim. tietyllä todennäköisyydellä syntyviä maksimitappioita (niin sanottu Value at Risk -tunnusluku eli VaR) tai yksittäisten riskikeskittymien suurimmilla sallituilla painoilla.

Markkinamuutosten vaikutuksia Ilmarisen vakavaraisuuteen on havainnollistettu alla olevassa taulukossa. Osakekurssien 10 prosentin laskun yhteydessä on muiden omaisuuslajien odotettu muuttuvan niiden ja osakkeiden välisten historiallisten riippuvuuksien mukaisesti. Lisäksi on tarkasteltu tilannetta, jossa kiinteistöjen käypiä arvoja on laskettu 10 prosentilla ja samalla muiden omaisuuslajien käyvät arvot on pidetty muuttumattomina.

	Osakekurssien muutos -10%	Kiinteistöjen käypä arvo -10%
Vaikutus		
- vakavaraisuuspääomaan (milj. e)	-1 794,7	-626,9
- vakavaraisuusasemaan	-0,14	-0,09
- markkina-arvoon	-5,4 %	-1,2 %
- vakavaraisuusasteeseen	-3,9 %-yks.	-1,7 %-yks.

Kun lähtökohdaksi otetaan sijoitukset hetkellä 31.12.2019, oli 2,5 prosentin todennäköisyys sille, että sijoitusten arvossa olisi kuukauden aikavälillä tapahtunut 2 688 miljoonan euron tai sitä suurempi alenema. Tämä VaR-tunnusluku vastaa 5,3 prosenttia vuodenvaihteen sijoitusten määrästä ja 24,9 prosenttia vakavaraisuuspääomasta. Toteutuessaan tällainen tapahtuma olisi alentanut vakavaraisuusasteen 122,7 prosenttiin.

Suorassa luotonannossa ensisijainen luottoriskin hallintakeino on yritysanalyysi ja yrityksen tulevaisuuden maksukykyyn suhteutettu luotonanto. Lisäksi riskiä hallitaan vakuusjärjestelyin.

Vastapuoliriskiä hallitaan joukkolainojen osalta liikkeellelaskijan luottokelpoisuusanalyysillä sekä rajoittamalla joukkolainojen yhteenlaskettuja sijoituksia luottoluokittain ja yksittäisen liikkeellelaskijan osuutta joukkolainasijoituksista.

OTC-johdannaisten vastapuoliriskiä hallitaan vakuuksilla. Vakioimattomiin johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan myös käyttämällä kaikkien osapuolten kanssa kansainvälisiä standardisopimuksia, jotka ovat ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) hyväksymiä.

Maksuvalmiusriski on Ilmarisen vastuisiin nähden ongelmitta hallittavissa, sillä eläkemeno on varsin tarkoin ennustettavissa ja varallisuudesta valtaosa on sijoitettu likvideihin arvopaperisijoituksiin. Sijoitusinstrumenttien heikosta vaihdettavuudesta johtuvaa lyhyen aikavälin likviditeettiriskiä hallitaan suhteuttamalla yhtiön omistusten kokoa markkinoiden keskimääräiseen päivävaihtoon sijoituskohteittain.

Ilmarisen sijoitussalkku on laajasti hajautettu. Laajin yksittäinen riskipositio on Kojamo Oyj:ssa (495 miljoonaa euroa) 1,0 %:n painolla.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan tavoitteena on ajoissa tunnistaa ja analysoida uusia ilmaantuvia riskitekijöitä ja huomioida historiallisen aikasarja-aineiston perusteella tehtävän riskilaskennan rajoittunut näkökulma. Edellä mainituista syistä riskianalyysyjä täydennetään stressitesteillä ja laatimalla skenaarioanalyysyjä sijoitussalkun koostumuksesta tehtävien toimenpiteiden tueksi.

Ilmarisessa on käytössä hallituksen vuosittain hyväksymät yksityiskohtaiset periaatteet koskien johdannaisten käyttöä. Johdannaisiin liittyvä markkinariski muunnetaan pääsääntöisesti ns. deltakorjatuiksi riskipositioiksi, jotka kuvaavat johdannaisiin liittyvää todellista alla olevaa riskiä. Asetettujen limiittien seurannassa pyritään lähtökohtaisesti huomioimaan johdannaisten ja käteisinstrumenttien yhdistetty riskipositio.

6.5 SIOJITUSTOIMINNAN VALVONTA JA RAPORTOINTI

Sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumista, riskipositioita sekä Ilmarisen vakavaraisuustilannetta seurataan jatkuvasti sijoitustoiminnosta riippumattoman riskienhallinnan toimesta. Toiminto raportoi sijoitustoiminnan riskinoton rajojen noudattamisesta ja sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumisesta hallitukselle kuukausittain. Tarvittaessa riskienhallinta tekee ehdotuksen voimassa olevan perusallokaation tai sijoitusvaltuuksien muuttamisesta.

6.6 SIOITUSSALKUN JAKAUMA OMAISUUSLAJEITTAIN

Ilmarisen sijoitusvarallisuuden jakautuminen pääomaisuusluokkiin 31.12.2019 sekä näiden sijoitusten tuotot on esitetty liitetieto-osiossa Tunnusluvut ja analyysit. Seuraava taulukko näyttää työeläkelaitosten yhdessä sopimaa tapaa kuvata sijoitusten tuottoja ja riskiä.

2019	Perusjakauma		Riskijakauma		Tuotto	Volatili-
	milj. e	%	milj. e	%	%	teetti %
Korkosijoitukset	17 015	33,7	12 917	25,6	4,7	
Lainasaamiset	1 097	2,2	1 097	2,2	2,5	
Joukkovelkakirjalainat	14 999	29,7	9 070	18,0	5,0	2,3
- Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	6 209	12,3	5 354	10,6	7,9	
- Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	8 790	17,4	3 717	7,4	3,6	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	919	1,8	2 750	5,4	2,6	
Osakesijoitukset	23 736	47,0	23 765	47,0	20,8	
Noteeratut osakkeet	18 485	36,6	18 514	36,6	22,5	11,4
Pääomasijoitukset	4 306	8,5	4 306	8,5	15,6	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	945	1,9	945	1,9	13,2	
Kiinteistösijoitukset	6 386	12,6	6 403	12,7	8,4	
Suorat kiinteistösijoitukset	5 778	11,4	5 779	11,4	8,8	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	608	1,2	625	1,2	4,4	
Muut sijoitukset	3 391	6,7	4 907	9,7	-2,1	
Hedge-rahastosijoitukset	2 482	4,9	2 482	4,9	5,3	3,6
Hyödykesijoitukset	20	0,0	33	0,1	-	
Muut sijoitukset	889	1,8	2 391	4,7	-19,6	
Sijoitukset yhteensä	50 528	100,0	47 992	95,0	11,8	4,1
Johdannaisten vaikutus			2 536	5,0		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	50 528	100,0	50 528	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 1,7 vuotta.

Avoin valuuttaposition on 23,4 % sijoitusten markkina-arvosta.

Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistumattomat tuotot, kulut ja liikekulut

Seuraavissa taulukoissa on esitetty noteerattujen osakkeiden jakauma maantieteellisesti alueittain, joukkolainasijoitusten jakauma luottoluokittain sekä kiinteistösijoitusten jakauma kohdeluokittain.

Noteerattujen osakesijoitusten jakauma	Osuus, %		Joukkolainojen ml. korkorahastot luokitusjako	Osuus, %	
	2019	2018		2019	2018
	Suomi	28		27	AAA
USA	26	22	AA	7	7
Japani	7	5	A	12	11
Muut kehittyneet markkinat	29	33	BBB	23	22
Kiina	4	5	BBB tai alempi	43	34
Kehittyvät markkinat pl. Kiina	7	9	Ei luokiteltu	6	12

Kiinteistösijoitusten rakenne	Osuus, %	
	2019	2018
Asuinkiinteistöt	22	22
Toimistokiinteistöt	37	38
Liikekiinteistöt	13	12
Hotellit	7	7
Varastokiinteistöt	4	4
Muut	7	7
Kiinteistörahastot	10	10

Kiinteistökannan käyttöaste (pl. saneerauskohteet) oli 90,8 (93,3) prosenttia

7 OPERATIIVISET RISKIT JA NIIDEN HALLINTA

Operatiivisia riskejä liittyy kaikkeen toimintaan, eikä niiltä voida koskaan täysin suojautua. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan taloudellisesti järkevin keinoin. Operatiiviset riskit sisältävät myös oikeudelliset riskit sekä säännösten ja eettisten periaatteiden noudattamiseen liittyvät compliance-riskit.

Pääosaa operatiiviseen toimintaan liittyvistä riskeistä hallitaan liiketoimintayksiköiden normaalin sisäisen valvonnan ja toiminnan johtamisen osana. Tästä vastaa kunkin yksikön esimies. Tavoitteena on, että yksiköiden toiminta on huolellista, laadukasta, taloudellista ja tehokasta. Merkittävien operatiivisten riskien hallinnasta on huolehdittu muun muassa henkilöstön osaamisen varmistamisella sekä erilaisilla tietotekniikkaan ja toimintatapoihin liittyvillä keinoilla, kuten varajärjestelmillä ja -tietoliikenneyhteyksillä, prosessien dokumentoinnilla, vertailutietojen käytöllä sekä seurantamenettelyillä.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeinen osa on riskien kartoittaminen. Tämä pitää sisällään sekä riskien tunnistamisen ja arvioinnin että kontrolli- ja hallintatoimenpiteiden riittävyyden varmistamisen. Ilmarisen toiminnot kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit kerran vuodessa toiminnan suunnittelun yhteydessä sekä lisäksi merkittävien toiminnan muutosten yhteydessä vakioidulla mallilla. Prosessi- ja tietotekniikkariskit muodostavat keskeiset riskialueet Ilmarisen toiminnassa. Yhtiön perustehtävän hoitamisen kannalta vahingollisimpia

operatiivisia riskejä ovat virheet ja häiriöt, jotka toteutuessaan vaarantaisivat eläkkeiden oikeellisuuden tai oikea-aikaisen maksamisen.

Ilmarisen hallituksen vahvistamien riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteiden mukaisesti kaikki Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot raportoivat toimintaansa liittyvistä riskitapahtumista, eli toteutuneista operatiivisista riskeistä ja läheltä piti -tilanteista. Riskitapahtumat kirjataan Ilmarisessa yhdenmukaisella mallilla operatiivisten riskien seuranta- ja raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa muun muassa ajantasaisen operatiivisia riskejä koskevan tiedon seurannan sekä hyödyntämisen toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Ilmarisella on lakisääteinen varautumisvelvoite, mikä edellyttää yhtiöltä varautumista toiminnan vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumisen tarkoituksena on varmistaa yhtiön liiketoiminnan jatkuminen erityyppisissä häiriötilanteissa ja -olosuhteissa ja rajoittaa näiden aiheuttamia haittavaikutuksia. Ilmarisessa on laadittu toiminnan jatkuvuutta varmistavat ja häiriötilanteiden toimintaa ohjaavat suunnitelmat, joiden ajantasaisuutta seurataan ja ylläpidetään vuosittain.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

2019

KONSERNIN TULOSLASKELMA		2019		2018	
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutusmaksutulo	<u>1</u>		5 758 265 884,06		5 409 864 393,68
Sijoitustoiminnan tuotot	<u>3</u>		30 797 049 505,13		21 110 892 315,78
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	<u>2</u>		-6 127 153 032,14		-5 773 849 909,61
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-530 036 569,00		-1 024 488 702,00	
Vastuunsiirrot		1 094 252,46		584 833 828,00	
Kannansiirrot		-7 329 902,00	-536 272 218,54	0,00	-439 654 874,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos			-996 331 496,18		-382 036 891,00
Vastuunsiirrot			-15 356 462,27		773 317 960,00
Kannansiirrot			-17 415 659,00	-1 029 103 617,45	0,00
Liikekulut	<u>4</u>		-99 193 462,66		-103 683 295,18
Sijoitustoiminnan kulut	<u>3</u>		-28 783 208 790,81		-20 604 037 968,40
Vakuutustekninen tulos			-19 615 732,40		-9 188 268,74
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutustekninen tulos			-19 615 732,40		-9 188 268,74
Muut tuotot			1 887 745,59		782 618,03
Muut kulut			-1 473 242,04		-1 489 454,94
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta			-13 129 516,76		-13 469 579,61
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta			-32 330 745,61		-23 364 685,26
Vähemmistöosuudet			-616 075,77		39 898,98
Tilikauden voitto (tappio)			-32 946 821,38		-23 324 786,28

KONSERNIN TASE 31.12.		2019		2018	
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	13				
Aineettomat oikeudet		8 562 367,74		9 904 643,58	
Muut aineettomat hyödykkeet		36 305 074,28		24 824 637,60	
Konserniliikearvo		11 785 936,34		12 417 236,65	
Ennakkomaksut		152 413,55	56 805 791,91	10 545 789,03	57 692 306,86
Sijoitukset	6 8				
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		3 515 797 055,51		3 549 539 576,05	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		670 083 898,57	4 185 880 954,08	680 142 924,82	4 229 682 500,87
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä	9				
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	10	103 820 387,62		158 013 793,35	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		10 950 000,00	114 770 387,62	122 141 113,33	280 154 906,68
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	10	26 644 939 002,61		23 639 730 901,76	
Rahoitusmarkkinavälineet		9 339 386 132,11		10 435 891 306,82	
Kiinnelainasaamiset		792 521 301,29		403 827 478,22	
Muut lainasaamiset	12	462 727 158,86		391 257 477,44	
Talletukset		70 157 724,88	37 309 731 319,75	70 152 481,80	34 940 859 646,04
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta			640 196 416,45		283 279 541,16
Muut saamiset	14		2 175 279 797,79	2 815 476 214,24	4 015 982 850,22
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet	13				
Koneet ja kalusto		1 885 819,90		2 401 541,60	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 775 767,63	3 661 587,53	1 776 767,63	4 178 309,23
Rahat ja pankkisaamiset			254 462 639,48	258 124 227,01	1 266 283 314,27
Siirtosaamiset	15				
Korot ja vuokrat			178 746 499,26		194 615 333,84
Muut siirtosaamiset			76 120 892,81	254 867 392,07	75 357 663,51
Vastaavaa yhteensä			44 995 656 286,67		45 348 086 372,67

KONSERNIN TASE 31.12.		2019		2018	
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16				
Pohjarahasto		28 106 653,31		22 994 653,31	
Muut rahastot					
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		145 906 964,13		86 042 280,43	
Sidotun pääoman rahasto		0,00		5 112 000,00	
Muut rahastot		584 855,92		584 855,91	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-186 679 229,50		-103 451 083,92	
Tilikauden voitto (tappio)		-32 946 821,38	-45 027 577,52	-23 324 786,28	-12 042 080,55
Vähemmistöosuudet			8 993 497,98		12 175 668,20
Vakuutustekninen vastuvelka	17				
Vakuutusmaksuvastuu		22 962 666 976,00		21 968 259 856,00	
Korvausvastuu		19 187 454 120,00	42 150 121 096,00	18 657 417 551,00	40 625 677 407,00
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		39 389 641,37		48 649 834,43	
Muut velat	18	2 456 944 783,66	2 496 334 425,03	4 275 402 441,42	4 324 052 275,85
Siirtovelat	19		385 234 845,18		398 223 102,17
Vastattavaa yhteensä			44 995 656 286,67		45 348 086 372,67

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	-32 330 745,61	-23 943 688,27
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 524 443 689,00	1 406 623 035,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	272 860 612,09	1 385 365 908,41
Suunnitelman mukaiset poistot	77 004 655,50	77 193 692,27
Muut oikaisut	-1 320 810 845,37	-1 114 324 718,07
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	521 167 365,61	1 730 914 229,34
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 263 023 541,35	4 257 766 396,03
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 604 837 866,74	-4 572 409 543,95
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	179 353 040,22	1 416 271 081,42
Maksetut välittömät verot	-13 129 516,76	-13 469 579,61
Liiketoiminnan rahavirta	166 223 523,46	1 402 801 501,81
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-29 558 266 979,87	-25 130 464 909,80
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	28 388 204 804,29	23 873 050 444,16
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-7 943 347,07	-9 550 738,54
Investointien rahavirta	-1 178 005 522,65	-1 266 965 204,18
Rahoituksen rahavirta		
Muu voitonjako	-38 675,60	-45 600,00
Rahoituksen rahavirta	-38 675,60	-45 600,00
Rahavarojen muutos	-1 011 820 674,79	135 790 697,63
Rahavarat tilikauden alussa	1 266 283 314,27	399 700 871,75
Sulautumisen osuus		730 791 744,89
Rahavarat tilikauden lopussa	254 462 639,48	1 266 283 314,27

1. KONSERNIN VAKUUTUSMAKSUTULO	2019			2018		
Ensivakuutus						
TyEL:n mukainen eläkevakuutus						
Työnantajan osuus	3 844 390 237,22			3 680 580 356,24		
Työntekijän osuus	1 543 308 491,00	5 387 698 728,22		1 369 827 722,00	5 050 408 078,24	
YEL:n mukainen vakuutus		393 814 182,40	5 781 512 910,62		384 280 024,18	5 434 688 102,42
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu			-23 247 026,56			-24 823 708,74
Vakuutusmaksutulo			5 758 265 884,06			5 409 864 393,68
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät						
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista						
TyEL	-13 230 050,23			-15 596 246,62		
YEL	2 706 029,25		-10 524 020,98	-3 394 643,11		-18 990 889,73

2. KONSERNIN MAKSETUT KORVAUKSET	2019			2018		
Ensivakuutus						
Maksettu eläkkeensaajille						
TyEL:n mukainen perusvakuutus	6 042 471 310,03			5 734 347 846,31		
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	55 631 826,91			54 659 083,79		
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	476 438 146,86			400 144 678,22		
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 670 078,65	6 576 211 362,45		1 640 223,20	6 190 791 831,52	
Maksettu / saatu kustannustenjakokorvauksia						
TyEL-eläkkeet	-258 460 261,34			-267 948 499,49		
YEL-eläkkeet	31 906 457,67			33 797 050,47		
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-165 125 802,14			-154 626 382,51		
YEL:n valtion osuus	-104 859 123,29			-88 882 431,88		
VEKL:n valtion korvaus	-1 869 142,17	-498 407 871,27	6 077 803 491,18	-1 468 480,36	-479 128 743,77	5 711 663 087,75
Korvaustoiminnon hoitokulut			42 919 476,37			56 466 710,82
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut			6 430 064,59			5 720 111,04
Maksetut korvaukset yhteensä			6 127 153 032,14			5 773 849 909,61

3. KONSERNIN SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY	2019	2018
Sijoitustoiminnan tuotot		
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	-6 340 844,05	2 241 375,58
Osinkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	146 512,50	107 442,50
Korkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	2 125 610,03	4 496 794,41
	-4 068 721,52	6 845 612,49
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	6 170 134,52	-14 524 072,09
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	7 650 629,06	1 786 748,58
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	40 306 375,51	35 126 435,17
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	259 578 841,28	248 722 691,11
	313 705 980,37	271 111 802,77
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	515 036 116,09	423 320 160,28
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	518 743 573,97	434 878 358,79
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	2 451 432 534,54	2 931 138 146,84
	3 485 212 224,60	3 789 336 665,91
Yhteensä	3 794 849 483,45	4 067 294 081,17
Arvon alentumisten palautukset	1 038 644 324,59	690 756 147,25
Myyntivoitot	25 963 555 697,10	16 352 842 087,37
Yhteensä	30 797 049 505,13	21 110 892 315,78
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
	-115 545 058,75	-120 850 610,47
Kulut muista sijoituksista	-2 192 623 357,98	-2 723 528 877,90
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-466 262 030,66	-392 069 133,26
	-2 774 430 447,39	-3 236 448 621,63
Yhteensä		
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 311 504 936,68	-2 076 122 055,66
Rakennusten suunnitelmapoistot	-67 658 071,78	-66 998 504,44
	-1 379 163 008,46	-2 143 120 560,10
Myyntitappiot	-24 629 615 334,97	-15 224 468 786,68
Yhteensä	-28 783 208 790,81	-20 604 037 968,40
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	2 013 840 714,32	506 854 347,38
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	2 013 840 714,32	506 854 347,38

4. KONSERNIN LIIKEKULUERITTELYT	2019		2018	
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	42 919 476,37		56 466 710,82	
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	6 430 064,59	49 349 540,96	5 720 111,04	62 186 821,86
Liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	1 522 749,63		1 401 098,47	
Muut vakuutusten hankintamenot	15 590 254,23	17 113 003,86	15 727 246,33	17 128 344,80
Vakuutusten hoitokulut		52 768 969,95		53 584 211,36
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9 968 413,31		9 426 294,53	
Oikeushallintomaksu	1 056 799,92		1 224 118,71	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1 006 615,42	12 031 828,65	1 091 659,42	11 742 072,66
Muut hallintokulut		17 279 660,20		21 228 666,36
Liikekulut yhteensä		99 193 462,66		103 683 295,18
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	3 941 305,34		3 853 710,71	
Kulut muista sijoituksista	22 503 163,28	26 444 468,62	24 398 494,72	28 252 205,43
Kokonaisliikekulut yhteensä		174 987 472,24		194 122 322,48

5. KONSERNIN HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	52 641 306,15	58 186 403,02
Eläkekulut	9 692 536,86	10 990 010,08
Muut henkilösivukulut	1 534 250,58	2 070 136,78
Varausten muutos	-1 142 114,16	-4 641 051,78
Yhteensä	62 725 979,43	66 605 498,10
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen		
Toimitusjohtaja	706 762,06	799 949,05
Toimitusjohtajan sijainen	295 564,15	360 281,61
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	495 877,97	474 999,96
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	129 679,84	121 211,84
Yhteensä	1 627 884,02	1 756 442,46

Johdon eläkesitoumukset

Ilmarisen toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat (ml. toimitusjohtajan sijainen) ovat vakuutettuja lakisääteisen työeläkevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella sijoitussidonnaisella ryhmälisäeläkevakuutuksella, joka on maksuperusteinen. Lisäeläkevakuutuksen vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä on 65 vuotta tai TyEL:n 11 §:n 2 mom. mukainen alin vanhuuseläkeikä sen ollessa mainittua ikää alempi.

Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu on 20 prosenttia vakuutetun lakisääteisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksut vuonna 2019 olivat yhteensä 252 860,83 €, josta

toimitusjohtajan osuus oli 110 815,56 € ja toimitusjohtajan sijaisen osuus 55 382,98 €.

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioista on maksettu lakisääteinen työeläkevakuutusmaksu.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	689	713
Tilintarkastajan palkkiot ¹⁾		
Tilintarkastus KPMG Oy Ab	326 756,04	282 765,99
Tilintarkastus Ernst & Young Oy		153 137,13
		435 903,12
Veroneuvonta KPMG Oy Ab	59 678,20	26 123,00
Veroneuvonta Ernst & Young Oy		12 481,59
		38 604,59
Muut palvelut KPMG Oy Ab	16 533,61	16 449,00
Muut palvelut Ernst & Young Oy		24 297,54
		40 746,54

1) Vuodesta 2018 tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab

6. KONSERNIN SIIJOITUKSET 31.12.		2019			2018		
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Kiinteistösijoitukset							
Kiinteistöt	2 576 503 989,82	2 585 902 028,82	3 998 903 713,87	2 572 772 940,01	2 582 170 979,01	3 836 381 608,97	
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	836 870 860,68	836 870 860,68	1 280 788 840,69	896 247 500,54	896 247 500,54	1 175 776 788,71	
Muut kiinteistöosakkeet	93 024 166,01	93 024 166,01	99 414 038,10	71 121 096,50	71 121 096,50	72 372 636,43	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	670 083 898,57	670 083 898,57	672 182 386,40	680 142 924,82	680 142 924,82	680 619 115,59	
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä							
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisyrityksissä	103 820 387,62	103 820 387,62	246 625 906,97	158 013 793,35	158 013 793,35	298 616 096,25	
Osakkeet ja osuudet muissa omistusyhteisyrityksissä							
Lainasaamiset	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	122 141 113,33	122 141 113,33	122 141 113,33	
Muut sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	26 644 939 002,61	26 644 939 002,61	32 626 919 285,39	23 639 730 901,76	23 639 730 901,76	26 944 173 624,23	
Rahoitusmarkkinavälineet	9 339 386 132,11	9 339 386 132,11	9 555 438 223,41	10 435 891 306,82	10 435 891 306,82	10 511 945 315,53	
Kiinnelainasaamiset	792 521 301,29	792 521 301,29	795 170 413,35	403 827 478,22	403 827 478,22	403 827 478,22	
Muut lainasaamiset	462 727 158,86	462 727 158,86	462 727 158,86	391 257 477,44	391 257 477,44	391 257 477,44	
Talletukset	70 157 724,88	70 157 724,88	70 157 724,88	70 152 481,80	70 152 481,80	70 152 481,80	
Muut sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	41 600 984 622,45	41 610 382 661,45	49 819 277 691,92	39 441 299 014,59	39 450 697 053,59	44 507 263 736,50	
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:							
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno erotusta			-25 026 593,46			-16 151 809,03	
Kirjanpitoarvo sisältää							
Muuta arvonkorotuksia			9 398 039,00			9 398 039,00	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			8 208 895 030,47			5 056 566 682,91	

7. KONSERNIN SIIJOITUKSET 31.12.		2019		2018	
JOHDANNAISTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO					
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Ei-suojaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero					
Muut saamiset					
Johdannaisten hintaero	131 066 196,68	0,00	132 474 165,46	0,00	
Ennakkomaksut optiosopimuksista	850 132 342,39	1 310 212 168,84	1 341 049 613,58	1 742 814 653,23	
Muut velat					
Johdannaisten hintaero	-288 596 755,97	0,00	-199 508 204,97	0,00	
Ennakkomaksut optiosopimuksista	-495 571 547,74	-333 519 583,75	-839 696 597,34	-626 472 579,78	
Muut siirtosaamiset ja -velat					
Futuuri-, termiini- ja tuotonvaihtosopimukset	-237 746 570,51	44 306 313,76	-223 211 586,28	5 746 190,59	
Kirjanpitoarvo ja käypä arvo yhteensä	-40 716 335,15	1 020 998 898,85	211 107 390,45	1 122 088 264,04	
Arvostusero yhteensä		1 061 715 234,00		910 980 873,59	
LYHYEKSIMYYNTIEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO					
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Lyhyeksimyntien käypä arvo ja arvostusero					
Muut velat					
Velat myydyistä osakelainoista	0,00	0,00	-3 411 532,10	-3 305 183,75	
Arvostusero yhteensä		0,00		106 348,35	

8. KONSERNIN KIINTEISTÖSIIJOITUKSET 31.12.		2019
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset omistusyhteisyyksiltä
Kiinteistösijoitusten muutokset:		
Hankintameno 1.1.	4 300 310 544,86	689 988 595,59
Lisäykset	276 117 057,69	17 970 137,93
Vähennykset	-220 383 459,07	-37 486 464,10
Hankintameno 31.12.	4 356 044 143,48	670 472 269,42
Kertyneet poistot 1.1.	-701 400 873,82	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	12 272 648,41	
Tilikauden poistot	-71 685 156,06	
Kertyneet poistot 31.12.	-760 813 381,47	
Arvonalentumiset 1.1.	-62 972 832,14	-9 845 670,77
Tilikauden arvonalentumiset	-46 149 412,74	0,00
Arvonalentumisten palautukset	16 085 801,22	9 457 299,92
Arvonalentumiset 31.12.	-93 036 443,66	-388 370,85
Arvonkorotukset 1.1.	13 602 737,16	
Arvonkorotukset 31.12.	13 602 737,16	
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 515 797 055,51	670 083 898,57
Osakkuusyritysten jäljellä oleva konserniaktiiva 31.12.2019	47 414 978,23	
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		
Jäljellä oleva hankintameno	36 147 902,58	
Kirjanpitoarvo	36 147 902,58	
Käypä arvo	48 889 468,00	

9. KONSERNIN SIIJOITUKSET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ		2019	
Muutokset otsikon mukaisissa taseryhmissä:	Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	
Hankintameno 1.1.	161 455 244,50	122 141 113,33	
Lisäykset	2 552 096,45		
Vähennykset	-60 186 953,33	-111 191 113,33	
Hankintameno 31.12.	103 820 387,62	10 950 000,00	
Arvon alentumiset 1.1.	-3 441 451,15		
Arvon alentumisten palautukset	3 441 451,15		
Kirjanpitoarvo 31.12.	103 820 387,62	10 950 000,00	

10. KONSERNIN SUIJITUKSET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ

1/2

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt (193 kpl) lueteltu konsernin liitetiedossa numero 21		
Muut		
Metsämassi Oy	Helsinki	100,00 / 100,00
Metsärahasito II Ky	Helsinki	100,00 / 100,00
Tietoilmarinen Oy	Espoo	30,00 / 70,00
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Kiinteistöosakkeet		
AD Office Holding Sarl	Luxemburg	50,00 / 50,00
Antilooppi GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Antilooppi Ky	Helsinki	50,00 / 00,00
Antilooppi Management Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Asunto Oy Eerikinkatu 43	Helsinki	24,32 / 24,32
Asunto Oy Espoon Jousi	Espoo	33,70 / 33,70
Asunto Oy Espoon Kaari	Espoo	32,76 / 32,76
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	Espoo	25,50 / 25,50
Asunto Oy Ruoholahdenkatu 24	Helsinki	20,41 / 20,41
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00 / 49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00 / 50,00
CFI Fund Management I Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00 / 49,00
Col REO Victoria Office A S.a.r.l	Luxemburg	49,00 / 49,00
EN Properties GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
EN Properties I KY	Helsinki	89,29 / 00,00
Herbert Park ICAV	Dublin	35,19 / 35,19
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 / 47,60
Hypo Fund Management I Oy	Helsinki	43,00 / 43,00
Hypo Fund Management II Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50 / 49,50
Kauppakeskus RED1 GP Oy	Helsinki	32,26 / 32,26
KSK Parking I Ky	Helsinki	32,07 / 00,00
KSK Redi Ky	Espoo	32,07 / 00,00
Redi Parkki GP Oy	Helsinki	32,26 / 32,26
Kiinteistö Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 11B	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Helsingin Ajomiehentie 1	Helsinki	49,95 / 49,95
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50 / 25,50
Kiinteistö Oy Kemin Portti	Kemi	23,87 / 23,87
Kiinteistö Oy Kluvun Pysäköinti	Helsinki	38,61 / 38,61
Kiinteistö Oy Kolarin Ylläs Villas 1	Kolari	20,00 / 20,00
Kiinteistö Oy Päiviöntori	Varkaus	33,00 / 33,00
Kiinteistö Oy Runoratsun Pysäköinti	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Toholammin Liikekulma	Toholampi	23,70 / 23,70
Kiinteistö Oy Uusi Espoon Perkaantalo	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Viherlaakson Ostokeskus	Espoo	29,96 / 29,96
Lappeenrannan Villimiehen Vitonen Oy	Lappeenranta	50,00 / 50,00
Leppävaaran Hotelliikiinteistö Oy	Espoo	25,50 / 25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00 / 49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 / 50,00
Porin Puuvilla Oy	Pori	50,00 / 50,00
PP Property Management Oy	Pori	49,00 / 49,00
Russia Invest B.V.	Amsterdam	40,31 / 40,31
SNI EURO Partnership I SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI EURO Partnership II SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI Property Unit Trust	Saint Helier	49,90 / 49,90
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	31,86 / 31,86
Spektri Kiinteistöt Ky	Helsinki	31,84 / 00,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 / 50,00 (1)
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 / 40,00
Tripla Mall GP Oy	Helsinki	38,75 / 38,75
Tripla Mall Ky	Helsinki	38,75 / 00,00
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00 / 49,00
World Trade Center Helsinki Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Myydyt		
Asunto Oy Helsingin Kipparin Klaava	Helsinki	
Asunto Oy Helsingin Strömbergintie 8	Helsinki	
Asunto Oy Jyväskylän Assistentti	Jyväskylä	
Asunto Oy Jyväskylän Dosentti	Jyväskylä	
Asunto Oy Olarin Capella, Espoo	Espoo	
Asunto Oy Rovaniemen Lapinneito	Rovaniemi	
Asunto Oy Rovaniemen Pohjanseniorit	Rovaniemi	
Asunto Oy Turun Walther	Turku	
Asunto Oy Vantaan Kiltterinmetsä	Vantaa	
Kiinteistö Oy Espoon Runoratsunkatu 9	Espoo	
Kiinteistö Oy Kipparipari	Helsinki	
Sipoonranta	Sipoo	

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

10. KONSERNIN SJOITUKSET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ

1/2

Muut

Arek Oy	Helsinki	24,26 / 24,26
ET-Hoivakiinteistöt Oy	Helsinki	40,00 / 40,00
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,19 / 28,19
Navidom Oy	Espoo	25,00 / 25,00
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	Hämeenlinna	48,45 / 00,00
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Futlaiva Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Neslaiva Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Tornator Oyj	Imatra	23,13 / 23,13

Myydyt

Kruunuvuoren Satama Oy	Helsinki
SSC Maslaiva Oy	Helsinki

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut			
Ahlstrom-Munksjö Oyj	2,92	32 568 424,59	48 441 538,48
Alma Media Oyj	2,64	14 014 398,95	17 242 592,40
Altia Oyj	2,69	7 300 223,32	7 951 861,00
Asiakastieto Group Oyj	3,02	15 315 514,07	22 817 970,00
Aspo Oyj	2,91	6 236 505,31	6 976 704,36
Basware Oyj	2,92	8 651 794,44	9 973 671,00
Bittium Oyj	3,63	4 105 784,74	8 388 542,63
CapMan Oyj	6,81	13 610 104,19	24 015 832,43
Cargotec Oyj	2,24	43 964 000,00	43 964 000,00
Caverion Oyj	2,92	24 060 218,52	29 170 850,98
Citycon Oyj	7,13	107 428 624,59	118 817 141,04
Consti Yhtiöt Oyj	5,09	2 560 000,00	2 560 000,00
Cramo Oyj	2,91	11 489 631,21	17 212 000,00
Detection Technology Oyj	3,03	2 180 274,15	11 067 719,80
Digia Oyj	14,59	6 455 204,98	15 533 712,78
Eezy Oyj	1,10	1 343 878,90	1 741 557,35
Efecte Oyj	4,88	1 565 090,42	1 565 090,42
Elisa Oyj	2,61	149 943 861,43	214 985 205,60
Evli Pankki Oyj	0,72	1 162 991,25	1 791 868,00
Exel Composites Oyj	2,04	1 154 711,22	1 572 909,84
Finnair Oyj	2,35	16 969 561,52	17 673 174,96
Fiskars Oyj Abp	1,35	10 652 408,41	12 425 168,08
Fortum Oyj	1,33	216 906 365,69	259 006 000,00
F-Secure Oyj	2,71	12 225 542,78	13 052 833,92
Glaston Oyj Abp	7,31	7 344 244,07	7 703 127,50
Gofore Oyj	6,22	5 554 914,34	6 468 763,42
Harvia Oyj	1,73	1 633 532,89	3 382 748,60
Herantis Pharma Oyj	3,56	1 854 060,00	1 854 060,00
Hoivatilat Oyj	0,47	867 682,97	1 906 048,00
Huhtamäki Oyj	2,62	72 802 204,78	116 466 000,00
Ilkka-Yhtymä Oyj	2,38	2 076 515,22	2 154 021,13
Incap Oyj	5,27	863 245,45	3 890 363,10
Innofactor Oyj	4,81	1 281 600,00	1 281 600,00
Kamux Corp	2,63	7 574 400,00	7 742 720,00
Kemira Oyj	2,65	47 244 578,13	54 780 718,30
Kesko Oyj	4,66	203 651 241,98	275 641 284,32
Kojamo Oyj	11,34	25 131 211,87	454 773 343,08
KONE Oyj	0,83	147 498 062,57	256 925 260,02
Konecranes Oyj	2,61	56 317 387,84	56 317 387,84
Lassila & Tikanoja Oyj	2,64	11 493 048,71	16 048 931,76
Lehto Group Oyj	1,37	1 880 000,00	1 880 000,00
Marimekko Oyj	4,86	8 101 469,42	14 116 458,30
Martela Oyj	8,07	1 126 944,00	1 126 944,00
Metso Oyj	2,63	109 938 797,25	142 806 668,25
Metsä Board Oyj	2,69	46 139 450,91	56 306 161,04
Neste Oyj	1,11	134 963 893,76	263 507 970,00
Next Games Oyj	2,94	729 209,04	729 209,04
Nixu Oyj	2,49	812 697,60	1 930 156,80
NoHo Partners Oyj	2,08	3 289 276,53	4 068 500,00
Nokia Oyj	1,35	250 518 850,00	250 518 850,00
Nokian Renkaat Oyj	2,66	95 070 417,82	95 070 417,82
Nordea Bank Abp	0,96	281 740 576,37	281 740 576,37
Nurminen Logistics Oyj	19,68	2 300 360,00	2 300 360,00
Olvi Oyj	3,62	12 971 464,40	30 900 000,00
Oriola Oyj	3,25	11 920 387,53	11 951 962,82
Orion Oyj	2,65	78 083 536,21	153 445 789,81
Outokumpu Oyj	2,43	28 401 200,00	28 401 200,00
Outotec Oyj	2,63	27 772 920,00	27 772 920,00
Panostaja Oyj	8,11	3 867 172,00	3 867 172,00
Pihlajalinna Oyj	2,17	5 600 000,00	7 487 200,00
Ponsse Oyj	1,40	3 288 005,71	12 172 646,00
Qt Group Oyj	10,18	6 284 709,60	50 633 029,70
Raisio Oyj	1,82	10 021 292,56	10 191 920,20
Rapala VMC Oyj	0,75	805 939,32	805 939,32
Relais Group Oyj	2,72	3 259 426,20	3 611 796,60
Revenio Group Oyj	2,10	523 620,79	14 626 516,80
Robit Oyj	2,87	1 758 984,42	1 758 984,42
Rovio Entertainment Oyj	2,09	7 456 200,00	7 456 200,00
Sampo Oyj	1,25	257 176 328,67	269 443 363,35
Sanoma Oyj	2,85	44 132 129,64	44 132 129,64
Scanfil Oyj	1,67	2 381 212,32	5 216 400,00
Silli Solutions Oyj	4,61	1 739 495,95	2 945 760,00
SRV Yhtiöt Oyj	1,59	1 309 437,92	1 309 437,92
SSH Communications Security Oyj	2,25	899 806,97	899 806,97
Stockmann Oyj Abp	1,65	2 471 906,74	2 471 906,74
Stora Enso Oyj	2,49	205 613 359,37	256 805 250,00
Suominen Oyj	5,23	7 038 320,52	7 038 320,52
Talenom Oyj	11,30	1 646 244,75	35 607 475,20
Teleste Oyj	4,74	4 767 217,50	4 767 217,50
Terveystalo Oyj	3,96	47 766 128,32	56 622 771,00
TietoEVRY Oyj	1,72	43 187 716,26	56 579 153,40
Tikkurila Oyj	1,96	12 340 900,00	12 340 900,00
Tokmanni Group Oyj	3,48	16 830 981,39	25 735 748,86
Tulikivi Oyj	5,71	566 167,39	566 167,39
UPM-Kymmene Oyj	1,63	185 108 706,36	269 380 650,00
Uponor Oyj	2,74	23 384 760,00	23 384 760,00

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Vaisala Oyj	3,11	15 114 632,71	36 150 977,70
Valmet Oyj	2,59	51 570 729,79	82 820 540,00
Verkkokauppa.com Oyj	1,87	2 970 598,57	2 970 598,58
Viafin Service Oyj	3,15	800 002,00	966 859,56
Vincit Oyj	2,90	1 470 000,00	1 746 500,00
Wärtsilä Oyj Abp	2,64	154 103 651,60	154 103 651,60
YIT Oyj	2,83	31 691 302,81	35 666 660,44
Muut		1 186 731,20	1 292 890,40
Yhteensä		3 560 948 315,69	5 047 435 768,20

Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat

3Step IT Group Oy	7,13	4 152 016,80	16 633 402,50
BMH Technology Oy	19,49	2 241 127,86	2 241 127,86
Bolt Group Oy	15,78	1 119 997,99	1 119 997,99
Cinia Oy	11,24	2 347 833,60	2 347 833,60
DevCo HoldCo 2 Oy	11,16	5 999 999,94	8 845 772,73
Enfo Oyj	1,81	713 063,12	973 438,00
Fingrid Oyj	19,88	135 726 627,55	369 999 998,95
Fira Group Oy	19,36	10 545 636,72	14 197 720,00
Futurice Oy	15,40	1 958 405,99	8 515 312,08
GRK Infra Oy	8,92	9 499 899,00	9 499 899,00
Hints Performance Oy	10,03	1 526 210,46	1 526 210,46
HUB logistics Finland Oy	18,00	2 343 160,72	2 343 161,05
Hydroline Oy	15,67	615 500,16	2 016 455,28
Indoor Group Holding Oy	19,11	5 884 200,00	6 243 300,00
Keliber Oy	5,49	1 804 078,00	2 650 616,73
Lamor Corporation Ab	10,09	706 516,94	706 516,94
Lounea Oy	1,13	596 249,37	596 249,37
Mehiläinen Konserni Oy	4,28	41 533 727,00	42 945 873,72
Nanoform Finland Oy	8,36	4 999 998,92	4 999 998,92
Newlcon Oy	7,53	1 150 330,20	1 150 368,45
Osuuskunta KPY	13,73	12 115 578,15	17 904 650,00
PHP Holding Oy	1,76	3 696 242,35	10 166 312,62
Pohjolan Voima Oyj	1,83	17 738 533,20	17 738 533,20
Porasto Oy	12,82	556 312,36	556 312,36
PRT-Forest Oy	10,02	2 255 040,00	2 255 040,00
Muut		2 892 699,17	4 140 076,27
Yhteensä		274 718 985,57	552 314 178,08

	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
3i Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	6 189 904,81	7 485 190,41
3M Co	Yhdysvallat	0,01	6 250 901,09	6 250 901,09
ABB Ltd	Sveitsi	0,06	26 143 063,25	26 601 216,14
AbbVie Inc	Yhdysvallat	0,01	16 149 635,04	16 149 635,04
Accor SA	Ranska	0,09	10 080 976,63	10 437 500,00
Adidas AG	Saksa	0,05	18 451 679,03	29 060 000,00
Adobe Inc	Yhdysvallat	0,01	10 935 127,49	14 675 983,62
Advance Auto Parts Inc	Yhdysvallat	0,01	1 475 487,13	1 475 487,13
Aegon NV	Alankomaat	0,03	2 846 900,00	2 846 900,00
Aeon Co Ltd	Japani	0,01	1 701 887,62	1 954 937,43
AES Corp/The	Yhdysvallat	0,02	1 464 065,95	1 770 518,07
Affiliated Managers Group Inc	Yhdysvallat	0,04	1 637 245,59	1 637 245,59
Aflac Inc	Yhdysvallat	0,03	10 151 412,07	10 858 899,06
Agnico Eagle Mines Ltd	Kanada	0,02	3 057 696,34	3 113 953,97
AIA Group Ltd	Hongkong	0,01	5 292 319,30	8 612 691,92
Air Liquide SA	Ranska	0,08	33 296 117,44	45 123 379,00
Air Products and Chemicals Inc	Yhdysvallat	0,01	3 456 601,84	5 228 992,34
Aker BP ASA	Norja	0,01	1 628 827,14	2 102 232,41
Ajinomoto Co Inc	Japani	0,02	1 997 095,78	1 997 095,78
Akzo Nobel NV	Alankomaat	0,07	9 815 948,52	13 339 760,72
Alcon Inc	Sveitsi	0,05	11 107 425,83	11 107 425,83
Alfa Laval AB	Ruotsi	0,07	4 705 896,36	6 208 484,44
Alibaba Group Holding Ltd	Caymansaaret	0,00	7 776 758,79	9 440 537,65
Alimentation Couche-Tard Inc	Kanada	0,04	9 851 692,01	9 851 692,01
Allergan Plc	Irlanti	0,01	5 184 782,80	5 184 782,80
Allianz SE	Saksa	0,08	57 694 206,48	68 951 208,20
Allstate Corp/The	Yhdysvallat	0,03	10 357 294,95	11 006 854,19
Alphabet Inc	Yhdysvallat	0,01	68 324 519,05	83 353 836,57
AltaGas Ltd	Kanada	0,04	1 630 436,34	1 689 443,76
Amadeus IT Holdings SA	Espanja	0,07	19 290 794,63	21 840 000,00
Amazon.com Inc	Yhdysvallat	0,00	11 166 050,75	12 330 202,96
American International Group Inc	Yhdysvallat	0,01	2 695 282,18	2 695 282,18
American Water Works Co Inc	Yhdysvallat	0,01	2 819 726,33	2 842 317,96
AmerisourceBergen Corp	Yhdysvallat	0,02	2 420 936,44	2 420 936,44
Amgen Inc	Yhdysvallat	0,01	13 926 889,18	19 085 009,79
Anthem Inc	Yhdysvallat	0,00	2 583 093,67	5 238 997,69
Antofagasta Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	3 485 050,43	4 428 667,70
Aon Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,02	6 398 823,33	10 530 194,34
APA Group	Australia	0,04	2 784 005,21	3 128 591,43
Apache Corp	Yhdysvallat	0,01	734 012,10	914 722,95
Aperam SA	Luxemburg	0,12	2 851 000,00	2 851 000,00
Applied Materials Inc	Yhdysvallat	0,02	5 336 336,11	8 148 922,91
Aroundtown SA	Luxemburg	0,03	2 969 315,51	3 098 940,00
Arthur J Gallagher & Co	Yhdysvallat	0,05	5 140 674,01	7 287 876,09
Asahi Kasei Corp	Japani	0,08	9 772 242,56	10 854 071,67
ASML Holding NV	Alankomaat	0,06	36 727 911,50	72 462 500,00
Assa Abloy AB	Ruotsi	0,07	13 275 776,19	15 371 125,17
Assicurazioni Generali SpA	Italia	0,03	6 801 693,68	8 523 286,86

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Associated British Foods Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	5 859 564,41	6 867 947,81
Astellas Pharma Inc	Japani	0,01	2 138 240,51	2 529 666,23
AstraZeneca Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	10 216 989,02	15 931 477,29
Atlas Copco AB	Ruotsi	0,04	14 381 081,17	18 133 312,74
Atos SE	Ranska	0,05	3 276 593,57	3 716 000,00
AusNet Services Ltd	Australia	0,02	733 354,17	733 354,17
Australia & New Zealand Banking Group Ltd	Australia	0,03	13 676 899,03	13 676 899,03
Autodesk Inc	Yhdysvallat	0,01	2 699 028,70	3 266 512,37
Aviva Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	13 238 164,08	13 238 164,08
AXA SA	Ranska	0,06	31 856 982,28	36 771 424,70
Baker Hughes Co	Yhdysvallat	0,02	2 820 830,25	3 226 759,69
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	Espanja	0,05	17 079 481,65	17 079 481,65
Bandai Namco Holdings Inc	Japani	0,05	4 128 216,75	5 437 100,21
Bank of America Corp	Yhdysvallat	0,00	8 069 992,09	9 086 701,09
Bank of Montreal	Kanada	0,04	17 985 253,28	18 540 246,61
Bank of New York Mellon Corp/The	Yhdysvallat	0,03	11 078 870,90	11 377 318,85
Bank of Nova Scotia/The	Kanada	0,03	17 376 530,80	18 711 323,47
Barrick Gold Corp	Kanada	0,03	7 758 642,96	8 494 571,64
BASF SE	Saksa	0,07	42 872 358,48	42 872 358,48
Bayerische Motoren Werke AG	Saksa	0,02	14 660 000,00	14 660 000,00
Becton, Dickinson and Co	Yhdysvallat	0,01	6 305 502,84	7 864 340,40
Beiersdorf AG	Saksa	0,02	5 440 919,42	5 993 135,00
Best Buy Co Inc	Yhdysvallat	0,02	1 938 885,01	3 208 287,34
Biogen Inc	Yhdysvallat	0,00	4 703 903,62	4 751 397,54
BlackRock Inc	Yhdysvallat	0,02	11 405 205,24	14 434 720,31
BNP Paribas SA	Ranska	0,00	4 877 015,13	5 400 561,84
Boliden AB	Ruotsi	0,06	2 887 502,18	3 858 513,23
Bouygues SA	Ranska	0,04	5 682 000,00	5 682 000,00
Bristol-Myers Squibb Co	Yhdysvallat	0,01	19 409 115,19	19 409 115,19
British Land Co Plc/The	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,13	7 708 493,30	9 358 838,74
Brown-Forman Corp	Yhdysvallat	0,06	6 669 440,73	10 927 706,22
BT Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	12 440 291,49	12 440 291,49
Burberry Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	5 916 060,12	7 649 494,36
Buzzi Unicem SpA	Italia	0,20	7 482 525,18	7 578 750,96
C.H. Robinson Worldwide Inc	Yhdysvallat	0,02	1 663 244,04	1 663 244,04
CaixaBank SA	Espanja	0,02	3 336 694,92	3 336 694,92
Canadian Imperial Bank of Commerce	Kanada	0,02	7 495 891,03	7 495 891,03
Canadian National Railway Co	Kanada	0,03	17 032 020,26	19 270 036,99
Canadian Tire Corp Ltd	Kanada	0,13	7 163 995,07	7 163 995,07
Capita Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	1 293 502,63	1 293 502,63
Carrefour SA	Ranska	0,03	3 662 750,00	3 662 750,00
Caterpillar Inc	Yhdysvallat	0,01	6 664 396,23	7 885 348,05
CD Projekt SA	Puola	0,08	3 804 330,66	4 924 473,78
Cenovus Energy Inc	Kanada	0,03	2 602 970,67	3 151 142,98
Central Japan Railway Co	Japani	0,02	9 075 774,97	9 075 774,97
Centrica Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,02	986 564,30	986 564,30
CenturyLink Inc	Yhdysvallat	0,01	1 011 149,01	1 174 718,71
Cerner Corp	Yhdysvallat	0,03	4 567 617,74	6 365 009,26
Charles Schwab Corp/The	Yhdysvallat	0,02	10 793 323,97	11 552 803,99
Check Point Software Technologies Ltd	Israel	0,01	2 237 561,19	2 586 827,84
Cheniere Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	1 317 358,37	1 345 984,76
Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG	Sveitsi	0,07	9 364 887,29	9 714 842,46
Chubb Ltd	Sveitsi	0,01	7 111 489,39	7 765 289,46
Cigna Corp	Yhdysvallat	0,01	7 465 268,71	8 367 954,42
Cintas Corp	Yhdysvallat	0,01	1 902 912,23	3 627 166,69
Citrix Systems Inc	Yhdysvallat	0,02	2 110 785,59	2 426 097,92
CME Group Inc	Yhdysvallat	0,02	13 111 515,40	15 448 958,52
Coca-Cola Amatil Ltd	Australia	0,01	628 725,66	690 215,69
Coca-Cola Co/The	Yhdysvallat	0,02	30 364 105,80	32 506 498,13
Coca-Cola Enterprises Inc	Yhdysvallat	0,03	7 018 737,76	7 018 737,76
Coca-Cola HBC AG	Sveitsi	0,06	6 477 652,57	6 632 581,10
Cognizant Technology Solutions Corp	Yhdysvallat	0,01	2 163 026,17	2 163 026,17
Coles Group Ltd	Australia	0,02	2 262 848,41	2 597 811,82
Colgate-Palmolive Co	Yhdysvallat	0,01	5 942 264,55	5 942 264,55
Coloplast AS	Tanska	0,04	5 232 794,94	9 419 795,22
Colruyt SA	Belgia	0,09	6 077 910,72	6 077 910,72
Comcast Corp	Yhdysvallat	0,01	18 723 354,67	19 005 919,53
Commerzbank AG	Saksa	0,03	3 820 515,40	3 820 515,40
Commonwealth Bank of Australia	Australia	0,04	33 272 879,10	33 272 879,10
Compagnie de Saint-Gobain SA	Ranska	0,09	18 250 000,00	18 250 000,00
Compagnie Financière Richemont SA	Sveitsi	0,07	24 519 992,63	24 519 992,63
Compagnie Générale des Établissements Michelin	Ranska	0,11	21 810 000,00	21 810 000,00
Compass Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	26 467 097,71	29 794 912,55
ConocoPhillips Co	Yhdysvallat	0,01	7 083 161,83	7 083 161,83
Consolidated Edison Inc	Yhdysvallat	0,01	3 809 686,75	3 944 338,61
Covestro AG	Saksa	0,03	2 381 760,00	2 381 760,00
Crédit Agricole SA	Ranska	0,05	14 944 167,64	16 988 115,93
CRH Plc	Irlanti	0,05	12 062 538,93	13 019 550,00
Croda International Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,20	11 070 423,99	15 696 492,95
CSL Ltd	Australia	0,03	14 674 542,67	20 684 713,97
CSX Corp	Yhdysvallat	0,02	10 802 050,15	11 594 089,37
CyberAgent Inc	Japani	0,08	3 128 587,83	3 128 587,83
Daijin Industries Ltd	Japani	0,03	8 167 160,84	10 766 155,49
Daiwa House Industry Co Ltd	Japani	0,05	9 168 771,53	9 168 771,53
Danone SA	Ranska	0,06	27 503 691,54	28 074 400,00
Dassault Systèmes SE	Ranska	0,01	2 455 685,49	4 306 518,30
Datadog Inc	Yhdysvallat	0,49	4 844 784,95	5 036 496,35
DCC Plc	Irlanti	0,04	5 380 818,05	5 380 818,05
Deere & Co	Yhdysvallat	0,02	6 397 899,04	7 245 335,97
Dell Technologies Inc	Yhdysvallat	0,08	9 149 011,93	9 149 011,93

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Demant A/S	Tanska	0,11	5 302 819,34	7 399 385,02
Denso Corp	Japani	0,02	5 851 608,80	6 108 742,00
Deutsche Börse AG	Saksa	0,04	20 728 981,20	31 167 243,60
Deutsche EuroShop AG	Saksa	0,28	4 609 500,00	4 609 500,00
Deutsche Post AG	Saksa	0,05	17 953 045,67	20 201 056,00
Deutsche Wohnen AG	Saksa	0,15	27 948 841,40	36 090 587,28
Devon Energy Corp	Yhdysvallat	0,01	939 235,42	1 087 508,20
Dick's Sporting Goods Inc	Yhdysvallat	0,05	1 448 719,67	1 453 289,67
Discovery Inc	Yhdysvallat	0,01	1 483 578,46	1 580 772,65
DNB ASA	Norja	0,01	2 868 221,06	3 515 796,35
Dollar Tree Inc	Yhdysvallat	0,01	1 776 496,19	1 899 934,99
Dominion Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	7 685 700,48	8 253 943,39
Du Pont de Nemours Inc	Yhdysvallat	0,01	2 893 653,69	2 893 653,69
DSV Panalpina A/S	Tanska	0,05	9 378 473,61	13 560 576,27
E.ON SE	Saksa	0,05	13 562 420,00	13 562 420,00
East Japan Railway Co	Japani	0,03	8 649 327,54	8 649 327,54
Eastman Chemical Co	Yhdysvallat	0,05	4 097 190,05	4 486 786,90
EasyJet Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	1 726 702,85	2 372 161,73
Eaton Corp Plc	Irlanti	0,01	3 694 315,80	4 214 883,39
Ecolab Inc	Yhdysvallat	0,02	6 007 043,31	10 303 720,85
Edison International	Yhdysvallat	0,02	3 570 716,92	3 757 094,53
EDP - Energias de Portugal SA	Portugali	0,07	8 270 559,65	10 487 121,74
Eiffage SA	Ranska	0,08	8 100 613,26	8 156 000,00
Eisai Co Ltd	Japani	0,04	7 194 464,49	7 194 464,49
Eli Lilly & Co	Yhdysvallat	0,01	4 588 665,20	8 511 910,27
Empire Co Ltd	Kanada	0,03	1 146 869,43	1 146 869,43
Enagás SA	Espanja	0,07	3 555 109,89	3 979 500,00
Enbridge Inc	Kanada	0,03	18 875 705,20	21 574 393,75
Encana Corp	Kanada	0,04	2 045 400,63	2 045 400,63
Entra ASA	Norja	0,21	3 385 873,67	5 512 287,35
Equinor ASA	Norja	0,02	13 488 348,76	13 488 348,76
Equity Residential	Yhdysvallat	0,23	37 156 758,53	61 188 801,85
EssilorLuxottica SA	Ranska	0,05	22 010 607,63	27 160 000,00
Essity AB	Ruotsi	0,07	11 078 973,85	12 438 832,94
Estée Lauder Companies Inc/The	Yhdysvallat	0,02	4 917 599,09	6 430 167,35
Eversource Energy	Yhdysvallat	0,01	3 282 267,46	3 557 423,89
Evonik Industries AG	Saksa	0,03	3 948 350,00	3 948 350,00
Exor NV	Alankomaat	0,01	2 095 016,49	2 417 800,00
Expedia Group Inc	Yhdysvallat	0,05	7 219 601,21	7 219 601,21
Expeditors International of Washington Inc	Yhdysvallat	0,02	1 779 445,04	2 295 652,23
Experian Plc	Jersey	0,01	2 165 832,21	3 494 512,27
Fast Retailing Co Ltd	Japani	0,02	9 626 775,00	13 324 175,82
Fastenal Co	Yhdysvallat	0,01	1 700 829,59	2 452 297,77
Faurecia SE	Ranska	0,05	2 763 686,12	3 597 000,00
FedEx Corp	Yhdysvallat	0,01	4 709 765,00	4 709 765,00
Ferguson Plc	Jersey	0,07	8 551 741,85	12 076 868,83
Ferrovial SA	Espanja	0,04	8 703 500,00	8 703 500,00
Fortis Inc	Kanada	0,03	5 205 325,44	5 777 531,17
Fortive Corp	Yhdysvallat	0,04	7 430 300,94	8 327 688,27
Fresenius SE & Co KGaA	Saksa	0,01	2 747 800,00	2 747 800,00
Fuchs Petrolub SE	Saksa	0,12	3 280 405,19	3 631 186,08
Fujitsu Ltd	Japani	0,04	5 330 798,19	6 116 737,74
Galp Energia SGPS SA	Portugali	0,04	4 255 776,35	4 991 500,00
Geberit AG	Sveitsi	0,01	1 600 422,51	2 196 021,37
Gecina SA	Ranska	0,03	3 344 336,26	3 926 160,00
General Mills Inc	Yhdysvallat	0,01	3 002 510,50	3 174 675,09
Genmab A/S	Tanska	0,08	6 501 011,17	9 917 687,21
Gilead Sciences Inc	Yhdysvallat	0,00	9 773 838,35	9 773 838,35
Givaudan SA	Sveitsi	0,04	6 006 869,79	9 770 591,49
Gjensidige Forsikring ASA	Norja	0,04	2 953 326,44	3 688 544,77
GlaxoSmithKline Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	51 304 003,50	62 808 119,06
GN Store Nord A/S	Tanska	0,05	1 246 081,66	3 025 898,41
H & M Hennes & Mauritz AB	Ruotsi	0,04	8 169 089,75	10 251 908,44
Halliburton Co	Yhdysvallat	0,01	1 237 109,03	1 237 109,03
Hammerson Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,15	4 190 744,01	4 190 744,01
HCA Healthcare Inc	Yhdysvallat	0,02	6 606 810,45	8 022 743,46
HeidelbergCement AG	Saksa	0,07	8 766 900,00	8 766 900,00
Henkel AG & Co KGaA	Saksa	0,03	10 199 201,97	10 575 845,00
Hermès International SA	Ranska	0,02	10 402 295,29	12 818 354,20
Hess Corp	Yhdysvallat	0,01	2 508 028,21	2 590 655,51
Hitachi Ltd	Japani	0,03	8 915 889,18	11 181 728,72
HKT Trust & HKT Ltd	Hongkong	0,02	1 632 696,49	1 632 696,49
Home Depot Inc/The	Yhdysvallat	0,01	13 606 023,45	14 570 055,19
Honda Motor Co Ltd	Japani	0,03	13 973 265,54	13 973 265,54
Hong Kong & China Gas Co Ltd/The	Hongkong	0,02	6 611 868,81	6 611 868,81
Hong Kong Exchanges and Clearing Ltd	Hongkong	0,04	13 742 099,06	15 172 681,86
HP Inc	Yhdysvallat	0,02	4 506 228,73	4 568 719,96
Hugo Boss AG	Saksa	0,04	1 226 132,49	1 226 132,49
Huntington Bancshares Inc	Yhdysvallat	0,06	7 863 363,77	8 539 451,66
Iberdrola SA	Espanja	0,03	21 878 180,20	34 884 000,00
ICA Gruppen AB	Ruotsi	0,02	1 464 084,70	1 464 084,70
IGM Financial Inc	Kanada	0,15	8 618 337,20	8 980 283,07
Illinois Tool Works Inc	Yhdysvallat	0,03	8 073 449,35	13 586 834,61
IMI Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,05	1 627 693,75	1 897 235,40
Industria de Diseño Textil SA	Espanja	0,03	22 794 360,19	25 198 431,90
Infineon Technologies AG	Saksa	0,08	16 013 262,05	20 265 000,00
Informa Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	4 461 331,82	5 036 436,30
ING Groep NV	Alankomaat	0,09	35 397 564,46	35 524 068,99
Ingersoll-Rand Plc	Irlanti	0,03	7 998 294,79	8 280 487,80
Impex Corp	Japani	0,02	2 471 678,32	2 978 480,00

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Intel Corp	Yhdysvallat	0,00	10 012 939,51	13 310 040,95
InterContinental Hotels Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	3 779 684,49	4 588 328,63
International Business Machines Corp	Yhdysvallat	0,00	1 529 135,98	1 579 519,89
International Flavors & Fragrances Inc	Yhdysvallat	0,04	4 823 606,91	4 823 606,91
Intertek Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,12	10 707 764,44	13 403 385,05
Intesa Sanpaolo SpA	Italia	0,03	23 903 555,87	24 117 836,55
Investec Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,16	5 644 358,63	5 644 358,63
Investor AB	Ruotsi	0,04	8 325 228,78	8 325 228,78
ITOCHU Corp	Japani	0,00	1 144 265,73	1 299 314,01
Jerónimo Martins SGPS SA	Portugali	0,02	2 162 197,56	2 199 750,00
John Wood Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	2 107 722,14	2 107 722,14
Johnson & Johnson	Yhdysvallat	0,01	25 830 161,03	34 595 823,39
Johnson Matthey Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,17	10 654 773,66	11 608 956,28
Kao Corp	Japani	0,03	10 375 576,15	11 905 983,68
KBC Groep NV	Belgia	0,07	16 362 519,50	19 057 446,10
KDDI Corp	Japani	0,02	11 656 422,84	13 887 540,92
Kellogg Co	Yhdysvallat	0,01	1 718 494,37	1 834 580,74
Kering SA	Ranska	0,04	16 101 686,96	29 260 000,00
Kerry Group Plc	Irlanti	0,06	11 230 318,74	12 665 400,00
KeyCorp	Yhdysvallat	0,03	4 895 181,59	5 402 350,01
Keyence Corp	Japani	0,02	8 917 498,62	14 831 556,50
Kikkoman Corp	Japani	0,02	1 746 723,73	1 874 857,14
Kimberly-Clark Corp	Yhdysvallat	0,01	4 638 297,24	4 651 735,80
Kinder Morgan Inc	Yhdysvallat	0,01	5 337 518,46	5 609 471,92
KLA Corp	Yhdysvallat	0,02	2 942 605,87	4 756 364,61
Klépierre SA	Ranska	0,01	1 019 962,82	1 275 569,55
Knorr-Bremse AG	Saksa	0,06	7 600 000,00	8 619 350,00
Kobayashi Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,02	1 027 275,48	1 180 986,14
Komatsu Ltd	Japani	0,03	6 758 635,39	6 758 635,39
Konica Minolta Inc	Japani	0,15	4 379 202,89	4 379 202,89
Koninklijke Ahold Delhaize NV	Alankomaat	0,03	13 255 557,21	14 714 700,00
Koninklijke DSM NV	Alankomaat	0,07	9 835 278,29	14 976 900,00
Koninklijke KPN NV	Alankomaat	0,05	5 828 717,40	5 828 717,40
Koninklijke Philips NV	Alankomaat	0,09	23 984 796,02	34 238 435,00
Koninklijke Vopak NV	Alankomaat	0,04	1 997 691,60	2 213 272,35
Kubota Corp	Japani	0,03	5 093 792,62	5 122 445,46
Kuehne + Nagel International AG	Sveitsi	0,01	1 639 072,14	1 998 403,26
Kyocera Corp	Japani	0,01	2 388 018,39	3 066 672,13
Kyowa Kirin Co Ltd	Japani	0,04	3 000 834,33	4 323 929,80
LafargeHolcim Ltd	Sveitsi	0,01	3 046 664,76	3 215 865,12
Land Securities Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,15	9 851 117,62	13 201 288,81
Lawson Inc	Japani	0,02	7 15 713,98	802 608,58
LEG Immobilien AG	Saksa	0,29	8 755 854,00	21 110 000,00
Legal & General Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,09	15 949 942,97	19 980 282,26
Liberty Broadband Corp	Yhdysvallat	0,01	842 861,55	1 074 936,80
Liberty Global Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	1 589 142,07	1 589 142,07
Linde Plc	Irlanti	0,02	10 290 074,30	16 053 780,93
Link REIT	Hongkong	0,04	5 259 357,51	7 540 612,53
Lloyds Banking Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	2 953 486,38	3 305 712,27
Loblaw Companies Ltd	Kanada	0,02	2 745 581,59	2 745 581,59
London Stock Exchange Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,05	8 249 354,05	16 670 825,04
Lonza Group AG	Sveitsi	0,10	16 358 934,26	23 429 519,07
L'Oréal SA	Ranska	0,03	26 424 507,60	38 207 500,00
Lowe's Companies Inc	Yhdysvallat	0,01	9 677 252,63	10 656 044,15
Lundin Mining Corp	Kanada	0,08	5 192 482,94	6 362 515,41
M&G Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	3 372 826,31	5 759 793,62
M&T Bank Corp	Yhdysvallat	0,04	8 047 575,99	8 308 750,22
Macquarie Group Ltd	Australia	0,05	10 943 643,57	14 285 651,77
Manulife Financial Corp	Kanada	0,01	5 470 592,33	6 040 005,48
Marathon Oil Corp	Yhdysvallat	0,01	965 199,18	1 049 506,75
Marathon Petroleum Corp	Yhdysvallat	0,01	3 961 862,28	3 961 862,28
Marsh & McLennan Companies Inc	Yhdysvallat	0,03	11 204 888,04	14 819 583,41
Mastercard Inc	Yhdysvallat	0,01	15 990 175,44	29 345 353,39
McCormick & Co Inc	Yhdysvallat	0,00	755 474,45	755 474,45
McDonald's Corp	Yhdysvallat	0,01	4 779 832,52	6 926 208,88
McKesson Corp	Yhdysvallat	0,02	4 046 388,00	4 046 388,00
Medtronic Plc	Irlanti	0,01	7 038 518,95	10 296 243,55
Merck & Co Inc	Yhdysvallat	0,01	18 199 490,48	27 112 515,58
Merck KGaA	Saksa	0,04	5 229 299,90	5 702 400,00
Metro Inc	Kanada	0,02	2 903 214,21	3 610 875,46
Microsoft Corp	Yhdysvallat	0,01	61 569 585,53	105 136 193,70
Millicom International Cellular SA	Luxemburg	0,02	1 985 373,51	1 985 373,51
Mitsubishi Electric Corp	Japani	0,02	6 142 365,10	6 142 365,10
Mitsubishi Estate Co Ltd	Japani	0,04	9 599 061,59	10 195 608,50
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	Japani	0,01	5 517 451,21	5 517 451,21
Mitsui Fudosan Co Ltd	Japani	0,05	10 011 072,61	10 408 397,57
Mizuho Financial Group Inc	Japani	0,03	9 661 308,84	9 661 308,84
Moncler SpA	Italia	0,04	3 527 231,25	4 006 000,00
Mondi Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	8 062 500,00	8 062 500,00
Mosaic Co/The	Yhdysvallat	0,09	6 199 804,17	6 199 804,17
Mowi ASA	Norja	0,05	6 355 301,17	6 362 152,52
MTU Aero Engines AG	Saksa	0,08	10 023 977,48	10 224 000,00
Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG in Müncher	Saksa	0,07	20 120 863,49	26 966 280,00
Murata Manufacturing Co Ltd	Japani	0,03	8 383 389,38	11 062 817,78
National Australia Bank Ltd	Australia	0,02	10 816 214,24	10 816 214,24
National Bank of Canada	Kanada	0,06	6 682 559,32	9 639 504,45
National Grid Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	20 578 826,83	23 862 776,21
National Oilwell Varco Inc	Yhdysvallat	0,02	1 683 169,92	1 966 048,16
Natixis SA	Ranska	0,05	5 982 428,15	6 124 050,00
Naturgy Energy Group SA	Espanja	0,02	4 569 996,31	4 816 000,00

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

NetEase Inc	Caymansaaret	0,01	2 132 774,18	2 769 695,64
Netflix Inc	Yhdysvallat	0,01	5 762 185,04	7 198 014,95
New Relic Inc	Yhdysvallat	0,17	5 428 865,30	5 846 537,30
Newcrest Mining Ltd	Australia	0,05	5 366 743,57	7 544 857,77
NIKE Inc	Yhdysvallat	0,01	12 038 592,07	16 629 880,29
Nintendo Co Ltd	Japani	0,04	15 964 278,94	18 029 358,70
NiSource Inc	Yhdysvallat	0,01	1 387 288,59	1 387 288,59
Nissin Foods Holdings Co Ltd	Japani	0,04	2 527 769,47	2 632 174,51
Nitori Holdings Co Ltd	Japani	0,03	5 108 564,35	5 647 039,53
Nitto Denko Corp	Japani	0,04	2 939 478,43	2 939 478,43
NN Group NV	Alankomaat	0,10	11 667 900,00	11 667 900,00
Noble Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	974 804,38	1 130 235,78
Nordstrom Inc	Yhdysvallat	0,02	1 331 372,67	1 331 372,67
Norfolk Southern Corp	Yhdysvallat	0,02	10 710 094,36	10 710 094,36
Novo Nordisk A/S	Tanska	0,07	45 752 323,65	69 025 410,91
Novozymes A/S	Tanska	0,08	7 831 333,42	8 481 283,79
NTT DOCOMO Inc	Japani	0,01	9 179 716,16	10 334 556,49
Nutrien Ltd	Kanada	0,03	7 401 972,87	7 401 972,87
NVIDIA Corp	Yhdysvallat	0,01	11 426 796,15	15 712 346,45
Occidental Petroleum Corp	Yhdysvallat	0,02	4 936 640,20	4 936 640,20
OMV AG	Itävalta	0,03	4 653 342,68	5 038 072,00
ONEOK Inc	Yhdysvallat	0,01	2 877 811,11	3 173 019,03
Oracle Corp	Yhdysvallat	0,00	2 699 334,69	2 708 948,23
Oracle Corp Japan	Japani	0,03	2 353 315,18	3 580 323,77
Orange SA	Ranska	0,05	15 744 000,00	15 744 000,00
Oriental Land Co Ltd	Japani	0,01	3 210 697,01	4 881 089,06
Orkla ASA	Norja	0,02	1 589 902,46	1 803 767,31
Ørsted A/S	Tanska	0,03	6 212 693,73	12 016 061,03
Osaka Gas Co Ltd	Japani	0,03	2 071 690,22	2 162 946,04
Otsuka Holdings Co Ltd	Japani	0,01	2 080 346,17	2 574 320,16
Panasonic Corp	Japani	0,04	8 405 773,33	8 405 773,33
Partners Group Holding AG	Sveitsi	0,03	3 261 853,97	5 510 480,93
PCCW Ltd	Hongkong	0,02	866 400,31	925 016,86
PepsiCo Inc	Yhdysvallat	0,01	21 851 128,93	24 079 366,21
Pernod Ricard SA	Ranska	0,01	2 550 400,00	2 550 400,00
Pfizer Inc	Yhdysvallat	0,00	3 535 079,23	4 183 015,84
Phillips 66 Co	Yhdysvallat	0,01	4 931 122,11	4 984 777,46
Pioneer Natural Resources Co	Yhdysvallat	0,02	3 458 263,47	4 050 508,96
Polaris Inc	Yhdysvallat	0,03	1 619 060,25	1 925 192,67
PPG Industries Inc	Yhdysvallat	0,02	4 980 264,15	5 108 403,06
PrairieSky Royalty Ltd	Kanada	0,03	741 852,57	741 852,57
Procter & Gamble Co/The	Yhdysvallat	0,02	37 050 285,91	41 665 924,87
Progressive Corp/The	Yhdysvallat	0,02	3 624 165,22	5 736 324,24
ProSiebenSat.1 Media SE	Saksa	0,11	3 478 750,00	3 478 750,00
Prudential Financial Inc	Yhdysvallat	0,03	10 460 950,65	10 460 950,65
Prudential Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,09	36 649 378,30	39 136 037,59
PTC Inc	Yhdysvallat	0,09	6 665 479,79	6 665 479,79
Public Service Enterprise Group Inc	Yhdysvallat	0,01	3 698 922,48	3 887 733,67
PVH Corp	Yhdysvallat	0,07	3 853 342,33	4 679 544,24
Ready Capital Corp	Yhdysvallat	0,64	3 914 192,14	4 455 225,21
Reckitt Benckiser Group Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	37 245 318,48	37 245 318,48
Recruit Holdings Co Ltd	Japani	0,04	17 526 721,32	20 836 148,93
Red Eléctrica Corporación SA	Espanja	0,06	5 911 950,00	5 911 950,00
RELX Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	27 970 584,93	31 862 170,95
Rentokil Initial Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,11	10 467 290,85	10 992 300,34
Repsol SA	Espanja	0,09	20 528 673,58	38 850 630,70
Republic Services Inc	Yhdysvallat	0,02	5 402 500,78	5 583 051,45
Restaurant Brands International Inc	Kanada	0,04	7 095 647,14	7 095 647,14
Rio Tinto Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,01	3 939 154,74	6 476 180,51
Robert Half International Inc	Yhdysvallat	0,03	1 735 061,96	2 018 787,56
Roche Holding AG	Sveitsi	0,07	95 024 134,07	138 219 883,91
Rockwell Automation Inc	Yhdysvallat	0,01	1 821 975,09	2 165 533,20
Rogers Communications Inc	Kanada	0,03	5 009 716,40	5 009 716,40
Roper Technologies Inc	Yhdysvallat	0,02	7 881 653,91	7 881 653,91
Ross Stores Inc	Yhdysvallat	0,00	1 886 609,22	2 765 812,03
Royal Bank of Canada	Kanada	0,00	3 143 429,70	3 267 459,62
Royal Caribbean Cruises Ltd	Liberia	0,03	7 168 746,60	8 915 346,27
RTL Group SA	Luxemburg	0,02	1 037 362,20	1 037 362,20
Sage Group Plc/The	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	2 050 278,88	2 438 404,72
Salesforce.com Inc	Yhdysvallat	0,01	10 743 557,71	14 474 808,62
Sandvik AB	Ruotsi	0,06	9 067 455,31	12 815 431,52
Sanofi SA	Ranska	0,01	6 735 080,56	8 780 800,00
SAP SE	Saksa	0,05	59 935 958,26	81 139 439,90
Schindler Holding AG	Sveitsi	0,01	1 718 123,17	2 197 826,05
Schlumberger Ltd	Curaçao	0,01	6 111 346,37	6 580 270,80
Schneider Electric SE	Ranska	0,06	21 695 246,33	31 983 642,00
Secom Co Ltd	Japani	0,03	5 884 036,89	5 933 229,46
Sempra Energy	Yhdysvallat	0,01	4 971 279,25	5 390 778,00
ServiceNow Inc	Yhdysvallat	0,01	5 504 215,71	6 281 823,04
SES SA	Luxemburg	0,46	21 997 500,00	21 997 500,00
Seven & i Holdings Co Ltd	Japani	0,03	7 701 129,89	7 701 129,89
SGS SA	Sveitsi	0,09	12 256 520,86	16 135 848,54
Shin-Etsu Chemical Co Ltd	Japani	0,02	7 023 743,35	9 000 000,00
Shionogi & Co Ltd	Japani	0,04	5 057 257,48	6 381 868,13
Shiseido Co Ltd	Japani	0,03	6 569 629,62	6 569 629,62
Shopify Inc	Kanada	0,02	8 173 592,07	8 838 539,53
Siemens AG	Saksa	0,06	52 743 834,00	58 474 401,60
Siemens Healthineers AG	Saksa	0,00	1 274 127,78	1 963 280,00
Sika AG	Sveitsi	0,08	7 548 545,32	18 915 482,77
Singapore Telecommunications Ltd	Singapore	0,02	5 563 675,31	5 988 657,93

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Skandinaviska Enskilda Banken AB	Ruotsi	0,04	7 026 808,31	7 026 808,31
Smith & Nephew Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,07	10 604 262,76	13 346 614,95
Smurfit Kappa Group Plc	Irlanti	0,04	2 329 862,41	2 871 011,36
Snam SpA	Italia	0,06	9 124 429,03	9 888 830,96
SoftBank Group Corp	Japani	0,01	5 849 188,13	5 849 188,13
Sompo Japan Nipponkoa Holdings Inc	Japani	0,08	9 427 225,86	10 047 687,39
Sony Corp	Japani	0,04	18 112 973,80	30 318 189,27
Sotkamo Silver AB	Ruotsi	8,94	4 548 482,38	4 548 482,38
Southern Co/The	Yhdysvallat	0,01	6 828 922,03	8 219 334,16
SSAB AB	Ruotsi	0,42	18 694 400,00	18 694 400,00
SSE Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,08	12 198 151,78	14 401 079,15
Standard Chartered Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,04	9 716 523,07	9 716 523,07
Standard Life Aberdeen Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,15	13 501 179,87	13 738 319,82
Stanley Black & Decker Inc	Yhdysvallat	0,03	6 195 384,12	6 637 039,34
State Street Corp	Yhdysvallat	0,04	9 177 484,23	11 091 201,71
Sumitomo Chemical Co Ltd	Japani	0,06	4 329 014,27	4 329 014,27
Sumitomo Mitsui Trust Holdings Inc	Japani	0,03	3 856 473,84	4 267 016,57
Sun Hung Kai Properties Ltd	Hongkong	0,02	6 132 177,93	6 132 177,93
Suncor Energy Inc	Kanada	0,03	13 657 624,33	13 657 624,33
Suncorp Group Ltd	Australia	0,08	7 861 487,96	7 861 487,96
Suntory Beverage & Food Ltd	Japani	0,01	1 558 956,62	1 558 956,62
Swedbank AB	Ruotsi	0,02	3 055 704,33	3 055 704,33
Svenska Handelsbanken AB	Ruotsi	0,11	21 556 823,67	21 556 823,67
Swiss Life Holding AG	Sveitsi	0,02	2 227 387,69	3 356 826,98
Swiss Re AG	Sveitsi	0,07	19 681 801,10	23 534 641,61
Swisscom AG	Sveitsi	0,05	10 760 862,93	11 722 643,45
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,05	25 482 102,63	25 482 102,63
Take-Two Interactive Software Inc	Yhdysvallat	0,04	4 650 857,56	5 445 077,44
Tapestry Inc	Yhdysvallat	0,05	3 599 786,36	3 599 786,36
Targa Resources Corp	Yhdysvallat	0,01	735 467,60	886 093,57
TechnipFMC Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,03	2 564 541,87	2 564 541,87
Tele2 AB	Ruotsi	0,03	3 359 725,86	3 909 344,83
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Ruotsi	0,02	5 872 611,71	5 872 611,71
Telefónica Deutschland Holding AG	Saksa	0,02	1 533 349,60	1 807 178,00
Telefónica SA	Espanja	0,06	18 117 660,00	18 117 660,00
Telenor ASA	Norja	0,03	7 260 589,23	7 260 589,23
Teleperformance SE	Ranska	0,06	7 553 086,60	7 588 000,00
Telia Company AB	Ruotsi	0,23	37 959 312,09	37 959 312,09
Telstra Corp Ltd	Australia	0,01	2 650 313,85	2 650 313,85
TELUS Corp	Kanada	0,01	2 219 057,83	2 380 616,52
Tenaris SA	Luxemburg	0,03	3 204 095,32	3 204 095,32
Tencent Holdings Ltd	Caymansaaret	0,00	5 917 897,95	6 440 844,60
Tesco Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	14 320 229,06	17 158 850,49
Tesla Inc	Yhdysvallat	0,01	3 224 864,00	3 721 559,55
Texas Instruments Inc	Yhdysvallat	0,00	2 877 007,83	3 435 830,51
Thermo Fisher Scientific Inc	Yhdysvallat	0,01	4 049 873,74	8 581 116,25
ThyssenKrupp AG	Saksa	0,04	2 662 346,75	2 662 346,75
TJX Companies Inc/The	Yhdysvallat	0,01	4 783 941,30	5 433 505,43
Tobii AB	Ruotsi	0,51	1 803 423,06	1 803 423,06
Toho Co Ltd	Japani	0,08	5 590 864,36	5 590 864,36
Tokyo Electron Ltd	Japani	0,03	5 938 665,45	9 808 102,35
Tokyo Gas Co Ltd	Japani	0,03	2 921 165,47	2 921 165,47
Tokyu Corp	Japani	0,03	2 896 096,44	2 896 096,44
Toray Industries Inc	Japani	0,10	9 532 786,62	9 532 786,62
Toronto-Dominion Bank/The	Kanada	0,04	26 816 346,67	32 649 056,45
Total SA	Ranska	0,06	75 246 489,31	78 281 344,35
Toyo Suisan Kaisha Ltd	Japani	0,02	977 540,08	993 688,49
Tractor Supply Co	Yhdysvallat	0,08	8 160 321,31	8 160 321,31
TripAdvisor Inc	Yhdysvallat	0,03	2 703 400,39	2 703 400,39
Truist Financial Corp	Yhdysvallat	0,02	10 204 247,69	11 676 962,79
Tryg A/S	Tanska	0,06	3 328 665,79	4 657 718,10
Twilio Inc	Yhdysvallat	0,12	13 115 987,18	13 115 987,18
Uber Technologies Inc	Yhdysvallat	0,01	6 613 850,81	6 613 850,81
UCB SA	Belgia	0,06	8 672 719,39	8 857 500,00
Ulta Beauty Inc	Yhdysvallat	0,06	7 884 813,96	7 884 813,96
Umicore SA	Belgia	0,09	6 992 517,70	9 429 528,21
Under Armour Inc	Yhdysvallat	0,07	5 765 533,20	5 765 533,20
Unibail-Rodamco-Westfield SE	Ranska	0,13	24 695 265,20	24 695 265,20
Unicharm Corp	Japani	0,02	2 932 940,31	3 347 113,33
Unilever NV	Alankomaat	0,11	72 101 227,50	85 993 602,17
Union Pacific Corp	Yhdysvallat	0,01	12 021 746,82	15 280 843,87
United Parcel Service Inc	Yhdysvallat	0,01	7 078 327,13	7 292 237,85
US Bancorp	Yhdysvallat	0,00	4 145 395,12	4 222 182,66
Valero Energy Corp	Yhdysvallat	0,02	6 729 637,81	7 481 766,39
Walt Disney Co/The	Yhdysvallat	0,01	13 218 506,64	18 014 064,45
Waste Connections Inc	Yhdysvallat	0,04	8 649 341,29	8 649 341,29
Waste Management Inc	Yhdysvallat	0,02	8 897 527,43	10 140 644,47
Verizon Communications Inc	Yhdysvallat	0,01	20 538 380,39	24 121 679,72
Vermilion Energy Inc	Kanada	0,03	700 977,40	768 023,43
West Japan Railway Co	Japani	0,07	10 761 841,89	10 761 841,89
Vestas Wind Systems A/S	Tanska	0,09	9 832 017,89	16 271 431,44
Western Digital Corp	Yhdysvallat	0,03	7 428 787,10	8 472 049,14
Westpac Banking Corp	Australia	0,03	17 572 872,77	17 572 872,77
VF Corp	Yhdysvallat	0,02	4 908 978,18	6 654 797,93
Williams Companies Inc	Yhdysvallat	0,02	4 189 418,43	4 304 840,28
Wirecard AG	Saksa	0,06	8 077 500,00	8 077 500,00
Visa Inc	Yhdysvallat	0,01	25 928 753,51	33 855 750,40
Vivendi SA	Ranska	0,03	7 614 107,24	7 746 000,00
Wm Morrison Supermarkets Plc	Yhdistynyt kuningaskunt:	0,06	2 661 827,27	3 146 826,52
VMware Inc	Yhdysvallat	0,05	6 495 300,57	6 753 160,05

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Volkswagen AG	Saksa	0,01	4 989 008,31	6 175 400,00
Wolters Kluwer NV	Alankomaat	0,07	11 416 841,57	11 703 600,00
Volvo AB	Ruotsi	0,02	7 408 104,63	9 142 107,54
Vonovia SE	Saksa	0,02	4 177 777,33	4 677 075,00
Woodside Petroleum Ltd	Australia	0,03	6 784 162,58	6 784 162,58
Worley Ltd	Australia	0,02	937 190,09	1 055 591,75
WPP Plc	Jersey	0,12	14 624 200,69	18 802 891,40
WW Grainger Inc	Yhdysvallat	0,01	1 741 827,19	2 270 458,48
Xcel Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	4 149 971,18	4 293 857,93
Xilinx Inc	Yhdysvallat	0,04	8 700 373,87	8 700 373,87
Yakult Honsha Co Ltd	Japani	0,02	1 891 038,46	1 891 038,46
Yaskawa Electric Corp	Japani	0,03	2 518 656,72	2 518 656,72
Zendesk Inc	Yhdysvallat	0,13	10 227 879,65	10 227 879,65
Zurich Insurance Group AG	Sveitsi	0,04	29 854 913,90	41 643 914,32
Muut			2 657 173,71	3 464 600,18
Yhteensä			4 719 680 209,47	5 656 967 099,64
Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat				
Catalog Holdco Inc	Yhdysvallat	1,45	17 803 097,74	17 803 097,74
OneMed Top Holding AB	Ruotsi	7,57	7 844 624,19	7 844 624,19
Muut			159 050,25	180 508,65
Yhteensä			25 806 772,18	25 828 230,58
	Kotivaltio		Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Korkorahastot				
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond+ D	Suomi		70 000 000,00	75 041 759,47
Aktia Emerging Market Bond+ D	Suomi		52 319 413,59	63 532 803,65
Amundi Money Market Fund - Short Term (EUR) IV	Luxemburg		85 292 390,50	85 292 390,50
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Feb 2007	Caymansaaret		9 954 122,07	12 475 371,60
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Initial Series	Caymansaaret		10 381 226,86	13 010 656,39
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2 Mar 2017	Caymansaaret		42 464 848,54	44 450 971,16
Ashmore EM Corporate Private Debt Fund SICAV-SIF	Luxemburg		970 229,99	970 229,99
Aviva Investors Short Duration Global High Yield Bond Fund	Luxemburg		195 961 137,11	208 517 688,98
AXA IM US Short Duration High Yield USD A	Luxemburg		353 724 549,72	439 912 322,75
AXA WF US High Yield Bonds USD 1 CAP	Luxemburg		43 358 196,86	131 797 168,41
Barings European Loan Fund Tranche B	Irlanti		440 000 000,00	485 706 327,28
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund	Irlanti		68 874 742,96	68 874 742,96
BlackRock SF EM Flexi Dynamic Bond Fund X2 USD	Luxemburg		41 854 842,97	42 383 815,46
Credit Suisse Nova Lux Global Senior Loan MB USD	Luxemburg		420 166 680,00	486 968 807,78
Deutsche Managed Euro Fund Advisory	Irlanti		265 876 151,20	265 876 151,20
Global Evolution Funds Emerging Markets Local Debt Z EUI	Luxemburg		161 378 947,92	176 909 187,06
Global Evolution Funds Frontier Markets I	Luxemburg		51 994 059,41	53 329 318,51
Goldman Sachs Euro Liquid Reserves Fund Institutional	Irlanti		279 648 329,98	279 648 329,98
Goldman Sachs Global High Yield Portfolio Class I	Luxemburg		173 480 177,46	184 332 183,04
Goldman Sachs High Yield Floating Rate Portfolio Lux	Luxemburg		88 895 626,26	88 895 626,26
Morgan Stanley Liquidity Funds - Euro Liquidity Fund	Luxemburg		236 277 648,78	236 277 648,78
OP-High Yield Fund A	Suomi		19 998 132,80	38 419 421,42
Pinebridge Global Secured Credit Fund	Luxemburg		102 783 072,01	104 162 929,52
SKY U.S. Short Duration High Yield Fund	Luxemburg		322 438 095,38	345 353 330,76
SPDR Bloomberg Barclays Short Term High Yield Bond ETI	Yhdysvallat		477 188 192,25	477 519 672,42
T.Rowe Global High Yield Bond Fund	Luxemburg		196 909 495,59	314 980 852,94
Taaleri Vakaa Korke Kasvu Erikoissijoitusrahasto	Suomi		10 000 694,98	10 005 664,61
UBS Lux Money Market Fund - EUR	Luxemburg		179 132 803,71	179 132 803,71
Muut			178 929,35	178 929,35
Yhteensä			4 401 502 738,25	4 913 957 105,94
Osakerahastot				
Aberdeen Standard Asian Smaller Companies Fund A2	Luxemburg		14 454 637,27	50 234 937,13
Aberdeen Standard Sicav Asia Pacific Equity A2/C	Luxemburg		16 100 759,15	48 109 784,45
American Century Emerging Markets Equity Fund	Irlanti		22 447 696,87	22 974 669,84
Amundi Index MSCI Emerging Markets UCITS ETF	Luxemburg		953 859 526,33	1 078 543 753,50
AQR Global Defensive Equity Fund	Luxemburg		164 829 134,97	236 231 918,81
Credit Suisse Index Fund Equity Japan ESG Blue	Luxemburg		444 405 479,76	513 211 323,12
East Capital Balkan Fund	Ruotsi		9 202 995,67	11 930 511,63
East Capital China A-Shares Fund	Luxemburg		7 329 339,22	18 410 105,08
East Capital Global Frontier Markets Fund A USD	Luxemburg		5 517 516,22	7 037 920,04
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	Suomi		45 000 000,00	74 151 848,32
eQ Kehittyvät Markkinat Pieniyhtiö 1 K	Suomi		10 000 000,00	12 761 806,53
Evli Europe B	Suomi		50 000 000,00	69 448 914,25
Evli GEM B	Suomi		30 000 000,00	49 154 158,36
FIM Kehittyvät Markkinat ESG Sijoitusrahasto	Suomi		23 292 768,38	31 943 733,52
Fourton Hannibal	Suomi		3 216 309,71	6 008 231,96
Generation IM Asia Fund	Irlanti		14 447 620,23	17 941 144,97
Handelsbanken Latinamerika Tema A1	Ruotsi		30 000 000,00	33 603 413,39
Investec GSF Emerging Markets Equity I	Luxemburg		39 521 871,46	60 803 821,02
Investec GSF Asian Equity I	Luxemburg		67 024 598,76	105 942 883,48
Investec GSF Asia Pacific Equity Fund I	Luxemburg		25 028 281,39	46 405 684,53
iShares Core MSCI Emerging Markets ETF	Yhdysvallat		41 956 696,90	44 494 701,28
iShares Emerging Markets Index Fund	Irlanti		66 533 620,59	96 837 382,46
iShares ESG MSCI USA Leaders ETF	Yhdysvallat		1 235 960 900,70	1 369 112 348,94
iShares MSCI South Africa ETF	Yhdysvallat		8 524 682,32	8 524 682,32
iShares MSCI South Korea ETF	Yhdysvallat		19 671 244,99	21 221 125,16
iShares MSCI Taiwan ETF	Yhdysvallat		15 105 383,19	20 096 896,71
iShares Russell 1000 Growth ETF	Yhdysvallat		93 218 450,06	112 882 883,29
iShares U.S. Real Estate ETF	Yhdysvallat		44 281 609,99	50 217 335,81
JPMorgan Emerging Markets Opportunities Fund	Luxemburg		88 499 044,65	127 491 611,52
KJK Fund Baltic States B1 C	Luxemburg		2 986 450,02	7 614 577,60
KJK Fund II Balkan December 2012	Luxemburg		2 613 987,89	5 938 321,50
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Dec 2015	Luxemburg		1 937 404,63	3 487 260,26

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Dec 2016	Luxemburg	1 237 445,17	1 853 155,10
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A June 2014	Luxemburg	1 080 041,00	2 650 507,02
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A June 2015	Luxemburg	2 028 718,82	3 157 806,47
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A May 2016	Luxemburg	1 299 428,17	2 173 874,55
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A Nov 2017	Luxemburg	1 139 087,51	1 341 865,45
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan A July 2012	Luxemburg	9 457 162,76	20 316 132,46
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan A September 2012	Luxemburg	2 076 577,80	2 109 521,24
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF BX1	Luxemburg	2 150 482,00	2 567 356,00
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders ETF	Luxemburg	420 551 297,68	485 980 543,74
Mandatum Life European Small & Mid Cap Equity S3 EUR	Luxemburg	30 000 000,00	34 506 202,49
Mandatum Life Stamina Equity Fund	Luxemburg	13 873 046,17	41 690 073,57
Mirae Asset Global Discovery Fund Asia Sector Leader Equ	Luxemburg	13 754 468,01	17 387 657,85
New Russian Generation, B share	Caymansaaret	2 771 972,36	3 843 928,36
Nordea 2 – Emerging Markets Enhanced Equity Fund	Luxemburg	47 685 104,91	53 169 876,75
Nordea 1 – Stable Emerging Markets Equity Fund	Luxemburg	73 937 418,29	89 294 982,28
OP-Kehittyvä Aasia	Suomi	29 450 556,50	51 587 278,51
OP-Amerikka Indeksi A	Suomi	26 018 999,64	34 598 741,45
OP-Amerikka Kasvu A	Suomi	11 278 736,86	13 755 287,32
OP-Amerikka Pienyhtiöt B	Suomi	10 114 425,72	12 495 178,66
OP-Eurooppa Indeksi A	Suomi	44 742 754,31	56 375 329,92
OP-Latinalainen Amerikka A	Suomi	33 012 231,38	48 334 031,38
OP-Suomi A	Suomi	82 086 119,14	101 784 703,86
Osmosis MoRE World Resource Efficiency Fund plc	Irlanti	15 452 050,65	24 952 009,17
PAM USA Fund I Ky	Suomi	157 192 520,86	163 044 238,33
PineBridge Global Focus Equity Fund Y	Irlanti	32 720 679,01	36 663 685,44
PineBridge Japan Small Cap Equity Fund	Irlanti	28 333 234,60	35 854 702,79
Prosperity Quest Fund Unlisted Limited, Class C	Caymansaaret	16 477 401,33	32 448 708,39
Robeco Capital Growth Funds - BP US Select Opportunities	Luxemburg	11 227 319,60	14 982 865,22
Robeco QI Institutional Global Developed Conservative Equ	Alankomaat	128 001 946,14	160 474 795,33
Russell Investments Japan Equity Fund A Accum	Irlanti	50 011 755,13	100 782 352,49
Schroder International Selection Fund Frontier Markets Equi	Luxemburg	11 799 973,79	25 899 092,83
SPDR S&P Biotech ETF Fund	Yhdysvallat	10 242 528,85	14 112 631,30
Taaleri Arvo Rein Osake Sijoitusrahasto	Suomi	20 798 857,93	34 265 840,39
UB Aasia REIT Plus K	Suomi	5 000 000,00	9 335 972,95
UB Eurooppa REIT K	Suomi	4 999 880,59	9 187 167,45
UBS Global Emerging Markets Opportunity Fund	Irlanti	75 609 173,37	86 108 429,28
Vanguard S&P 500 ETF	Yhdysvallat	18 954 125,12	19 064 239,45
Xtrackers MSCI USA ESG Leaders Equity ETF	Yhdysvallat	1 218 071 632,35	1 384 917 976,32
Yhteensä		6 261 607 164,84	7 595 838 432,34
Kiinteistörahastot			
Aberdeen Indirect Property Partners Asia FCP-FIS	Luxemburg	995 911,89	995 911,89
Aberdeen Indirect Property Partners II	Luxemburg	510 613,43	510 613,43
Aberdeen Property Fund Finland I Ky	Suomi	8 443 461,00	8 443 461,00
Aberdeen Real Estate Fund Finland L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 606 757,12	4 606 757,12
Amberia Ky	Suomi	1 848 626,41	1 898 999,63
ARCH Capital Asian Partners II, L.P.	Caymansaaret	7 682 905,16	10 663 575,88
Avara Asuinkiinteistörahasto I Ky	Suomi	3 615 524,72	3 615 524,72
Boston Capital Income and Value U.S. Ap Fund SCSp	Luxemburg	2 721 879,27	2 767 767,52
CapMan Hotels II FCP-RAIF	Luxemburg	71 003 881,08	71 003 881,08
CapMan Nordic Real Estate FCP-SIF	Luxemburg	5 656 276,83	13 155 133,15
CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF	Luxemburg	6 007 587,60	6 402 556,45
Capman Re II Ky	Suomi	11 942 352,85	11 942 352,85
CapMan Real Estate I Ky	Suomi	1 322 214,02	1 322 214,02
Carlyle Europe Real Estate Partners III, L.P.	Yhdysvallat	2 040 458,30	2 040 458,30
Curzon Capital Partners III, LP.	Yhdistynyt kuningaskunta	14 270 494,36	14 270 494,36
ECE European Prime Shopping Centre SCS SICAF SIF A	Luxemburg	15 198 955,70	20 895 858,67
ECE Progressive Income Growth Fund SCA SICAV-RAIF	Luxemburg	45 741 463,78	45 896 435,86
European Property Investors Special Opportunities LP	Yhdistynyt kuningaskunta	7 015 843,35	7 015 843,35
Fosca II	Luxemburg	5 433 744,00	5 433 744,00
Franklin Templeton Asian Real Estate Fund	Luxemburg	3 164 073,40	3 164 073,40
Frogmore Real Estate Partners, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	947 695,31	947 695,31
Goodman European Logistics Fund, FCP-FIS	Luxemburg	20 044 890,00	20 044 890,00
ICECAPITAL Housing Fund IV Ky	Suomi	12 366 356,49	17 160 347,71
ICECAPITAL Residential Property Fund II Ky	Suomi	93 700 000,00	93 700 000,00
Kauppakeskusiinteistöt FEA Ky	Suomi	41 971 226,52	41 971 226,52
OP Toimitilakiinteistö Ky	Suomi	8 541 966,38	8 541 966,38
OP Tonttirahasto Ky	Suomi	12 829 981,59	12 880 557,38
Partners Group Real Estate Secondary 2009 (Euro) S.C.A.,	Yhdistynyt kuningaskunta	21 010 058,81	21 085 547,95
Pradera European Retail Fund FCP-FIS	Luxemburg	5 688 816,23	5 688 816,23
Real Estate Debt and Secondaries Ky	Suomi	1 532 589,22	1 532 589,22
Real Estate Fund of Funds II Ky	Suomi	1 791 082,09	1 791 082,09
Real Estate Fund of Funds V Ky	Suomi	8 963 447,27	8 963 447,27
Rockspring German Retail Box Fund L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	19 029 916,56	19 029 916,56
SPF - Sierra Portugal Fund	Luxemburg	19 560 985,37	19 560 985,37
Suomen Osatontti II Ky	Suomi	19 603 262,32	20 161 053,55
Suomen Osatontti Ky	Suomi	30 318 759,47	33 133 735,01
Tapio KR III Ky	Suomi	8 180 592,47	8 180 592,47
VTBC-Ashmore Real Estate Partners I, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	510 000,12	510 000,12
YCE Housing I Ky	Suomi	1 012 000,00	4 211 815,48
Muut		894 023,72	987 271,70
Yhteensä		547 720 674,21	576 129 193,00
Pääomarahastot *)			
Access Capital Fund Infrastructure LP	Yhdistynyt kuningaskunta	4 104 732,08	4 374 503,28
Access Capital Fund IV LP - Growth Buy-Out EU Sec	Guernsey	618 009,58	618 009,58
Access Capital Private Debt Fund III SCA, SICAV-RAIF	Luxemburg	732 159,00	821 842,62
Adagio Co-Invest L.P.	Guernsey	4 036 339,23	9 153 933,01
Adelis Equity Partners Fund I, AB	Ruotsi	6 618 278,47	6 618 278,47
APEF 5 Jabbah CI L.P.	Jersey	2 587 263,09	2 587 263,09
Amanda III Eastern Private Equity L.P.	Suomi	2 756 898,86	2 756 898,86
Amanda V East L.P.	Suomi	3 647 132,45	3 996 772,10
Amber Trust II S.C.A.	Luxemburg	1 823 514,21	4 123 109,69

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Amber Trust SCA	Luxemburg	503 401,94	503 401,94
AMP Capital Global Infrastructure Fund (Non-US), LP	Luxemburg	15 989 552,19	18 669 798,56
AMP Capital Global Infrastructure Fund II B LP	Luxemburg	60 470 038,98	72 952 134,08
Antin Infrastructure Partners III FPCI	Ranska	65 400 000,00	74 408 653,80
AP VIII Prime Security Services Holdings L.P.	Yhdysvallat	7 845 124,67	7 845 124,67
Apax Europe VI-A, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 614 550,19	4 614 550,19
Apax Europe VII-B, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	1 541 163,69	1 541 163,69
Apax IX L.P.	Guernsey	133 810 055,05	178 327 456,07
Apax VIII - A, L.P.	Guernsey	76 426 723,07	76 426 723,07
Apollo Overseas Partners (Lux) IX, SCSp	Luxemburg	17 472 570,79	17 472 570,79
Apollo Overseas Partners VII, L.P.	Caymansaaret	8 299 113,95	8 299 113,95
Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII, L.P.	Yhdysvallat	61 748 329,60	74 572 523,44
Ardian Infrastructure Fund IV S.C.A., SICAR	Luxemburg	26 090 000,00	27 679 063,63
Ardian Infrastructure Fund V S.C.A., SICAR	Luxemburg	2 917 551,15	2 917 551,15
Ares Private Credit Solutions (Cayman) L.P.	Caymansaaret	61 274 738,88	63 415 727,68
Argos Co-investment-1 LP	Guernsey	14 742 886,61	44 753 952,97
Atlas Venture Fund VI, L.P.	Yhdysvallat	563 845,67	563 845,67
Barings Global Private Loan Fund	Luxemburg	17 675 440,36	17 675 440,36
Barings Global Private Loan Fund 2	Luxemburg	57 754 221,70	58 373 383,62
Barings Global Private Loan Fund 3	Luxemburg	19 914 693,47	19 914 693,47
BC European Capital IX, LP	Guernsey	48 671 220,37	57 343 020,37
BC European Capital VIII	Yhdistynyt kuningaskunta	1 150 840,55	1 150 840,55
Beechbrook UK SME Credit Feeder I L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	10 061 330,09	11 074 800,36
Blackstone Capital Partners VII L.P.	Yhdysvallat	44 967 008,74	56 757 167,42
Blackstone York Partners II (Cayman) L.P.	Caymansaaret	15 289 221,10	36 036 483,89
BlueBay Direct Lending Fund II SLP	Luxemburg	15 348 681,81	16 577 435,88
BlueBay Direct Lending Fund III (EUR) SLP	Luxemburg	40 270 594,91	40 278 886,48
BlueBay Senior Loan Fund I (A) SLP	Luxemburg	28 531 553,71	28 553 580,07
Bocap SME Achievers Fund II Ky	Suomi	5 429 941,03	5 429 941,03
Bridgepoint Europe III C LP	Yhdistynyt kuningaskunta	7 013 071,14	7 013 071,14
Bridgepoint Europe IV B LP	Yhdistynyt kuningaskunta	6 499 185,06	6 499 185,06
Bridgepoint Europe IV E LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 666 735,43	8 666 735,43
Bridgepoint Europe V C LP	Yhdistynyt kuningaskunta	78 019 851,90	87 507 534,01
Bridgepoint Europe VI LP	Yhdistynyt kuningaskunta	16 985 417,96	16 985 417,96
Broad Street Loan Partners III Offshore – Unlevered, L.P.	Caymansaaret	33 947 256,35	35 532 804,36
Broad Street Senior Partners Offshore L.P.	Caymansaaret	21 618 158,79	21 618 158,79
CapMan Buyout IX Fund A, L.P.	Guernsey	18 516 425,12	18 516 425,12
CapMan Buyout X Fund A L.P.	Guernsey	6 546 501,93	6 546 501,93
CapMan Nordic Infrastructure I SCSp	Luxemburg	7 819 428,03	7 819 428,03
CapMan Russia II L.P.	Guernsey	4 314 233,75	4 314 233,75
Capman Technology Fund 2007 L.P.	Guernsey	1 399 924,14	2 348 592,07
Carnot Co-Invest L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	8 390 000,00	9 907 952,36
Certior Credit Investment I Ky	Suomi	6 000 000,00	6 123 558,00
Certior Credit Opportunities Fund Ky	Suomi	15 014 391,02	18 424 774,81
Chicago Growth Partners II, LP	Yhdysvallat	638 884,53	638 884,53
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II (SCS)	Luxemburg	74 239 214,88	74 239 214,88
Churchill Senior Loan Fund II European Co-Inv SCS	Luxemburg	54 429 089,18	54 429 089,18
Cidron Childsafe Limited	Jersey	1 371 314,18	1 371 314,18
Cidron Humber Topco Limited	Jersey	15 537 397,95	15 537 397,95
Cinven Cullinan LP	Guernsey	4 006 424,23	8 725 999,99
Comvest Capital IV International (Cayman), L.P.	Caymansaaret	9 637 067,35	9 637 067,35
Conor Technology Fund I Ky	Suomi	593 910,06	2 940 992,13
Conor Technology Fund II Ky	Suomi	8 169 914,74	8 169 914,74
CORDET Direct Lending SCSp	Luxemburg	15 935 949,58	15 935 949,58
Crescent Mezzanine Partners VIC, LP	Yhdysvallat	2 706 052,29	4 766 143,70
Crestline Specialty Lending II (CAN), L.P.	Caymansaaret	10 890 411,79	10 890 411,79
CVC Capital Partners VII (A) L.P.	Jersey	25 008 686,88	25 990 152,80
CVC Credit Partners European Mid-Market Solutions Feeder	Yhdistynyt kuningaskunta	24 820 750,23	24 820 750,23
CVC European Equity Partners V, L.P.	Caymansaaret	4 816 952,69	4 816 952,69
CVC European Direct Lending Fund II	Luxemburg	7 079 703,60	7 079 703,60
Darwin Private Equity I LP	Yhdistynyt kuningaskunta	1 649 924,82	1 649 924,82
Dasos FS Partnership SCSp	Luxemburg	10 000 000,00	20 506 710,00
Dasos Timberland Fund I, SICAV-SIF	Luxemburg	14 914 732,48	20 404 636,70
Dasos Timberland Fund II, SICAV-SIF	Luxemburg	35 266 777,50	43 682 664,95
Doughty Hanson & Co. V, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	1 086 728,35	1 086 728,35
Emerald Hill Capital Partners II, L.P.	Caymansaaret	12 702 367,89	33 250 149,97
EQT Credit Opportunities III (No.1) Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	17 606 537,07	17 606 537,07
EQT Infrastructure IV (No.1) EUR SCSp	Luxemburg	8 743 420,93	8 743 420,93
EQT Infrastructure II, LP	Alankomaat	15 320 554,79	15 320 554,79
EQT Infrastructure III (No.1) SCSp	Luxemburg	42 081 723,97	52 459 540,00
EQT Mid-Market Credit II (EUR Unlevered No.1) SCSp	Luxemburg	33 266 827,50	33 266 827,50
EQT Ventures (No.1) SCSp	Luxemburg	7 643 471,14	7 819 278,62
EQT VI Fund	Yhdistynyt kuningaskunta	18 946 421,06	18 946 421,06
EQT VII Fund	Yhdistynyt kuningaskunta	63 536 697,20	74 715 280,17
EQT VIII Co-Investment (C) SCSp	Luxemburg	8 833 141,95	8 901 548,87
EQT VIII Fund	Luxemburg	43 246 800,26	43 511 600,42
Essedel Russia Opportunity Fund Ky	Suomi	2 508 035,00	2 508 035,00
Euro Choice IV L.P.	Jersey	1 249 251,91	4 326 716,53
European Capital Private Debt LP	Yhdistynyt kuningaskunta	21 316 056,50	21 316 056,50
European Diversified Infrastructure Fund II SCSp	Luxemburg	20 000 000,00	20 330 260,00
European Mid-Market Secondary Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 743 785,72	8 743 785,72
European Mid-Market Secondary Fund I LP	Yhdistynyt kuningaskunta	2 238 463,04	2 238 463,04
Folmer Equity Fund II Ky	Suomi	2 599 371,00	2 870 328,85
GoldenTree Co-Invest Fund II Ltd.	Caymansaaret	4 673 313,16	4 673 313,16
Greenspring Global Partners IV, L.P.	Yhdysvallat	8 818 363,82	23 875 289,67
Greenspring SPV IV, L.P.	Yhdysvallat	2 642 930,05	3 342 108,14
H.I.G Bayside Loan Opportunity Cayman Fund II, L.P.	Yhdysvallat	1 579 802,93	1 579 802,93
HgCapital 8 E L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	24 657 864,48	29 520 452,73
Hg Capital Edge Co-invest L.P.	Guernsey	2 391 560,48	4 406 572,64
Hg Spider Co-Invest LP	Yhdistynyt kuningaskunta	10 506 654,21	11 339 989,42
HgCapital 7 A L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	27 698 047,85	73 328 738,75
ICG Senior Debt Partners Fund II	Luxemburg	20 733 926,80	21 275 144,49
ICG Senior Debt Partners Fund III	Luxemburg	57 175 955,20	58 574 593,42
IIF UK 1 LP	Irlanti	16 768 567,64	17 279 966,84

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Ilmarisen Suomi-Rahasto I Ky	Suomi	1 530 572,43	2 371 228,62
ILS Property & Casualty Feeder Fund Ltd.	Caymansaaret	5 058 808,33	5 968 594,37
InnKap 4 Partners L.P.	Guernsey	3 839 785,47	3 839 785,47
Innovestor Kasvurahasto I Ky	Suomi	8 062 487,35	9 946 666,46
Intera Fund III Ky	Suomi	15 450 000,00	17 008 039,80
Inveni Life Sciences Fund I Ky	Suomi	1 706 939,37	1 706 939,37
Inventure Fund II Ky	Suomi	4 368 865,01	8 289 165,54
Inventure Fund III Ky	Suomi	1 460 200,64	1 460 200,64
IPR.VC Fund I Ky	Suomi	1 897 621,47	1 999 444,79
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	Suomi	9 436 310,83	11 639 396,88
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	Suomi	1 932 531,00	1 932 531,00
Kasvurahastojen Rahasto Ky	Suomi	12 368 792,05	19 264 345,07
Kite Co-Investment No.2 Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	9 324 388,45	9 324 388,45
KKR 2006 Fund L.P.	Yhdysvallat	11 870 078,08	11 870 078,08
KKR Asian Fund II L.P.	Caymansaaret	42 297 338,26	56 538 582,03
KKR Asian Fund III (EEA) SCSP	Luxemburg	32 521 483,21	40 874 081,95
KKR Banff Co-Invest L.P.	Yhdysvallat	19 817 335,86	22 520 918,64
KKR Blue Co-Invest LP	Caymansaaret	13 289 269,55	26 868 891,93
KKR Byzantium Infrastructure Co-Invest II L.P.	Kanada	11 603 495,00	12 788 919,65
KKR Count Co-Invest LP	Caymansaaret	10 010 033,83	10 010 033,83
KKR Enterprise Co-Invest L.P.	Yhdysvallat	12 462 168,42	12 462 168,42
KKR European Fund III, Limited Partnership	Caymansaaret	4 273 697,42	4 273 697,42
KKR European Fund IV (EEA) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	76 752 897,00	87 233 198,07
KKR Evergreen Co-Invest II LP	Kanada	9 983 204,73	11 623 680,07
KKR Global Infrastructure Investors III EEA (EUR) SCSP	Luxemburg	14 320 156,36	14 320 156,36
KKR Lending Partners Europe (Euro) Unlevered L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	22 811 698,34	22 811 698,34
KKR Mezzanine Partners I L.P.	Yhdysvallat	2 757 883,34	2 811 691,53
KKR Precise Co-Invest LP	Kanada	10 000 000,00	11 000 000,00
KKR Private Credit Opportunities Partners II (EEA) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	16 982 663,41	17 928 944,89
KKR Sigma Co-Invest, L.P.	Caymansaaret	12 820 512,82	15 194 690,23
KKR Starlight Co-Invest L.P.	Kanada	14 472 885,00	14 472 885,00
KKR Traviata Co-Invest L.P.	Kanada	13 000 000,00	13 000 000,00
Kool Investment LP	Guernsey	14 304 682,52	25 757 639,67
Lewis & Clark Timberlands, LP	Yhdysvallat	39 480 528,46	44 543 660,33
Lifeline Ventures Fund I Ky	Suomi	1 662 678,45	10 132 493,78
Lifeline Ventures Fund III Ky	Suomi	4 889 169,79	6 076 225,99
Lynstone Special Situations Fund	Luxemburg	4 619 693,40	4 619 693,40
MAKI.VC Fund I Ky	Suomi	2 818 488,26	3 008 126,79
MB Equity Fund IV Ky	Suomi	20 857 371,57	20 857 371,57
MB Equity Fund V Ky	Suomi	10 642 016,31	10 642 016,31
Midinvest Fund II Ky	Suomi	620 787,94	620 787,94
Montagu IV LP	Yhdistynyt kuningaskunta	10 702 253,98	10 702 253,98
Montagu V (Non-US) LP	Yhdistynyt kuningaskunta	53 427 658,18	59 532 462,69
Morgan Stanley Global Distressed Opportunities LP	Caymansaaret	1 722 925,25	5 617 366,28
Mount Kellett Capital Partners (Cayman), L.P.	Caymansaaret	1 858 865,03	1 858 865,03
NB Granite Private Debt LP	Yhdysvallat	19 852 952,23	19 852 952,23
NC Alexander Co-Invest L.P.	Jersey	5 176 568,21	9 151 877,53
NC Atrium Co-invest Beta, L.P.	Jersey	15 555 980,97	18 496 621,39
NC Mighty Co-invest Beta LP	Jersey	17 719 500,31	39 317 090,97
NegaWatt Energiatohokkuusrahasto 2 Ky	Suomi	1 184 597,42	1 184 597,42
Nest Capital 2015 Fund Ky	Suomi	13 224 942,73	14 520 220,07
Njord Partners Special Situations Fund II SLP (SCSp)	Luxemburg	21 609 430,21	21 894 717,91
Nordic Capital Fund IX L.P.	Jersey	30 168 747,26	34 959 634,83
Nordic Capital VIII Beta L.P.	Jersey	85 107 380,05	94 391 233,50
Nordic Mezzanine Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta	592 354,52	817 635,83
Nordic Mezzanine Fund III LP	Yhdistynyt kuningaskunta	1 114 706,08	6 469 730,68
North America Data Center Holdings LP	Yhdysvallat	18 836 882,23	18 836 882,23
North Haven Infrastructure Partners II AIV II LP	Yhdysvallat	14 015 695,57	15 235 280,57
NHIP II Lancaster Co-Investment II LP	Caymansaaret	19 673 217,20	20 008 999,67
OHA Strategic Credit Fund II	Caymansaaret	1 841 034,23	1 870 618,62
OP Pension Private Equity Funds Ky	Suomi	41 442 416,08	41 442 416,08
Partners Group Asia-Pacific 2007, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	4 780 061,26	5 184 059,13
Partners Group Client Access 27 L.P., Inc	Guernsey	10 000 000,00	12 161 430,00
Partners Group Direct Equity 2016 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey	16 595 943,29	21 571 788,80
Partners Group Direct Equity 2019 SCSP	Luxemburg	2 541 797,65	2 541 797,65
Partners Group Direct Infrastructure 2015 S.C.A., SICAV-SII	Luxemburg	34 477 998,88	37 039 852,11
Partners Group Direct Investments 2012 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey	9 282 010,29	15 294 246,82
Partners Group European Mezzanine 2008, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta	9 837 727,07	9 837 727,07
Patrimonium Middle Market Debt Fund II-A	Luxemburg	2 226 716,25	2 306 606,38
Permira Credit Solutions II Master L.P. 1	Guernsey	16 806 536,60	16 806 536,60
Permira Credit Solutions II Senior L.P. 1	Guernsey	47 935 867,38	47 935 867,38
Permira Credit Solutions III Senior Euro L.P.	Guernsey	61 094 953,50	61 094 953,50
Permira Growth Opportunities I L.P. 1	Guernsey	18 203 801,65	18 805 695,88
Permira IV LP	Guernsey	7 998 425,19	10 864 492,89
Permira V L.P. 2	Guernsey	88 157 874,13	147 961 971,99
Permira VI L.P. 1	Guernsey	117 021 653,41	141 985 297,62
PineBridge Structured Capital Partners III (Feeder), L.P.	Yhdysvallat	11 207 740,79	11 207 740,79
Polymer Asia Fund LP	Caymansaaret	13 443 534,81	13 443 534,81
Portfolio Advisors Private Equity Fund IV (Offshore), L.P.	Caymansaaret	4 571 378,70	4 571 378,70
Power Fund II Ky	Suomi	1 534 285,52	1 534 285,52
RCP Direct II, LP	Caymansaaret	2 294 088,22	3 934 539,67
RCP Fund X, LP	Caymansaaret	3 233 072,15	3 411 146,63
RCP Fund IX, LP	Caymansaaret	3 657 068,72	4 087 137,41
RCP Fund V Feeder, Ltd.	Caymansaaret	2 254 448,11	2 254 448,11
RCP Fund VI, LP	Caymansaaret	2 649 377,65	3 673 457,33
RCP Secondary Opportunity Fund II, LP	Yhdysvallat	6 280 361,85	6 280 361,85
Saari I Ky	Suomi	2 681 178,23	2 681 178,23
Safe Co-investment No.2 Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	24 309 213,19	25 431 048,60
Salto LP	Guernsey	8 862 458,62	21 333 657,22
Selected Mezzanine Funds I Ky	Suomi	1 279 165,02	2 483 570,34
Selected Private Equity Funds II Ky	Suomi	2 362 534,28	2 362 534,28
Sentica Buyout III Ky	Suomi	6 119 928,67	6 532 080,71
Sentica Buyout IV Ky	Suomi	2 627 708,57	8 825 109,83
Sentica Buyout V Ky	Suomi	9 750 155,45	9 750 155,45

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

SEP V LP	Yhdistynyt kuningaskunta	8 688 344,90	8 933 281,09
Siguler Guff Small Business Credit Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat	13 141 045,69	14 165 916,23
Siguler Guff Unitranche Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat	12 989 791,95	12 989 791,95
Silver Lake Partners III, L.P.	Yhdysvallat	9 363 460,34	9 363 460,34
Silver Lake Partners IV, L.P.	Yhdysvallat	134 481 643,70	215 136 246,12
Silver Lake Partners V L.P.	Yhdysvallat	63 289 120,67	72 334 082,82
SL SPV-2 LP	Yhdysvallat	13 650 454,38	15 449 215,78
SL SPV-Feeder I LP	Yhdysvallat	9 838 875,54	11 431 751,61
SLP Blue Co-Invest, L.P.	Yhdysvallat	14 421 445,54	17 896 820,37
SLP Denali Co-Invest, L.P.	Yhdysvallat	10 743 758,04	35 141 408,86
SLP West Holdings Co-Invest Feeder II, L.P.	Yhdysvallat	28 494 899,86	36 515 015,25
Sponsor Fund IV Ky	Suomi	24 495 627,11	29 036 344,76
Stellus Credit Offshore Fund II, LP	Yhdysvallat	13 597 102,68	13 817 969,98
Sterling Capital Partners III LP	Yhdysvallat	2 132 038,32	2 132 038,32
Superhero Venture Fund 2015 Ky	Suomi	1 837 535,41	2 162 245,30
Symbiotic (Investments) LP	Yhdistynyt kuningaskunta	16 929 067,21	17 197 196,76
Syntaxis Mezzanine Fund I L.P.	Guernsey	1 240 312,35	1 240 312,35
Syntaxis Mezzanine Fund II L.P.	Guernsey	1 196 109,64	6 198 913,56
Taaleri Aurinkotuuli Ky	Suomi	6 700 000,00	6 918 252,50
Taaleri SolarWind II SCSp	Luxemburg	1 112 794,72	1 112 794,72
Target Partners Fund II GmbH & Co. KG	Saksa	7 227 341,77	8 622 782,46
TCW/Crescent Mezzanine Partners VC, L.P.	Yhdysvallat	582 494,51	772 227,49
The Fifth Cinven Fund (No.1) Limited Partnership	Guernsey	64 058 311,15	64 058 311,15
The Resolute Fund II, L.P.	Yhdysvallat	8 839 409,54	8 839 409,54
The Sixth Cinven (No.2) Fund Limited Partnership	Guernsey	102 890 705,62	114 729 927,55
The Varde Fund XIII (A) (Feeder), L.P.	Caymansaaret	6 546 330,34	6 546 330,34
TowerBrook Investors III, L.P.	Caymansaaret	3 570 290,00	3 570 290,00
TowerBrook Investors IV (OS), L.P.	Caymansaaret	42 342 691,13	55 985 589,16
TPG Asia VI, L.P.	Caymansaaret	59 848 342,93	72 963 646,51
TPG Asia VII L.P.	Caymansaaret	29 261 955,06	29 261 955,06
TPG Drone Co-Invest, L.P.	Caymansaaret	19 636 494,09	34 030 300,07
TPG Partners VII, L.P.	Yhdysvallat	70 728 156,42	88 059 530,35
TPG VII Renown Co-Invest II, L.P.	Yhdysvallat	17 974 260,35	17 974 260,35
Turing Equity Co L.P.	Guernsey	9 983 631,96	53 776 354,60
UOB Portfolio Advisors Pan Asia Select Fund, L.P.	Caymansaaret	1 875 076,01	1 875 076,01
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	Suomi	23 042 137,15	26 746 139,67
Vaaka Partners Buyout Fund III Ky	Suomi	12 297 406,49	17 616 686,56
Vaaka Partners Buyout I (B,C,D,E,F) Ky	Suomi	1 056 510,53	1 056 510,53
Vaaka Partners Buyout I Ky	Suomi	810 060,76	879 390,70
Van Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	20 000 000,00	20 000 000,00
Verdane ETF III SPV	Tanska	2 948 163,00	3 423 998,84
Verso Fund II Ky	Suomi	5 287 675,00	8 327 765,58
White Oak Yield Spectrum (Luxembourg) Feeder Fund SCS	Luxemburg	83 726 805,71	84 256 455,12
Vista Equity Partners Fund VII-A LP	Caymansaaret	21 235 537,93	21 235 537,93
York Distressed Asset IV	Caymansaaret	27 364 992,10	27 364 992,10
Zeus Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta	14 105 465,76	14 105 465,76
Muut		6 544 014,93	53 895 736,61
Yhteensä		4 474 893 483,58	5 420 507 327,94
Muut rahastot			
Alyeska Aleutian Fund Series 36	Caymansaaret	30 683 409,46	31 154 308,27
Alyeska Aleutian Fund Series 75	Caymansaaret	28 510 915,61	34 130 492,04
Alyeska Aleutian Fund Series 85	Caymansaaret	17 803 097,74	17 803 097,74
AQR Managed Futures Offshore CI F Series	Caymansaaret	59 112 543,00	59 112 543,00
AQR Style Premia Fund Class B	Caymansaaret	73 950 014,24	73 950 014,24
Atlas Enhanced Fund Ltd Class D Series 09 11	Caymansaaret	31 465 305,45	32 388 803,35
AXA IM Partner Capital Solutions VII B-EUR-3-4-R	Ranska	105 000 000,00	106 304 735,28
Blackstone GSO Corp Funding Eur Fund	Irlanti	4 613 933,35	4 613 933,35
Brevan Howard Fund I EU Class Limited	Caymansaaret	31 900 533,17	51 174 896,54
Brevan Howard Fund W Class Limited	Caymansaaret	46 425 136,72	53 588 152,59
Brevan Howard Global Volat Fund Ltd EUR A	Caymansaaret	17 162 000,00	17 162 000,00
Bridgewater Pure Alpha Major Markets, Ltd	Caymansaaret	129 874 562,79	130 973 698,58
Citadel Kensington Global Strategies LTD A	Caymansaaret	26 219 469,20	103 084 001,00
Citadel Kensington Global Strategies LTD B	Caymansaaret	2 041 336,68	8 022 643,09
CRC Capital Relief Fund III, Ltd. CL A Serie 5	Caymansaaret	28 521 690,75	31 706 652,59
D.E Shaw Composite International Fund	Caymansaaret	42 169 293,28	129 097 351,49
Davidson Kempner Distressed Op Class A Tranche 1	Caymansaaret	18 876 832,01	30 022 885,52
Davidson Kempner Int-Class C Tranche 4	Brittiläiset Neitsytsaaret	66 871 831,42	100 072 767,02
Elan Feeder Fund Ltd. Class B	Caymansaaret	88 999 644,00	91 818 141,36
FCOI II Holdings LP	Caymansaaret	772 928,61	772 928,61
GoldenTree Offshore Fund SP8-1 C Series 377	Caymansaaret	2 009 373,32	2 238 441,91
GoldenTree Offshore Fund SPC-MGMT Series 377	Caymansaaret	1 355 481,35	1 482 143,00
GoldenTree Select Offshore C Series 1	Caymansaaret	79 242 997,07	97 415 216,16
GSA Trend Fund Limited Eur	Caymansaaret	15 312 305,93	15 312 305,93
HBK Merger Strategies Offshore Fund A-Series Lead	Caymansaaret	22 398 762,93	26 682 942,38
HBK Multi-Strategy Offshore Fund Ltd class A Lead	Caymansaaret	62 702 696,96	82 871 523,95
Magnetar Pra Fund Ltd Series A	Caymansaaret	17 535 400,05	20 048 502,23
Man Absolute Return Strategies I Ltd: Class ARS1 2	Caymansaaret	710 831,45	1 436 780,00
Markel Aquilo Fund	Bermuda	6 672 405,96	6 752 734,72
Markel Aquilo S A Sub-Series 4 2016 Liq Mid 2019	Bermuda	84 156 630,16	86 213 610,05
Markel CatCo Diversified Arbitrage Fund A Sub 6 SP	Bermuda	739 875,69	739 875,69
Markel CatCo Limited Diversified Arbitrage Fund	Bermuda	42 521 505,94	42 521 505,94
Marshall Wace Liquid Alpha Plus A Fund	Irlanti	24 999 881,28	25 097 429,61
Marshall Wace Liquid Alpha Plus H Fund	Irlanti	30 000 000,00	31 716 000,00
Marshall Wace Market Neutral TOPS B Fund	Irlanti	40 000 000,00	63 900 783,35
Millennium International Ltd Class EE Sub Series 01A	Caymansaaret	21 197 479,99	27 890 978,23
Millennium International Ltd Sub-Class GG EUR	Caymansaaret	75 537 370,46	79 747 687,63
Millennium International Ltd Sub-Class GG USD	Caymansaaret	44 507 744,35	44 507 744,35
MT Logan B1 Mutual Fund Series 3	Bermuda	6 579 290,35	8 523 491,14
MT Logan B1 Mutual Fund Series 8	Bermuda	5 445 567,18	7 054 749,28
Nine Masts Fund One A5 Share Class	Caymansaaret	50 103 662,75	52 681 471,25
Nine Masts Fund One A5 Share Class 05/19	Caymansaaret	26 946 914,58	27 192 484,42
Nine Masts Fund One A5 Share Class 11/19	Caymansaaret	13 448 090,37	13 484 051,99
Pacific Alliance Asia Opport Fund Ser I Jul18 - SI	Caymansaaret	5 965 333,02	6 407 986,57

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2019

2/2

Pacific Alliance Asia Opportunity Fund Ser I Jul18	Caymansaaret	44 138 329,73	49 552 500,12
Pacific Alliance Asia Opportunity Fund Ser I Sep19	Caymansaaret	27 183 762,23	27 543 718,27
Palmetto Fund, Ltd. Class G	Bermuda	2 009 933,51	2 009 933,51
Palmetto Fund, Ltd. Class H	Bermuda	3 375 809,49	4 334 241,27
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2017 Development Class D	Bermuda	1 533 983,63	1 533 983,63
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2017 Development Class E	Bermuda	1 554 250,81	1 554 250,81
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2018 Development Class H	Bermuda	6 235 308,43	7 676 964,87
Palmetto Fund, Ltd. Q4 2018 Development Class G	Bermuda	3 491 444,44	3 491 444,44
Paulson Credit Opportunities II Ltd. Class B	Caymansaaret	2 007 623,54	36 821 457,19
Pharo Africa Fund	Caymansaaret	15 000 000,00	15 614 352,78
Pharo Gaia Fund	Caymansaaret	30 016 878,63	43 681 448,55
Pharo Gaia Fund Class B Series 19	Caymansaaret	25 000 000,00	26 838 922,17
Pharo Macro Fund B	Caymansaaret	37 822 807,72	44 732 634,07
PineBridge Global Dynamic Asset Allocation Fund Y1H	Irlanti	97 245 714,41	97 245 714,41
QVT Roiv Hldgs Offshore Ltd A-1075	Caymansaaret	1 116 996,31	1 882 803,14
R2 Crystal A	Suomi	63 845 427,78	64 587 218,61
Shepherd Investments International, Ltd. Class BQ	Brittiläiset Neitsytsaaret	655 466,79	655 466,79
St. Bernard Opportunity Fund I, Ltd. Series 3	Caymansaaret	93 242 163,22	96 089 730,81
Stratus Feeder Limited D Euro Standard Leverage	Brittiläiset Neitsytsaaret	69 970 000,00	72 394 559,57
Stratus Feeder Limited E Euro 1.5 Leverage	Brittiläiset Neitsytsaaret	20 000 000,00	26 675 250,72
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls A ALT Dec19	Caymansaaret	23 144 027,06	23 144 027,06
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls A ALT Series 01	Caymansaaret	128 784 167,77	149 116 164,68
Tudor BVI Global Fund Ltd Sub-Cls Inst G Series	Caymansaaret	23 417 820,90	23 417 820,90
Värde Investment Partners (Offshore), Ltd.	Caymansaaret	124 182 465,44	135 528 788,23
Muut		2 022 198,36	2 944 067,63
Yhteensä		2 378 060 658,82	2 837 941 949,67
Yhteensä		26 644 939 002,61	32 626 919 285,39

*) Ei sisällä kiinteistörahastoja

Osakkeista ja osuuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 500 000 EUR omistukset. Lainaksi annettuja osakkeita ei ole vähennetty.

11. KONSERNIN AVOIMET ARVOPAPERILAINASOPIMUKSET 31.12.	2019	2018
Lainaksi otetut arvopaperit		
Määrä	-	2 745 116,00
Käypä arvo	-	75 594 429,56

Lainaksi otetut osakkeet ovat pörsiosakkeita

Kaikki lainat ovat alle vuoden mittaisia ja milloin tahansa keskeytettävissä

Lainauksen vakuudeksi annettujen panttien käypä arvo on esitetty taseen liitetietojen kohdassa vakuudet ja vastuusitoumukset

12. KONSERNIN LAINASAAMISET 31.12.	2019	2018
Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan		
Pankkitakaus	83 774 347,74	105 627 770,79
Takausvakuutus	29 271 536,35	44 429 051,77
Sijoitussitoumus	108 064 729,48	0,00
Muu vakuus	75 577 818,29	57 412 652,86
Vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	296 688 431,86	207 469 475,42
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	166 038 727,00	183 788 002,02
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	462 727 158,86	391 257 477,44
Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin		
Kiinnelainasaamiset	87 387 165,98	94 108 842,32
Muut lainasaamiset	116 155 999,39	157 530 080,20
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	203 543 165,37	251 638 922,52
Lähipiirilainat		
Osakkuusyrityksille myönnetty lainat	833 906 867,30	942 503 519,24

Lainojen laina-ajat ovat pääsääntöisesti 1-30 vuotta ja ne ovat sekä laina-aikana lyhennettäviä että laina-ajan lopussa maksettavia kertalyhenteisiä lainoja. Korkoperusteena käytetään pääsääntöisesti markkinakorkoa.

13. KONSERNIN AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	2019						Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Konserniliikearvo	Ennakkomaksut	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	17 308 763,92	45 021 848,32	13 894 074,04	10 545 789,03	5 228 517,42	1 776 767,63	93 775 760,36
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-1 001 674,42	0,00			-376 225,01		-1 377 899,43
Lisäykset	543 905,99	9 011 892,21		-1 102 379,89	174 570,54	0,00	8 627 988,85
Vähennykset	-2 914,85	0,00		-40 000,00	-153 999,49	-1 000,00	-197 914,34
Siirrot erien välillä	0,00	9 250 995,59		-9 250 995,59	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	16 848 080,64	63 284 736,12	13 894 074,04	152 413,55	4 872 863,46	1 775 767,63	100 827 935,44
Kertyneet poistot 1.1.	-7 404 120,34	-20 197 210,72	-1 476 837,39		-2 826 975,82		-31 905 144,27
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	1 001 674,42	0,00			376 225,01		1 377 899,43
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	0,00			144 572,87		144 572,87
Tiilikauden poistot	-1 883 266,98	-6 782 451,12	-631 300,31		-680 865,62		-9 977 884,03
Kertyneet poistot 31.12.	-8 285 712,90	-26 979 661,84	-2 108 137,70		-2 987 043,56		-40 360 556,00
Kirjanpitoarvo 31.12	8 562 367,74	36 305 074,28	11 785 936,34	152 413,55	1 885 819,90	1 775 767,63	60 467 379,44

14. KONSERNIN MUUT SAAMISET 31.12.

	2019	2018
Muut saamiset		
Sijoituksiin liittyvät saamiset	1 611 902 819,74	3 470 277 822,45
Etukäteen maksetut korvaukset	557 356 373,93	540 185 900,69
Muut saamiset	6 020 604,12	5 519 127,08
	2 175 279 797,79	4 015 982 850,22

15. KONSERNIN SIIRTOSAAMISET 31.12.

	2019	2018
Siirtosaamiset		
Sijoituksiin liittyvät	222 815 738,48	234 430 200,42
Verosaamiset	15 914 934,75	10 832 301,01
Saatava vastuunjaosta	2 107 752,00	8 593 506,00
Muut siirtosaamiset	14 028 966,84	16 116 989,92
	254 867 392,07	269 972 997,35

16. KONSERNIN OMA PÄÄOMA 31.12.	2019		2018	
Oma pääoma				
Pohjarahasto				
1.1.	22 994 653,31		22 994 653,31	
Siirto sidotun pääoman rahastosta	5 112 000,00	28 106 653,31	-	22 994 653,31
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot				
1.1.	86 042 280,43		80 888 855,87	
Siirto käyttämättömistä lahjoitusvaroista	11 324,40		4 400,00	
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	59 853 359,30	145 906 964,13	5 149 024,56	86 042 280,43
Sidotun pääoman rahasto				
1.1.	5 112 000,00		-	
Sulautumisen osuus	-		5 112 000,00	
Siirto pohjarahastoon	-5 112 000,00	0,00	-	5 112 000,00
Muut rahastot				
1.1.		584 855,92		584 855,92
Edellisten tilikausien voitto (tappio)				
1.1.	-126 775 870,20		-152 155 878,45	
Sulautumisen osuus	-		53 903 819,09	
Siirto lahjoitusvaroihin	-50 000,00		-50 000,00	
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-59 853 359,30	-186 679 229,50	-5 149 024,56	-103 451 083,92
Tilikauden voitto (tappio)		-32 946 821,38		-23 324 786,28
		-45 027 577,52		-12 042 080,55
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen:				
Vakuutuskenottajien osuus		-45 027 577,52		-12 042 080,55

17. KONSERNIN VAKUUTUSTEKINEN VASTUUVELKA 31.12.	2019	2018
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	19 686 444 679,00	19 068 429 743,00
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 575 032 703,00	3 043 613 678,00
Ositettu lisävakuutusvastuu	163 446 350,00	119 150 047,00
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 537 743 244,00	-262 933 612,00
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	22 962 666 976,00	21 968 259 856,00
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	19 187 454 120,00	18 657 417 551,00
Korvausvastuu yhteensä	19 187 454 120,00	18 657 417 551,00
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	42 150 121 096,00	40 625 677 407,00

18. KONSERNIN MUUT VELAT 31.12.	2019	2018
Muut velat		
Sijoituksiin liittyvät velat	1 940 639 069,82	3 811 359 548,20
Ennakonpidätysvelka	231 990 254,25	222 547 985,22
Omistusyhteisyrityksille	464,19	3 360,33
Muut velat	284 314 995,40	2 456 944 783,66
		241 491 547,67
		4 275 402 441,42
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Rahoituslaitoslainat		1 876 918,00
		6 959 973,00

19. KONSERNIN SIIRTOVELAT 31.12.	2019	2018
Siirtovelat		
Sijoituksiin liittyvät	329 811 781,88	343 748 960,63
LEL / TaEL-vapaakirjaukseen liittyvä kustannus	850 000,00	850 000,00
Velka vastuunjakoon	27 248 295,00	20 694 347,00
Muut siirtovelat	27 324 768,30	385 234 845,18
		32 929 794,54
		398 223 102,17

20. KONSERNIN VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	9 636 667,00	7 967 871,00
Omien lainojen vakuudeksi annetut kiinnitykset		
Lainojen määrä	62 092 063,00	27 542 063,00
Annetut kiinnitykset	88 905 000,00	42 905 000,00
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo		
arvopaperit	399 459 330,69	418 943 994,01
käteinen	134 362 144,36	29 084 585,44
Osakelainauksen vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo		
käteinen	-	82 524 906,38
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteisvakuudet		
134 362 144,61 euroa sisältyvät tase-erään muut saamiset		
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteispannit		
983 056 123,25 euroa sisältyvät tase-erään muut velat		
Yhteisyrityksen puolesta annetut vakuudet		
Pankkilainan vakuudeksi kiinnitettyt panttikirjat	446 529 468,50	437 384 468,50
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Sijoitusitoumukset		
Pääomarahastot	4 159 930 666,48	3 617 982 747,06
Muut sijoitusitoumukset	624 984 414,55	186 109 326,72
Johdannaisopimukset		
Ei-suojaaavat		
Korkojohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-642 715 630,65	-804 098 187,82
käypä arvo	0,00	0,00
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	22 419 492 862,36	48 082 934 226,24
käypä arvo	207 064 343,44	601 255 467,84
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-3 929 447 480,86	-42 486 701 858,12
käypä arvo	-28 852 542,61	-176 322 613,85
Koron- ja luottoriskinvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-3 355 390 576,93	-13 717 738 521,80
käypä arvo	-110 175 621,37	-20 513 699,69
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	583 460 427,15	-25 164 823,90
käypä arvo	3 460 426,34	-164 823,90
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	18 139 889 687,55	14 687 396 463,35
käypä arvo	165 604 423,41	26 971 518,77
Suljetut, käypä arvo	7 190 838,91	-6 677 380,31
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	21 101 052 481,65	20 467 473 742,53
käypä arvo	796 133 238,77	822 880 717,37
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-6 311 999 572,54	-9 822 709 265,34
käypä arvo	-148 060 564,62	-247 867 696,79
Valuutanvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	0,00	0,00
käypä arvo	0,00	0,00
Osakejohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-1 069 336 211,28	194 786 626,75
käypä arvo	0,00	0,00
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	4 397 969 705,58	5 225 115 778,68
käypä arvo	242 656 608,04	248 254 235,08
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-2 133 170 152,69	-2 621 147 739,47
käypä arvo	-127 403 210,89	-163 346 399,51
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-29 004 639,90	9 708 555,05
käypä arvo	-5 417 541,23	25 812,69
Muut johdannaisopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	406 387 889,77	77 057 004,81
käypä arvo	5 144 312,51	2 869 712,46
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	2 459 568 204,50	945 085 613,30
käypä arvo	64 357 978,59	70 424 232,94
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-810 781 667,03	-569 640 250,92
käypä arvo	-29 203 265,63	-38 935 869,63
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	1 360 876 937,57	3 208 872 745,09
käypä arvo	-21 500 524,81	3 206 188,57

Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

20. KONSERNIN VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.	2019	2018
Arvostusperiaatteet		
Pörssijohdannaiset arvostetaan käyttäen pörssissä noteerattua hintaa. Kahdenväliset OTC -johdannaiset arvostetaan vastapuolen arvostuksen perusteella, mikäli markkinaolosuhteet eivät estä kyseisten johdannaistransaktioiden arvostamista markkina-arvoon. Kahdenvälinen OTC -johdannaistransaktio arvostetaan teoreettiseen mallihintaan, mikäli markkinaolosuhteet estävät kyseisen transaktion arvostamisen markkina-arvoon. EMIR -asetuksessa ja siihen liittyvissä teknisissä standardeissa on määritelty tarkemmin milloin markkinaolosuhteet estävät arvostamisen markkina-arvoon. Keskusvastapuoliselvittävät OTC -johdannaiset arvostetaan keskusvastapuolelta saatuun arvoon.		
Claw back-velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoituslaitteilla. Purkutilanteessa olevan rahaston tuottoja kirjattaessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää varovaisuuden periaatetta noudattaen.		
Yhteisvastuu		
Yhtiö kuuluu OP Osuuskunnan edustamaan verovelvollisuusryhmään. Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävästä arvonlisäverosta.		
Arvonlisäveron tarkistusvastuu	34 785 107,29	42 631 672,53
Vuokravastuut (ml. leasingvastuut)		
Seuraavana vuonna erääntyvät	1 378 360,51	1 019 221,83
Myöhempinä vuosina erääntyvät	1 006 913,14	10 786 261,86
Muut vastuusitoumukset	1 720 000,00	1 047 000,00

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2019

Ilmarisen tytäryritykset		Kotipaikka	Omistussuosus, %
1	Kiinteistö Oy Aleksanterinkatu 13	Helsinki	100
2	Kiinteistö Oy Aleksinparkki	Kerava	100
3	Kiinteistö Oy Annalankankaantie 20	Oulu	100
4	Antilooppi kortteli Oy	Helsinki	100
5	City Fund Management Kaksi Oy	Helsinki	100
6	City Fund Management Kolme Oy	Helsinki	100
7	City Fund Management Yksi Oy	Helsinki	100
8	Dixin Toivo Oy	Helsinki	100
9	Ellelin Pysäköinti Oy	Helsinki	100
10	Espagalleria Oy	Helsinki	100
11	Kiinteistö Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 5	Espoo	100
12	Asunto Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 8	Espoo	100
13	Asunto Oy Espoon Itsehallintotie 1	Espoo	100
14	Asunto Oy Espoon Kefeus	Espoo	100
15	Kiinteistö Oy Espoon Keilalahti 2 A	Espoo	100
16	Kiinteistö Oy Espoon Keilalahti 2 B	Espoo	100
17	Kiinteistö Oy Espoon Keilarannantorni	Helsinki	100
18	Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 11	Espoo	100
19	Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 19	Helsinki	100
20	Kiinteistö Oy Espoon Kutojankulma 2	Helsinki	100
21	Kiinteistö Oy Espoon Kutojantie 4	Helsinki	100
22	Kiinteistö Oy Espoon Länsiväylänsivu	Espoo	100
23	Asunto Oy Espoon Markkinakatu 2	Espoo	100
24	Asunto Oy Espoon Merivalkama 18	Espoo	100
25	Asunto Oy Espoon Neulaspolku 1	Espoo	100
26	Asunto Oy Espoon Postipuuntalo	Espoo	100
27	Asunto Oy Espoon Puntaritie 2	Espoo	100
28	Asunto Oy Espoon Puntaritie 5	Espoo	100
29	Asunto Oy Espoon Puolikuu 2 D	Espoo	100
30	Asunto Oy Espoon Runoratsunkatu 1	Espoo	100
31	Kiinteistö Oy Espoon Runoratsunkatu 17	Espoo	100
32	Asunto Oy Espoon Suurpellon Puistokatu 12C	Espoo	100
33	Kiinteistö Oy Espoon Trillakatu 5	Helsinki	100
34	Kiinteistö Oy Hakkilan Lokki	Vantaa	100
35	Kiinteistö Oy Haminan Sibeliuskatu 27	Helsinki	100
36	Kiinteistö Oy Haminan Syväsatamantie 8	Hamina	100
37	Kiinteistö Oy Helsingin Aleksanterinkatu 17	Helsinki	92,76
38	Kiinteistö Oy Helsingin Armfeltintie 8	Helsinki	100
39	Kiinteistö Oy Helsingin Bulevardi 26	Helsinki	100
40	Asunto Oy Helsingin Eerikinkatu 41	Helsinki	100
41	Asunto Oy Helsingin Gyldenintie 5 - 7	Helsinki	100
42	Asunto Oy Helsingin Hanuripolku 4-6	Helsinki	100
43	Asunto Oy Helsingin Hellemäenpolku 10	Helsinki	100
44	Asunto Oy Helsingin Hietasaarenuja 3	Helsinki	100
45	Asunto Oy Helsingin Hiomotie 42	Helsinki	100
46	Asunto Oy Helsingin Hiomotie 44	Helsinki	100
47	Asunto Oy Helsingin Hiomotie 46	Helsinki	100
48	Asunto Oy Helsingin Hiomotie 48	Helsinki	100
49	Asunto Oy Helsingin Hitsaajankatu 15	Helsinki	100
50	Asunto Oy Helsingin Kalvikintie 91	Helsinki	100
51	Asunto Oy Helsingin Kalvikintie 93	Helsinki	100
52	Asunto Oy Helsingin Kap Hornin katu 8	Helsinki	100
53	Asunto Oy Helsingin Kiviparantie 2	Helsinki	100
54	Asunto Oy Helsingin Laivalahdenportti 3	Helsinki	93,92
55	Asunto Oy Helsingin Leikosaarentie 26	Helsinki	100
56	Kiinteistö Oy Helsingin Lepakko	Helsinki	100
57	Asunto Oy Helsingin Länsisatamankatu 2	Helsinki	100
58	Asunto Oy Helsingin Merikkaapeli	Helsinki	100
59	Kiinteistö Oy Helsingin Merkurius	Helsinki	100
60	Kiinteistö Oy Helsingin Mikonkatu 9	Helsinki	100
61	Asunto Oy Helsingin Mustalahdentie 15	Helsinki	100
62	Asunto Oy Helsingin Neitsytsaarentie 2	Helsinki	100
63	Asunto Oy Helsingin Neitsytsaarentie 6	Helsinki	100
64	Asunto Oy Helsingin Näyttelijäntie 13	Helsinki	100
65	Asunto Oy Helsingin Palikkapolku 1	Helsinki	100
66	Asunto Oy Helsingin Piispantalot	Helsinki	100
67	Asunto Oy Helsingin Punanotkonkatu 2	Helsinki	100
68	Kiinteistö Oy Helsingin Pääpostitalo	Helsinki	100
69	Kiinteistö Oy Helsingin Satamakaari 22	Helsinki	100
70	Kiinteistö Oy Helsingin Satamakaari 24	Helsinki	100
71	Asunto Oy Helsingin Tulvaniitynpolku 3	Helsinki	100
72	Asunto Oy Helsingin Tähtisaranpolku 3	Helsinki	100
73	Asunto Oy Helsingin Ulappasaarentie 4	Helsinki	100
74	Asunto Oy Helsingin Vanha Viertotie 9	Helsinki	100
75	Kiinteistö Oy Helsingin Varastokatu 14	Helsinki	100
76	Asunto Oy Helsingin Viulutie 9	Helsinki	100
77	Kiinteistö Oy Helsingin Väinämöisenlinna	Helsinki	100
78	Asunto Oy Helsingin Välimerenkatu 10	Helsinki	100
79	Kiinteistö Oy Huittisten Lauttakylänkatu 12	Helsinki	100
80	Kiinteistö Oy Hulikanpala	Lempäälä	100
81	Kiinteistö Oy Hyrylän Keskiholvi	Tuusula	50,26
82	Asunto Oy Hyvinkään Kankurinkatu 5	Hyvinkää	100
83	Kiinteistö Oy Ilmarisen Talo 122	Helsinki	100
84	Kiinteistö Oy Ilmarisen Talo 123	Helsinki	100
85	Kiinteistö Oy Iso-Ylläksentie 42	Helsinki	100

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKUUZYRITYKSET 31.12.2019

86	Kiinteistö Oy	Julininkulma	Turku	79,12
87	Kiinteistö Oy	Jyväskylän Kauppakatu 39	Helsinki	100
88	Kiinteistö Oy	Jämsän Jämsänkoskentie 25	Jämsä	100
89	Asunto Oy	Järvenpään Sahankaari 1-3	Järvenpää	100
90	Kiinteistö Oy	Kalasadaman Hauki	Helsinki	100
91	Kiinteistö Oy	Kangasalan Mäkirinteentie 1	Helsinki	100
92	Kiinteistö Oy	Kaskisten Bladintie 35	Helsinki	100
93	Asunto Oy	Keravan Aleksis Kiven tie 3	Kerava	100
94	Kiinteistö Oy	Keravan Alikevantie 34	Helsinki	100
95	Kiinteistö Oy	Keravan Isoahjo	Helsinki	100
96	Asunto Oy	Keravan Santaniitynkatu 11	Kerava	100
97	Asunto Oy	Keravan Santaniitynkatu 23	Kerava	100
98	Asunto Oy	Keravan Santaniitynkatu 25	Kerava	100
99	Asunto Oy	Keravan Torikatu 2	Kerava	100
100	Kiinteistö Oy	Kolarin Lomarova III	Helsinki	100
101	Kiinteistö Oy	Koneharjun Kangas	Lahti	100
102	Kiinteistö Oy	Kotkan Metsäkulmankatu 21	Helsinki	100
103	Kiinteistö Oy	Kutomotie 9	Helsinki	100
104	Kiinteistö Oy	Kutomotie 16	Helsinki	100
105	Kiinteistö Oy	Kutomotie 18	Helsinki	100
106	Kiinteistö Oy	Kuusankosken Kauppakulma	Kouvola	100
107		Kämp Galleria Oy	Helsinki	100
108		Kämp-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100
109	Kiinteistö Oy	Lahten Mikkulankatu 23	Lahti	100
110	Kiinteistö Oy	Lappeenrannan Kauppatori	Lappeenranta	78,79
111	Asunto Oy	Lappeenrannan Kievarinkatu 1	Lappeenranta	100
112	Kiinteistö Oy	Lappeenrannan Tyyni	Lappeenranta	100
113	Asunto Oy	Lappeenrannan Valto Käkelän katu 4-6	Lappeenranta	100
114	Kiinteistö Oy	Lielahden Kauppapuisto 1	Helsinki	100
115	Kiinteistö Oy	Lielahden Kauppapuisto 2	Helsinki	100
116	Kiinteistö Oy	Liikekeskus Aleksintori	Kerava	100
117	Kiinteistö Oy	Lohjan Ojamonharjuntie 86	Helsinki	100
118	Kiinteistö Oy	Malminkaari 23	Helsinki	100
119	Kiinteistö Oy	Martikaisentien Palvelutalo	Jyväskylä	100
120		Metsämassi Oy	Helsinki	100
121		Metsärahasito II KY	Helsinki	100
122	Kiinteistö Oy	Myllykulma	Lappeenranta	100
123	Kiinteistö Oy	Nokian Kivimiehenkatu 4	Helsinki	100
124	Kiinteistö Oy	Nummelan Ratastie 3	Helsinki	100
125	Kiinteistö Oy	Olarin Tempo Espoo	Espoo	100
126	Kiinteistö Oy	Oulun Isopurjeentie 3	Helsinki	100
127	Kiinteistö Oy	Oulun Kauppurienkatu 9	Helsinki	100
128	Kiinteistö Oy	Oulun Pekurinkulma	Helsinki	100
129	Kiinteistö Oy	Oulun Soramäentie 1	Oulu	100
130	Asunto Oy	Oulun Tietolinja 5	Oulu	100
131		Oy F.W. Grönqvist Ab	Helsinki	88,44
132	Kiinteistö Oy	Paraisten Liikekeskus	Parainen	71,92
133	Kiinteistö Oy	Pasilan Beta	Helsinki	100
134	Kiinteistö Oy	Pasilan Delta	Helsinki	100
135	Kiinteistö Oy	Pasilan Eta	Helsinki	100
136	Kiinteistö Oy	Pasilan Ratapiha	Helsinki	100
137	Kiinteistö Oy	Pasilan Theta	Helsinki	100
138	Kiinteistö Oy	Pasilan Zeta	Helsinki	100
139		Pommisuoja Oy	Helsinki	100
140	Kiinteistö Oy	Porin Itäkeskuksenkaari 2	Helsinki	100
141	Kiinteistö Oy	Rock Vallila	Helsinki	100
142	Kiinteistö Oy	Salomonkatu 7-9	Helsinki	79,34
143	Asunto Oy	Seinäjoen Saga	Seinäjoki	100
144		Sokeriinnan Tontit Oy	Espoo	100
145	Kiinteistöyhtiö	Sukkasijoitus Oy	Ylöjärvi	100
146	Kiinteistö Oy	Tahkoniemmi 1	Kuopio	100
147	Asunto Oy	Tampereen Ankkarinraitti 4	Tampere	100
148	Asunto Oy	Tampereen Iidesranta 14	Tampere	100
149	Asunto Oy	Tampereen Iidesranta 16	Tampere	100
150	Asunto Oy	Tampereen Kalevan puistotie 14	Tampere	100
151	Asunto Oy	Tampereen Lapinkaari 8	Tampere	100
152	Kiinteistö Oy	Tampereen Lokomonkatu 27	Helsinki	100
153	Asunto Oy	Tampereen Osuuskunnankatu 1 B	Tampere	100
154	Kiinteistö Oy	Tampereen Portti	Helsinki	100
155	Kiinteistö Oy	Tampereen Sellukatu 30	Tampere	100
156	Asunto Oy	Tampereen Tapettikatku 5	Tampere	100
157	Kiinteistö Oy	Tampereen Turvesuonkatu 10	Helsinki	100
158	Kiinteistö Oy	Teuvan Tuokkolantie 14	Helsinki	100
159		Tietollmarinen Oy	Espoo	30,00 (1)
160	Kiinteistö Oy	Tilkan Parkki	Helsinki	100
161	Kiinteistö Oy	Topeliuksenkadun Tontti	Helsinki	100
162	Asunto Oy	Tornion Kallenkatu 1	Tornio	100
163	Asunto Oy	Turun Asentajankatu 4 b	Turku	100
164	Kiinteistö Oy	Tuusulan Huurrekuja 2	Helsinki	100
165	Kiinteistö Oy	Tuusulan Högberginhaara 12	Helsinki	100
166		Tähtitoimistot Ky	Helsinki	100
167	Kiinteistö Oy	Vaasan Mäkiäivontie 22	Helsinki	100
168	Kiinteistö Oy	Vaasan Tehokatu 10	Helsinki	100
169	Kiinteistö Oy	Vanha Punanotkonkatu	Helsinki	100
170	Kiinteistö Oy	Vantaan Ainontie 1	Helsinki	100
171	Kiinteistö Oy	Vantaan Ainontie 5	Helsinki	100
172	Kiinteistö Oy	Vantaan Asolantie 14	Helsinki	100
173	Asunto Oy	Vantaan Helmikuja 2	Vantaa	100
174	Asunto Oy	Vantaan Helmikuja 4	Vantaa	100
175	Asunto Oy	Vantaan Korsontie 9	Vantaa	100
176	Asunto Oy	Vantaan Kranssi	Vantaa	100

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2019

177 Asunto Oy	Vantaan Neilikkatie 8	Vantaa	100
178 Kiinteistö Oy	Vantaan Osmankäämi	Vantaa	100
179 Asunto Oy	Vantaan Osmankäämintie 7	Vantaa	100
180 Asunto Oy	Vantaan Paakari	Vantaa	100
181 Asunto Oy	Vantaan Pakkalanrinne 2	Vantaa	100
182 Kiinteistö Oy	Vantaan Pakkalanrinne 4	Helsinki	100
183 Kiinteistö Oy	Vantaan Pakkalantie 27	Helsinki	100
184 Kiinteistö Oy	Vantaan Rälsitie 9	Helsinki	100
185 Asunto Oy	Vantaan Solkikuja 4	Vantaa	100
186 Asunto Oy	Vantaan Tulikivi	Vantaa	100
187 Asunto Oy	Vantaan Tädyketie 4	Vantaa	100
188 Asunto Oy	Vantaan Ukonkivi	Vantaa	100
189 Kiinteistö Oy	Vantaan Valimotien Kiinteistöt	Vantaa	100
190 Asunto Oy	Vantaan Valtimotie 2 F	Vantaa	100
191 Asunto Oy	Vantaan Valtuustokatu 6	Vantaa	100
192 Asunto Oy	Vantaan Vuolukivi	Vantaa	100
193 Asunto Oy	Vantaan Zirroni	Vantaa	100
194 Kiinteistö Oy	Vantaan Öljykuja 2	Helsinki	100
195 Kiinteistö Oy	Vega	Helsinki	100
196 Kiinteistö Oy	Äänekosken Kauppakatu 5	Helsinki	100

Myydyt

1	Dixin Toimistot Ky	Helsinki
2 Kiinteistö Oy	Esterinportti 2	Helsinki
3 Kiinteistö Oy	Hyvinkään Tinakatu 10	Hyvinkää
4 Asunto Oy	Kemin Valtakatu 10	Kemi
5 Kiinteistö Oy	Kotkan Siikasaarentie 78	Helsinki
6 Kiinteistö Oy	Luumäen Suoanttilantie 101	Helsinki
7 Asunto Oy	Nokian Kissankello	Nokia
8 Kiinteistö Oy	Tikkurilan Toimistokiinteistö 1	Vantaa
9 Kiinteistö Oy	Tikkurilan Toimistokiinteistö 2A	Vantaa
10 Kiinteistö Oy	Tikkurilan Toimistokiinteistö 2B	Vantaa
11 Kiinteistö Oy	Vainikkalan Huolintatie 13	Helsinki
12 Kiinteistö Oy	Vänrikirinne	Helsinki
13 Kiinteistö Oy	Värtsilän Teollisuustie 5	Lohja

Ilmarisen konserniin yhdistellyt osakkuusyritykset

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
1 AD Office Holding Sarl	Luxemburg	50,00
2 Antilooppi konserni	Helsinki	50,00
3 Arek Oy	Helsinki	24,26
4 BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00
5 Central Post I BV	Amsterdam	50,00
6 Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00
7 Col REO Victoria Office A S.a.r.l	Luxemburg	49,00
8 Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,20
9 Herbert Park ICAV	Dublin	36,30
10 HL Covent Garden	Bryssel	95,02 (2)
11 ILMA Sarl	Senningerberg	49,50
12 Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50
13 Mercada Oy	Helsinki	33,33
14 Navidom Oy	Espoo	25,00
15 New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00
16 PH Buildings	Amsterdam	99,99 (3)
17 Russia Invest BV	Amsterdam	40,31
18 SNI EURO Partnership I ja II	Senningerberg	49,90
19 SNI Property Unit Trust	Saint Helier	49,90
20 SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00
21 SSC Esko Oy	Helsinki	50,00
22 SSC Futlaiva Oy	Helsinki	50,00
23 SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00
24 SSC Neslaiva Oy	Helsinki	50,00
25 SSC Suula Oy	Helsinki	50,00
26 SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00
27 Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 (4)
28 Tamina Homes Inc.	Delaware	99,98 (5)
29 Tornator Oyj	Imatra	23,13
30 Wiggum Sarl	Munzbach	49,00

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 70 %.

2) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 47,6 %.

3) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 50 %.

4) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

5) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 40 %.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITON KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 31.12.2019 on 154 827 013,90 euroa, josta tilikauden voitto on 8 920 049,77 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous päättäisi varata hallituksen käyttöön tilikauden voitosta enintään 50 000,00 euroa jaettavaksi yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin lahjoituksina, sekä valtuuttaisi hallituksen päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista sekä muista lahjoitusten ehtoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2021 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka ja valtuutuksen päättyessä mahdollisesti käyttämättä olevat lahjoitusvarat siirrettäisiin varmuusrahastoon.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että muu osuus tilikauden voitosta eli 8 870 049,77 euroa siirrettäisiin varmuusrahastoon.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2020

Pasi Laine
puheenjohtaja

Jarkko Eloranta

Matti Harjuniemi

Jyri Häkämies

Tero Kiviniemi

Timo Kokkila

Leena Laitinen

Katarina Murto

Juho Nummela

Seppo Parvi

Kristian Pullola

Samu Salo

Jouko Pölönen
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2020

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juha-Pekka Mylén
KHT-tilintarkastaja